

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KROBIA NA LATA 2015-2022

Autorzy opracowania:

Kierownik zespołu (projektu):

dr hab. inż. Sylwia Staszewska, prof. nadzw.

Skład zespołu:

dr inż. Przemysław Ciesiółka

dr Agnieszka Jeran

dr Bartłomiej Kołsut

mgr inż. arch. Piotr Staszewski

mgr Elżbieta Piotrowska

mgr inż. Inga Szymanowska

mgr inż. Michał Micek

mgr Olga Dajek

mgr Wojciech Wachowiak

Michał Listwoń – Wiceburmistrz Krobi

Marcin Krzyżostaniak – Kierownik Referatu Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Krobi

Agnieszka Linowska – Kierownik Referatu Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Krobi

Olga Pawlaczyk – Kierownik Referatu Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Krobi

Adam Sarbinowski – Pełnomocnik Burmistrza Krobi ds. Zarządzania Kryzysowego

W pracach terenowych i koncepcyjnych uczestniczyli studenci kierunku studiów Gospodarka Przestrzenna (UAM Poznań): Maciej Głowczyński, Adam Wronkowski, Małgorzata Donderowicz, Klaudia Śliwińska, Klaudia Papież, Katarzyna Orniacka, Mateusz Kruhlik, Aleksandra Wierzba, Klaudia Przybylska, Łukasz Frączak, Filip Grzybek, Jakub Radzimski, Diana Skorupińska, Kamil Przebieracz oraz Krzysztof Staszewski.

Urząd Miejski w Krobi

Rynek 1,

63-840 Krobia

Spis treści

ROZDZIAŁ 1. WPROWADZENIE	4
ROZDZIAŁ 2. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI	5
2.1 DOKUMENTY NA POZIOMIE KRAJOWYM	5
2.2 DOKUMENTY NA POZIOMIE REGIONALNYM	9
2.3 DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM	12
ROZDZIAŁ 3. DIAGNOZA	16
3.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KROBIA	17
3.1.1 Sfera społeczna	17
3.1.2 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	25
3.1.3 Sfera gospodarcza	32
3.1.4 Sfera środowiskowa	34
3.1.5. Sfera infrastrukturalna	42
3.1.6 Zdiagnozowane problemy na terenie gminy Krobica	46
3.2 WSKAZANIE OBSZARU O NAJWYŻSZYM STOPNIU DEGRADACJI	49
3.2.1 Metodyka wyznaczania granic	49
3.2.2 Wskazanie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji	71
3.2.3 Analiza przyczyn degradacji i charakterystyka sytuacji na obszarze objętym programem	76
ROZDZIAŁ 4. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	85
ROZDZIAŁ 5. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ	87
ROZDZIAŁ 6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	95
6.1 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PLANOWANE (PODSTAWOWE)	108
6.2 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)	138
6.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ REWITALIZACJI	155
ROZDZIAŁ 7. RAMY FINANSOWE	163
ROZDZIAŁ 8. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY NA ŚRODOWISKO	169
ROZDZIAŁ 9. USPOŁECZNIE NIE	170
ROZDZIAŁ 10. WSKAŹNIKI REALIZACJI	188
ROZDZIAŁ 11. SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA), W TYM MONITORING I OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SPOSÓB MODYFIKACJI	191

ROZDZIAŁ 1 WPROWADZENIE

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany i uchwalany przez rady gmin. Stanowi on wieloletni plan działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Pełni on rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Posiadanie programu rewitalizacji, zgodnego jest warunkiem ubiegania się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Treść dokumentu jest zgodna z Wytocznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Konstrukcję dokumentu warunkowały zapisy *Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+*. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 stanowi uszczegółowienie Strategii rozwoju gminy Krobia na lata 2014-2020. Te dwa dokumenty w perspektywie krótkookresowej kształtują politykę społeczno-gospodarczą i przestrzenną gminy.

Rewitalizacja zdegradowanych i zmarginalizowanych obszarów wskazanych jako problemowe, ma na celu pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach. Działania naprawcze prowadzić będą do polepszenia jakości życia mieszkańców, w tym zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Ponadto pozwolą one na trwałą odnowę obszaru, poprawę ładu przestrzennego, stanu środowiska i zabudowy poprzez zastosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych. Efektem działań powinno być wyposażenie obszarów zidentyfikowanych w programie rewitalizacji w nowe funkcje, lub przywrócenie poprzednich, w wyniku zaplanowanych i skoordynowanych działań interwencyjnych i naprawczych.

ROZDZIAŁ 2 OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

2.1 DOKUMENTY NA POZIOMIE KRAJOWYM

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 stanowi w Polsce podstawowy dokument wyznaczający ramy polityki regionalnej do roku 2020. Zgodnie z wizją zapisaną w strategii do 2020 roku w polskich regionach należy podnieść poziom i jakość życia oraz stworzyć ramy społeczno-gospodarcze i instytucjonalne, które zwiększą szanse realizacji aspiracji oraz możliwości jednostek i wspólnot lokalnych. Polskie regiony mają zatem stać się silniejsze gospodarczo, lepiej zintegrowane gospodarczo, społecznie i przestrzennie oraz bardziej samorządne w wyniku procesu decentralizacji, czyli szerszego urzeczywistniania zasady partnerstwa i subsydiarności. Realizacja przedstawionej powyżej wizji będzie możliwa poprzez osiągnięcie głównego celu strategii, którym jest efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Realizacji celu strategicznego służyć będą trzy cele:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

W ramach celu 2. ujęto także cel operacyjny 2.3. „Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze”. W Polsce nadal występują liczne obszary, które pomimo wyróżniającej się na tle innych jednostek terytorialnych zamożności borykają się z szeregiem negatywnych zjawisk na skutek zmian społeczno-gospodarczych. Do najpoważniejszych w tym zakresie zalicza się utratę możliwości wzrostu i kreowania zatrudnienia z powodu upadku tradycyjnego przemysłu, gwałtowną zmianę koniunktury na wytwarzane produkty i usługi, degradację środowiska przyrodniczego czy też powiązaną z wyżej wymienionymi procesami degradację infrastruktury, w tym mieszkaniowej, a także duży odpływ ludności. Zatem do najważniejszych zagadnień, które powinny być brane pod uwagę przy projektowaniu i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych będą należały działania takie jak:

- wsparcie jakości kapitału ludzkiego,
- modernizacja struktury gospodarczej,
- działania wspierające nadrobienie zaległości w zakresie infrastruktury technicznej,
- działania wspierające modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu subregionalnym,
- wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych obejmujących zagadnienia infrastrukturalne, gospodarcze i społeczne.

Działania w ramach tego obszaru problemowego polityki regionalnej będą prowadzone na podstawie lokalnych programów rewitalizacji.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest najważniejszym dokumentem dotyczącym ładu przestrzennego w Polsce. Jej celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. W dokumencie wyróżniono nadrzędną, ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju, która posłużyła sformułowaniu zasad planowania publicznego. Wśród nich należy wymienić:

- zasadę racjonalności ekonomicznej,
- zasadę preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę,
- zasadę przezorności ekologicznej i zasadę kompensacji ekologicznej.

Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewnią natomiast:

- zasada hierarchiczności celów zapewniająca koordynację działalności wszystkich podmiotów podejmujących decyzje z poszanowaniem subsydiarności organizacji władz samorządowych,
- zasada dynamicznego strefowania i wyznaczania obszarów planistycznych,
- zasada partycypacji społecznej (szerokiej i aktywnej).

Zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę oznacza w szczególności intensyfikację procesów urbanizacyjnych na obszarach już zagospodarowanych, tak aby minimalizować ekspansję zabudowy na nowe tereny. W praktyce zasada ta przeciwdziała zjawisku rozpraszania zadań inwestycyjnych, przyczynia się do efektywnego wykorzystania przestrzeni zurbanizowanej, chroniąc jednocześnie przestrzeń wewnątrz miast przed dewastowaniem (zasada odnosi się do recyklingu przestrzeni).

W ramach Celu 2. Koncepcji: „Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów” zaplanowano działanie 2.3.2. „Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast”. Dotyczy ono działań polityki przestrzennej w odniesieniu do zdegradowanych obszarów zurbanizowanych. Działania te mają na celu przede wszystkim przywrócić im funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórnemu zagospodarowaniu, dzięki skorelowanym interwencjom w sferze planowania przestrzennego, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości. Działania restrukturyzacyjne i rewitalizacyjne mają doprowadzić do odzyskania atrakcyjności danego obszaru lub miasta oraz do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej i inwestycyjnej. Jednocześnie należy je realizować z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji.

KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA

Projekt Założeń Krajowej Polityki Miejskiej określa między innymi podstawowe definicje, zasady i cele polityki rozwoju regionalnego w Polsce na lata 2014-2020. Jego strategicznym celem jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Cel ten można opisać pięcioma celami szczegółowymi, których realizacja ma sprawić, że polskie miasta będą:

- Konkurencyjne - Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia.
- Silne - Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmocnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.
- Spójne - Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.
- Zwarte i zrównoważone - Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji.
- Sprawne - Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich.

W omawianych założeniach podkreślono, że cel polityki miejskiej dotyczący rewitalizacji obszarów zdegradowanych, co wynika z pilnej potrzeby skoordynowanej odpowiedzi na wyzwanie, którym jest degradacja fizyczna, społeczna i gospodarcza wielu fragmentów polskich miast. Celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – nie tylko poprawa jakości życia i walorów estetycznych, ale przede wszystkim przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej.

NARODOWY PLAN REWITALIZACJI

Narodowy Plan Rewitalizacji (NPR) ma być dokumentem rządowym, który stworzy przyjazne warunki dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce. Założenie to można zrealizować poprzez:

- projekty zmian w prawie,
- stworzenie spójnego systemu i określenie źródeł finansowania rewitalizacji,
- promowanie dobrych praktyk,
- dzielenie się wiedzą oraz wypracowanie wzorcowych dokumentów.

Plan będzie skierowany przede wszystkim do samorządów, ale też do społeczności lokalnych, osób prywatnych, przedsiębiorców czy organizacji samorządowych. NPR ma promować ideę „powrotu do miast” – zwartych w zabudowie, ograniczających emisyjność, charakteryzujących się dbałością o zieloną infrastrukturę i jednocześnie przyjaznych mieszkańcom. Wyznaczenie horyzontu czasowego dokumentu do roku 2022 jest związane z jednej strony z dużymi środkami dostępnymi dla Polski z budżetu UE na lata 2014-2020 (przewiduje się, że na szeroko rozumianą rewitalizację będzie to nie mniej niż 25 mld zł), a z drugiej strony umożliwi zbudowanie mocnych podstaw dla krajowych instrumentów, po jego zakończeniu.

Zgodnie z NPR dobrze prowadzona rewitalizacja powinna być:

- Kompleksowa - poprzez zmiany w różnych sferach życia mieszkańców miasta – społecznej (np. edukacja, aktywizacja społeczna), kulturowej, gospodarczej (np. promowanie samozatrudnienia, ułatwienia w zakładaniu działalności gospodarczej), przestrzennej (np. remonty, działania infrastrukturalne dla tworzenia przyjaznego, bezpiecznego otoczenia) czy środowiskowej,
- Zintegrowana - poprzez współpracę i uporządkowanie działań różnych podmiotów (aby np. techniczna poprawa warunków zamieszkania na obszarach kryzysowych zawsze szła w parze z działaniami społecznymi adresowanymi do mieszkańców),
- Prowadzona w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną (a także przez nią samą),
- Skoncentrowana terytorialnie – poprzez odniesienie się do konkretnego zdegradowanego obszaru, a nie punktowych działań.

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) jest dokumentem dającym wsparcie dla gmin w prowadzeniu działań rewitalizacyjnych realizowanych przez Ministerstwo Rozwoju wspólnie z Ministerstwem Infrastruktury i Budownictwa. Strategia stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju. Łączy w sobie wymiar strategiczny z wymiarem operacyjnym, bowiem wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. Ustala również system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem.

Strategia jest ukierunkowana na inkluzywny rozwój społeczno-gospodarczy w oparciu o spójność społeczną. Strategia pozwala na podporządkowanie działań w sferze gospodarczej w osiąganiu celów związanych z poziomem i jakością życia obywateli Polski. Kładzie nacisk, aby beneficjentem rozwoju gospodarczego, w większym niż dotychczas stopniu, byli zwykli obywatele oraz obszary do tej pory pomijane w polityce rozwoju. Przyjęcie takiego wzorca sprzyja uwolnieniu kapitału ludzkiego, wzmocnieniu kapitału społecznego i tym samym optymalnemu wykorzystywaniu potencjału rozwojowego całego kraju.

W SOR wyróżniono trzy cele szczegółowe:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Działania rewitalizacyjne wpisują się z cel drugi, uspołecznienie jest bowiem ważnym elementem procesu zmian, a współdecydowanie o rozwoju gospodarczym i przestrzennym danego obszaru wpływa na wzrost jego zasobów. Prowadzenie skutecznej polityki regionalnej i lokalnej, dostosowanej do specyfiki danego terytorium i obejmującej działania służące aktywizacji gospodarczej, wpłynie na rozwój lokalnych rynków pracy i mobilizację zawodową mieszkańców, wpłynie na poprawę dostępności do usług publicznych oraz na potencjał lokalnych i subregionalnych gospodarek.

2.2 DOKUMENTY NA POZIOMIE REGIONALNYM

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 roku. WIELKOPOLSKA 2020

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020. uchwalona przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w grudniu 2012 roku stanowi podstawę programów, działań i projektów na rzecz rozwoju województwa. W opracowaniu wskazuje się na znaczne różnice pomiędzy poszczególnymi częściami Wielkopolski. Zróżnicowanie to powinno być podstawą dla projektowania celów strategii i dostosowania ich do potrzeb poszczególnych terytoriów. Jednym z czynników kształtujących te różnice jest występowanie funkcji schyłkowych, co wymaga restrukturyzacji, rewitalizacji bądź odnowy.

Wśród najpoważniejszych słabych stron zagospodarowania przestrzennego województwa¹ wymienia się m.in. duży obszar województwa zagrożony marginalizacją przestrzenną, szczególnie północny i południowy kraniec regionu, nieuporządkowane zarządzanie przestrzenią, pogłębiające się dysproporcje między metropolią poznańską a resztą województwa, obszary i miasta wymagające rewitalizacji, postępującą, nieuporządkowaną suburbanizację oraz dużą powierzchnię terenów zdegradowanych.

Celem generalnym rozwoju Wielkopolski, wynikającym ze strategii jest zatem efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju. Z celu generalnego wyprowadzonych zostało 9 celów strategicznych. W ramach celu strategicznego 5. „Zwiększenie spójności województwa” określono Cel operacyjny 5.1. „Wsparcie ośrodków lokalnych”. Wskazuje się w tym względzie, że źródłami czynników wzrostu są nie tylko miasta o znaczeniu regionalnym, ale również ośrodki lokalne, czyli miasta małe i średnie. Stanowią one centra dyfuzji rozwoju gospodarczego dostarczające usług dla obszarów wiejskich. W warunkach wielkopolskich zaliczyć do nich można wszystkie miasta o liczbie ludności poniżej 50 tys. mieszkańców. Ośrodki te wymagają rewitalizacji, wzmocnienia powiązań z ich zapleciami wiejskimi, a przede wszystkim rozwoju takich funkcji, by mogły one być centrami rozwoju dla wszelkiego rodzaju obszarów problemowych. Metodą stymulowania rozwoju tych ośrodków powinna być lokalna infrastruktura transportowa oraz otoczenia biznesu, usługi, a także wszystkie inne inwestycje, które znacząco wpływają na długofalowy wzrost gospodarczy i zatrudnienie oraz podnoszą zdolność do generowania dochodów.

W Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego określono także Cel operacyjny 5.4. „Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji”. Wskazuje się w nim, że wybrane obszary oraz tereny województwa wymagają szczególnego wsparcia ze względu na ich niewłaściwe funkcje. Dotyczy to szczególnie terenów przemysłowych, powojennych, poeksploatacyjnych, pokomunikacyjnych i powydobywczych oraz dzielnic miast będących w zastoju. W tym względzie niezbędne jest stworzenie kompleksowych programów odnowy obejmujących inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną, projekty aktywizacji gospodarczej, czy edukacyjne. Rozumie się przez to kompleksowe, zintegrowane programy rewitalizacji obejmujące instrumenty stosowane w ramach innych celów, ukierunkowane na specyficzną sytuację na tych obszarach, czyli przede wszystkim programy opracowywane przez samorządy lokalne mające w tym względzie szczególne znaczenie.

¹ Analiza SWOT w ramach potencjału wewnętrznego – słabe strony zagospodarowania przestrzennego województwa.

Ponadto w ramach celu strategicznego 8. „Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa” określono cel operacyjny 8.11. „Poprawa warunków mieszkaniowych”. Wskazuje się w nim, że ograniczony dostęp do mieszkań jest jednym z głównych problemów społecznych Wielkopolski, a także przyczyną niskiej mobilności mieszkańców uniemożliwiającą zmianę miejsca zamieszkania w celu podjęcia pracy. W związku z tym zachodzi silna potrzeba rewitalizacji dzielnic mieszkaniowych wraz z poprawą ogólnodostępnej infrastruktury usług i wypoczynku.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjęty przez Sejmik Województwa w kwietniu 2010 roku jest dokumentem wyrażającym podstawowe priorytety planistyczne dla kształtowania rozwoju przestrzennego Wielkopolski w najważniejszych jego aspektach – ochrony przyrody, transportu i infrastruktury oraz rozwoju osadnictwa. Realizacja wyżej wymienionych priorytetów powinna nastąpić na szczeblu samorządu gminnego, w tym również poprzez lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Podstawowym celem określonym w dokumencie jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jeden z warunków wzrostu poziomu życia mieszkańców. Realizacja tego celu opiera się na dwóch celach szczegółowych: 1. „Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, m.in. poprzez restrukturyzację obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym”, 2. „Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa”.

W kierunkach rozwoju województwa rewitalizacja została przewidziana dla strefy intensywnych procesów urbanizacyjnych. W strefie tej znalazł się Poznań wraz z gminami przyległymi do miasta, a także obszar łączący miasta Kalisz i Ostrów Wielkopolski oraz Konin, Leszno, Piła i Gniezno. Zgodnie z tym dokumentem celem rozwoju jest kształtowanie zrównoważonej struktury przestrzennej, uwzględniającej duży popyt na tereny budowlane, przy ograniczonym zasobie wolnych terenów. Istotne jest wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanych, które wymagają rewitalizacji lub zmiany funkcji (tereny poprzemysłowe i pomilitarne), jak również koncentracja zabudowy i ochrona walorów środowiska przyrodniczego. Ponadto o rewitalizacji i rekultywacji wspomina się w kontekście zachowania równowagi w środowisku przyrodniczym na terenach pokopalnianych.

Wytyczne odnoszące się do terenu gminy Krobia, a wynikające z ustaleń PZPWW, dotyczą w głównej mierze działań w zakresie rolnictwa. W dokumencie strategicznym obszary gminy są zakwalifikowane jako te, na terenie których stężenia związków azotu pochodzenia rolniczego w największym stopniu wpływają na zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Krobia leży w granicach tzw.: Południowego Obszaru Problemowego. W obszarze tym wiodący komponent gospodarki stanowi intensywna produkcja rolnicza – roślinna i zwierzęca. Ustalenia PZPWW w zakresie struktury przestrzennej obejmują także wiele zagadnień związanych z rozwojem strukturalnym miejscowości gminy Krobia. Przedmiotowa jednostka wchodzi (zgodnie z ustaleniami PZPWW) w sferę intensywniej gospodarki rolnej. Obszary te, związane z intensywnym rolnictwem, opartym o najlepsze w regionie gleby, wymagają ochrony. Celem zasadniczym gospodarki przestrzennej w tych strefach jest ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej najwyższej jakości, poprzez ograniczanie wyłączenia ich spod użytkowania rolniczego i poprawę jakości gleb. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych najwyższej jakości powinny być prowadzone z uwzględnieniem wymogów ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Szczegółowa analiza dotyczące wpływu ustaleń

PZPWW na gminę Krobia znajduje się z *Diagnozie stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia*, dokumencie stanowiącym nieodłączną część LPR.

WIELKOPOLSKI REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY na lata 2014-2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 (WRPO 2014+) jest dokumentem wykonawczym, i również instrumentem realizującym zadania mające na celu osiągnięcie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii Europejskiej przez inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. W ramach WRPO 2014+ wymieniono 10 osi priorytetowych, które określają główne kierunki wsparcia Funduszy Europejskich.

W syntezie dokumentu wskazuje się, że skala degradacji fizycznej, gospodarczej i społecznej części obszarów w Wielkopolsce jest znacząca. W szczególności w mniejszych miastach regionu istnieją znaczne obszary charakteryzujące się zdegradowaną zabudową, zdekapitalizowaną infrastrukturą techniczną, ograniczoną dostępnością transportową, koncentracją negatywnych zjawisk społecznych. Niekiedy wymienione wyżej obszary charakteryzują się również różnymi przejawami niedostosowania do standardów współczesności oraz znacznym stopniem degradacji zabudowy, przestrzeni publicznej czy wyposażenia w elementy infrastruktury technicznej. Zjawiskom tym często towarzyszy także wykluczenie społeczne mieszkańców tych obszarów. Kolejną szczególną grupą w tym zakresie jest znaczna część obszarów wiejskich Wielkopolski objęta występowaniem zjawisk degradacji społeczno-gospodarczej i fizycznej.

Działania inwestycyjne finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego mogą być powiązane z działaniami realizowanymi w ramach Osi Priorytetowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizację projektów rewitalizacyjnych w ramach Działania 9.2 Rewitalizacja obszarów problemowych wspomagać mogą także projekty komplementarne, realizowane w ramach innych Działań finansowanych z EFRR, m.in. w zakresie promowania przedsiębiorczości w ramach Działania 3.1, modernizacji energetycznej budynków w ramach Działania 3.2, promowania strategii niskoemisyjnych i zrównoważonego transportu miejskiego w ramach Działania 3.3, ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego w ramach Działania 4.4, inwestycji w drogi lokalne w ramach Działania 5.1.

Instrumentem, który służyć ma koordynacji podejmowanych przez beneficjentów przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą kompleksowe lokalne programy rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Wynikające z takich programów zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne i restrukturyzacyjne powinny prowadzić do wszechstronnej zmiany oblicza poddanych rewitalizacji obszarów, przede wszystkim w zakresie poprawy warunków życia mieszkańców. Obszary rewitalizowane będą wyznaczane z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, z uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprywacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru. Ponadto przedsięwzięcia infrastrukturalne finansowane z EFRR powinny być powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem.

Tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego programy rewitalizacji będą musiały być zgodne z odpowiednimi wytycznymi IZ WRPO 2014+ w tym obszarze, wydanymi na podstawie właściwych wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz zgodnymi z Narodowym Planem Rewitalizacji.

2.3 DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KROBIA

Strategia Rozwoju Gminy Krobia na lata 2014-2020 została przyjęta w listopadzie 2014 roku i zaktualizowana w październiku 2016 roku. Z ustaleń zawartych w strategii wynika, że słabymi stronami rozwoju gminy, istotnymi z punktu widzenia rewitalizacji, są m.in.:

- niski poziom zaangażowania mieszkańców Krobi w sprawy publiczne,
- migracja zarobkowa mieszkańców,
- bezrobocie i ubóstwo,
- niedostatecznie rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna i kulturalna na obszarach wiejskich,
- niewystarczające wykorzystanie znajdujących się na terenie gminy dóbr dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazowych.

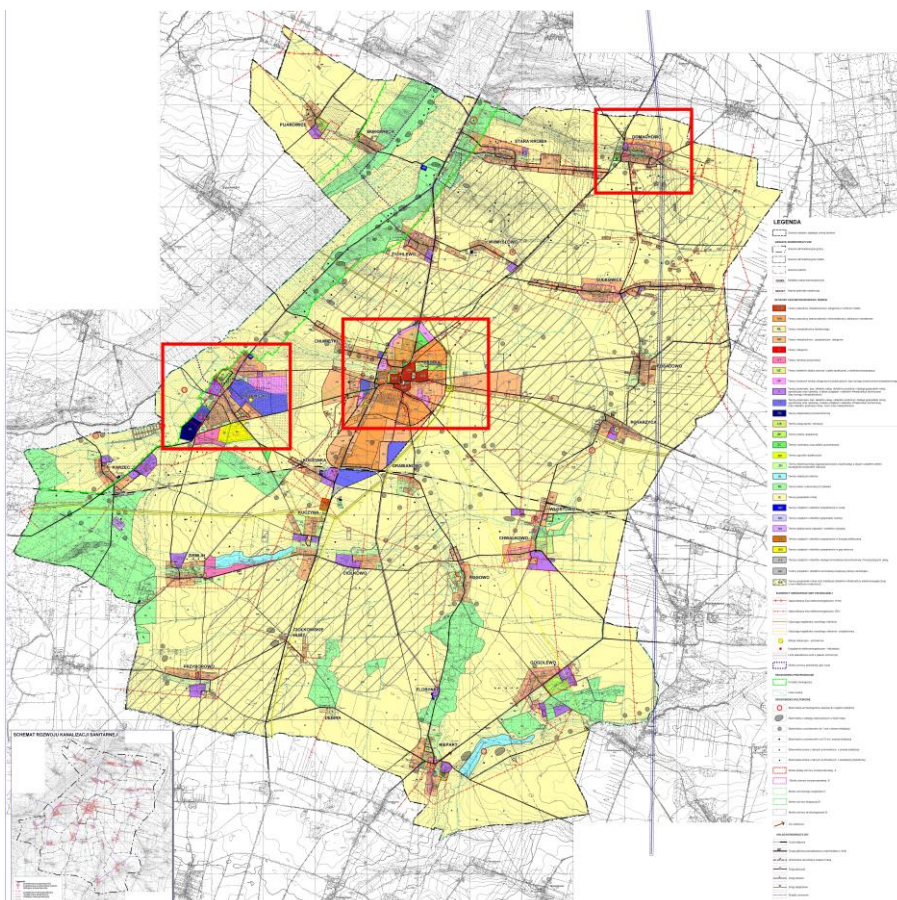
W strategii rozwoju wyznaczono misję gminy Krobia, która brzmi następująco: „Tworzenie warunków do trwałego, zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju z mieszkańcami, poprzez mieszkańców i dla mieszkańców, w poszanowaniu tradycji, przy wykorzystaniu posiadanego potencjału i innowacyjnych rozwiązań”. Realizacji misji gminy mają służyć sformułowane w dokumencie strategii cele strategiczne. W aspekcie rewitalizacji ważnym celem strategicznym jest cel 1.2. „Rozwój turystyki i rekreacji w szczególności poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego”. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż tradycja i lokalne dziedzictwo kulturowe powinno być spoiwem scalającym potrzeby mieszkańców z rozwojem turystyki i rekreacji. W ramach celu strategicznego 1.2. wyznaczone zostały różne cele operacyjne, w tym cel 1.2.1. „Rozszerzenie działań dotyczących kultywowanie lokalnych tradycji”, którego realizacja przewiduje utworzenie wiosek tematycznych i uruchomienie trasy kolei drezynowej. Poprzez powstanie wsi tematycznych oczekiwane jest podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich, co przełoży się na zwiększenie liczby turystów. Poszerzeniem oferty turystycznej może stać się też utworzenie szlaku drezynowego po przejęciu nieczynnych linii kolejowych, który będzie alternatywą spędzania wolnego czasu i jednocześnie atrakcją turystyczno-rekreacyjną. Wytyczenie tego szlaku będzie wiązało się z promocją produktu turystycznego „kolej na luzie”, promującego zdrowy styl życia poprzez aktywny wypoczynek. Celem operacyjnym strategii rozwoju gminy odnoszącym się do procesu rewitalizacji jest również cel 1.2.2. „Zwiększenie zasobu oraz atrakcyjności obiektów sportowo-rekreacyjnych i infrastruktury kultury”. Jego realizacja wymagać będzie: rozwoju bazy noclegowej i sportowo-rekreacyjnej, rewitalizacji centrum miasta (w tym głównie rynku i Wyspy Kasztelańskiej), budowy, modernizacji i wyposażenia obiektów infrastruktury wiejskiej (m.in. świetlic wiejskich), poprawy stanu technicznego obiektów zabytkowych, a także promowania przedsięwzięć edukacyjnych w kierunku poszerzania wiedzy mieszkańców o zabytkach Ziemi Krobkiej.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa się m.in. kierunki rozwoju i zasady polityki przestrzennej, w tym obszary zabudowane ze wskazaniem terenów wymagających przekształceń i rewitalizacji zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Aktualna wersja zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krobia została przyjęta w dniu 26 października 2012 r uchwałą Nr XXVII/218/2012 Rady Miejskiej w Krobi.

W opracowaniu nie wskazano konkretnych obszarów wymagających rewitalizacji, przekształceń, rehabilitacji. Wyłącznie w zakresie przeobrażeń środowiska przyrodniczego gminy wymieniono m.in. rekultywację istniejących wyrobisk poeksploatacyjnych zgodnie z punktem 12.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego. Dodatkowo przy wszelkich działaniach zgodnie z pkt 23 należy dążyć do zachowania wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania atrakcyjnego wizerunku miasta i wsi poprzez: ochronę istniejących obiektów kulturowych, wyeksponowanie i uporządkowanie historycznej struktury miasta oraz kształtowanie współczesnej zabudowy układów wsi w nawiązaniu do tradycyjnej architektury.

Rycina 1. Rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia z wyróżnionymi fragmentami względem których określono ustalenia dotyczące ochrony i zachowania istniejących wartości.

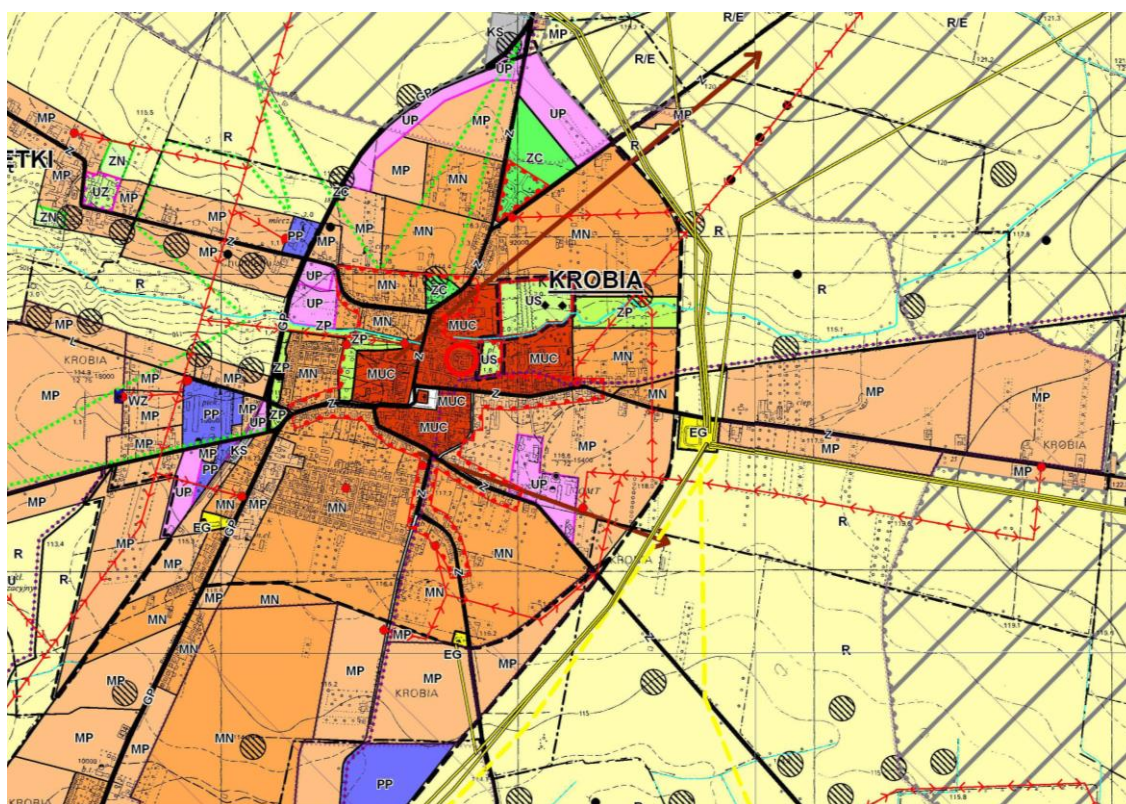

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia.

Ustalenia studium obejmujące zagadnienia zachowania wartości dziedzictwa kulturowego, historycznej urbanistycznej struktury miasta oraz rekultywację istniejących wyrobisk poeksploatacyjnych dotyczą trzech obszarów gminy, tj: Krobia, Pudliszek i Domachowa (ryc. 2, 3, 4). Krobia posiada dobrze zachowany i czytelny układ urbanistyczny z okresu lokacji. Mimo rozwoju miasta na przestrzeni wieków pierwotne założenie urbanistyczne nie zostało zatarte. Wykształcony w średniowieczu plan miasta cały czas odgrywa dominującą rolę w kształtowaniu ośrodka. Miasto rozrastało się równomiernie dookoła starego centrum, wchłaniając stopniowo dawne przedmieścia, które również zachowały swoje rozplanowanie. Pudliszki to miejscowość położona w odległości ok. 3 km na zachód od Krobia, leży na lewym brzegu Rowu Polskiego, na Wysoczyźnie Leszczyńskiej. Wieś podzielona strukturalnie na część wschodnią i zachodnią. Pierwsza z wymienionych jest typowo mieszkaniowa, wraz z usługami, tam też mieści się duże przedsiębiorstwo produkcyjne. Druga część oparta jest na założeniach historycznych, które zostały ukształtowane przez funkcje i przyrodnicze uwarunkowania. Domachowo natomiast jest kolebką tradycji i kultury ziemi krobskiej, w której ludzie pieczołowicie szanują i pielęgnują istniejące dziedzictwo. Domachowo jest stolicą Biskupizny, najmniejszego regionu w Polsce, posiadającego własny język, obrzędy, stroje, muzykę i taniec.

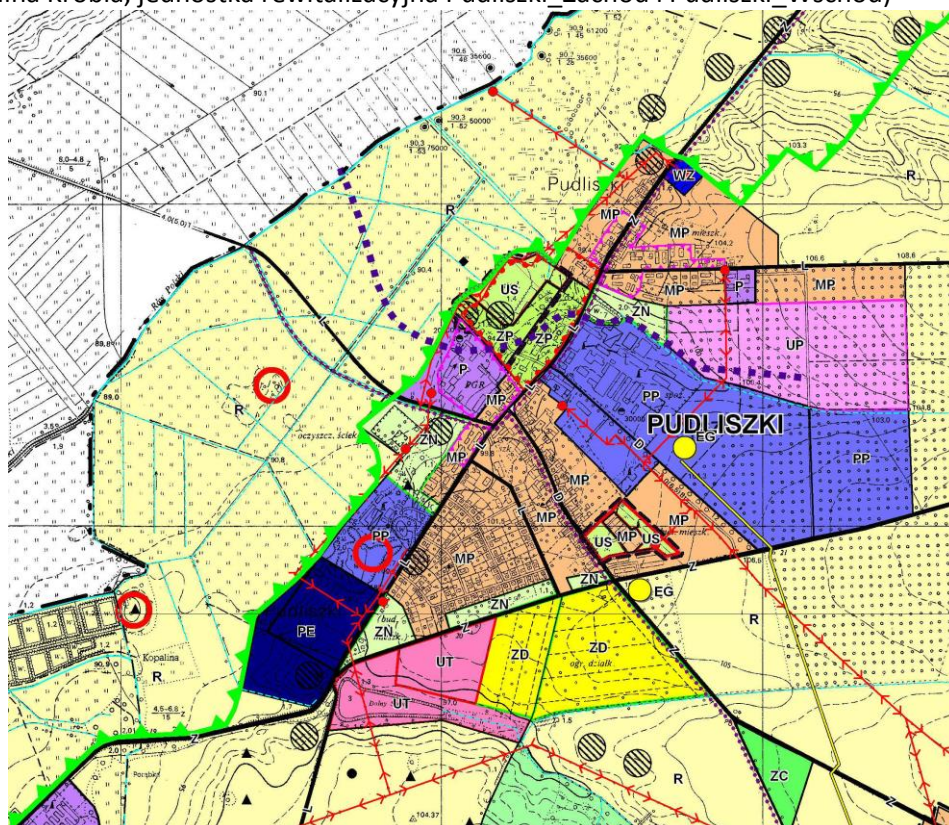
Te trzy wymienione ośrodki stanowią potencjał rozwoju całej gminy – historyczno-urbanistyczny (Krobia), rekreacyjno-turystyczny (Pudliszki) i kulturowo-społeczny (Domachowo). Wymagają one jednocześnie działań naprawczych oraz wsparcia dla dalszego rozwoju i jednocześnie zachowania wartości które mają.

Rycina 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia (miasto Krobia, jednostka rewitalizacyjna Krobia_Centrum)

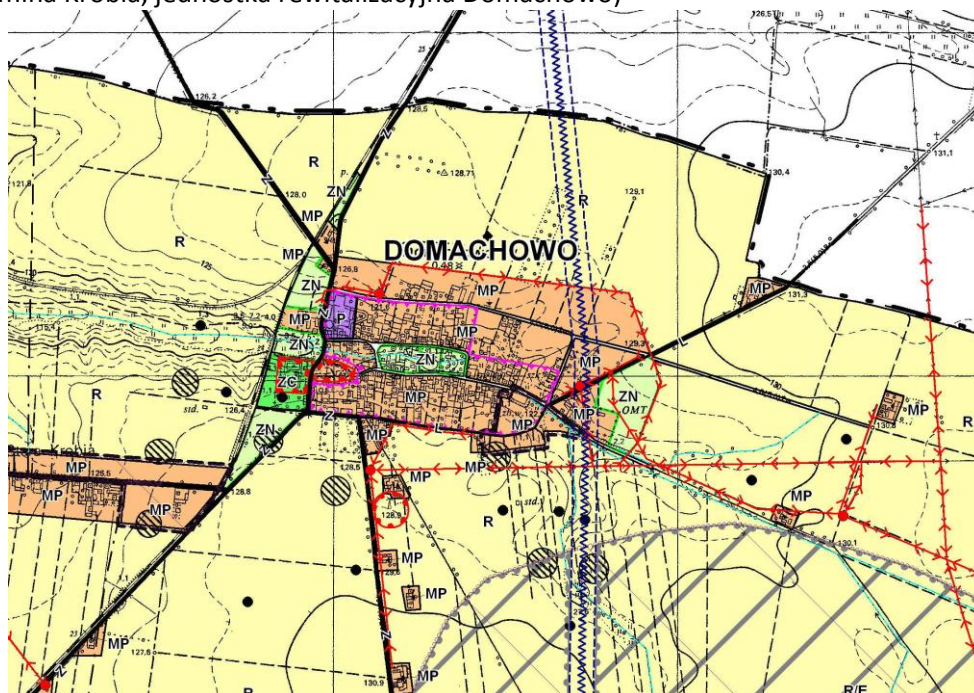
Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia.

Rycina 3. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia (gmina Krobia, jednostka rewitalizacyjna Pudliszki_Zachód i Pudliszki_Wschód)

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia.

Rycina 4. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia (gmina Krobia, jednostka rewitalizacyjna Domachowo)

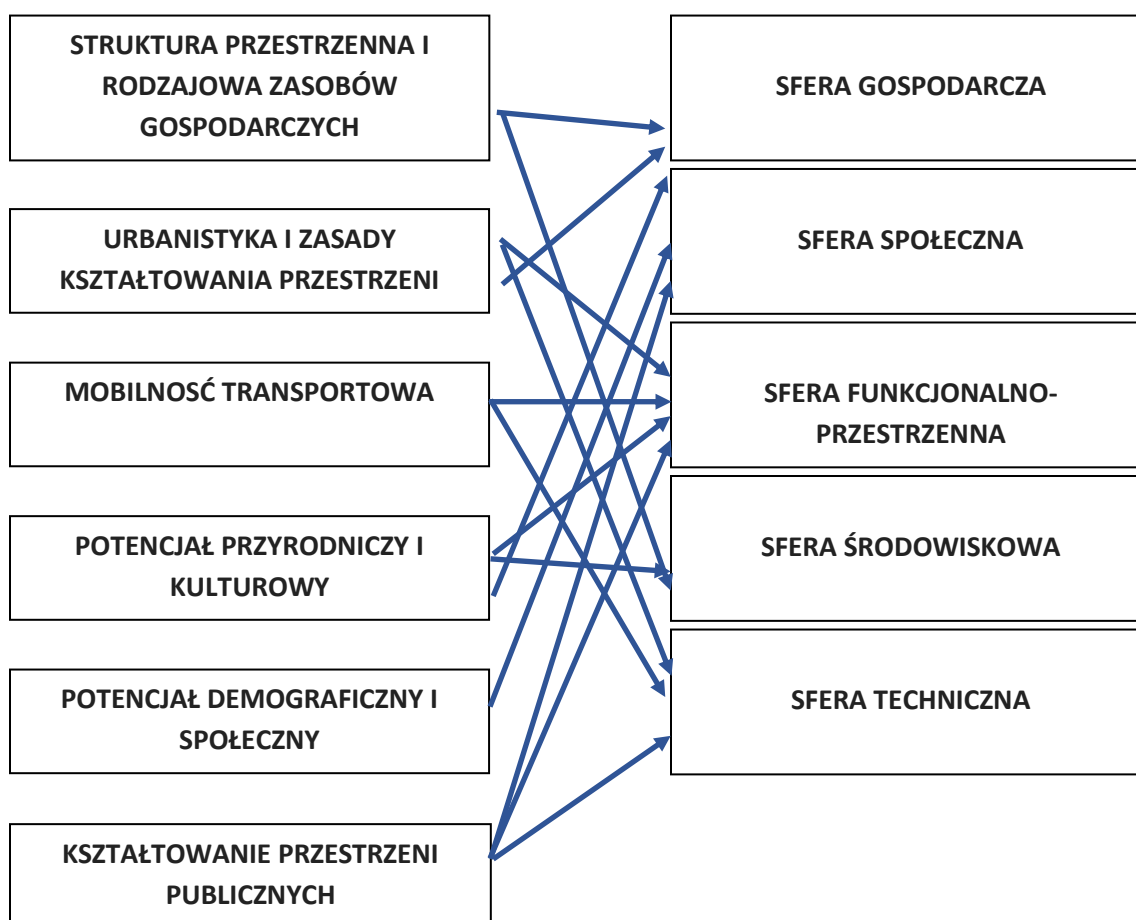
Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia.

ROZDZIAŁ 3. DIAGNOZA

W części diagnostycznej zostanie zaprezentowana analiza i ocena uwarunkowań gminy Krobia w pięciu sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej, środowiskowej i technicznej. Celem tej analizy jest charakterystyka sytuacji oraz określenie przyczyn degradacji obszaru przeznaczonego do rewitalizacji. *Diagnoza stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia* została opracowana w postaci odrębnego dokumentu w formie Ekspertyz o następujących zagadnieniach:

- w zakresie potencjału gospodarczego, urbanistycznego u transportowego;
- w zakresie potencjału przyrodniczego i kulturowego;
- w zakresie potencjału demograficznego i społecznego;
- w zakresie kształtowania przestrzeni publicznych .

Opracowania te stanowią osobny dokument jako załącznik do programu rewitalizacji. Tu umieszczono syntezę owej diagnozy. Poniższy schemat pokazuje źródła wiedzy z tematycznych ekspertyz, które pozwoliły na ustalenie negatywnych zjawisk, mogących mieć wpływ na stopień degradacji obszarów gminy Krobia.

3.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KROBIA

Gmina Krobia obejmuje obszar 130km² i zamieszkuje ją ponad 13 tys. osób, przy czym miasto zajmuje z tego niespełna 1,7% powierzchni (3,1 km²). Gmina położona jest w południowo-zachodniej części województwa, około 100 km od Poznania. Ma charakter rolniczo-przemysłowy, bowiem posiada duże zaplecze surowcowe dla przetwórstwa rolno-spożywczego. W ostatnim czasie w gminie odnotowuje się rozwój sektora usług i drobnej przedsiębiorczości. Miejscowość Krobia wraz z trzynastoma miejscowościami powiatu gostyńskiego tworzą mikroregion folklorystyczny. Mieszkańcy tego regionu posiadają własną kulturę, język, obrzędy, stroje, muzykę i taniec.

Przez teren Krobi przebiega droga wojewódzka 434 o długości ok. 100 km (długość odcinka w gminie: 13,35 km), tworząca główną oś komunikacyjną (północ – południe). Przebiega ona przez 4 powiaty: poznański (gminy: Kleszczewo, Kórnik), śremski (gminy: Śrem, Dolsk), gostyński (gminy: Gostyń, Krobia), rawicki (gminy: Miejska Górka, Rawicz) oraz przez miasta: Kórnik, Śrem, Dolsk, Gostyń, Krobia i Rawicz. Drugą, ważną osią komunikacyjną dla Krobi (wschód – zachód) jest droga powiatowa nr 4803P relacji: Kobylin – Krobia – Pudliszki – Poniec – Leszno oraz przebiegająca równolegle linia kolejowa nr 14 relacji: Ostrów Wielkopolski – Leszno. Istniejący system komunikacyjny daje możliwość połączeń z trasami o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, dlatego można przyjąć, iż gmina posiada bardzo dobry system połączeń z głównymi trasami tranzytowymi.

Gmina obejmuje swym zasięgiem miasto Krobia i 22 sołectwa: Bukownica, Chumiętki, Chwałkowo, Ciołkowo, Domachowo, Gogolewo, Grabianowo, Karzec, Kuczyna, Kuczynka, Niepart, Pijanowice, Posadowo, Potarzyca, Przyborowo, Pudliszki, Rogowo, Stara Krobia, Sułkowice, Wymysłowo, Ziemlin i Żychlewo. Omawiany teren jest częścią powiatu gostyńskiego i sąsiaduje z pięcioma gminami: Gostyń, Piaski, Pępowo, Miejska Górka i Poniec.

3.1.1 Sfera społeczna

Gminę Krobia na obszarze 130km² zamieszkuje ponad 13 tys. osób, co daje jej drugie miejsce w powiecie. Po względem wielkości gmina zajmuje trzecie miejsce wśród pozostałych gmin powiatu, Krobia cechuje się dodatnim saldem migracji oraz optymalnym wskaźnikiem feminizacji.

W objętym analizą okresie (lata 2006 - 2015) liczba mieszkańców gminy Krobia wzrosła o 239 osoby (głównie na terenie miasta). Największy udział w ludności gminy posiada ludność wiejska – stanowiąc 67,4% ludności dla roku 2015 (tab. 1). Jednakże jest to najniższa wartość w stosunku do całego okresu – w 2006 roku wynosiła ona 68,6 %. Sukcesywnie wzrastał udział ludności miejskiej od 31,4% do 32,6 %.

Wskaźnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) dla całej gminy jest analogiczny w stosunku do sytuacji w całym powiecie gostyńskim, dla roku 2015 wyniósł 102. Natomiast w porównaniu pomiędzy miastem Krobia a obszarem wiejskim występują istotne różnice. Świadczą one o niekorzystnej strukturze ludności według płci w środowisku miejskim i niemal równych relacjach liczbowych mężczyzn i kobiet w populacji wiejskiej – w okresie objętym analizą wyniósł on 101 z wyjątkiem roku 2010 i 2011, w którym to nastąpiło zrównanie liczby mężczyzn i kobiet.

Tabela1. Ludność faktycznie zamieszkała na terenie gminy Krobia w latach 2006-2015 z uwzględnieniem typu terytorium oraz struktury płci.

Jednostka	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem									
Krobia	12 847	12 861	12 907	12 934	13 021	12 984	13 039	13 003	13 032	13 086
Krobia - miasto	4 031	4 061	4 076	4 060	4 196	4 189	4 213	4 187	4 236	4 270
Krobia - obszar wiejski	8 816	8 800	8 831	8 874	8 825	8 795	8 826	8 816	8 796	8 816
	mężczyźni									
Krobia	6 368	6 377	6 405	6 410	6 475	6 457	6 470	6 452	6 479	6 484
Krobia - miasto	1 982	1 992	2 001	1 995	2 064	2 063	2 080	2 073	2 093	2 097
Krobia - obszar wiejski	4 386	4 385	4 404	4 415	4 411	4 394	4 390	4 379	4 386	4 387
	kobiety									
Krobia	6 479	6 484	6 502	6 524	6 546	6 527	6 569	6 551	6 553	6 602
Krobia - miasto	2 049	2 069	2 075	2 065	2 132	2 126	2 133	2 114	2 143	2 173
Krobia - obszar wiejski	4 430	4 415	4 427	4 459	4 414	4 401	4 436	4 437	4 410	4 429
	Udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców									
Krobia	50,4	50,5	50,6	50,8	51,0	50,8	51,1	51,0	51,0	51,4
Krobia - miasto	50,8	51,3	51,5	51,2	52,9	52,7	52,9	52,4	53,2	53,9
Krobia - obszar wiejski	50,2	50,1	50,2	50,6	50,1	49,9	50,3	50,3	50,0	50,2
	Wskaźnik feminizacji									
Krobia	102	102	102	102	101	101	102	102	101	102
Krobia - miasto	103	104	104	104	103	103	103	102	102	104
Krobia - obszar wiejski	101	101	101	101	100	100	101	101	101	101
	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym									
Krobia	22,6	22,6	22,3	22,6	22,7	23,3	24,0	24,5	25,1	25,7
Krobia - miasto	20,3	21,0	20,5	20,9	21,5	22,5	23,5	24,8	25,0	26,0
Krobia - obszar wiejski	23,7	23,4	23,1	23,4	23,3	23,7	24,3	24,4	25,1	25,6
	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym									
Krobia	60,1	62,2	64,9	67,9	71,1	74,6	75,9	79,8	81,2	83,0
Krobia - miasto	57,1	60,6	63,1	65,7	71,1	75,2	74,5	81,8	80,9	83,8
Krobia - obszar wiejski	61,4	63,0	65,7	68,9	71,1	74,3	76,5	78,9	81,3	82,6
	saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności									
Krobia	1,6	1,6	1,1	1,9	-2,5	-0,9	0,8	-1,5	-0,9	0,5
Krobia - miasto	4,7	0,2	-5,4	1,5	-0,2	-5,9	-0,5	-6,4	6,7	2,8
Krobia - obszar wiejski	0,1	2,3	4,1	2,0	-3,6	1,5	1,4	0,9	-4,6	-0,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS (Bank Danych Lokalnych)

Piramida wieku ludności w gminie Krobia ma charakter regresywny. Charakterystyczną cechą typu regresywnego jest zwężenie u dołu tej piramidy, z racji relatywnie niższej liczebności urodzeń. Obniżenie się liczby urodzeń może spowodować starzenie się ludności, ponieważ mniejsza liczebność roczników noworodkowych z czasem wywołuje wzrost udziału grup starszych. Kształt piramidy wieku sugeruje brak wyraźnie zarysowanego kolejnego wyżu demograficznego. Analizując jej układ wskazać

można dwie grupy wiekowe, które dominują pod względem udziału liczby osób, jest to grupa kobiet i mężczyzn w wieku 25-34 oraz 50-59 lat, urodzonych w czasie tzw. wyżu demograficznego.

Struktura ludności według grup ekonomicznych dla gminy Krobia wskazuje zbieżność z przemianami w powiecie gostyńskim oraz w województwie wielkopolskim (tab.1). Dla wieku produkcyjnego zaobserwowano spadek z punktu szczytowego w 2009 roku (64,1%) do 63,8% w roku 2015. Należy podkreślić, że nie jest to aż tak duży spadek w porównaniu z województwem wielkopolskim, w którym to ludność w wieku produkcyjnym spadała aż o 2,2 p.p.

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrastała od 14,4% w roku 2006 do 16,4% w roku 2015. Na tle gminy Krobia województwo oraz powiat cechują się jeszcze wyższym wskaźnikiem osób w wieku poprodukcyjnym – w przypadku powiatu udział ten wynosił w 2015 roku 17,2%, zaś dla województwa wielkopolskiego 18,2% - wskazuje to na relatywnie lepszą sytuację gminy. Jednak odniesienie do wieku przedprodukcyjnego ujawnia niekorzystne zmiany widoczne już w piramidzie demograficznej – związane to jest z wyraźnym spadkiem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym z 23,5% w roku 2006 do 19,8% w 2015. Odzwierciedla to niekorzystne zmiany związane ze starzeniem się ludności gminy.

W gminie występuje dodatni przyrost naturalny, jednak jest on zdecydowanie niższy na tle powiatu i województwa. Kulminacyjny moment przyrostu naturalnego dla całej gminy miał miejsce w 2009 roku, gdzie wynosił on 46 osób. Natomiast na terenie wiejskim w latach 2007, 2008, 2011, 2013 wystąpił wskaźnik o wartości ujemnej.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w gminie Krobia w latach 2006-2015 na tle regionu.

Jednostka	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	urodzenia żywe na 1000 ludności									
Krobia	10,47	11,19	11,88	13,16	13,19	9,70	13,78	11,29	11,94	11,04
Krobia - miasto	11,58	11,23	12,02	12,45	13,88	11,19	15,24	8,56	11,42	10,59
Krobia - obszar wiejski	9,95	11,18	11,82	13,48	12,87	8,99	13,08	12,60	12,19	11,25
Powiat gostyński	11,15	10,89	12,62	12,62	12,61	11,43	12,34	10,83	11,29	11,28
Wielkopolska	10,81	11,28	12,08	12,03	11,89	11,04	10,94	10,56	10,66	10,58
	zgony na 1000 ludności									
Krobia	9,61	10,42	12,04	9,62	10,05	11,39	12,16	11,45	11,17	9,12
Krobia - miasto	9,36	8,05	8,58	7,33	6,94	6,66	11,67	6,18	8,57	6,59
Krobia - obszar wiejski	9,73	11,51	13,62	10,67	11,51	13,65	12,40	13,96	12,42	10,34
Powiat gostyński	9,08	8,68	9,65	9,06	8,85	9,26	9,45	9,77	9,42	9,24
Wielkopolska	9,16	9,18	9,19	9,32	9,02	8,91	9,12	9,32	8,95	9,55
	przyrost naturalny na 1000 ludności									
Krobia	0,85	0,77	-0,15	3,54	3,14	-1,69	1,62	-0,15	0,77	1,92
Krobia - miasto	2,22	3,17	3,43	5,13	6,94	4,52	3,57	2,38	2,86	4,00
Krobia - obszar wiejski	0,23	-0,34	-1,80	2,81	1,35	-4,66	0,68	-1,36	-0,23	0,91
Powiat gostyński	2,07	2,21	2,97	3,57	3,76	2,18	2,90	1,06	1,86	2,03
Wielkopolska	1,65	2,10	2,89	2,71	2,87	2,12	1,82	1,23	1,71	1,03

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS (Bank Danych Lokalnych)

Średni wskaźnik urodzeń żywnych na 1000 mieszkańców na terenie gminy Krobia wynosił około 11 dzieci na 1000 mieszkańców. Jest on bardzo zbliżony do powiatu (11,7) oraz województwa (11,2). Największy współczynnik zgonów występuje na obszarze wiejskim gminy. W okresie analizy 2006-2015 średnio wynosi on (12,0). Był on wyższy od średniej wojewódzkiej i powiatowej.

Efektom powyższych zmian (liczba urodzeń i zgonów) jest ujemny przyrost naturalny na terenie wiejskim, który został rekompensowany przez dodatni przyrost naturalny w całym okresie analizy na terenie miasta Krobia. Średni współczynnik przyrostu naturalnego dla miasta (3,8) przewyższa wartości regionalne (tab.2.).

Wskaźnik obciążenia demograficznego różni się pomiędzy terenami miejskimi a wiejskimi gminy Krobia. W pierwszej części analizowanego okresu tj. pomiędzy rokiem 2006 a 2010 liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym była nieco wyższa na terenie wiejskim gminy. W drugiej części okresu (2011-2015) wartości wskaźnika zrównały się pomiędzy obszarami (tab.1). Na tle regionu gmina kierunek przemian jest zbieżny z charakterystykami powiatu i województwa, jednak gmina Krobia cechuje się niższym wskaźnikiem obciążenia demograficznego. Wzrost wartości wskaźnika dla gminy Krobia w okresie objętym analizą wyniósł 3,1 p.p., natomiast dla województwa wielkopolskiego 7,3 p.p.

Zmiana struktury wiekowej ludności jest zdecydowanie bardziej widoczna przy zastosowaniu wskaźnika dotyczącego osób w wieku poprodukcyjnym przypadającej 100 osób znajdujących się w wieku przedprodukcyjnym (tab. 1.). Proporcja pokazuje że obecnie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób do lat 14. Kierunek przemian demograficznych gminy Krobia (niezależnie od obszaru) jest zbieżny z charakterystykami powiatu oraz województwa, jednak wskaźnik ten rośnie zdecydowanie wolniej aniżeli w Wielkopolsce (wzrost w latach 2006-2015 o 28,3p.p.). Utrzymująca się taka tendencja (wzrost liczby i udziału osób w wieku poprodukcyjnym) będzie miał poważne konsekwencje gospodarcze i społeczne. Wpływ na taki stan ma coraz niższa liczba urodzeń oraz stały wzrost przeciętnej długości trwania życia.

W wyniku ruchów migracyjnych w gminie Krobia przybyło 20 osób, jednocześnie na terenie miasta ubyło 11. Było to zrekompensowane przez dodatni przyptyw mieszkańców na teren wiejski, który wyniósł 31 osób. Najniższe saldo migracji w ujęciu analizy dynamicznej zaobserwowano w mieście Krobia (tab.1). Największy odpływ ludności nastąpił w 2013 roku – ubyło wówczas 27 osób, przy czym rok później nastąpił gwałtowny wzrost liczby migrantów o 28 osób. Należy podkreślić, że saldo migracji dla terenu wiejskiego w 2014 roku było najniższe w całej analizie dynamicznej. Ruch migracyjny na terenie gminy wpłynął nieznacznie na zmianę liczby ludności.

Sytuację tę odzwierciedla także współczynnik salda migracji, który średnio w okresie 2006 – 2015 miał na terenie całej gminy dodatnią wartość (0,35). Został on zrekompensowany przez korzystny bilansu zameldowań i wymeldowań na obszarze wiejskim, gdzie średnia wartość tego wskaźnika we wspomnianych latach wyniosła 0,25. Jedynie na obszarze miasta średni współczynnik salda migracji był ujemny -0,26, i był niższy od średniej dla województwa wynoszącej 0,54. Należy podkreślić iż gmina w porównaniu do innych gmin powiatu gostyńskiego (tab.1) cechuje się dodatnim współczynnikiem migracji – dla całego powiatu gostyńskiego w okresie 2006-2015 utrzymuje się ujemne saldo migracji.

W wyniku powyższych analiz dotyczących sytuacji demograficznej gminy Krobia zidentyfikowane zostały następujące najważniejsze problemy:

- niekorzystne zmiany struktury wieku ludności, zmniejszanie udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym,

- rosnące wskaźniki obciążenia demograficznego (do niemal 59 osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym),
- tylko jedna na terenie gminy szkoła ponadgminajalna, o ogólnym profilu kształcenia (konieczność podejmowania kształcenia poza terenem gminy),
- ujemny bilans zameldowań i wymeldowań na obszarze wiejskim.

Pomoc społeczna

Na terenie gminy Krobia ludność jest objęta pomocą społeczną, która wspiera realizację podstawowych potrzeb mieszkańców. Pomoc społeczna to ogół działań w sferze polityki społecznej realizowanych na terenie gminy przez organy samorządu terytorialnego, instytucje państwowe, organizacje pozarządowe, organizacje społeczne, grupy samopomocowe, a także inne instytucje zajmujące się pomocą społeczną.

Analiza danych statystycznych dowodzi, że w ciągu ostatnich lat w gminie Krobia zmniejszył się udział osób objętych świadczeniami pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców (tab. 3). W 2010 r. objętych pomocą społeczną było 8,7 % ludności gminy, natomiast w 2015 r. było to 4,8% ludności gminy ogółem, tj. 622 osoby w 224 gospodarstwach domowych. Od 2012 r. wskaźnik ten utrzymuje się na poziomie niższym niż średnia dla województwa wielkopolskiego i dla całej Polski. Ponadto spadek wartości wskaźnika dla gminy Krobia następował w ostatnich latach szybciej niż spadek wartości wskaźnika dla województwa oraz kraju.

Tabela 3. Udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w liczbie mieszkańców ogółem na tle województwa wielkopolskiego i kraju w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Krobia	8,7%	7,7%	7,2%	6,6%	5,9%	4,8%
Woj. wielkopolskie	8,0%	7,5%	7,5%	7,7%	7,0%	6,4%
Polska	8,7%	8,1%	8,1%	8,3%	7,7%	7,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL 2017)

Najczęstszą formą przyznawanej mieszkańcom pomocy (tab.4) są świadczenia pieniężne (m.in. zasiłki celowe, świadczenia rodzinne, stypendia). Z pomocy finansowej skorzystało w 2015 roku 201 rodzin (543 osób). Natomiast ogólna liczba świadczeń pieniężnych spadła z 298 rodzin (1022 osób) w 2011 roku. Jak widać w zamieszczonej tabeli na znaczeniu zyskała za to pomoc w formie pracy socjalnej, którą objęto w 2015 roku 195 rodzin (542 osób), co stanowi o 55 rodzin więcej niż w 2014 r. Pomoc w formie pracy socjalnej obejmuje przede wszystkim specjalistyczne usługi opiekuńcze, wsparcie asystenta rodziny oraz pomoc w poszukiwaniu pracy. Ponadto mieszkańcy gminy korzystają również ze wsparcia rzeczowego (m.in. odzież, opał, posiłki). W 2015 roku było to 77 rodzin (273 osoby).

W gminie Krobia świadczenia pomocy społecznej udzielane są przede wszystkim rodzinom wielodzietnym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, osobom dotkniętym problemem bezrobocia oraz właścicielom gospodarstw rolnych o małej powierzchni gruntów lub słabej klasie rolnej użytkowanych gruntów. Ponadto adresatami wsparcia są rodziny dysfunkcyjne, osoby starsze, przewlekle i ciężko chorzy oraz osoby z niepełnosprawnością ruchową i intelektualną. W celu bliższej identyfikacji negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy, szczególnie w odniesieniu do skali występowania i zasięgu przestrzennego, przeanalizowano poniżej powody ubiegania się o świadczenia.

Tabela 4. Formy realizowanych świadczeń pomocy społecznej w gminie Krobia w latach 2010-2015

Forma świadczenia	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Liczba rodzin	L. osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	L. osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	L. osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	L. osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	L. osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	L. osób w tych rodzinach
pieniężne	296	960	298	1022	282	816	273	778	252	718	201	543
rzeczowe	bd	bd	102	920	98	377	84	318	75	276	77	273
Praca socjalna	235	869	127	406	176	556	151	402	140	444	195	542

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi

Dane przedstawione w tab. 5 obejmują lata 2013-2015. W tym okresie najczęstszymi powodami przyznawania pomocy były kolejno bezrobocie, ubóstwo oraz długotrwała i ciężka choroba. W roku 2015 z tytułu bezrobocia świadczenia pomocy społecznej pobierało 103 rodziny, z powodu długotrwałej choroby 89 rodzin, a z powodu ubóstwa – 81 rodzin. Przedstawione dane obrazują spadek liczby rodzin w tych trzech kategoriach w latach 2013-2015. Należy również podkreślić też, że niejednokrotnie świadczeń udzielano rodzinie z tytułu kilku przesłanek jednocześnie.

Tabela 5. Powody ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w gminie Krobia latach 2013-2015

Powód przyznania świadczeń pomocy społecznej	2013			2014			2015		
	Liczba rodzin ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	123	60	401	106	81	329	81	bd	247
Bezdomność	2	1	2	1	1	1	5	bd	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	17	9	88	12	8	62	14	bd	75
Bezrobocie	158	72	477	139	102	411	103	bd	314
Niepełnosprawność	82	43	235	81	55	222	69	bd	169
Długotrwała i ciężka choroba	103	57	282	104	66	282	89	bd	246
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych	47	24	177	40	30	149	33	bd	127
Alkoholizm	24	15	54	21	11	41	24	bd	49
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1	1	1	4	bd	9
Zdarzenie losowe	1	-	4	-	-	-	-	-	-
Sytuacja kryzysowa	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Przemoc w rodzinie	22	4	98	23	4	94	11	bd	43

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi

W zakresie przestrzennego zróżnicowania poszczególnych przesłanek do udzielenia wsparcia widoczny jest znaczny udział obszarów wiejskich w następujących kategoriach: ubóstwo (76% rodzin w 2014 r.) potrzeba ochrony macierzyństwa oraz bezradność opiekuńczo-wychowawcza (75% rodzin w 2014 r.). Z kolei problem przemocy w rodzinie jest domeną obszarów miejskich (83% rodzin w 2014 r.). W tym miejscu należy też zaznaczyć, że wg analizy demograficznej gminy ludność miejska stanowi 32,5% w ogólnej liczbie ludności. Rozkład większości notowanych w gminie przesłanek w istocie

odpowiada stosunkowi ludności wiejskiej i miejskiej tejże gminy. W wyniku powyższych analiz dotyczących sytuacji społecznej gminy Krobia zidentyfikowane zostały następujące najważniejsze problemy:

- ubóstwo, które niesie za sobą szereg problemów związanych z wykluczeniem społecznym
- ograniczone środki finansowe będące przeszkodą w zakresie realizacji przedsięwzięć w zakresie przeciwdziałania biedzie i ubóstwu
- ograniczone środki materialne i niematerialne na działania w zakresie wsparcia rodziny.
- niskie kompetencje życiowe, psychospołeczne, wychowawcze niektórych rodziców, brak dobrych wzorców dorosłości w rodzinie.
- motywacje i postawy niektórych beneficjentów pomocy socjalnej – brak zainteresowania działaniami w zakresie aktywizacji
- ograniczone możliwości wspierania dzieci i młodzieży z problemami
- kryzys rodziny – zachwianie wartości rodziny, osłabienie więzi rodzinnych.
- trudna sytuacja socjalna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych

Pracujący

Według analizy struktury ludności w podziale na główne grupy ekonomiczne zamieszczonej w niniejszym opracowaniu, udział osób w wieku produkcyjnym w gminie Krobia w ogólnej liczbie ludności wynosił w 2015 r. 63,8%. W latach 2005-2015 wartość ta była stosunkowo stabilna, zarówno w odniesieniu do miejskiej jak i wiejskiej części gminy, a ponadto zbieżna z charakterystykami dla powiatu gostyńskiego i województwa wielkopolskiego.

Wg danych GUS na koniec 2015 r. odnotowano w gminie 1950 osób pracujących. Wskaźnik pracujących na 1000 mieszkańców jest dla gminy Krobia relatywnie niski. W 2015 r. wynosił on 147, z kolei dla całego województwa wielkopolskiego było to 262, natomiast dla powiatu 212. Więcej pracujących na 1000 mieszkańców przypada w mieście – 175. Wskaźnik ten dla obszarów wiejskich gminy wynosił 136 i był on blisko dwukrotnie niższy od wskaźnika zanotowanego dla województwa (262). Świadczy to o względnie niskim poziomie aktywności zawodowej mieszkańców gminy Krobia, w szczególności dotyczy to mieszkańców wsi.

Struktura osób pracujących wg płci wskazuje na przewagę udziału mężczyzn (53% w 2015 r), przy czym mężczyźni stanowili w 2015 r. 48,6% ludności gminy ogółem. Nierównowaga ta jest bardziej widoczna w mieście, gdzie kobiety stanowiły w 2015 r. tylko 45,8% pracujących (a udział kobiet w liczbie ludności miasta 53,9%). Nieco wyższy był udział kobiet w liczbie pracujących na obszarach wiejskich, gdzie wynosił on 47,8% w 2015 r. Ponadto udział kobiet w liczbie pracujących w całej gminie Krobia jest nieco wyższy od charakterystyk dla powiatu (46,1% w 2015 r.), oraz nieco niższy od wyniku dla województwa (48,4% w 2015 r.)

Bezrobocie rejestrowane

Na koniec 2015 r. odnotowano 440 osób bezrobotnych w gminie Krobia (tab. 6). W okresie 2005-2015 odnotowano znaczący spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Krobia. W 2005 r. bezrobotnych było 909 osób, natomiast w kolejnych latach ich liczba stopniowo spadała aż do 553 osób w 2008 r., a następnie nieco wzrosła do 686 w 2011 r. (co było wartością maksymalną w całym okresie), po czym odnotowano kolejne spadki. Strukturę bezrobotnych wg płci charakteryzowała w całym badanym okresie przewaga bezrobotnych kobiet. Na koniec 2015 r. odnotowano 53,2% bezrobotnych zarejestrowanych kobiet w gminie, co wskazuje na rozkład zbliżający się do ogólnej struktury ludności gminy wg płci (51,4% w 2015 r.). Jednak w latach

wcześniejszych nierównowaga pomiędzy bezrobotnymi kobietami i mężczyznami bywała bardziej wyraźna.

Tabela 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Krobia w latach 2005 – 2015.

	Lata										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	909	765	575	553	622	653	686	642	670	531	440
Udział mężczyzn w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (%)	47,2	42,4	42,3	44,1	49,7	47,8	43,1	47,2	49,6	44,6	46,8
Udział kobiet w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (%)	52,8	57,6	57,7	55,9	50,3	52,2	56,9	52,8	50,4	55,4	53,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL 2017).

Wskaźnik bezrobocia, rozumiany jako stosunek zarejestrowanych bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym, wynosił w gminie Krobia w 2015 r. 5,3% i był on nieco niższy od wskaźnika dla powiatu gostyńskiego (5,5% w 2015 r.) oraz wyższy od wskaźnika dla województwa (4,3% w 2015 r.) (tab. 7). Struktura osób pracujących wg płci wskazuje na przewagę udziału mężczyzn (53% w 2015 r.), przy czym mężczyźni stanowili w 2015 r. 48,6% ludności gminy ogółem. Nierównowaga ta jest bardziej widoczna w mieście, gdzie kobiety stanowiły w 2015 r. tylko 45,8% pracujących (a udział kobiet w liczbie ludności miasta 53,9%). Nieco wyższy był udział kobiet w liczbie pracujących na obszarach wiejskich, gdzie wynosił on 47,8% w 2015 r.. Ponadto udział kobiet w liczbie pracujących w całej gminie Krobia jest nieco wyższy od charakterystyk dla powiatu (46,1% w 2015 r.), oraz nieco niższy od wyniku dla województwa (48,4% w 2015 r.).

Tabela 7. Wskaźniki bezrobocia (%) w gminie Krobia w latach 2005 – 2015 na tle powiatu i województwa

Jednostka odniesienia	Lata										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)											
Krobia ogółem	11,4	9,5	7,1	6,7	7,5	7,8	8,2	7,7	8,0	6,4	5,3
Powiat gostyński	12,1	10,4	7,9	6,9	8,0	8,0	8,0	8,1	7,8	6,9	5,5
Województwo wielkopolskie	9,7	7,7	5,1	4,1	6,0	6,0	6,1	6,7	6,6	5,3	4,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL 2017).

W wyniku powyższych analiz dotyczących sytuacji społecznej (w zakresie rynku pracy) gminy Krobia zidentyfikowane zostały następujące najważniejsze problemy:

- bezrobocie, problem wciąż obecny, choć nie w takiej skali jak kilkanaście lat temu,
- zagrożenie bezrobociem kobiet, utrudnienia związane z powrotem do pracy po urodzeniu dziecka,
- „pracujący ubodzy” (*ang. working poor*) – mimo posiadania pracy nie mają możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,
- zagrożenie bezrobociem osób młodych (ze względu na niewielkie doświadczenia zawodowe i niskie kwalifikacje).

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w gminie Krobia charakteryzuje przede wszystkim wysoka przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (99,3 m²), szczególnie na terenie miasta Krobia (106,0 m²). Liczba mieszkań przypadających na 1 tys. mieszkańców wynosiła w 2015 r. 257,2 i była znacznie poniżej przeciętnego wskaźnika dla województwa (339). Jednak jak już wspomniano gmina Krobia posiada na swoim terenie lokale mieszkalne o większej przeciętnej powierzchni użytkowej niż w województwie. Ok. 2/3 mieszkań znajduje się na terenie obszaru wiejskiego gminy. Największy udział w strukturze własnościowej zasobów mieszkaniowych mają zasoby osób prywatnych. Gmina posiada w swoim zasobie 30 lokali, w tym 10 lokali socjalnych, co nie zaspokaja potrzeb mieszkańców w tym zakresie. Wyposażenie infrastrukturalne mieszkań w gminie Krobia jest porównywalne do poziomu wojewódzkiego. Nieco lepiej gmina wypada w zakresie dostępu do gazu sieciowego. Najważniejszym problemem zasobów mieszkaniowych w gminie jest ich wiek, mianowicie większość zasobów pochodzi z I poł. XX w., przez co wymagać będzie w najbliższym czasie dużych nakładów finansowych na modernizację i bieżące remonty.

W wyniku powyższych analiz dotyczących sytuacji społecznej (w zakresie mieszkalnictwa) gminy Krobia zidentyfikowane zostały następujące najważniejsze problemy:

- niewielka liczba lokali socjalnych,
- wiek zasobów mieszkaniowych w gminie (obiekty stare, wymagające remontów i modernizacji),

3.1.2 Sfera przestrzenno-funkcjonalna²

Analiza w skali gminy

Do elementów struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy Krobia można zaliczyć: tereny mieszkaniowe (osiedla, zespoły osiedli), tereny usług administracji, handlu, kultury, gastronomii, oświaty, zdrowia, tereny aktywności gospodarczej (produkcji i biznesu), tereny infrastruktury technicznej (sieci techniczne), oraz tereny związane z systemem transportowym miasta (sieć ulic, parkingi, dworce, stacje i przystanki transportu zbiorowego, węzły przesiadkowe). Do omawianej struktury możemy także zaliczyć ukształtowanie sieci drogowo - ulicznej. Istotnym elementem tej sieci jest system obwodnic, które mogą pełnić różne funkcje w zależności od jej lokalizacji w sieci.

Powierzchnia gminy wynosi obecnie 12954 ha, z czego 99,9 % to powierzchnia lądowa, wody w postaci cieków stanowią skromny udział w powierzchni jednostki. Znaczną część zajmują natomiast użytki rolne (90,1%), reszta to tereny leśne (4,1%), tereny zabudowane i zurbanizowane (5,3%), nieużytki (0,2%) i inne różne (0,2). Spośród terenów zabudowanych i zurbanizowanych najczęściej zajmują drogi (3,2%), mieszkalnictwo (0,9%), kolej (0,4%), rekreacja i wypoczynek (0,3%) i przemysł (0,2%).

Zagospodarowanie gminy Krobia opiera się na wielośrodkowym układzie jednostek osadniczych (wsi), skupionych wokół centralnie ulokowanego ośrodka gminnego. Wsie te tworzą wokół Krobia pierścień zamykając mieszkaniową, produkcyjną i usługową przestrzeń do granic administracyjnych gminy. Choć są one powiązane układem drogowym to sieciowy układ tworzony jest przez hierarchiczne ośrodki usługowe. Choć fizyczne rozmieszczenie wsi w układzie

---

² Szczegółowa analiza infrastruktury społecznej i komunikacyjnej znajduje się w Ekspertyzach tematycznych. Tu wyszczególniono jedynie problemy wynikające z ww analiz.

koncentrycznym względem miasta Krobia jest bardzo widoczne, to jednak nie tylko ów ośrodek ma wpływ na ich przestrzenny, funkcjonalny i społeczny rozwój, mają go także miasta gmin przyległych: Gostyń, Piaski, Pępowo, Miejska Górka i Poniec.

Przestrzenny rozkład usług na terenie gminy Krobia nie jest równomierny, a system nie jest bardzo rozbudowany. Usługi handlu występują w mieście Krobia w postaci ulicznych ciągów, placów (rynek, targowisko) lub marketów (dyskontów), w pozostałych miejscowościach funkcjonują lokalne sklepy spożywcze. Usługi oświaty prezentowane są przez dwa przedszkola samorządowe (w Krobi i w Pudliszkach z oddziałami zamiejscowymi w Potarzycy i Żychlewie) i sześć oddziałów przedszkolnych poza wspomnianymi miejscowościami (przy Szkole Filialnej w Ciołkowie, przy Szkole Filialnej w Sułkowicach, przy ZSPiG w Starej Krobi, przy Szkole Podstawowej w Nieparcie). Na terenie gminy Krobia funkcjonują 3 zespoły szkół prowadzone przez samorząd gminny, wraz z filiami i oddziałami przedszkolnymi. Od 2009 r. gmina Krobia wraz z gminą Miejska Górka utworzyła pierwszy w Polsce związek międzygminny, który jest organem prowadzącym dla zespołu szkół – szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi oraz gimnazjum. W mieście Krobia funkcjonuje Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych (Liceum Ogólnokształcące, Liceum Profilowane, Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz szkoły dla Dorosłych). Najbliższymi ośrodkami szkolnictwa wyższego są: Poznań (80 km od Krobia), Wrocław (85 km od Krobia) i Leszno (30 km od Krobia). Na obszarze gminy działa jedna biblioteka i jej dwie filie: w Pudliszkach i Chwałkowie. Najważniejszą jednostką kulturotwórczą w gminie jest Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Krobi, w którym organizuje się turnieje sportowo – rekreacyjne, wystawy, spektakle teatralne i wiele innych imprez okolicznościowych. Usługi sportu i rekreacji opierają się na kilku obiektach. Boiska sportowe występują w Krobi, Chwałkowie, Przyborowie, Rogowie, Potarzycy, Nieparcie, Gogolewie, Wymysłowie, Żychlewie, Posadowie, Starej Krobi, Sułkowicach, Ciołkowie, Ziemlinie oraz w Pudliszkach (stadion sportowy z widownią o powierzchni 2 ha). W Krobi, Pudliszkach i w Starej Krobi są do dyspozycji sale sportowe przy szkołach. Na terenie gminy funkcjonują 4 niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, tj.: „Centrum Medyczne KROB-MED” w Krobi, Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „PROVITA” w Krobi), Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ProMedica – Jacek Kubiak w Pudliszkach (również 2 razy w tygodniu świadczy usługi w miejscowości Gogolewo) oraz Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „PORADNIE LEKARSKIE” Monika Witkowska w Pudliszkach. Usługi stomatologiczne na terenie gminy wykonują cztery niezależne podmioty. Funkcjonuje również NZPOZ Spółka Cywilna Pielęgniarek i Położnych „Pigułka”. Usługi w zakresie opieki szpitalnej zapewnia szpital powiatowy w Gostyniu. Mieszkańcy mogą kupić lekarstwa w Krobi (cztery apteki), bądź w Pudliszkach (jedna apteka). Na obszarze gminy istnieje jeden posterunek policji (w mieście Krobia), który podlega Komendzie Powiatowej Policji w Gostyniu, natomiast bezpieczeństwo zapewniają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w: Krobi, Pudliszkach, Starej Krobi, Posadowie, Potarzycy, Sułkowicach, Żychlewie, Wymysłowie, Rogowie, Domachowie, Chwałkowie, Przyborowie, Ziemlinie, , Nieparcie i Bukownicy.

Rozmieszczenie wymienionych funkcji zmusza mieszkańców do ruchów wewnątrzgminnych. Do ośrodków o największej częstotliwości relacji związanych z zaspokajaniem potrzeb w zakresie usług podstawowych należą: Krobia, Pudliszki i Chwałkovo. Natomiast, w stosunku do poprzednio wymienionych miejscowości, do mniej odwiedzanych miejscowości należą: Chumiętki i Pijanowice. Aktywność ludności, która jest zintensyfikowana w kierunku wybranych miejscowości, zależy od stanu technicznego dróg, ale także braku połączeń transportu publicznego, obecnego systemu połączeń drogowych, specyficznej lokalizacji. W związku z tym Pudliszki obsługują mieszkańców południowo-zachodniej części gminy, Chwałkovo jest hierarchicznie ważnym ośrodkiem usługowym

dla południowo-wschodniej i wschodniej części gminy, natomiast Stara Krobia jest miejscem realizacji potrzeb wsi położonych w północnej części obszaru analiz, aczkolwiek wymienione wsie dojeżdżają także do Gostynia. Część miejscowości znajdująca się w bliskim sąsiedztwie Krobi (do 5-7 min czasu przejazdu) jest uzależniona od funkcji, które owe miasto pełni, bowiem to najbliższy położony ośrodek realizacji potrzeb. Krobia, Pudliszki, Chwałkowo i Stara Krobia pełnią rolę lokalnych centrów.

Wspomniany sieciowy i pierścieniowy układ warunkowany jest wieloma czynnikami, które wymuszają obecny stan rozkładu przestrzennego miejscowości gminy. Bariere w przestrzennym rozwoju stanowią rozległe kompleksy dobrych jakościowo pól, rozlokowane na całej powierzchni gminy, które wraz z łąkami niewielkich łąk i fragmentami lasów tworzą spójną całość. Ważnym czynnikiem w rozwoju gminy spełniają również dwie drogi - biegnąca w kierunku północ-południe krajowa nr 434 relacji Poznań – Wrocław (lokalnie Gostyń – Rawicz), oraz powiatowa 4803P łącząca tereny wschodnie gminy z zachodnimi relacji Leszno – Krotoszyn. Obie drogi dzielą gminę na cztery części, co sprawia, że dostępność o znaczeniu tranzytowym z ośrodków wiejskich gminy jest podobna. Obecność wspomnianych przejść drogowych wytworzyła pasmo działalności usługowej i gospodarczej, które ulokowało się na terenach przyległych miejscowości. Dobra dostępność komunikacyjna i możliwości transportowo-spedycyjne uaktywniły inwestorów właśnie na wspomnianych terenach. Niestety bliskość dużego ośrodka usługowo-gospodarczego Gostyń, sprzyjające tam warunki społeczno-mieszkaniowe i dostęp do szerszego wachlarza usług spowodowały mniejsze zainteresowanie osiedlaniem się na obszarze gminy Krobia. Także mała koncentracja dróg lokalnych, niskiej jakości technicznej powiązania komunikacyjne pomiędzy wsiami, brak wyraźnej hierarchii jednostek osadniczych spowodowały, że żadna wieś nie wytworzyła swojego rejonu obsługi. Jedynie 2 wsie zaspokajają w zakresie usług podstawowych potrzeby jednostek najbliższych położonych: Pudliszki (Karzec, Ziemiń, Kuczyna, Ciołkowo, Przyborowo), Chwałkowo (Rogowo, Gogolewo, Potarzyca). Pozostałe wsie (Chumiętki, Kuczyna, Kuczynka, Ciołkowo, Żychlewo, Wymysłowo, Stara Krobia, Domachowo, Sułkowice, Bukownica, Pijanowice, Przyborowo i Gogolewo) obsługiwane są przez Krobie, natomiast mieszkańcy wsi Niepart i Gogolewo korzystają z usług Krobi i Miejskiej Górki.

Wsie gminy Krobia charakteryzują się małą różnorodnością funkcjonalną. W większości wsi dominuje funkcja związana z działalnością rolniczą, wyjątek stanowią Pudliszki, gdzie lokalizowany jest duży zakład przetwórczy. Krobia, ze względu na siedzibę władz samorządowych pełni funkcję administracyjną i koncentruje najwięcej usług i działalności gospodarczej. Tu powstały też największe w gminie osiedla budownictwa mieszkaniowego.

Wiele wsi ma historycznie ukształtowaną zabudowę koncentrującą się wokół zespołów dworskich czy folwarcznych. Są one objęte ochroną konserwatorską i ze względu na swoją wartość historyczną, kulturową i architektoniczną wymagają bezwzględного utrzymania i ochrony. Nowopowstająca zabudowa często „obraca” historyczne układy. Niestety, choć lokalizuje się ona w większości wzdłuż dróg i w pobliżu centralnej części wsi to jednak często jest ona rozproszona. W formie zwartej występuje jedynie zabudowa historyczna, skupiona w historycznym ośrodku miejscowości. W przypadku dalszej zabudowy wsi należy dążyć do jej uzupełniania, to obniży w przyszłości koszty eksploatacyjne sieci infrastruktury technicznej, uzasadni budowę nowych lub remonty istniejących dróg, a skupienie mieszkańców pozwoli na wytworzenie obszaru hierarchicznie ważnego, przestrzeni wspólnej publicznej, w której aktywność usługi stanie się uzasadniona. Analiza kierunków koncentracji zabudowy poszczególnych miejscowości gminy wykazała, że w większości przypadków zabudowa mieszkaniowa koncentruje się wzdłuż dróg, natomiast formy aktywności gospodarczej oddalają się od niej.

Analiza zmian struktury osiedli wiejskich powstałych po 1990 roku wykazała przekształcenia w różnych sferach. Kształt i zagospodarowanie osiedli wiejskich gminy Krobia nie są obecnie uzależnione od warunków glebowych, rzeźby terenu, nie nawiązują do istniejących form zainwestowania, brak w ich tworzeniu logiki, zachowania zasad kompozycji urbanistycznej, jednolitości architektonicznej. Jedynym elementem porządkującym jest historyczny układ przestrzenny zabudowy, względem którego wieś kiedyś się kształtowała. Obecnie ulega ona przekształceniom. Na jej strukturę wpływają zaczęły doktryny urbanistyczne, nakazujące przestrzenną segregację funkcji. To one właśnie oddziałują na kierunki rozwoju i przekształcenia wiejskich obszarów czasami silniej niż obiektywne czynniki demograficzne i ekonomiczne, a także te tkwiące w istniejącej substancji.

Urbanizacja i związany z nią rozwój komunikacji, pojawienie się nowych materiałów budowlanych, postęp techniczny i technologiczny spowodował wzrost wpływów obcych, które krobska wieś musiała sobie przyswoić. Owe wpływy spowodowały nieracjonalne gospodarowanie wartościami przyrody i przyczyniły się do tworzenia nowych acz niekorzystnych układów w stosunkach fizjograficznych. Rzadko kiedy dla ukształtowania krajobrazu mają znaczenie tereny będące pod ochroną, miejsca i budowle historyczne, miejsca wartościowe pod względem biologicznym i geologicznym, rzadkie i wyróżniające się w krajobrazie drzewa lub grupy drzew, czy panoramy danej miejscowości.

Współczesne wsie krobskie cechuje brak orientacji w przestrzeni, brak obszarów hierarchicznie ważnych, brak placów i miejsc publicznych, brak zieleni uporządkowanej. Osiedla nie mają przemyślanego układu kompozycyjnego, brakuje dominant, otwarć widokowych, związku z otoczeniem, brakuje ekspozycji obiektów charakterystycznych pod względem widokowym, brakuje wyjazdów i wyjazdów z osiedli. Dochodzi do zabudowy panoram widokowych, korytarzy ekologicznych, przeobrażeń rzeźby, niwelacji terenów. Brak jest zorganizowanej zieleni, która na osiedlach zabudowy mieszkaniowej obniża atrakcyjność tej przestrzeni.

Wynika to nie ze złej woli, niewiedzy czy braku doświadczenia decydentów samorządów lokalnych sterujących rozwojem danego ośrodka czy nawet samych projektantów nowych przestrzeni lecz presji jaką wywierają właściciele gruntów oceniający kształtowany i sprzedawany teren jednostkowo i wyłącznie finansowo. To oni wywierają nacisk na sposób zabudowy i zagospodarowania terenu. Brak jest w kształtowaniu przestrzeni wizji całościowej, właściwie przemyślanej i zorganizowanej. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powstają wybiórczo, wrywkowo, nie są powiązane ze sobą funkcjonalnie, programowo i organizacyjnie. Często pojedynczo tworzą indywidualny, zamknięty układ. Faktem jest oczywiście to, iż trudno jest w jednostce już istniejącej, ulegającej ciągłym przekształceniom stworzyć jasną koncepcję całości, wykorzystując najnowsze osiągnięcia zarówno urbanistyczne jak i architektoniczne. Trudno jest także uwzględnić współczesne wymogi społeczno-ekonomiczne, planowo rozplanować wszystkie elementy publicznej przestrzeni, stworzyć jasną strukturę funkcjonalną i morfologiczną czy zachować proporcje pomiędzy obszarami zurbanizowanymi i otwartymi. Łatwo natomiast o zmianę w krajobrazie (degradacja), zmianę w sposobie użytkowania gruntów, o zabudowę panoram widokowych i korytarzy przewietrzających, łatwo wkracza się na obszary cenne przyrodniczo, chronione. Utrudnieniem w kształtowaniu ładu przestrzennego są niewątpliwie także niespójne akty prawne pozwalające na swobodne formowanie przestrzeni zabudowanej, tej jeszcze niezabudowanej i obszarów przyrodniczych.

Niestety na obszarach wiejskich gminy Krobia obserwuje się niewystarczającą i nadal słabo rozwiniętą infrastrukturę społeczną (niedostateczną dostępność i niski poziom świadczonych usług)

oraz słabo rozwiniętą infrastrukturę techniczną (uciążliwy dojazd do i z pracy/szkoły, brak utwardzonych dróg dojazdowych, oświetlenia, ścieżek rowerowych, brak chodników).

Analiza w skali miasta

Krobia to przykład miasta założonego na tzw. surowym korzeniu, w którym układ urbanistyczny wytyczono od samego początku. Rynek będący centralnym ośrodkiem założenia miejskiego, pierwotnie posłużył jako miejsce, wokół którego ukształtowało się miasto w obecnej postaci. Rynek w Krobi oprócz tego, że stanowi główny punkt i miejsce handlowe miasta jest także swoistą mozaiką stylów architektonicznych i wiekowości poszczególnych obiektów. Fasady budynków starych kontrastują z fasadami budynków odrestaurowanych. Zabudowania rozciągające się wokół placu to budynki murowane, otynkowane, parterowe lub piętrowe (do trzech kondygnacji), nakryte stromymi dachami lub stropodachami płaskimi. Niestety ruch samochodowy jest tu duży i uciążliwy.

Środek omawianego placu tworzy przestrzeń zabudowana w postaci budynku ratusza, z otaczającym go chodnikiem. Następnie miejsce to otacza ze wszech stron komunikacja będąca strefą ruchu lub parkowania. Część piesza znajduje się także wzdłuż pierzei i stanowi strefę wejściową do usług. Istniejący układ komunikacyjny, system ruchu i możliwości parkowania sprawiają, że omawiany obszar jest aspołeczny. Wymaga gruntownych zmian funkcjonalnych, estetycznych, organizujących tę ważną społecznie i historycznie przestrzeń. Literatura podejmująca temat rewitalizacji wskazuje, że pomiędzy wiekiem zabudowy mieszkaniowej, a wiekiem ludności w niej zamieszkującej występuje silna korelacja. Im starszy stan zabudowy, tym ludność go zamieszkująca jest starsza³. W centralnej części Krobi starsze budynki wymagają często działań termomodernizacyjnych związanych z wymianą okien, drzwi i źródła ciepła. Nierzadko zdarza się, że nawierzchnie dachów tworzą panele azbestowe, niebezpieczne dla zdrowia. Stara infrastruktura mieszkaniowa, zwłaszcza w stanie zaniedbanym, bywa kapitałochłonna, ze względu na niską efektywność energetyczną oraz zużycie materiałów budowlanych. Należy zauważyć, że osoby starsze często posiadają ograniczone możliwości renowacyjne swoich domów. Podupadające budowle, biedni lokatorzy to idealne środowisko do rozwoju różnego rodzaju patologii społecznych tj. przestępczości i kradzieży. Konieczne są działania rewitalizacyjne na tego typu obszarach miasta, nie tylko dla ratowania substancji materialnej, ale także dla poprawy jakości życia mieszkańców.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta Krobia tworzą: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa, tereny zieleni, obszary aktywności gospodarczej. Zabudowa jednorodzinna (w większości wolnostojąca) obejmuje swym zasięgiem część południową (obszar otoczony ulicami: Grunwaldzką - Odrodzenia – Konopnickiej – Powstańców Wlkp.) i północno-zachodnią miejscowości (Słowackiego, Parkowa, Świerczewskiego). Jednorodzinna zabudowa tworzy też ciągi uliczne wzdłuż Jutrosińskiej, Kobylińskiej, Miejsko-Góreckiej. Natomiast zabudowa wielorodzinna występuje w formie kamienic lub mniejszych domów mieszkalnych (stare miasto i wzdłuż ulic wychodzących z rynku) oraz w postaci osiedli mieszkaniowych (ul. Harcerska). Na terenie miasta usługi są bardzo rozproszone, pojedyncze, wielorakie. Spójną formę tworzą jedynie te umiejscowione na Rynku. Markety handlowe najczęściej umiejscowione są w pobliżu dróg lokalnych lub zbiorczych, natomiast gastronomiczne, finansowe, zdrowotne w pobliżu centrum, wzdłuż bocznych uliczek śródmieścia. Obiekty o funkcji administracyjnej znajdują się na Rynku. Zieleń miejską tworzy jeden zespół parkowy, zlokalizowany w pobliżu kościoła pw. Św. Mikołaja. Widoczne są właściwe stosunki między formami przestrzennymi, tj. pewna zgodność i współzależność pomiędzy

³ Rewitalizacja miast polskich. Demograficzne i społeczne uwarunkowania rewitalizacji miast w Polsce, pod red. Zborowskiego A., Instytut Rozwoju Miast, Kraków 2009

płaszczyzną poziomą zieleni niskiej (trawnika) i średniej (krzewów) a pionową (roślinami drzewiastymi). Zieleń tę cechuje: jedność (roślinność liściasta), właściwe proporcje, właściwa perspektywa linearna i powietrzna (kolorystyczna). Zaletą jest nieliczne występowanie drzew iglastych. Zieleń jest spójna, zwarta, cenne starodrzewie konstytuuje przestrzeń przyjazną mieszkańcom (ciche, zacienione, przytulne, ciekawe w formie). Obszary te wymagają działań rewitalizacyjnych (pielęgnacji, wycinki, działań naprawczych i poprawiających funkcjonalność terenu). Obszary aktywności gospodarczej są zlokalizowane w północno-wschodniej, wschodniej i zachodniej części miasta (wzdłuż ul. Poznańskiej, Kobylińskiej, Jutrosińskiej, Ponieckiej, Powstańców Wlkp. i Jana Piko). Wszystkie pełnią rolę dróg wylotowych. Ze względu na dostępność do drogi krajowej i dobrą lokalizację obejmującą bliskim zasięgiem całe miasto, są to bardzo atrakcyjnie tereny inwestycyjne. Konflikty funkcjonalne i społeczne mogą pojawić się na styku obszarów inwestycyjnych i mieszkaniowych przy ul. Poznańskiej, Kobylińskiej i Powstańców Wlkp. wynikające z niezadowolenia z warunków życia mieszkańców.

Można uznać, iż zainwestowanie miejskie jest w dobrym stanie technicznym. Zabudowa mieszkaniowa jak i produkcyjno-magazynowa jest zadbaną. Niektóre obiekty wymagają remontu. Brak obszarów wymagających radykalnych przekształceń, zdewastowanych, problemowych. Działania rewitalizacyjnych wymaga obszar centrum miasta. Tam potrzeba działań funkcjonalnych i porządkowych, zorganizowania przestrzeni wspólnych (publicznych), zmiany wymaga układ komunikacyjny i parkingowy, natomiast modernizacji wymaga cała płyta rynku.

Miasto Krobia, choć ma bardzo czytelny układ ulic wzdłuż których formuje się zabudowa, to widoczne są braki w jej ciągłości. Zwarta ściana kamienic rynku zamyka w widoczny sposób wnętrze placu. Od niego wyprowadzane są ciągi uliczne, które są obudowane ścianami budynków lub zieleni. Niestety w wielu miejscach dochodzi do zaburzeń w ciągłości wnętrza urbanistycznych. Konieczne są zatem uzupełnienia. Należy dążyć do zwartości zabudowy. Cennym założeniem urbanistycznym miasta jest ciąg przestrzeni biegnący w linii prostej od parku przy kościele pw. św. Mikołaja, przez historyczną wąską ulicę Szkolną, wzdłuż Wyspy Kasztelańskiej, aż do zespołu szkół. Ten ciąg pieszy to najczęściej uczęszczana strefa pieszego ruchu. Wymaga ona zmiany organizacji ruchu kołowego, modernizacji i remontów budynków, aranżacji wnętrza społecznych, połączeń funkcjonalno-organizacyjnych z usługami zlokalizowanymi w pobliżu. Ważne jest aby tę przestrzeń połączyć z rynkiem tworząc spójną całość przestrzenną.

W wyniku powyższych analiz dotyczących sfery przestrzenno-funkcjonalnej (w zakresie urbanistyki, planowania, infrastruktury społecznej, obsługi komunikacyjnej, terenów publicznych) gminy Krobia zidentyfikowane zostały następujące najważniejsze problemy:

- brak planów miejscowych dla terenów na obszarze miasta o charakterze ochronnym i inwestycyjnym - ryzyko ekspansji zabudowy miejskiej na obszary peryferyjne, utrata zwartości tkanki miejskiej,
- brak ładu przestrzennego w kwartałach zabudowy historycznego układu urbanistycznego (np. ulica zacisze, przestrzenie podwórek) i współczesne elementy architektoniczne w kamienicach (np. schody zewnętrzne do lokali na drugiej kondygnacji) – zawłaszczanie przestrzeni publicznych,
- brak czytelnego strefowania w strukturze miasta (zwłaszcza w centralnej części),
- brak powiązań komunikacyjnych – ulic i przejść pieszych, między poszczególnymi zespołami urbanistycznymi i architektonicznymi w mieście,
- zabudowa plombowa w zwartych pierzejach ulic lokalizowana bez nawiązania do linii zabudowy ulicy,

- brak czytelnego powiązania obiektów i zespołów zabudowy o istotnym znaczeniu dla przestrzeni i tożsamości miasta,
- brak wyeksponowania w panoramie miasta obiektów zabytkowych (Wyspa Kasztelańska) i dominanty (wież kościoła parafialnego) w świetle dziennym i nocą oraz wyznaczonych punktów widokowych,
- brak pełnej funkcjonalności placu (ryнку) oraz podkreślenia walorów jego ścian architektonicznych wpływających na czytelność wnętrza oraz niska jakość zieleni,
- podniesiony poziom emisji dwutlenku węgla i poziom hałasu, drgań i wibracji przez ruch tranzytowy pojazdów przez plac (rynek),
- obniżenie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznej miasta oraz obniżenie jakości zamieszkiwania i wartości mieszkań przy placu (ryнку) przez ruch tranzytowy pojazdów o dużym tonażu,
- brak elementów małej architektury w przestrzeniach publicznych lub ich niefunkcjonalne usytuowanie (np. ławki na placu),
- uboga oferta usług gastronomicznych na terenie miasta,
- niewystarczające wykorzystanie terenów wzdłuż ciągu Park – Wyspa Kasztelańska - Szkoła dla celów publicznych i rekreacyjno-turystycznych,
- brak zieleni w przekroju poprzecznym ulic,
- istniejąca zabudowa wielorodzinna nie pasująca do skali miasta (parametry, forma, intensywność zabudowy),
- brak funkcjonalnego zagospodarowania osiedli wielorodzinnych,
- brak przestrzeni społecznych i terenów urządzonej zieleni w osiedlu wielorodzinnym przy ul. Harcerskiej,
- zły stan techniczny dróg i ulic (brak nawierzchni utwardzonych i chodników),
- brak oświetlenia trasy pieszo-rowerowej do najbliższych miejscowości (Pudliszek),
- na budynkach pokrycia dachowe cementowo-azbestowe,
- brak wykorzystania zielonej infrastruktury np. zielone dachy,
- brak polityki reklamowej (lokalizacja, wielkość, kolorystyka i styl nośników reklamowych, tablic informacyjnych i szyldów),
- brak odpowiedniej polityki parkingowej na obszarze miasta, w szczególności ograniczenia postoju samochodów wzdłuż ulic wylotowych z miasta i zakazu postoju na wąskich uliczkach wokół rynku,
- nie wpisujące się w charakter sąsiadującej zabudowy obiekty handlu wielkopowierzchniowego (wysokość, architektura, materiały) oraz problematyczna lokalizacja przy głównych ulicach miasta,
- brak wykorzystania budynków zabytkowych i o wartości historycznej.
- dysproporcje w zakresie wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną (między dobrze wyposażonym miastem a obszarami wiejskimi, na których obiekty infrastruktury społecznej są nieliczne i rozproszone).
- niewystarczająca oferta opieki zdrowotnej (w tym zwłaszcza opieki specjalistycznej).
- ogólny spadek zainteresowania czytelnictwem na terenie gminy (mimo powiększającego się księgozbioru bibliotek publicznych).
- niewystarczające wyposażenie gminy w obiekty kulturalne o znaczeniu turystycznym (jedynie Biskupiański Gościniec oraz Muzeum Stolarstwa i Biskupizny).

- brak żłobków na terenie gminy.
- niekorzystne wartości współczynnika skolaryzacji (%) dla szkolnictwa gimnazjalnego w gminie na tle powiatu gostyńskiego i województwa wielkopolskiego.
- zły stan techniczny obiektów edukacyjnych (sal i pomieszczeń) wymagających remontów i modernizacji;
- pogarszające się warunki nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie gminy mierzone wskaźnikiem liczby uczniów przypadającej na 1 oddział w placówkach ponadgimnazjalnych.
- przestrzenie publiczne na terenie miasta i wsi są w złym stanie technicznym i wizualnym oraz nie są dostosowane do rosnących potrzeb rekreacyjnych i kulturalnych mieszkańców gminy,
- brakuje w przestrzeniach publicznych miejsc integrujących i zachęcających do aktywności społecznej, są one niewystarczająco wyposażone i niewłaściwie zagospodarowane.

3.1.3 Sfera gospodarcza

Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2006-2015

W latach 2006-2015 liczba podmiotów gospodarczych w gminie Krobia wzrosła o 303 podmioty. W końcowym roku analizy ich liczba wynosiła ponad 1,2 tys. (tab. 8). Stanowiło to około 18% podmiotów gospodarczych funkcjonujących w powiecie gostyńskim. Zauważalnie dominowały podmioty zlokalizowane w mieście Krobia do roku 2007 (różnica ok. 100), natomiast w późniejszych latach dysproporcja zmniejszyła się. Od roku 2013 liczba podmiotów gospodarczych na obszarze wiejskim jest wyższa niż w mieście.

Tabela 8. Podmioty gospodarcze według PKD w gminie Krobia w latach 2006-2015

Jednostka	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Krobia	984	1 023	1 101	1 077	1 138	1 142	1 172	1 223	1 254	1 287
Krobia - miasto	543	548	583	558	598	588	589	602	608	610
Krobia - obszar wiejski	441	475	518	519	540	554	583	621	646	677
Powiat gostyński	6 153	6 233	6 421	6 395	6 757	6 748	6 913	7 074	7 085	7 236
Województwo wielkopolskie	345 6	352 2	361 0	359 3	375 4	376 4	387 9	397 8	404 4	409 8
	69	36	46	50	82	83	77	55	19	65

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS (Bank Danych Lokalnych).

W gminie Krobia w całym badanym okresie na 1000 mieszkańców przypadało około 95 podmiotów gospodarczych, tyle samo co w powiecie gostyńskim. Była to wartość niższa niż w województwie wielkopolskim (ponad 100 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców). Dla miasta Krobia wartość tego wskaźnika wynosiła około 140, a dla obszarów wiejskich około 80.

Wielkość podmiotów według liczby pracujących

Struktura podmiotów gospodarki narodowej w gminie Krobia w latach 2006-2015 była stabilna i podobna do tej, która występowała w powiecie gostyńskim i w województwie wielkopolskim. W strukturze podmiotów gospodarki narodowej według liczby pracujących w gminie Krobia, jak i w województwie wielkopolskim oraz powiecie gostyńskim dominują tzw. mikroprzedsiębiorstwa, w których pracuje do 9 osób (tab. 9). Stanowiły one w całym badanym okresie ponad 95% wszystkich

podmiotów. Małe przedsiębiorstwa (10-49 pracujących) stanowiły niecałe 4% wszystkich podmiotów, przy czym zauważalny jest spadek podmiotów we wszystkich jednostkach. Natomiast średnie (50-249) i duże (powyżej 250) obejmowały niecały 1%.

Tabela 9. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według liczby pracujących w gminie Krobia w latach 2006 i 2015 (w %).

Jednostka	0-9		10-49		50-249		250 i więcej	
	2006	2015	2006	2015	2006	2015	2006	2015
Krobia	93,2	95,3	5,6	4,0	1,1	0,5	0,0	0,1
Krobia - miasto	94,3	95,4	5,2	4,3	0,6	0,3	0,0	0,0
Krobia - obszar wiejski	91,8	95,3	6,1	3,8	1,8	0,7	0,0	0,1
Powiat gostyński	90,8	94,1	7,6	5,0	1,5	0,8	0,1	0,1
Wielkopolska	94,4	95,3	4,6	3,9	0,9	0,7	0,1	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS (Bank Danych Lokalnych).

Sekcje PKD

Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD w gminie Krobia w latach 2009-2015 niewiele się zmieniła. Największe znaczenie miały podmioty w sekcji handel hurtowy i detaliczny (23%) oraz budownictwo i przemysł (30%). Łącznie stanowiły one 53% wszystkich podmiotów gospodarczych (z dominacją budownictwa na obszarze wiejskim). W przypadku tych sekcji odsetek podmiotów na terenach wiejskich był większy niż w województwie wielkopolskim i powiecie gostyńskim.

W odniesieniu do innych sekcji należy podkreślić duże znaczenie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa (pomimo spadku podmiotów tej sekcji w mieście Krobia), oraz podmiotów w sekcji przetwórstwo przemysłowe w gminie Krobia w stosunku do województwa wielkopolskiego i powiatu gostyńskiego. Wiąże się to z rolniczym charakterem gminy.

Wartym zaznaczenia jest iż w roku 2015 w stosunku do 2009 nastąpił spadek liczby podmiotów gospodarczych obejmujących działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi w gminie.

Dochody i wydatki budżetu gminy

Dochody budżetowe gminy Krobia wzrosły z ok. 23 mln zł w 2006 roku do ponad 41 mln zł w 2015 r. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły one z prawie 2000 zł do ponad 3000 zł. Były to wartości nieznacznie niższe niż w gminach powiatu gostyńskiego do 2014 roku. Dochody na jednego mieszkańca w gminie Krobia były niższe niż w województwie wielkopolskim. Należy wyróżnić dwa okresy w których dochody w gminie Krobia zrównały się z dochodami jednostek wyższego rzędu.

W badanym okresie wydatki budżetowe gminy Krobia kształtowały się na podobnym poziomie jak dochody. W 2006 roku wyniosły one ponad 24,3 mln zł, a w 2015 roku 38,3 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dało to kwotę od około 2 tys. zł, do prawie 3 tys. zł. Nieznacznie wyższy poziom wydatków cechował gminy województwa wielkopolskiego, oraz powiatu gostyńskiego. W 2009 roku wydatki gminy Krobia i pozostałych analizowanych jednostek zrównały się.

Analizując saldo budżetowe gminy Krobia w latach 2006-2015 należy wyróżnić trzy podokresy. W latach 2008-2011 wystąpiły najwyższe w badanym okresie deficyty budżetowe. Największy deficyt wystąpił w roku 2009 w Krobi i gminach powiatu gostyńskiego wyniósł on ponad 300 zł na 1 mieszkańca. Od lat 2012/2013 w rozpatrywanych samorządach terytorialnych zaczęto ponownie

odnotowywać nadwyżki budżetowe. Najwyższe wartości gminie Krobia wystąpiły w latach 2013 - 2015 (od ok. 52 zł do 216 zł na 1 mieszkańca), tym samym przewyższając gminy województwa wielkopolskiego oraz powiatu gostyńskiego.

Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych na terenie gminy Krobia

Z danych z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w roku 2002 i 2010 wynika, że na terenie gminy Krobia najliczniejszą grupę gospodarstw rolnych tworzą gospodarstwa najmniejsze, o powierzchni do 1 ha włącznie – 220 gospodarstw (wyk.9). Z kolei najmniej liczną grupą stanowią gospodarstwa największe – o powierzchni ponad 15 ha (156), które zajmują z kolei największą łączną powierzchnię (razem 8334 ha). Zatem największą powierzchnię zajmuje najmniej liczna grupa gospodarstw powyżej 15 ha (wyk. 10). Należy dodać, że różnice są relatywnie niewielkie pomiędzy liczbą poszczególnych grup gospodarstw o powierzchniach w przedziałach 1-5 ha, 5-10 ha i 10-15 ha. Warto podkreślić, że w okresie pomiędzy Spisami liczba gospodarstw do 1 ha spadała o ponad połowę z ok. 450 do 220. W pozostałych grupach odnotowano wzrost liczby gospodarstw – w każdej ok. 2,5 p.p. Mimo to analiza struktury gospodarstw rolnych pod względem wielkości wskazuje na powszechny problem rozdrobnienia rolnictwa – dominują gospodarstwa do 1 ha oraz 1-5 ha, stanowiąc ok 400 gospodarstw.

W wyniku powyższych analiz dotyczących struktury przestrzennej i rodzajowej zasobów gospodarczych (sfera gospodarcza) gminy Krobia zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy gminy w zakresie podmiotów gospodarczych, sytuacji budżetowej oraz rolnictwa. Rozpoznane problemy zostały wyszczególnione poniżej:

- rozdrobnienie zasobów gospodarczych w gminie – również terenów inwestycyjnych – brak jednolitych dużych terenów pod inwestycje,
- niekorzystna struktura agrarna – dominująca przewaga małych gospodarstw rolnych,
- brak skonkretyzowanych planów rozwoju gospodarczego w dokumentach strategicznych,
- słaba promocja potencjału turystycznego i kulturowego gminy – brak infrastruktury turystycznej i usług towarzyszących,
- spadająca powierzchnia zasiewów na terenie gminy.

3.1.4 Sfera środowiskowa

Potencjał przyrodniczy gminy Krobia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski według Kondrackiego gmina Krobia jest położona w podprowincji Nizin Środkowoeuropejskich, w zasięgu makroregionu Nizina Południowo-wielkopolska, w przeważającej części na obszarze mezoregionu Wysoczyzna Kaliska. Jedynie niewielki obszar w zachodniej części gminy wchodzi w skład mezoregionu Wysoczyzna Leszczyńska.

Ukształtowanie powierzchni obszaru gminy Krobia jest charakterystyczne dla tzw. krajobrazu staroglacjalnego. Znaczną część gminy zajmują równiny (wysoczyzny) morenowe. Wysokość terenu waha się od 88 m n.p.m. (dolina Rowu Polskiego w rejonie Karca) do około 131 m n.p.m. w rejonie wsi Domachowo. Obszar gminy obniża się lekko z kierunku północno-wschodniego na południowo-zachód. Deniwelacje terenu na wysoczyźnie wynoszą około 20 m, a w rejonie pradoliny dochodzą do około 30 m. Ukształtowanie powierzchni obszaru gminy Krobia należy uznać za mało urozmaicone.

Z jednej strony nie stanowi to waloru krajobrazowego, z drugiej strony brak naturalnych przeszkód terenowych zwiększa możliwości zagospodarowania, co jest istotnym czynnikiem rozwoju.

Teren gminy Krobia leży w zasięgu monokliny przedsudeckiej, składającej się ze skał permsko-mezozoicznych. Są one przykryte przez luźne utwory trzeciorzędowe, głównie utwory plioceńskie (iły poznańskie, piaski oraz mułki). W powierzchniowej warstwie budowy geologicznej dominują utwory czwartorzędowe, w tym przede wszystkim gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego.

W granicach gminy występują pospolite surowce mineralne, takie jak naturalne kruszywa (piasek i żwir), czy też iły plioceńskie (złoże w południowo-zachodniej części gminy), które mogą być wykorzystywane na potrzeby ceramiki budowlanej. Ponadto w dolinie Rowu Polskiego występuje torf i gytia, jednak ich eksploatację powinny poprzedzić badania dotyczące oddziaływania na środowisko.

Gmina Krobia wchodzi w skład obszarów perspektywicznych występowania pokładów węgla brunatnego. Zasoby te zostały jednak udokumentowane szacunkowo. Co więcej, brakuje społecznej akceptacji na uruchomienie wydobycia, co jest zrozumiałe, gdyż eksploatacja wpłynęłaby negatywnie na jakość środowiska przyrodniczego i warunki rolnicze gminy. Warto dodać, że gmina Krobia leży w sąsiedztwie gminy Miejska Górka, w której eksploatowane jest złoże gazu ziemnego. Sąsiedztwo to może korzystnie wpłynąć na rozwój gazyfikacji w gminie. Należy podkreślić, że budowę geologiczną Krobi cechuje szereg pozytywnych uwarunkowań, które właściwie wykorzystane mogą przyczynić się do rozwoju gminy. Słabą stroną jest niska zasobność w udokumentowane i bezpieczne w wydobyciu złoża surowców mineralnych.

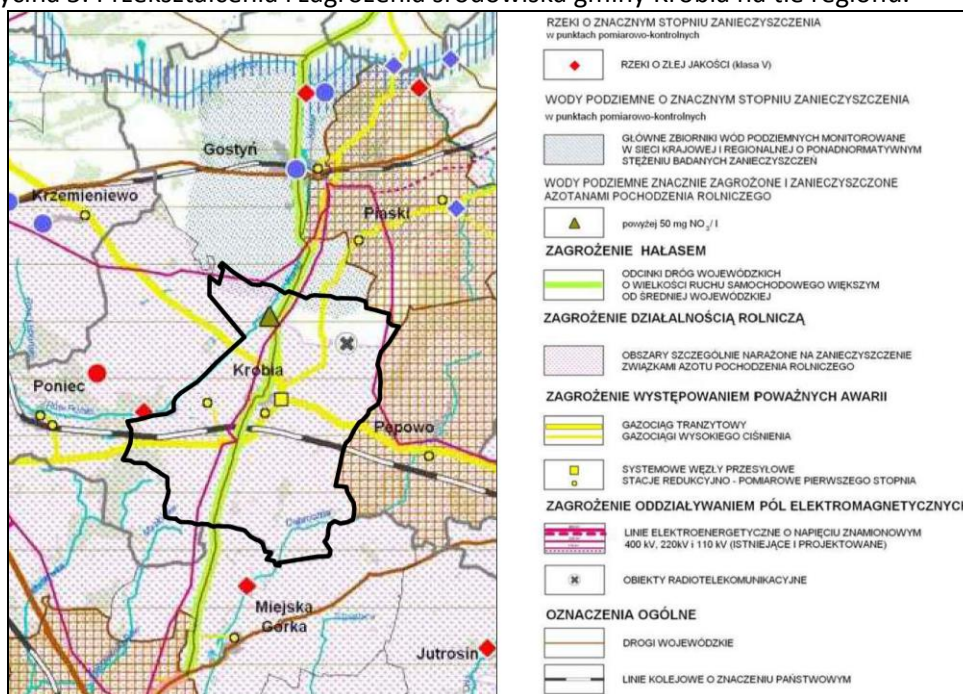
Zgodnie z hydrogeologicznym podziałem obszaru Polski gmina Krobia zalicza się do Regionu Wielkopolskiego, a dokładniej do Podregionu Wielkopolsko-Śląskiego. Najbardziej wodonośne tereny znajdują się w północno-zachodniej części gminy. Wody gruntowe występują dość płytko: do około 1 m p.p.t. w obniżeniach dolinnych oraz od 1 do 2 m p.p.t. w obrębie wyższych poziomów terasowych (w większej części gminy). Na niewielkich obszarach w północnej części gminy wody zalegają poniżej 2 m p.p.t., miejscami do 5 m p.p.t. lub nawet głębiej. Użytkowy poziom wód podziemnych występuje w utworach czwartorzędowych (na głębokości od kilku do około 60 m), a niekiedy – w utworach trzeciorzędowych (na głębokości od 100 do około 160 m). Należy odnotować, iż w północnej części gminy znajduje się fragment Międzymorenowego Zbiornika Zlewni Rzeki Kani, stanowiącego Główny Zbiornik Wód Podziemnych numer 308 oraz Obszar Najwyższej Ochrony. Zbiornik ten zawiera wody z utworów czwartorzędowych. Ujęcia znajdują się tam na głębokości około 25 m, a czerpane z nich wody należą do III klasy (o zadowalającej jakości). Istotną cechą przeważającej części gminy jest izolacja zbiorników wód użytkowych od powierzchni ziemi, co w dużym stopniu ogranicza przenikanie zanieczyszczeń. Wynika to z występowania gruntów o słabej przepuszczalności. Niemniej jednak, ze względu na zagrożenie pogorszenia się jakości wód podziemnych, w obrębie wsi Bukownica, Krobia Stara i Żychlewo wyznaczona została strefa ochrony pośredniej dla ujęcia wód czwartorzędowych, w obrębie której obowiązują ograniczenia w prowadzeniu działalności mogącej oddziaływać na jakość wód podziemnych w tym rejonie.

Teren gminy Krobia jest bardzo ubogi pod względem występowania wód powierzchniowych. Nie ma tu naturalnych jezior. W granicach gminy znajduje się jedynie 37 zbiorników małej retencji, które są wykorzystywane do celów przeciwpożarowych, retencyjnych i rzadziej hodowlanych. Gmina w większości znajduje się w dorzeczu Baryczy. Wyjątek stanowi północno-wschodni fragment, który należy do dorzecza Warty. Granica pomiędzy zlewnią Warty i Baryczy (dział wodny II rzędu) przebiega między Sułkowicami i Domachowem w kierunku północno-zachodnim. Środkową i zachodnią część gminy odwodnia sieć małych cieków płynących do Rowu Polskiego, który wpływa do Baryczy. Jego najważniejszymi dopływami na terenie Krobi są Rów Krobski i Samica Krobska. Południowy fragment

gminy odwodniane jest przez Dąbrocznię i Masłówkę, a dalej przez rzekę Orlą, która również wpływa do Baryczy. Pozostałą część gminy (północno-wschodnią) odwodnia Kościański Kanał Obry płynący do Kanału Mosińskiego, stanowiącego dopływ Warty. Należy podkreślić, że system rzeczny gminy Krobia jest stosunkowo dobrze rozwinięty, ale jednocześnie w jego skład wchodzi głównie niewielkie ciek wodne, w dużym stopniu przekształcone w wyniku działalności antropogenicznej.

Warto zaznaczyć, iż obszar gminy Krobia ma charakter typowo rolniczy, a prowadzenie upraw wymagających nawożenia oraz niewłaściwe postępowanie ze ściekami pochodzącymi wiąże się ze sphywem zanieczyszczeń do rzek. Największe zagrożenie tworzą związki azotu pochodzące ze źródeł rolniczych. Pod tym względem gmina należy do obszarów najbardziej zagrożonych. Zasięg terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu w gminie Krobia na tle innych zagrożeń środowiska w regionie prezentuje fragment *Planu Zagospodarowania Województwa Wielkopolskiego* (2010), a dokładniej mapa przekształceń i zagrożeń środowiska (por. ryc. 5).

Rycina 5. Przekształcenia i zagrożenia środowiska gminy Krobia na tle regionu.

Źródło: *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego* (2010).

Prowadzony w latach 2004-2007 przez WIOŚ Poznań monitoring rzek wykazał, iż jakość wód w gminie nie ulegała w tym okresie dużym zmianom. Wody Rowu Polskiego i innych cieków zaliczono niestety do V klasy (o złej jakości). Badania wód prowadzone w ramach monitoringu regionalnego na odcinkach w sąsiedztwie gminy wskazują na ponadnormatywne zanieczyszczenie rzek.

W granicach gminy Krobia działają 4 oczyszczalnie ścieków, tj.: Domów Pomocy Społecznej w Rogowie, Chumiętkach i Chwałkowie oraz oczyszczalnia ścieków we wsi Gogolewo. Należy dodać, że do oczyszczalni w Rokosowie (w gminie Poniec) odprowadzane są ścieki z Pudliszek, Bukownicy, Żychlewa, Krobi i części Wymysłowa. Co ważne, sieć wodociągowa obejmuje wszystkie miejscowości gminy, jednakże znaczna ich część nie jest skanalizowana.

Gmina Krobia cechuje się bardzo korzystnymi warunkami glebowo-rolniczymi. Potwierdza to wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej (według IUNiG w Puławach), którego wartość dla gminy wynosi 91,6 pkt. (na pozostałych obszarach województwa wielkopolskiego wynosi od 41,4 do 94,9).

Zdolność produkcyjną gleb określa się na podstawie klas bonitacyjnych. Zgodnie z klasyfikacją gleboznawczą użytków rolnych w gminie Krobia przeważają klasy wysokie oraz średnie. W przypadku gruntów ornych dominują gleby klasy IIIa, które zajmują 50% powierzchni. Z kolei na obszarach łąk i pastwisk największą powierzchnię zajmują gleby klasy IV (64,5%) (por. tab. 10).

Funkcjonalną przydatność gleb określają tzw. kompleksy przydatności rolniczej. Gmina Krobia obfituje w gleby o wysokiej przydatności rolniczej. Dominuje tu wyraźnie kompleks pszenno-dobry (2) (50,1% gruntów ornych), który stanowi zwarte tereny w całej gminie (z przewagą w części północno-wschodniej). Kompleks ten występuje głównie na glebach brunatnych właściwych. Dość dużą część gruntów ornych (27,3%) zajmuje też kompleks żytni bardzo dobry/pszenno-żytni (4), który występuje zazwyczaj na glebach pseudobielicowych i znajduje się m.in.: w okolicy Krobi, na zachód od Niepartu, z południowej i północnej strony Kuczyny, a także w obrębach wsi Sułkowiec, Wymysłowo, Żychlewo, Chwałkowo, Bukownica, Gogolewo i Domachowo. Pozostałe kompleksy przydatności gleb (1, 3, 5, 6, 7 i 8) mają niewielki udział w powierzchni gruntów ornych w gminie. W obrębie użytków zielonych wyraźnie dominuje kompleks średni (2z). Procentowy udział poszczególnych kompleksów glebowo-rolniczych w powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych gminy prezentuje tabela numer 11.

Tabela 10. Klasyfikacja gleboznawcza użytków rolnych w gminie Krobia.

Użytki rolne	Klasy bonitacyjne gleb						
	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
Grunty orne (%)	5,2	50,0	18,6	15,9	4,5	4,6	1,2
Łąki, pastwiska (%)	2,0	25,6		64,5		7,7	0,2

Źródło: dane IUNiG w Puławach, za: *Program Ochrony Środowiska na lata 2009-2015 dla gminy Krobia* (2009).

Tabela 11. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów w gminie Krobia.

Kompleksy rolniczej przydatności (%)	Grunty orne								Użytki zielone		
	1	2	3	4	5	6	7	8	1z	2z	3z
	3,8	50,1	2,9	27,3	8,1	3,7	1,4	2,7	3,5	87,1	9,4

Źródło: dane IUNiG w Puławach, za: *Program Ochrony Środowiska na lata 2009-2015 dla gminy Krobia* (2009).

Warunki klimatyczne gminy Krobia nie wyróżniają się na tle klimatu panującego w regionie. Jest to klimat umiarkowany przejściowy, który charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych. Podobnie jak niemal cała Wielkopolska, obszar gminy zalicza się do II strefy pod względem zasobów energetyki wiatrowej, a więc warunki oceniane są tu jako korzystne. W południowej części gminy zlokalizowanych jest 11 turbin wiatrowych o łącznej mocy 33 MW. Oprócz korzystnych warunków wiatrowych gmina Krobia posiada znaczne możliwości wykorzystania energii słonecznej. Znajduje się bowiem w strefie wysokiego promieniowania słonecznego, a potencjał tego rodzaju energii w gminie oceniany jest jako III stopień w 4-stopniowej skali. Warto w tym miejscu dodać, że gmina Krobia posiada również odpowiednie warunki do rozwoju energetyki geotermalnej, ponieważ jest położona w obrębie występowania wód podziemnych o wysokiej temperaturze (90°C).

Warunki glebowe determinują rolniczy charakter gminy, a co za tym idzie wpływają na wysoki udział terenów rolniczych w ogólnej powierzchni gminy – ponad 90%. Struktura użytkowania gruntów w gminie nie jest zatem zróżnicowana. Udział procentowy poszczególnych form użytkowania terenu prezentuje tabela numer 12.

Tabela 12. Struktura użytkowania gruntów w gminie Krobia w 2014 roku.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia (ha)	Udział procentowy
Użytki rolne	11 677	90,14%
Grunty leśne i zadrzewione	545	4,21%
Grunty pod wodami	16	0,12%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	685	5,29%
Nie użytki	27	0,21%
Tereny różne	4	0,03%
Ogółem	12 954	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL 2014).

Co ważne, w gminie nie występują większe kompleksy leśne, a lesistość na poziomie 4,21% plasuje gminę na ostatnim miejscu w powiecie. Warto nadmienić, że średnia lesistość w Wielkopolsce wynosi około 25,3%. Nieliczne i niewielkie obszary leśne występują wyspowo w południowej części gminy. Największy fragment leży na południe od Karca i zachód od Ziemiłina. Jest to część kompleksu znajdującego się poza granicami Krobi. Na obszarze gminy lasy występują także wzdłuż doliny między Niepartem i Rogowem oraz w rejonie Gogolewa, Ciołkowskich Hub i na zachód od Kuczynki.

Należy odnotować, że występujące na terenie gminy łąki i pastwiska (m.in. wzdłuż północno-wschodniej granicy gminy) są bardzo cennymi pod względem przyrodniczym siedliskami. W obrębie dna doliny Rowu Polskiego dość licznie występują ptaki gniazdujące i żerujące. Są to często gatunki chronione (m.in. derkacz i krwawodziób). Część gatunków wyszczególniona jest w Czerwonej Księdze Zwierząt, w tym np. kulik wielki. Poza terenami rolniczymi w gminie zachowały się nieliczne naturalne zbiorowiska szuwarowe i torfowiskowe. Ponadto wzdłuż niektórych cieków wodnych występują łąki z zachowanymi zadrzewieniami i zakrzewieniami, które są pozostałościami roślinności łąkowej.

Niewielki udział w powierzchni gminy, obok lasów, łąk i pastwisk, mają obszary zabudowane i zurbanizowane (5,29%). Pozostałe tereny (pod wodami, nieużytki i inne), stanowią znikomy odsetek (mniej niż 0,5%). Z każdą formą użytkowania terenu wiąże się występowanie innego typu krajobrazu. Poza dominującym krajobrazem rolniczym uprawowym wyróżnić można m.in. krajobraz osadniczy miejski i krajobraz osadniczy wiejski. Poza tym niewielkie enklawy zaliczają się do krajobrazu leśnego i krajobrazu związanego z występowaniem łąk i pastwisk. Gmina Krobia nie posiada dużych walorów przyrodniczo-krajobrazowych, na wpływa mało urozmaicona rzeźba terenu, dominująca funkcja rolnicza oraz niska lesistość. Co więcej, w granicach gminy nie występują obszary chronione, a jedyną formą ochrony przyrody jest 19 pomników przyrody. Są to okazałe drzewa i jedna grupa drzew. Ze względu na niewielką liczbę obiektów przyrodniczych podlegających ochronie ważną rolę odgrywają wszelkie formy zieleni wchodzące w skład systemu przyrodniczego gminy, w tym m.in. parki i tereny zieleni cmentarnej. Na uwagę zasługują również cenne przyrodniczo tereny podmokłe, które mogą zostać wskazane jako miejsca potencjalnych użytków ekologicznych. Mimo że obszar gminy Krobia nie wchodzi w skład Krajowej Sieci Ekologicznej, to leży w rejonie dolin Rowu Polskiego, Dąbroczeni i Masłówki pełniących funkcję regionalnych korytarzy ekologicznych i łączących gminę z elementami Krajowej Sieci Ekologicznej, a mianowicie z Doliną Baryczy i Obszarem Milickim.

W wyniku analiz dotyczących sfery przyrodniczej gminy Krobia zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy gminy w zakresie rzeźby terenu, budowy geologicznej, warunków wodnych, glebowo-rolniczych i klimatycznych, a także w zakresie walorów przyrodniczo-krajobrazowych, ochrony przyrody, występowania fauny i flory. Należą do nich:

- niska zasobność terenu w udokumentowane złoża surowców mineralnych,
- katastrofalne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego w przypadku podjęcia eksploatacji złóż węgla brunatnego,

- mało urozmaicona, monotonna rzeźba terenu,
- ograniczone możliwości zagospodarowania obszarów ochrony wód podziemnych,
- wyjątkowo niska zasobność gminy w wody powierzchniowe, brak jezior,
- duże zanieczyszczenia cieków wodnych,
- niewystarczający stopień skanalizowania obszarów wiejskich,
- zagrożenia wynikające z intensywnej gospodarki rolnej, w tym zagrożenie zanieczyszczeniem wód związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- bardzo niska lesistość (4,21%),
- Znikome walory przyrodniczo-krajobrazowe,
- uboga flora i fauna na terenie gminy.

Potencjał kulturowy gminy Krobia

Ważnym elementem dziedzictwa kulturowego są zabytki archeologiczne, stanowiące ślady najwcześniejszego osadnictwa na danym obszarze. W granicach gminy Krobia występuje łącznie 313 stanowisk archeologicznych, które zachowały się w formie osad (263), cmentarzysk (32), grodzisk i zamków (8) oraz innych form (10). Pochodzą one z różnych epok i są świadectwem bytowania m.in. przedstawicieli kultury łużyckiej, przeworskiej i pomorskiej. 20 stanowisk archeologicznych posiada własną formę krajobrazową. Są to kurhany, rzadziej grodziska oraz jedno stanowisko z ruinami zamku z XIV-XV wieku. 10 najcenniejszych stanowisk w gminie zostało wpisanych do rejestru zabytków. Do najbogatszych w elementy dziedzictwa archeologicznego miejscowości należą: Stara Krobia, Pudliszki i Żychlewo (w każdej wsi znajdują się po 24 stanowiska), Krobia (22) i Domachowo (21). Po kilkanaście stanowisk leży w miejscowościach Chumiętka, Chwałkowo, Karzec, Bukownica, Sułkowie, Gogolewo, Ziemiń, Grabianowo i Niepart. Stan zachowania zabytków archeologicznych na terenie gminy Krobia zależy w dużej mierze od sposobu użytkowania gruntów. Stanowiska na terenach niezabudowanych, nieużytkowanych oraz leśnych są najlepiej zachowane. Największe zagrożenia występują w strefach działalności gospodarczej, przemysłowej i rolniczej. Innymi zagrożeniami są nielegalne poszukiwania, przebudowa zabytkowych układów przestrzennych, rozwój turystyki itp.

Bogactwo zabytków archeologicznych stwarza zarówno szanse, jak i ograniczenia dla rozwoju gminy. Stanowiska archeologiczne, zwłaszcza te o własnej formie krajobrazowej, w tym np. grodzisko w Pudliszkach i kurhany w okolicy Pudliszek i Ziemiń, po właściwym opisaniu i oznakowaniu mogą być wykorzystane do utworzenia ścieżek dydaktycznych oraz szlaków turystycznych. Z drugiej jednak strony zabytki tego typu ograniczają możliwości zabudowy i zagospodarowania terenu. Wiąże się to m.in. z koniecznością spełnienia wymagań zawartych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 poz. 1446). Ze względu na bogactwo archeologiczne gminy istotne jest szczegółowe określenie zasad ochrony stanowisk archeologicznych, w tym głównie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W celu ochrony elementów dziedzictwa kulturowego, a zwłaszcza założeń urbanistycznych, stanowisk archeologicznych i krajobrazu kulturowego, na obszarze gminy Krobia wyznaczone zostały następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefa A, obejmująca: układ urbanistyczny i zespół budowlany Krobi, zespoły pałacowe i pałacowo-parkowe w Chwałkowie, Gogolewie, Pijanowicach, Pudliszkach i Rogowie, a także zespół kościelno-cmentarny w Domachowie, dwór w Potarzycy i ruiny zamku obronnego w Nieparcie;

- strefa B, obejmująca: zabytkowe układy przestrzenne Domachowa, Gogolewa, Żychlewa, Sułkowic i Starej Krobi, historyczne części Chwałkowa i Niepartu, zabudowania pofolwarczne w Pudliskach, relikw parku krajobrazowego w Chumiętkach i dwory z relikwami parków w Ciołkowie i Przyborowie;
- strefa K, wyznaczona w celu ochrony krajobrazu we wsiach Niepart i Gogolewo;
- strefa E, wyznaczona w celu ochrony ekspozycji krajobrazu i osi widokowych w Krobi i Nieparcie.

Wymienione powyżej strefy pozwalają na ochronę historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego gminy. Warto dodać, że ochrona konserwatorska dotyczy także kilku osi widokowych, w tym np. szosy łączącej Krobię i Domachowo z dominantą w formie kościoła św. Mikołaja. Co ważne, najwartościowsze struktury przestrzenne objęte ochroną konserwatorską zostały wpisane do rejestru zabytków. Należy tu wymienić przede wszystkim założenie urbanistyczne i zespół budowlany Krobi. Istniejące strefy ochrony konserwatorskiej powinny być zachowane, a wskazania dla nich – w całości respektowane. Unikatowe wartości krajobrazu kulturowego wpływają bowiem na atrakcyjność gminy Krobia i zachowanie ładu przestrzennego. Jednocześnie należy pamiętać, iż wymagania obowiązujące w strefach ochrony konserwatorskiej ograniczają w pewnym stopniu możliwości zagospodarowania. Otóż w ich granicach wskazane jest m.in. zachowanie historycznych układów przestrzennych, a także kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do zabytkowej architektury.

Na terenie gminy Krobia zlokalizowanych jest ponad 500 obiektów nieruchomości o cechach zabytkowych. Zgodnie z informacjami zawartymi w *Strategii Rozwoju Gminy Krobia (2014)* do rejestru zabytków zostało wpisanych 26 z nich. Pozostałe natomiast są wyszczególnione w gminnej ewidencji zabytków. Do najcenniejszych obiektów w gminie zaliczają się głównie budynki sakralne i założenia pałacowo-parkowe. Kilka najważniejszych mieści się w Krobi. Są to: romański kościół pw. św. Idziego z 1140 roku, kościół pw. św. Mikołaja z 1763, kościół pw. Świętego Ducha z 1745 roku, ratusz z około 1845 roku, a także fosa wokół tzw. Wyspy Kasztelańskiej stanowiąca pozostałość po zamku biskupim z XV wieku. Ponadto do najważniejszych zabytków w gminie Krobia należą: kościół pw. Świętej Trójcy w Chwałkowie z 1854 roku, kościół pw. św. Michała Archanioła w Domachowie z 1775 roku, pałac w Pudliskach z 1823 roku oraz ruiny dworu obronnego w Nieparcie z XIV-XV wieku.

Do nieruchomości obiektów dziedzictwa kulturowego gminy Krobia, które nie zostały wpisane do rejestru zabytków, ale zasługują na uwagę ze względu na wartość kulturową, należą m.in.: kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Nieparcie, pałac w Gogolewie, liczne zespoły folwarczne, zespoły zabudowy zagrodowej, zabytkowe budynki mieszkalne i wiele innych. Wśród pozostałych obiektów o dużym potencjale kulturowym, które jednocześnie wymagają działań naprawczych, warto wymienić m.in.: rynek, starą gazownię i dworzec kolejowy w Krobi oraz teren dawnej cegielni w Pudliskach.

Należy odnotować, że na obszarze gminy Krobia znajdują się również cenne pod względem historyczno-kulturowym zabytki ruchome. Są to elementy wyposażenia kościołów w Krobi, Nieparcie, Chwałkowie i Domachowie, a także wyposażenie pałacu w Gogolewie.

Duża liczba obiektów zabytkowych podnosi niewątpliwie atrakcyjność gminy Krobia, dlatego też konieczne jest zachowanie ich we właściwym stanie. Niestety znaczna część zabytków jest w złym stanie technicznym. Należy zatem dążyć do ograniczenia działań mogących mieć dla nich negatywne skutki oraz podejmować różnego rodzaju działania naprawcze. Warto przy tym zaznaczyć, że jednym z istotniejszych zagrożeń dla zabytków nieruchomości jest niewystarczające pokrycie gminy planami zagospodarowania przestrzennego, w których określone są szczegółowo zasady ochrony zabytków. Do innych zagrożeń zalicza się m.in.: emisję zanieczyszczeń, remonty prowadzone bez poszanowania wartości obiektów zabytkowych, brak nowych rozwiązań funkcjonalnych dla niektórych zabytków itp.

Wartość materialnego dziedzictwa kulturowego gminy może zostać zwiększona wskutek prac konserwatorskich i restauratorskich inicjowanych przez władze samorządowe. Duże znaczenie w tym

zakresie mają różnego rodzaju zachęty do takich działań adresowane do mieszkańców i potencjalnych inwestorów, np. ulgi podatkowe dla właścicieli obiektów zabytkowych i dotacje na prace remontowe.

Bardzo ważną częścią potencjału kulturowego gminy Krobia jest niewątpliwie dziedzictwo niematerialne, czyli przekazywane z pokolenia na pokolenie tradycje, zwyczaje i wartości. Duża część historii obecnego obszaru gminy wiąże się z jego przynależnością do dóbr biskupów poznańskich, co przez wieki kształtowało miejscową kulturę. Mieszkańcy tego obszaru wytworzyli wyjątkowo silną tożsamość kulturową, której przejawy przetrwały do dzisiaj. Powstał tu mikroregion folklorystyczny, tzw. Biskupizna. Obejmuje on 12 wsi położonych wokół Krobi (Bukownicę, Chumiętki, Domachowo, Grabianowo, Posadowo, Potarzycę, Starą Krobię, Sułkowice, Wymysłowo, Żychlewo, a także Rębowo w gminie Piaski i Sikorzyn w gminie Gostyń). Do najbardziej charakterystycznych elementów kultury biskupiańskiej należą unikatowe stroje, zwyczaje oraz tańce i muzyka. Co ważne, tradycje kulturowe Biskupizny zostały wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa narodowego UNESCO.

Jednym z głównych dowodów na podtrzymywanie ciągłości kultury biskupiańskiej w gminie Krobia są tutaj liczne działające zespoły, które zrzeszają około 300 osób. Na uwagę zasługują m.in.: Towarzystwo Śpiewu „Harmonia”, Biskupiański Zespół Folklorystyczny z Domachowa i Okolicy, Kapela Dudziarska „Biskupianie” z Krobi, Młodzieżowy Zespół Folklorystyczny „Młodzi Biskupianie” ze Starej Krobi oraz wiele innych zespołów tanecznych, instrumentalnych i wokalnych. Aktywność tego typu ma ogromne znaczenie dla integracji społecznej i budowania wspólnej tożsamości kulturowej. Oprócz rozmaitych zespołów na terenie gminy Krobia funkcjonuje wiele innych organizacji pozarządowych, w tym np. Bractwo Kurkowe, Ochotnicza Straż Pożarna, fundacja „Sąsiedzi Sąsiadom”, a także liczne kluby sportowe, organizacje samopomocowe i hobbyistyczne. Warto dodać, że gmina Krobia należy do Lokalnej Grupy Działania „Gościnną Wielkopolska” oraz Międzygminnego Związku Turystycznego „Wielkopolska Gościnną”.

Niezmiernie ważną rolę w podtrzymywaniu tradycji Biskupizny odgrywa Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi utworzone przez Fundację Ziemi Krobskiej im. prof. Rajmunda Teofila Hałasa. Muzeum mieści się w budynku dawnej fabryki mebli. Obejmuje m.in. wystawę wyposażenia zakładu stolarskiego, a także Izbę Biskupiańską, w której wyeksponowane są przedmioty związane z kulturą Biskupizny. Muzeum prowadzi również szeroką działalność edukacyjną i warsztatową.

W celu promowania kultury biskupiańskiej i aktywizacji lokalnej społeczności w gminie Krobia organizowane są cyklicznie różne wydarzenia i imprezy kulturalne. Jednym z ważniejszych wydarzeń jest Festiwal Tradycji i Folkloru w Domachowie organizowany od 2011 roku. W czasie pierwszej edycji festiwalu otwarto Biskupiański Szlak Turystyczny, a w kolejnych latach – m.in. Biskupiański Gościniec w Domachowie, który służy kultywowaniu i promowaniu folkloru biskupiańskiego. Gościniec stanowi miejsce z szeroką ofertą dla dzieci i dorosłych. Odbywają się tam różne zajęcia edukacyjne, warsztaty kulinarne i warsztaty rękodzielnicze. Ponadto na uwagę zasługuje m.in. impreza pod nazwą „Tabor Wielkopolski”. Jest to wielopłaszczyznowe wydarzenie kulturalne organizowane od 2013 roku we wsi Stara Krobia. Ogromne znaczenie w życiu kulturalnym gminy ma Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Krobi, które organizuje liczne koncerty, festyny, rajdy rowerowe, turnieje sportowe, wystawy oraz wiele innych wydarzeń. Należy podkreślić, że większość z organizowanych wydarzeń w gminie skupia się głównie wokół lokalnej społeczności. Jak się wydaje, ich promocja wśród potencjalnych turystów jest niewystarczająca. Wskazane jest wzmocnienie działań upowszechniających folklor biskupiański i promujących miejscowe atrakcje wśród osób spoza gminy.

Ze względu na atrakcyjność gminy pod względem kulturowym na jej terenie utworzono wiele tras turystycznych. Przez obszar gminy Krobia biegną: Ziemiański Szlak Rowerowy, Biskupiański Szlak

Turystyczny, Piastowska Droga Romańska, Konny Szlak Turystyczny „Wielkopolska podkowa”, Szlak Czartoryskich, Samochodowy Szlak Turystyczny „Zabytki sakralne południowej Wielkopolski”, a także kilka lokalnych tras, w tym m.in. ścieżka edukacyjna koło wsi Karzec oraz ścieżka dendrologiczna przy Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi. Co ważne, w granicach gminy funkcjonuje tylko kilka lokali gastronomicznych, jeden obiekt noclegowy, a liczba miejsc postojowych sięga zaledwie 200. Należy zatem uznać, że infrastruktura turystyczna nie jest tu wystarczająco rozwinięta, zwłaszcza, że gmina Krobia posiada duży potencjał turystyczny.

W wyniku analiz dotyczących sfery środowiska kulturowego gminy Krobia zostały zidentyfikowane najpoważniejsze problemy w zakresie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Należą do nich:

- zagrożenie stanowisk archeologicznych działalnością gospodarczą, przemysłową oraz rolniczą.
- ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów związane z występowaniem stanowisk archeologicznych i stref ochrony konserwatorskiej,
- zły stan techniczny oraz wizualny wielu zabytkowych obiektów i ich otoczenia. Brak pomysłu na ich nowe „życie”, a także brak zachęt do ich odnowy,
- niewystarczające pokrycie terenu gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w których określone są szczegółowe zasady ochrony zabytków,
- niewystarczające wyposażenie gminy w obiekty kulturalne o znaczeniu turystycznym,
- słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna w gminie,
- niewystarczająca promocja materialnego dziedzictwa kulturowego, lokalnych tradycji i wydarzeń kulturalnych poza granicami gminy.

3.1.5 Sfera infrastrukturalna

Infrastruktura techniczna

Drogi

Droga wojewódzka nr 434 przebiegająca przez gminę w kierunku północ – południe na długości 13,452 km, stanowi dużą uciążliwość zwłaszcza dla mieszkańców miasta Krobia. Nakładanie się ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym stwarza coraz większe uciążliwości i utrudnienia m. in. spadek bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego (w tym pieszych), nadmierny hałas i zanieczyszczenie spalinami. Konieczne jest dalsze odciążenie ruchu w mieście zwłaszcza w centrum, poprzez budowę alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych. Droga wojewódzka nr 434 posiada parametr techniczny drogi GP. Mniejszą uciążliwością dla mieszkańców gminy i środowiska odznaczają się drogi powiatowe i gminne. Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 90,03km, przy czym 6,802km dróg powiatowych znajduje się na obszarze miasta. Długość dróg gminnych wynosi około 74,2712km.

Sieć dróg powiatowych na obszarze gminy jest gęsta, a ich parametry techniczne są zbliżone do klasy Z względnie L. Uzupełnieniem sieci dróg powiatowych są drogi gminne, które posiadają parametry techniczne klasy D względnie L i Z (nieliczne), przy czym połowa z nich posiada nawierzchnię gruntową. Na obszarze gminy Krobia jak również na terenie całego kraju obserwuje się systematyczny wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego. Natężenie na najbardziej dociążonym odcinku północnym drogi nr 434: Krobia – Gostyń, wynosiło w 1995 roku około 5000 pojazdów/dobę (400–500 pojazdów/godzinę) by w roku 2000 osiągnąć około 8000 pojazdów/dobę (419 w porze

dziennej i 125 w porze nocnej).. Należy zaznaczyć, iż 8,4 % całego ruchu stanowił ruch pojazdów ciężarowych. Na odcinku południowym Krobia –215 droga nr 434 natężenie ruchu samochodowego w 1995 r. wynosiło około 2300 pojazdów/dobę (tj. około 200–250 pojazdów/godzinę), by w 2000 r. osiągnąć natężenie około 3300 pojazdów/godzinę (180 w porze dziennej i 54 w porze nocnej)..

Nie tylko na terenie gminy obserwuje się wzmożony ruch komunikacyjny. Także na obszarze miasta widoczne jest duże natężenie. W marcu 2017 roku dokonano pomiaru ruchu w pięciu różnych punktach miasta (w godzinach od 11 do 16). Wyniki kształtują się następująco:

- ul. Jutrosińska na wysokości ulicy Nowej w Krobi – 589 pojazdów w czasie pomiaru / średnia liczba pojazdów na dobę: 2244
- ul. Kobylińska na wysokości ulicy Nowej w Krobi – 1516 pojazdów w czasie pomiaru / średnia liczba pojazdów na dobę: 4488
- ul. Poznańska na wysokości ulicy Polnej w Krobi – 1566 pojazdów w czasie pomiaru / średnia liczba pojazdów na dobę: 6996
- Rondo Powstańców Wielkopolskich (droga wojewódzka nr 434) w Krobi – 6484 pojazdów w czasie pomiaru / średnia liczba pojazdów na dobę: 18720
- Krobia Rynek (pomiar dokonywano na 4 wlotach do rynku sumując wyniki, odpowiednio przy ulicach: Kobylińskiej, Jutrosińskiej, Powstańców Wielkopolskich, Poznańskiej) – 6459 pojazdów w czasie pomiaru / średnia liczba pojazdów na dobę: 18494

Podczas pomiarów zwrócono także uwagę na zbyt nadmierną prędkość kierowców oraz niebezpieczne sytuacje tworzące się głównie w ciągu ulicy Kobylińskiej, Jutrosińskiej oraz Powstańców Wielkopolskich. Dodatkowo zauważyć należy problem zbyt dużego hałasu wywoływanego przez ruch pojazdów ciężarowych oraz maszyn rolniczych stanowiących do 10% całkowitego natężenia ruchu pojazdów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że średnie natężenie ruchu pojazdów wokół rynku w Krobi jest bardzo zbliżone do natężenia występującego wzdłuż drogi wojewódzkiej 434 pełniącej funkcję obwodnicy miasta. Należy zatem rozważyć ograniczenie ruchu w centrum miasta ze względu na funkcję jaką powinno ono pełnić – centrum usługowe oraz przestrzeń społeczna dla mieszkańców. Rekomenduje się wprowadzanie wszelkich rozwiązań technicznych ograniczających prędkość pojazdów – np. podniesione przejścia dla pieszych oraz zamknięcie jednego z kierunków przejazdu przez rynek – np. w ciągu ulicy Poznańskiej i Jutrosińskiej, co pozwoli w pełni wykorzystać potencjał funkcjonalny miejsca. Rozwiązanie takie jest możliwe ze względu na istniejący układ drogowy, mogący przejąć dodatkowy ruch pojazdów na kierunku północ-południe bez potrzeby kierowania go przez rynek.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Powstające na terenie gminy ścieki to ścieki socjalno-bytowe wynikające z zamieszkania ludzi oraz ścieki powstające w wyniku prowadzonej działalności rolniczej. Gmina sukcesywnie poszerza obszary, na których dostępna jest sieć kanalizacyjna, jednakże znaczna część terenów wiejskich nadal pozostaje w obszarze pozbawionym możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej. Na tych terenach promowane jest instalowanie indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, na które można uzyskać dofinansowanie z budżetu gminy. W sieć kanalizacji sanitarnej wyposażone są miejscowości: Krobia, Pudliszki, Żychlewo, Bukownica, Gogolewo oraz część Wymysłowa. Pozostałe miejscowości gminy Krobia gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub korzystają z przydomowych oczyszczalni. Ścieki z obszaru gminy oczyszczane są w oczyszczalni mechaniczno-biologicznej w Rokosowie (własność przedsiębiorstwa Pudliszki Sp. z o.o.) oraz w czterech niewielkich oczyszczalniach biologicznych. Odbiornikami oczyszczonych ścieków są następujące ciekły wodne:

Dąbroczna, Rów Polski, Rów Krobski oraz Samica Krobska. Całkowita długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 41,1 km (2015). Ilość mieszkańców gminy korzystająca z sieci kanalizacyjnej to 7532 osoby. Rozwój gospodarki ściekowej utrudniony jest z powodu braku środków na kosztowne inwestycje. Dotyczy to zarówno budżetu gminy, jak i budżetów mieszkańców, na których spoczywa koszt wykonania stosownych instalacji do przechowywania nawozów naturalnych oraz wykonania przyłączy do kanalizacji po wybudowaniu kolektorów.

Gospodarka odpadami

Gmina Krobia tworzy wraz z innymi samorządami gminnymi z subregionu leszczyńskiego Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o. o. w Lesznie. W ramach tego zakładu działa Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Krobia należy do „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego”, którego celem jest uporządkowanie gospodarki odpadami. Wszyscy mieszkańcy mają możliwość objęcia ich systemem odbioru odpadów komunalnych. Na terenie gminy Krobia w 85% nieruchomości prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych w sposób selektywny, tylko w 15 % nieruchomości odpady gromadzone są bez podziału na frakcje.

Zaopatrzenie i pobór wody

Gospodarką wodną i ściekową na obszarze gminy Krobia zajmuje się Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Strzelcach Wielkich. Związek administruje siecią wodociągową i kanalizacyjną na terenie czterech sąsiadujących gmin: Kobylin, Krobia, Pępowo, Pogorzela. Wszystkie miejscowości gminy Krobia zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągowej. Tylko nieliczne budynki, znacznie oddalone od terenów zwodociągowanych, nie są podłączone do sieci, a ich mieszkańcy czerpią wodę ze studni. Zaopatrzenie w wodę odbywa się z sześciu ujęć własnych gminy oraz ujęcia zakładowego Pudliszki sp. z o.o. Całkowita długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi 110,3 km i obsługuje 2136 przyłączy. Prawie 96% ludności korzysta z sieci wodociągowej. Istotnym zagrożeniem jest stan ujęcia wody w Bukownicy. Ze względu na intensywne rolnicze użytkowanie terenów przyległych i sprzyjające infiltracji warunki geologiczne ujęcie wody jest stale monitorowane pod względem jakości wody, szczególnie wartości parametrów związanych ze stosowaniem nawozów naturalnych w obrębie strefy poboru wody. Dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wody, w minionych latach wybudowano tzw. „bypass” rezerwowy, pozwalający na czasowe wyłączenie ujęcia w Bukownicy i przepływ wody z innych lokalizacji.

Gospodarka energetyczna

Obszar gminy Krobia jest zasilany w energię elektryczną liniami średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia 0,4 kV. Energię elektryczną pozyskuje się między innymi poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł. Na jej terenie zlokalizowana jest farma wiatrowa o mocy znamionowej 33MW (11 turbin wiatrowych rozlokowanych w południowej części gminy). Występują też instalacje z kolektorami słonecznymi. Wszyscy mieszkańcy gminy mają dostęp do instalacji elektrycznej.

Dostęp do sieci gazowej

Teren gminy Krobia jest w całości zgazyfikowany. Jest zaopatrywany z gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia (relacja Krobia-Bojanowo). Poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe wysokiego ciśnienia (Krobia Kobylińska II i Krobia Miejsko-Górecka I) ciśnienie gazu jest redukowane do średniego. Obszar gminy Krobia zaopatrzone jest w gazociągi przesyłowe wysokiego ciśnienia.

Infrastruktura komunikacji elektronicznej

W celu umożliwienia korzystania z sieci Internet gospodarstwom domowym spełniającym kryterium wykluczenia cyfrowego, wybudowana została infrastruktura teletechniczna. Położono światłowody na terenie miasta Krobia oraz cztery trasy światłowodowe, umożliwiające korzystanie z szerokopasmowej sieci gminnej. Do sieci włączone są również jednostki podległe gminie w celu zmniejszenia poziomu wykluczenia cyfrowego na danym obszarze. Wśród 21 podległych jednostek są szkoły podstawowe, gimnazja i przedszkola, którym zaoferowana będzie możliwość korzystania z sieci Internet w procesie kształcenia się i pozyskiwania materiałów do nauki. Pozostałe jednostki, w tym Gminne Centrum Kultury i Rekreacji oraz jednostki OSP wykorzystają podłączenie do sieci Internet w celu lepszej i szybszej realizacji swoich działań statutowych, w tym w aktywnej komunikacji z mieszkańcami gminy. Dodatkowo w części z nich zlokalizowane zostaną stacje dostępowe do sieci, w ramach których mieszkańcy korzystający z usług tych jednostek będą mogli komunikować się z dowolnymi instytucjami, przysyłać korespondencję elektroniczną, czy aktywnie poszukiwać pracy.

Tabela 13. Wyposażenie gminy Krobia w infrastrukturę techniczną w latach 2010 i 2015

Wyszczególnienie		Jedn. miary	2010	2015	
Sieć na 100km ²	sieć wodociągowa	ogółem	km	88,1	89,6
		miasto	km	219,9	236,9
		wieś	km	80,5	81,1
	sieć kanalizacyjna	ogółem	km	19,2	32,0
		miasto	km	227,0	298,3
		wieś	km	7,3	14,9
	sieć gazowa	ogółem	km	92,9	93,4
		miasto	km	289,5	329,1
		wieś	km	81,6	-
budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury (% ogółu budynków mieszkalnych)	sieć wodociągowa	ogółem	%	-	90,9
		miasto	%	-	89,3
		wieś	%	-	92,2
	sieć kanalizacyjna	ogółem	%	-	61,3
		miasto	%	-	95,4
		wieś	%	-	33,1
korzystający z instalacji w % ogółu ludności	sieć wodociągowa	ogółem	%	94,2	94,5
		miasto	%	95,9	96,2
		wieś	%	93,4	93,6
	sieć kanalizacyjna	ogółem	%	38,1	57,6
		miasto	%	54,7	96,9
		wieś	%	30,2	38,5
	sieć gazowa	ogółem	%	71,7	70,9
		miasto	%	93,9	92,7
		wieś	%	61,1	60,3
ścieki odprowadzane		ogółem	dm ³	147	194,0
różnica pomiędzy odsetkiem ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji		ogółem	%	56,1	36,9
		miasto	%	41,2	-0,7
		wieś	%	63,2	55,1
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej		ogółem	osoba	4959	7532
		miasta	osoba	2296	4139
ludność korzystająca z sieci gazowej		ogółem	osoba	9331	9277
odbiorcy gazu		ogółem	gosp	2329	2392
		miasta	gosp	1072	1128
długość sieci gazowej	ogółem	m	179957	180582	
	przesyłowej	m	59578	59578	
	rozdzielczej	m	120379	121004	
długość sieci kanalizacyjnej		ogółem	km	24,9	41,1
długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej				0,2	0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL

3.1.6 Zdiagnozowane problemy na terenie gminy Krobia

W gminie Krobia mają miejsce niepokojące zjawiska demograficzne, społeczne, ekonomiczne i przestrzenne. Widoczny jest spadek liczby urodzeń, zmniejszająca się liczba zawieranych małżeństw oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Może to w przyszłości wpłynąć na zmianę zapotrzebowania na usługi zdrowia, oświaty i handlu. Wzrośnie zapotrzebowanie na ośrodki zdrowia (przychodnie), pomoc społeczną, konieczne będą działania w ramach usług oświaty, wzrośnie natomiast preferencja na usługi typu podstawowego. Biorąc pod uwagę złą prognozę demograficzną, niską jakość i niewystarczającą ilość infrastruktury społecznej (na obszarach wiejskich) można przypuszczać iż jakość życia i zamieszkania mieszkańców gminy nie ulegnie znacznej poprawie. Niepokojące ruchy migracyjne mogą być związane z brakiem wystarczającej ilości miejsc pracy, brakiem stabilizacji rynku pracy oraz niskim poziomem wynagrodzeń.

Bezrobocie, niskie tempo rozwoju sektora prywatnego, mała aktywność w pozyskiwaniu inwestycji zagranicznych, ograniczone działania władz w zakresie poprawy warunków rozwoju przedsiębiorczości lub w tworzeniu przyjaznego środowiska dla aktywności gospodarczej mieszkańców nie stwarzają dobrych warunków do podejmowania decyzji ekonomicznych. Obszar gminy Krobia nie należy do obszarów cechujących się wielkim zróżnicowaniem struktur gospodarczych (wielofunkcyjnością) ani dobrym poziomem sektora usług (poza sektorem usług dla rolnictwa). Choć społeczności lokalne są dobrze zorganizowane, ale brakuje aktywności i sprawności działania. Z uwagi na położenie i bliskość większych ośrodków gospodarczych trudno jest mieszkańcom miasta, ale też i wsi, osiągnąć wysoką efektywność podmiotów gospodarczych. Niestety przedsiębiorczość i innowacyjność przegrywa tu ze słabą mobilnością społeczną.

Przedsiębiorcy Krobi borykają się zapewne z trudnościami wynikającymi z bliskości Gostynia Rawicza i Leszna. Te rozbudowane struktury ekonomiczne wywierają wpływ na specyfikę działalności gospodarczej oraz na konkurencyjność. Zarówno w mieście, jak i na terenie gminy widoczne są braki w inwestycjach infrastrukturalnych (wyposażenie w media, jakość i dostępność systemu transportowo-komunikacyjnego). Choć układ komunikacyjny jest bardzo dobry, to ludność narzeka na system transportu publicznego. Oprócz wymienionych powyżej problemów rozwojowych należy także wspomnieć o efektach raportu o stanie środowiska. Obszar Krobi został wskazany przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, jako zagrożony pod względem stanu gleb.

Problemy w rozwoju są widoczne nie tylko na obszarze miasta, ale także na terenach wiejskich. Analiza wykazała, że niewiele jest na tych obszarach przestrzeni wspólnych, publicznych, integrujących mieszkańców. Czasem takie miejsce pełni teren przykościelny, czasem przystanek autobusowy. Brak jest miejsc dedykowanych przyjeźdnym (do parkowania, postoju, sklep spożywczy). Architektura elementów zagospodarowania jest czasem niespójna, kolorystyka nieodpowiednia. Niewiele jest miejsc dających możliwość aktywnego wypoczynku. Trasy rowerowe czy spacerowe nie są połączone pomiędzy miejscowościami, brak ogólnodostępnych boisk sportowych. Zbyt mało jest miejsc spotkań i miejsc pozwalających na aktywność pozadomową mieszkańców.

Należy zatem w działaniach rewitalizacyjnych uwzględnić w szczególności deficyty występujące w następujących sferach:

- do negatywnych zjawisk występujących w sferze gospodarczej zaliczyć można rozdrobnienie zasobów gospodarczych w gminie i niekorzystną strukturę rodzajową firm (monokultura

gospodarcza oparta na wyłącznie rolniczym charakterze działalności). Widoczny jest brak równowagi w przestrzennym rozkładzie podmiotów gospodarczych (istnieją obszary o dużej intensywności i aktywności gospodarczej i tereny o niskim potencjale gospodarczym). Brak również alternatywnej sfery działań (np. rekreacyjnej lub turystycznej) pozwalającej na zaangażowanie i rozwój małej przedsiębiorczości.

- do negatywnych zjawisk występujących w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zaliczyć można niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną lub jej zły stan techniczny co wynika z zdiagnozowanej słabej dostępności sieci kanalizacyjnej zwłaszcza na terenach wiejskich czy niewystarczającej infrastruktury społecznej (żłobków, przedszkoli, szkół). Wymagają modernizacji lub rozbudowy obiekty oświaty, zdrowia, sportu, brak jest terenów rekreacyjnych. Zła organizacja systemu transportu publicznego oraz brak lub niska jakość istniejących ścieżek rowerowych wpływa negatywnie na dostępność komunikacyjną terenu gminy i niski poziom obsługi komunikacyjnej. Diagnoza stanu istniejącego wykazała także niedobór i niską jakość przestrzeni publicznych, złe rozwiązania funkcjonalne istniejących placów, niedostateczna ilość zieleni, brak terenów rekreacji i wypoczynku.
- do negatywnych zjawisk występujących w sferze technicznej zaliczyć można dużą liczbę domów wybudowanych przed 1989 rokiem, które ulegają degradacji. Bardzo dynamicznie pogarsza się stan techniczny budynków i obiektów budowlanych, pojawiają się obiekty zagrażające wyburzeniem. Widoczna jest także energochłonność budynków. Występujące negatywne zjawiska mogą wpłynąć na obniżenie wartości gruntów lub budynków lub wartości nieruchomości. Może przyczynić się do wyludniania, zwłaszcza osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, którzy nie widzą podstaw zamieszkania i możliwości pracy.
- do negatywnych zjawisk występujących w sferze środowiska przyrodniczego zaliczyć można przekroczenie standardów jakości środowiska, które uwidaczniają się w postaci przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu (zwłaszcza wzdłuż trasy obwodowej miejscowości Krobia, oraz na terenie rynku, na którym występuje bardzo intensywny ruch samochodowy). Na obszarze gminy występują gospodarstwa domowe użytkujące tradycyjne piece na paliwo stałe oraz liczba dachów pokrytych azbestem. Ponadto zagrożeniem dla środowiska może być duża liczba nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej.
- do negatywnych zjawisk występujących w sferze środowiska kulturowego zaliczyć można potencjalne zagrożenie stanowisk archeologicznych działalnością gospodarczą, przemysłową oraz rolniczą. Słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna negatywnie wpływa na odnowę obiektów zabytkowych, nie widać bowiem potrzeby odnowy lub modernizacji takich cennych poznawczo obiektów. Diagnoza stanu istniejącego wykazała niewystarczającą promocję materialnego dziedzictwa kulturowego, lokalnych tradycji i wydarzeń kulturalnych poza granicami gminy, co wpływa na niską aktywność mieszkańców i aktywizację gospodarczą regionu. Konieczna jest modernizacja, remonty, doposażenie obiektów pełniących funkcje kulturowe i wspierające poprzez swoją infrastrukturę zachowanie tradycji.
- do negatywnych zjawisk występujących w sferze demograficznej zaliczyć można starzenie się społeczeństwa, depopulację i migrację. Te procesy mają wpływ na poziom obsługi, dostępność do infrastruktury społecznej, zwiększone zapotrzebowanie na usługi specjalistyczne (zwłaszcza usługi zdrowia).
- do negatywnych zjawisk występujących w sferze społecznej zaliczyć można bezrobocie, ubóstwo, niski poziom kapitału społecznego oraz niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu

publicznym. Brak jest miejsc integracji społecznej, funkcjonalnie zorganizowanych przestrzeni publicznych, które zachęcałyby do aktywności. Te istniejące (placze, ulice, skwery, parki, place zabaw) wymagają reorganizacji i odnowy, widoczny brak bezpieczeństwa zagraża zdrowiu i nie zachęca do pozostawania w tych przestrzeniach. Z uwagi na duży odsetek ludzi w wieku starszym potrzebne są inicjatywy z zakresu opieki i pomocy socjalnej i społecznej.

Diagnoza stanu istniejącego wskazała na konieczność działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w sferach: społecznej, przestrzennej, środowiskowej i ekonomicznej. Istnieje potrzeba opracowania kompleksowej strategii działań organizacyjnych, inwestycyjnych i modernizacyjnych.

3.2 Wskazanie obszaru o najwyższym stopniu degradacji

3.2.1 Metodyka wyznaczania granic

Wybór obszarów kryzysowych - dysfunkcyjnych jest kluczowym elementem lokalnych programów rewitalizacji. Owego wyboru dokonano w oparciu o analizę ilościową i jakościową. Przy ocenie ilościowej zastosowano metodę standaryzacji przyjętego zestawu wskaźników i stworzenie wskaźnika zbiorczego. Ta metoda delimitacji zapewnia, że wybór jest adekwatny i obiektywny. W analizach poszczególnych wskaźników uwzględniono także informacje i wnioski stanowiące podstawę diagnozy ogólnej gminy. Analizę ilościową uzupełniono o analizę jakościową, którą wykonano wykorzystując następujące mierniki i metody badawcze: zgłoszone postulaty mieszkańców i organizacji społecznych; konsultacje społeczne odbyte w formie spotkań, debat, warsztatów i spacerów studyjnych; wywiady ankietowe z wybranymi interesariuszami (mieszkańcami obszarów rewitalizowanych, właścicielami i użytkownikami nieruchomości, przedsiębiorcami, podmiotami gospodarczymi działającymi i zamierzającymi prowadzić na obszarze swoją działalność, przedstawicielami samorządu terytorialnego, podmiotami reprezentującymi lokalne grupy działania, organy władzy publicznej oraz poprzez badania terenowe podczas których oceniono stan techniczny, użytkowy i funkcjonalność form zagospodarowania przestrzennego jednostki. Obie analizy (ilościową i jakościową) wykonano w układzie pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej oraz środowiskowej.

Wybór obszarów zdegradowanych oraz tych przeznaczonych do rewitalizacji został przeprowadzony w podziale na 26 jednostek rewitalizacyjnych (Rycina 6), w tym:

- tereny wiejskie podzielone na 21 jednostek rewitalizacyjnych: Bukownica, Chumiętki, Chwałkowo, Ciołkowo, Domachowo, Gogolewo, Grabianowo, Karzec, Kuczyna, Niepart, Posadowo, Potarzyca, Przyborowo, Rogowo, Stara Krobia, Sułkowice, Wymysłowo, Ziemiń, Żychlewo, Pudliszki Zachód, Pudliszki Wschód.

- miasto Krobia podzielone na 5 jednostek rewitalizacyjnych: Centrum, obejmujące historyczne centrum miasta; Północ obejmującą północną część miasta, w tym m.in. ulice Poznańską, Zachodnią, Mickiewicza; Południe, obejmujący południową część miasta, w tym m.in. Powstańców Wielkopolskich, Odrodzenia, Miejsko-Górecką; Wschód, obejmujące wschodnią część miasta, w tym m.in. Kobylińską; Zachód, obejmujące zachodnią część miasta, w tym min. ulicę Ponięcką i Ogrodową.

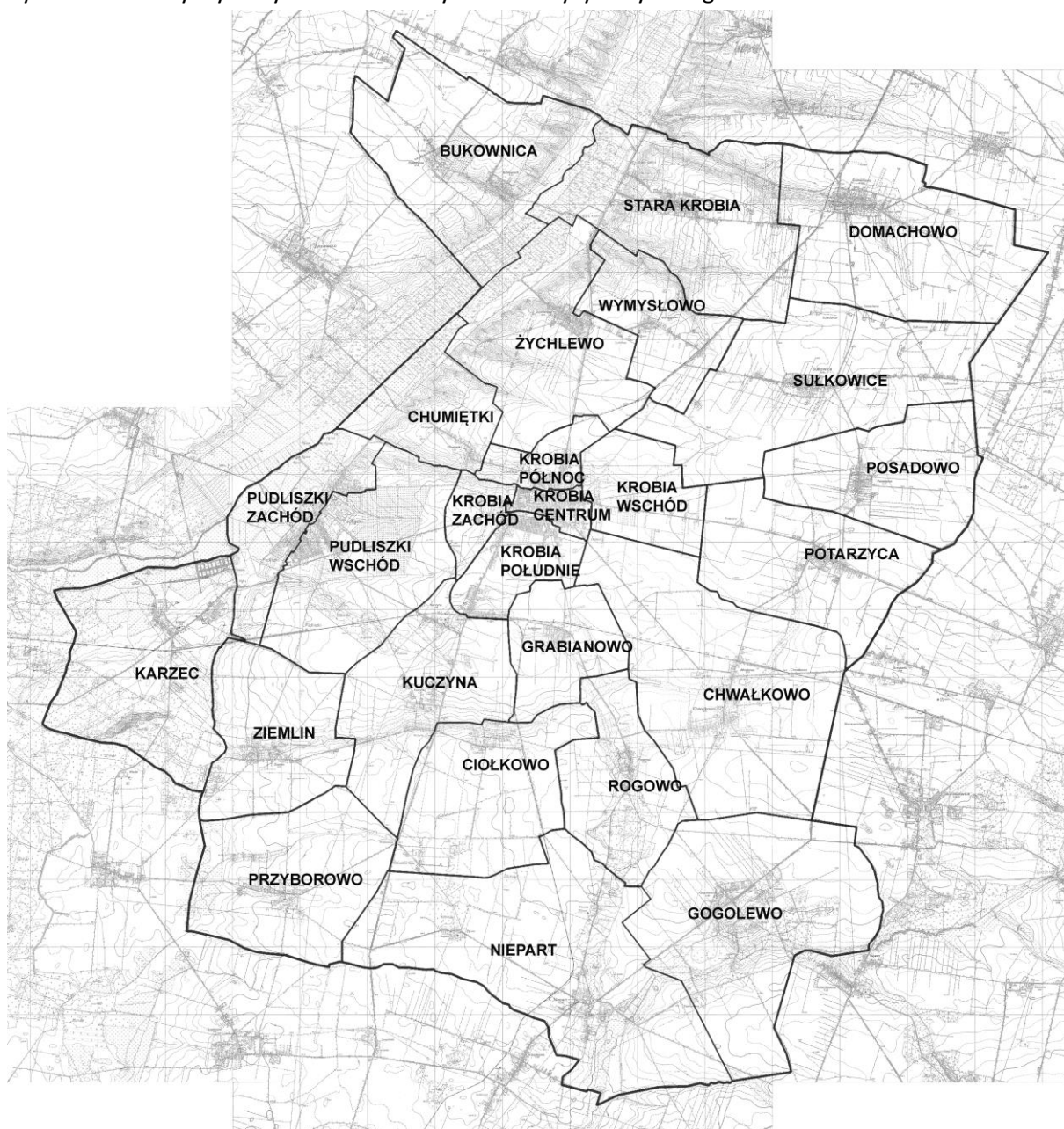
Tabela 14a Powierzchnia i liczba ludności w podziale na jednostki rewitalizacyjne (LPR Krobia)

	Miejscowość	Liczba ludności (2015)	Powierzchnia (ha)
1	Bukownica	315	684,68
2	Chumiętki	243	279,8459
3	Chwałkowo	632	981,39
4	Ciołkowo	254	514,9212
5	Domachowo	469	730,02
6	Gogolewo	531	881,15
7	Grabianowo	75	261,11
8	Karzec	191	651,83
9	Kuczyna	395	505,9548
10	Niepart	532	1071,88
11	Posadowo	253	456,63
12	Potarzyca	300	531,39
13	Przyborowo	110	555,91
14	Rogowo	227	379,78

15	Stara Krobia	546	689,18
16	Sułkowice	613	780,71
17	Wymysłowo	170	299,1601
18	Ziemin	216	442,64
19	Żychlewo	406	580,64
20	Krobia Północ	493	121,85
21	Krobia Centrum	1104	58,00
22	Krobia Zachód	147	99,0396
23	Krobia Południe	2297	195,112
24	Krobia Wschód	229	227,9984
25	Pudliszki Zachód	888	298,00
26	Pudliszki Wschód	1404	599,8263

Źródło: dane UM Krobia

Rycina 6. Obszary wykorzystane do analizy stanów kryzysowych w gminie Krobia.

Źródło: opracowanie własne.

Metodyka i wyniki analizy ilościowej

Celem tej części dokumentu jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o analizę 10 wskaźników, z których 60% odnosi się do sfery społecznej, a 40% odnoszą się do pozostałych sfer (gospodarczej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej). W celu podkreślenia szczególnej roli sfery społecznej w procesie rewitalizacji gminy Krobia, części wskaźników obejmujących tę sferę nadano wyższe wagi. Z kolei wskaźniki ze sfery technicznej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej i gospodarczej uznano za mniej ważne, stąd nadano im niższe wagi (patrz tabela 14). Dane do ich wyliczenia zostały pozyskane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krobi, Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu, Komisariatu Policji, oraz Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Część informacji pochodziła z zasobów Urzędu Miejskiego w Krobi.

W celu ustalenia granic obszaru zdegradowanego zastosowano metodologię opartą na analizie miar syntetycznych za pomocą metody Perkala (Runge J., 2007, Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej - elementy metodologii, wybrane narzędzia badawcze, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 214). Standaryzacja wskaźników polegała na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich jednostek rewitalizacyjnych i podzieleniu przez odchylenie standardowe. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnią dla gminy (S_g) i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Przejście odchylenia od średniej do wartości dodatniej wskazuje, które obszary odznaczają się wskaźnikiem degradacji wyższym od średniej dla gminy. Z kolei wartości ujemne odchylenia ukazują obszary o najlepszej sytuacji, w których negatywne zjawiska w porównaniu ze średnią dla gminy odznaczają się mniejszym natężeniem. Przy wystandaryzowanych wskaźnikach średnia dla gminy wynosi $S_g = 0,0$. W kartograficznej prezentacji wyników przeprowadzonej analizy (patrz legenda do prezentowanych rycin 7-16) zastosowano następujący podział wartości:

1. przedział wystandaryzowanych wskaźników (dane tabeli 15) podzielono na trzy grupy wartości, przy czym górną granicę tego podziału stanowiła najwyższa wartość wystandaryzowanego wskaźnika w danej grupie analitycznej (W_w), natomiast dolną granicę tego przedziału stanowiła najniższa wartość wystandaryzowanego wskaźnika w danej grupie analitycznej (W_n)
  2. przedział wystandaryzowanych wskaźników podzielono według zasady:
    - poziom najwyższej degradacji → od (W_w) do $\frac{1}{2} (W_w)$
    - poziom niskiej degradacji → od $\frac{1}{2} (W_w) - 0,01$ do (S_g)
    - poziom braku degradacji → od (S_g) - 0,01 do (W_n)
- przykład: patrz dane tabeli 15, grupa analityczna *ubóstwo*
- poziom najwyższej degradacji → od 8.00 do 4.00
  - poziom niskiej degradacji → od 3.99 do 0,00
  - poziom braku degradacji → od -0,01 do -4.70

Tabela 14b. Wskaźniki użyte na potrzeby wyznaczenia granic obszarów kryzysowych w gminie Krobia

I.p.	Sfera	Zjawisko	Opis wskaźnika	Waga wskaźnika
Negatywne zjawiska społeczne				
1.	Sfera społeczna	Ubóstwo	liczba osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców	3
2		Aktywność społeczna	liczba osób biorących czynny udział w głosowaniu nad funduszem sołectkim w stosunku do liczby osób uprawnionych do głosowania	1
3		Przestępczość	liczba szkód na mieniu publicznym (gminnym) w stosunku do liczby mieszkańców	3
4		Depopulacja	dynamika liczby mieszkańców w latach 2006-2015,	2
5		Starzenie się społeczeństwa	liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców	2
6		Bezrobocie	liczba bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	3
Negatywne zjawiska współwystępujące				
7	Sfera gospodarcza	Stopień przedsiębiorczości	liczba aktywnych podmiotów gospodarczych do końca 2015 w CEIDG-u w stosunku do liczby mieszkańców	1
8	Sfera techniczna	Jakość substancji urbanistycznej	liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem (w złym stanie technicznym) w stosunku do ogólnej liczby budynków	1
9	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	Jakość terenów publicznych	powierzchnia gruntów leśnych i zadrzewionych wg danych z Ewidencji Gruntów i Budynków w stosunku do powierzchni jednostki rewitalizacyjnej	2
10	Sfera środowiskowa	Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi	powierzchnia azbestu w tonach na 1 mieszkańca	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14c. Dane wykorzystane do analizy zjawisk kryzysowych i obliczania wskaźnika syntetycznego stanowiącego podstawę w określeniu obszaru zdegradowanego.

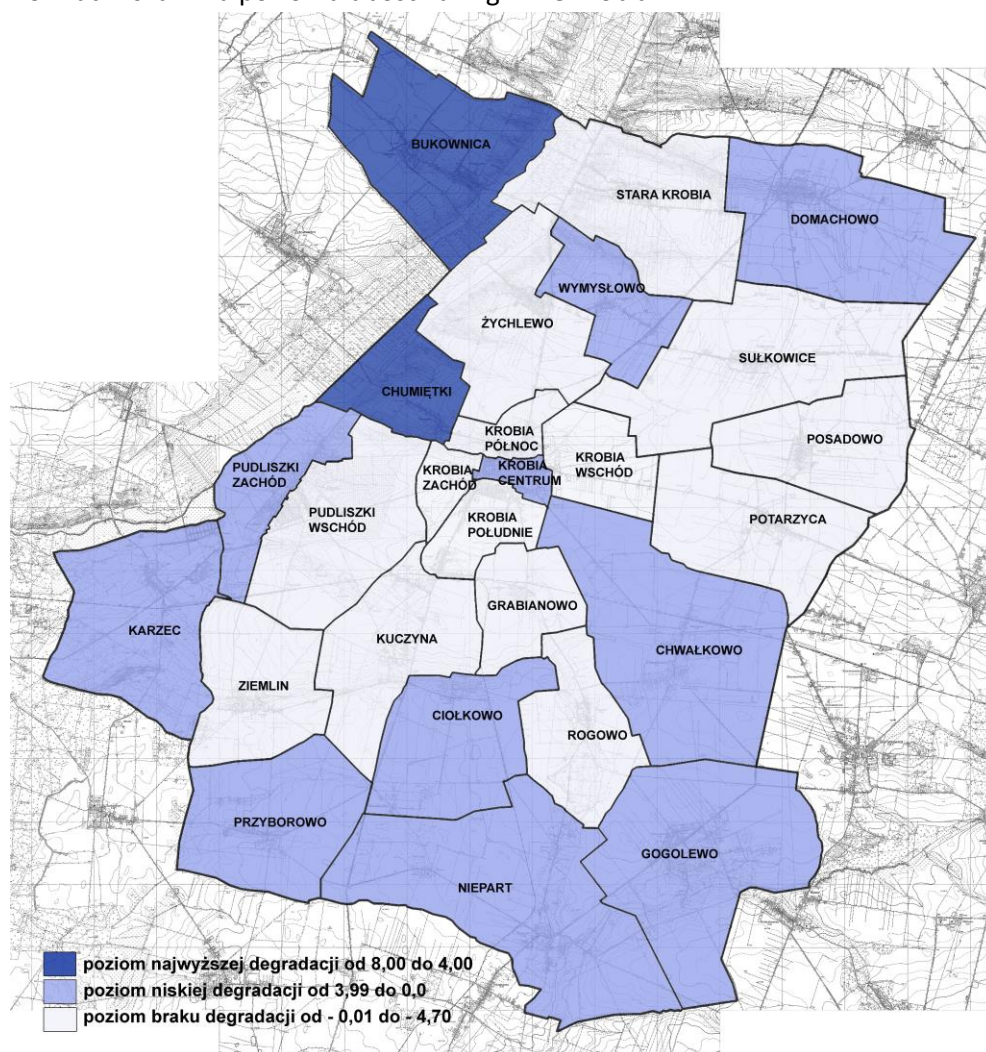
Jednostki rewitalizacyjne	Ubóstwo	Aktywność społeczna	Przestępczość	Starzenie się społeczeństwa	Depopulacja	Bezrobocie	Stopień przedsiębiorczości	Jakość terenów publicznych	Jakość substancji urbanistycznej	Wypożyczenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi	
	liczba osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców	liczba osób biorących czynny udział w głosowaniu nad funduszem sołectw w stosunku do liczby osób uprawnionych do głosowania	liczba szkód na mieniu publicznym (gminnym) w stosunku do liczby mieszkańców	liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców	dynamika liczby mieszkańców w latach 2006-2015	liczba bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	liczba aktywnych podmiotów gospodarczych do końca 2015 w CEIDG-u w stosunku do liczby mieszkańców	powierzchnia zalesienia wg danych z Ewidencji Gruntów i Budynków w stosunku do powierzchni jednostki rewitalizacyjnej	liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem (w złym stanie technicznym) w stosunku do ogólnej liczby budynków	powierzchnia azbestu w tonach na 1 mieszkańca	
1	Bukownica	10,8	13,39	0	13,65	3,96	4,97	3,81	0,08	81,82	0,43
2	Chumiętki	11,93	7,51	0	34,98	-6,54	2,34	3,7	0	78,57	0,30
3	Chwałkowo	4,43	2,64	0	14,24	-1,1	2,72	4,59	0,93	92,78	0,24
4	Ciołkowo	7,09	4,25	0,79	16,93	-6,27	7,1	5,51	0	92,86	0,57
5	Domachowo	4,91	4,11	0	16,88	-1,26	3,15	4,27	0	82,73	0,57
6	Gogolewo	7,48	2,21	0	14,5	-6,68	4,55	3,01	8,07	94,74	0,42
7	Grabianowo	0	27,11	0	13,33	4,17	6,12	6,67	0	76,47	1,10
8	Karzec	6,81	15,95	0,52	17,8	-13,57	1,55	5,24	39,08	93,18	1,07
9	Kuczyna	4,3	6,19	0,51	12,91	2,71	5,15	7,34	0,14	85,71	0,43
10	Niepart	7,5	4,93	0,19	13,72	7,91	3,53	2,63	7,24	79,37	0,19
11	Posadowo	3,56	4,43	0	13,44	-7,33	2,66	5,93	0	92,16	0,79
12	Potarzyca	3,67	6,36	0	16,33	2,04	1,07	3	0	89,66	0,78
13	Przyborowo	6,36	22,77	0	30	-19,12	1,47	3,64	0,45	96,15	0,89
14	Rogowo	0	5,64	0	30,84	-2,99	3,2	5,73	17,74	82,35	0,27
15	Stara Krobia	1,28	3,86	0	14,1	8,98	3,56	5,86	0,04	85,59	0,46
16	Sułkowice	3,1	2,51	0	16,15	3,37	2,61	10,11	0	78,29	0,74
17	Wymysłowo	4,71	6,25	0	10	3,66	1,8	9,41	0	79,49	0,30
18	Ziemlin	0,93	5,21	0	17,59	-0,92	2,89	3,7	0,53	73,17	0,49
19	Żychlewo	1,72	3,74	0	12,56	0	4,07	6,9	0	83,84	0,40
20	Krobia_Północ	3,65	0,26	0	17,44	3,14	6,98	10,75	0	75,17	0,16
21	Krobia_Centrum	6,43	0,56	0,36	20,74	-1,43	7,85	12,32	0	87,87	0,06
22	Krobia_Zachód	2,04	0,86	0	15,65	12,21	5,38	15,65	0	70,59	0,11
23	Krobia_Południe	2,79	0,64	0,13	15,37	3,94	5,1	9,19	0	67,32	0,04
24	Krobia_Wschód	2,62	0	0	12,28	4,09	5,33	7,42	0	68,63	0,22
25	Pudliszki_Zachód	7,8	0,94	0,23	14,86	-7,98	6,85	6,31	0	95,29	0,11
26	Pudliszki_Wschód	4,34	3,05	0,07	16,17	2,26	5,41	6,62	4,88	88,33	0,06
Średnia dla gminy		4,38	5,68	0,11	17,15	-0,67	4,10	6,62	3,16	83,61	0,43
odchylenie standardowe		2,822686368	6,684305574	0,212269483	6,042391414	7,042886884	1,948846411	3,172852292	8,500999941	8,705745969	0,313921191
średnia dla miasta		3,506	0,464	0,098	16,296	4,39	6,128	11,066	0	73,914262	0,11642
średnia dla wsi		6,07	1,995	0,15	15,515	-2,86	6,13	6,465	2,44	91,81	0,0812

sfera społeczna – UBÓSTWO

Pierwszy wskaźnik *ubóstwo* obejmował liczbę osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2015 roku w stosunku do liczby mieszkańców ogółem na danym obszarze. Pozwala on na dokonanie przybliżonej oceny stopnia zubożenia ludności oraz skali występowania problemów społecznych na danym obszarze. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

W gminie Krobia pomocy społecznej udzielono osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej. Z prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej skorzystały osoby w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Rycina 7. Rozkład wskaźnika poziomu ubóstwa w gminie Krobia⁴

Źródło: opracowanie własne

⁴ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

W gminie Krobia najwyższy poziom ubóstwa zdiagnozowano w obrębach Bukownica i Chumiętki. Na tych obszarach powyżej 10,8 % mieszkańców pobiera zasiłki z pomocy społecznej. Najlepszą sytuacją charakteryzują się natomiast: Grabianowo, Krobia Wschód, Krobia Zachód, Krobia Północ, Krobia Południe, Kuczyna, Posadowo, Potarzyca, Pudliszki Wschód, Stara Krobia, Sułkowice, Rogowo, Ziemiń, Żychlewo. Na obszarach tych zasiłek z pomocy społecznej pobiera poniżej 4,7% mieszkańców.

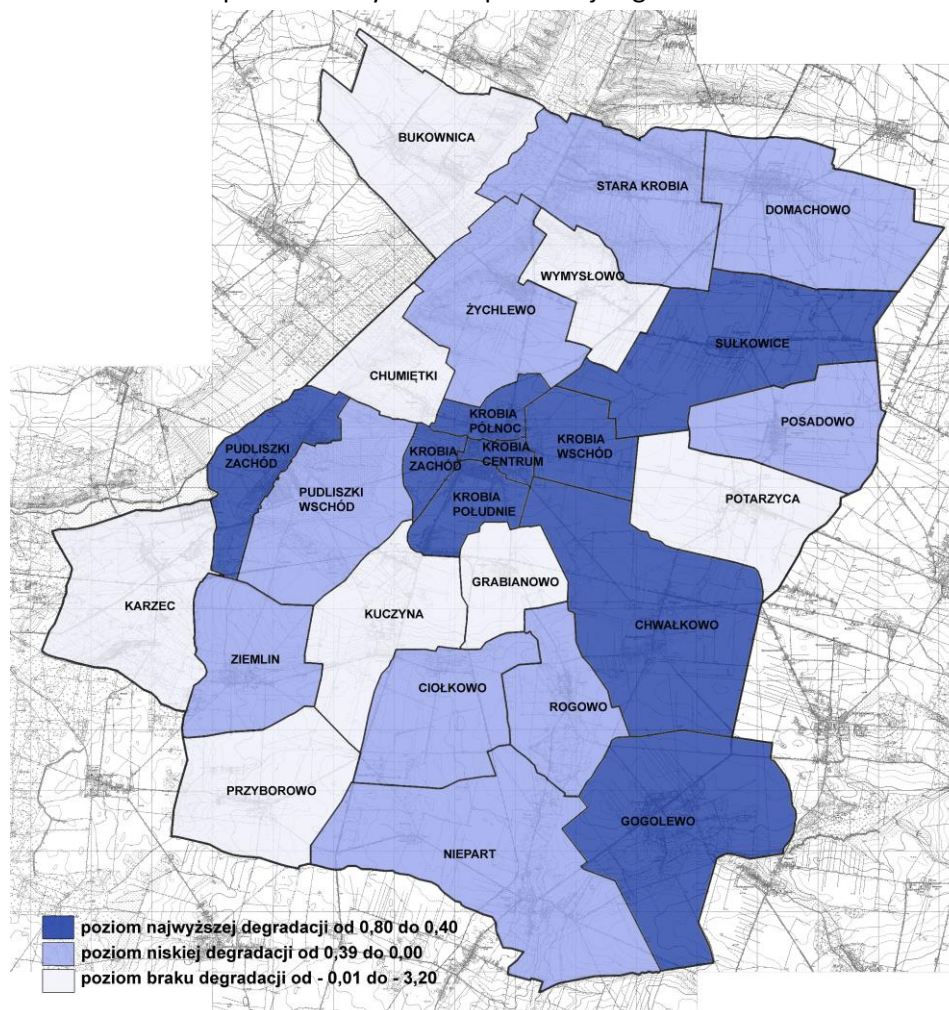
sfera społeczna – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Drugi wskaźnik *aktywność społeczna* obejmował stosunek liczby osób głoszących w funduszu sołeckim i miejskim (budżet obywatelski) w 2015 w stosunku do liczby osób uprawnionych. Wskaźnik ten wskazuje na aktywność mieszkańców i dbałość (lub jej brak) o społeczny, gospodarczy i przestrzenny rozwój miejsca zamieszkania. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

Fundusz sołecki to pieniądze, które mają służyć poprawie warunków życia mieszkańców gminy. Jest wyodrębniany w budżecie gminy i przez cały czas pozostaje jego częścią. Każdy mieszkaniec gminy Krobia może zaangażować się w sprawy związane z funduszem sołeckim już na etapie planowania działań: wskazując na ważne potrzeby sołectwa; proponując przedsięwzięcia do sfinansowania; przygotowując wstępną kalkulację kosztów zadania i jego uzasadnienie. Niestety mieszkańcy gminy Krobia nie w pełni byli zainteresowani rozwojem swojej miejscowości, bowiem nie wszyscy aktywnie brali udział w pozyskaniu środków na ów rozwój. W gminie Krobia najwyższe zaangażowanie społeczeństwa w obywatelskich działaniach na rzecz wspólnego dobra zdiagnozowano w jednostkach: Grabianowo i Przyborowo, tam prawie ¼ uprawnionych głosowała za budżetem obywatelskim. Brak aktywności społecznej i zaangażowania mieszkańców w życie obywatelskie było w sołectwach: Chwałkowo, Gogolewo, Sułkowice, Ziemiń, oraz w wydzielonych jednostkach rewitalizacyjnych: Krobia Centrum, Krobia Wschód, Krobia Zachód, Krobia Północ, Krobia Południe, Pudliszki Zachód.

Ten ważny wskaźnik społeczny pokazuje zaangażowanie (lub jego brak) mieszkańców w podniesienie jakości życia i miejsca zamieszkania. Starania mieszkańców o budżet obywatelski ukazuje ich zaangażowanie i przeraża się w projekty stanowiące dobro lokalne. Każdy może wziąć udział np. w organizacji imprezy integracyjnej, w oczyszczaniu terenu czy budowaniu placu zabaw, w sadzeniu drzew czy w remoncie świetlicy wiejskiej. Wspólna praca nie tylko wzmacnia działanie, ale podnosi również jego wartość. Kwota funduszu sołeckiego może być niewielka – jednak dzięki pracy wielu mieszkańców wartość wykonanego zadania automatycznie wzrośnie. Wspólne realizowanie wybranych zadań jest także doskonałą okazją do spotkania czy rozmowy. W gminie Krobia wskaźnik aktywności społecznej pokazuje słabość w organizacji i wspólnym społecznym działaniu mieszkańców w wielu jednostkach rewitalizacyjnych

Rycina 8. Rozkład wskaźnika poziomu aktywności społecznej w gminie Krobia⁵

Źródło: opracowanie własne

sfera społeczna – PRZESTĘPCZOŚĆ

Wskaźnik *przestępczości* wyraża się liczbą szkód na mieniu publicznym (gminnym – bez uszkodzeń w wyniku kolizji drogowych) w 2015 roku w stosunku do liczby mieszkańców. Przy pomocy tego wskaźnika określa się najbardziej niebezpieczne obszary przestrzeni zabudowanej. Często jest to skorelowane z występowaniem patologii społecznych. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

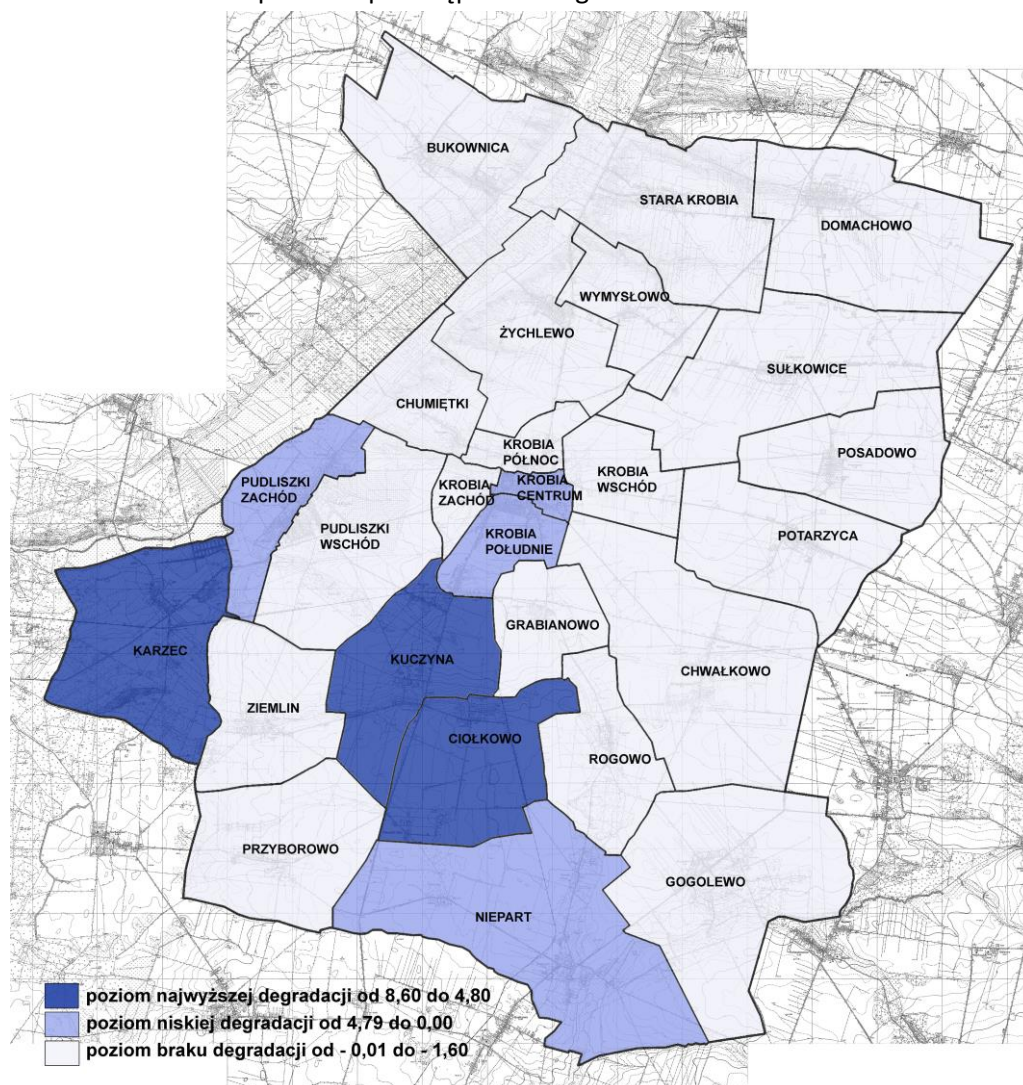
Obszarami w których odnotowano największą liczbę szkód są: Ciołkowo, Kuczyna i Karzec. Na obszarach tych popełniono średnio 0,5 szkody na 100 mieszkańców. Najbezpieczniejszymi obszarami gminy są z kolei: Bukownica, Chumiętki, Chwałkowo, Domachowo, Gogolewo, Grabianowo, Posadowo, Potarzyca, Przyborowo, Rogowo, Stara Krobia, Sulkowice, Wymysłowo, Ziemlin, Żychlewo, oraz Krobia Wschód, Krobia Zachód, Krobia Północ, i Pudliszki Wschód. W badanym okresie nie stwierdzono tam przestępstw. Rok wcześniej (w 2014) wspomniane przewinienia

⁵ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

stwierdzono w: Chwałkowie (jedno/632os.), Domachowie (jedno/468os.), Wymysłowie (jedno/170os.). Najgorsza sytuacja jest w Krobi Centrum, tam stwierdzono ponawiające się zdarzenia zagrażające bezpieczeństwu mieszkańców 3,5 średniorocznie/100 mieszkańców (od 2014 r).

Rycina 9. Rozkład wskaźnika poziomu przestępczości w gminie Krobia⁶

Źródło: opracowanie własne

sfera społeczna – DEPOPULACJA

W ramach wskaźnika *depopulacji* przeanalizowano dynamikę zmian liczby mieszkańców w latach 2006-2015. Wskaźnik ten świadczy o ubytku lub wzroście liczby mieszkańców danego obszaru i jest zwykle skorelowany z innymi wskaźnikami społeczno-gospodarczymi świadczącymi o degradacji. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

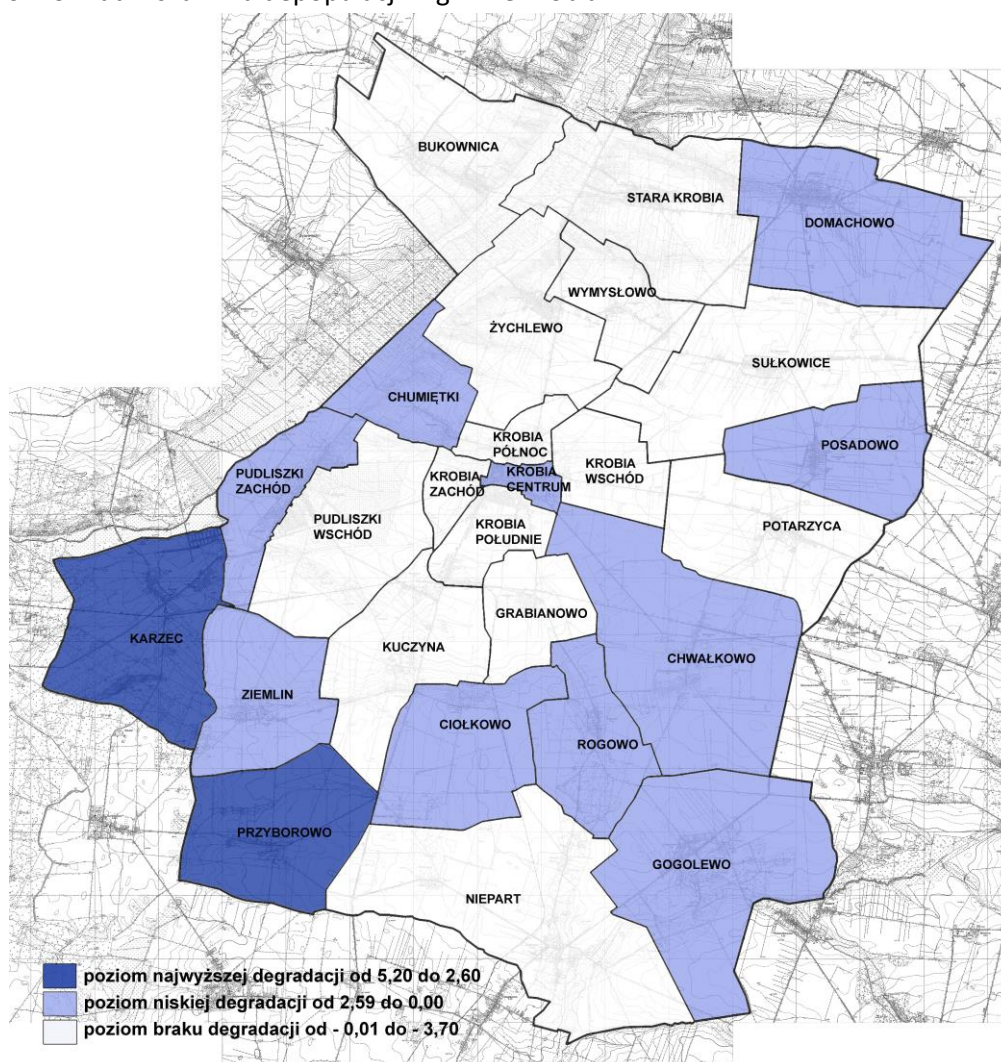
Depopulacja gminy Krobia ma wpływ na wiele obszarów: rynek mieszkaniowy, segregację społeczno-przestrzenną, zatrudnienie, infrastrukturę społeczną i techniczną, stan finansów gminy,

⁶ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

wykorzystanie gruntów itd. Zmianie ulega poziom i jakość życia mieszkańców. Miejscowości o zbytnej depopulacji charakteryzują się niszczącą strukturą, brakiem przestrzeni publicznych, mniejszymi kontaktami społecznymi, natomiast jednostki o niskim wskaźniku depopulacji wykazują odmienny poziom zapotrzebowania na infrastrukturę społeczną i techniczną, problemy na rynku pracy (przy małej ilości miejsc pracy).

Najsilniej problemu depopulacji doświadczają Karzec i Przyborowo. Na tych obszarach w badanym okresie ubyło średnio prawie 16,5% ludności, natomiast w jednostce Pudliszki Zachód ubyło prawie 8% mieszkańców. Na obszarze Rogowa spadek wynosił 3%. Obszarami, które odnotowały wzrost liczby mieszkańców w badanym okresie na poziomie 4%-9% są: Bukownica, Grabianowo, Niepart, Stara Krobia, Krobia Zachód i Krobia Wschód, natomiast jednostki rewitalizacyjne: Potarzyca, Sułkowice, Wymysłowo, Krobia Północ, Krobia Południe i Pudliszki Wschód odznaczały się wzrostem na poziomie 2%-3%. Jedynie w Zachodniej części miasta Krobia odnotowano wzrost o ponad 12%.

Rycina 10. Rozkład wskaźnika depopulacji w gminie Krobia⁷

Źródło: opracowanie własne

⁷ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

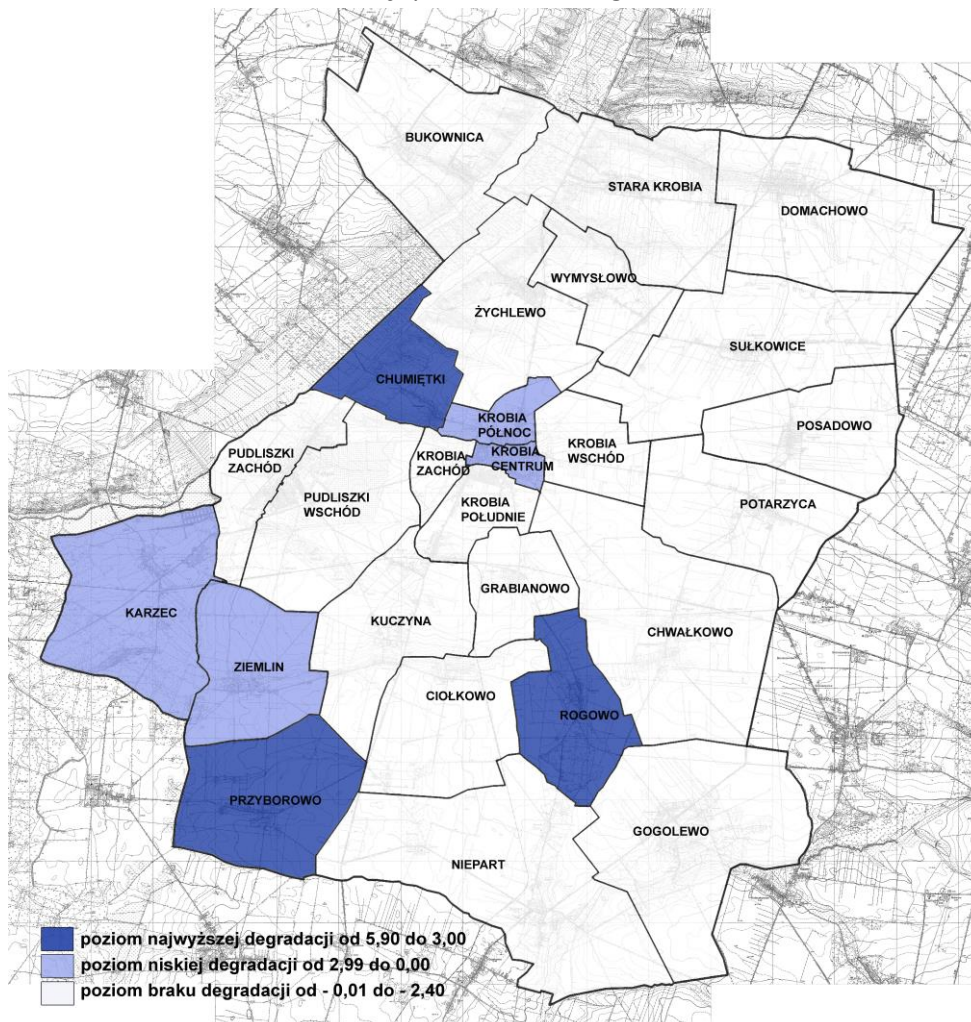
Wskaźnik *starzenia się społeczeństwa* został wyrażony liczbą osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety po 60. roku życia i mężczyźni po 65. roku życia) w stosunku do liczby mieszkańców w 2015 roku. Pozwala on ocenić sytuację demograficzną danego terenu i wskazać na potrzeby związane z infrastrukturą społeczną. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

W jednostkach rewitalizacyjnych gminy Krobia skutki starzenia się społeczeństwa będą się odznaczać w słabszym rozwoju gospodarczym tych jednostek (problemy ze znalezieniem pracowników), obniżeniu się jakości usług społecznych (zwiększy się zapotrzebowanie na wybrane usługi np.: zdrowia, pomoc społeczna, zmniejszy się konsumpcja i potrzeba na usługi handlu, rozrywki, kultury). Należy również wskazać na wpływ procesu starzenia ludności na rodzinę. Posiadanie dorosłych dzieci i dorosłych wnuków zwiększa potencjalnie szansę osób w wieku sędziwym na znalezienie pomocy i opieki we własnej rodzinie. Jest to więc zjawisko pozytywne z punktu widzenia osób starych. Pamiętać jednak należy, że prognoza dla gminy Krobia wskazuje na spadek przeciętnej liczby dzieci i wnuków, a to oznacza, że w przyszłości będzie coraz więcej osób bezdzietnych. Będzie to skutkowało zerwaniem rodzinnego „łańcucha pomocy” i wzrostem liczby osób starszych, które, jako bezdzietne, nie będą mogły liczyć na wsparcie ze strony młodszych pokoleń w ramach rodziny. Obecność coraz większej liczby osób w starszym wieku wymaga przede wszystkim zmian w lokalnej polityce społecznej, organizacji komunikacji publicznej, jak również zagospodarowaniu przestrzeni. Polityka społeczna wobec osób starszych ma na celu te działania, które w sposób planowy i celowy mają wpłynąć na poprawę ich sytuacji życiowej (odnosi się to do oświaty, kultury, ochrony zdrowia, organizacji czasu wolnego, ochrony pracy ludzi starszych, pomocy obłożnie chorym, pracy socjalnej z osobami starszymi, kształtowania odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomocy instytucjonalnej oraz warunków materialnych seniorów). W gminie Krobia potrzebne będą wielokierunkowe działania wspierające rodzinę w wypełnianiu funkcji zarówno ekonomicznych, jak i opiekuńczych, czy pielęgnacyjnych. Potrzebna będzie zatem większa liczba lekarzy i pielęgniarek, a także opiekunek osób obłożnie chorych i niepełnosprawnych. Osoby starsze są z jednej strony mniej ruchliwe niż młode (nie dojeżdżają do pracy, prowadzą bardziej ograniczone życie towarzyskie), ale z drugiej strony – z powodu pogarszającego się stanu zdrowia – są bardziej niż młodzi uzależnieni od komunikacji publicznej. W starzejącym się społeczeństwie lokalnym gminy Krobia potrzebne są także zmiany w organizacji przestrzeni polegające na znoszeniu barier architektonicznych utrudniających poruszanie się osobom niepełnosprawnym, a ponadto na tworzeniu sprzyjających warunków do spotkań osób starszych i ich odpoczynku, np. ławki na ulicach, skwerach, w sąsiedztwie przychodni, aptek, czy przystanki komunikacji miejskiej wyposażone w miejsca do siedzenia. Obecność większej liczby osób starszych powoduje zmiany w zapotrzebowaniu na różne usługi dostępne w miejscu zamieszkania. Z jednej strony seniorzy mają więcej czasu i więcej prac mogą wykonywać we własnym zakresie, ale z drugiej strony – mają mniej sił i potrzebna jest im pomoc w cięższych pracach domowych.

W gminie Krobia największy problem związany ze starzeniem się społeczeństwa obserwowany był na obszarach: Chumiętki, Przyborowo i Rogowo. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły tam minimum 30% ogółu mieszkańców. W miejscowościach Rogowo i Chumiętki funkcjonują Domy Pomocy Społecznej, w których przebywają głównie osoby starsze, co ma bardzo duży wpływ na wielkości wskaźników. Obszarem, w którym problem starzenia występuje z najmniejszym nasileniem jest Wymysłowo (10% osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców). Natomiast w jednostkach rewitalizacyjnych: Bukownica, Chwałkowo, Gogolewo,

Grabianowo, Kuczynka, Niepart, Posadowo, Potarzyca, Stara Krobia, Sułkowice, Żychlewo, oraz Krobia Wschód, Krobia Zachód, Krobia Południe, Pudliszki Zachód i Pudliszki Wschód znajduje się osób starszych między 12% a 17% .

Rycina 11. Rozkład wskaźnika starzenia się społeczeństwa w gminie Krobia⁸

Źródło: opracowanie własne

sfera społeczna - BEZROBOCIE

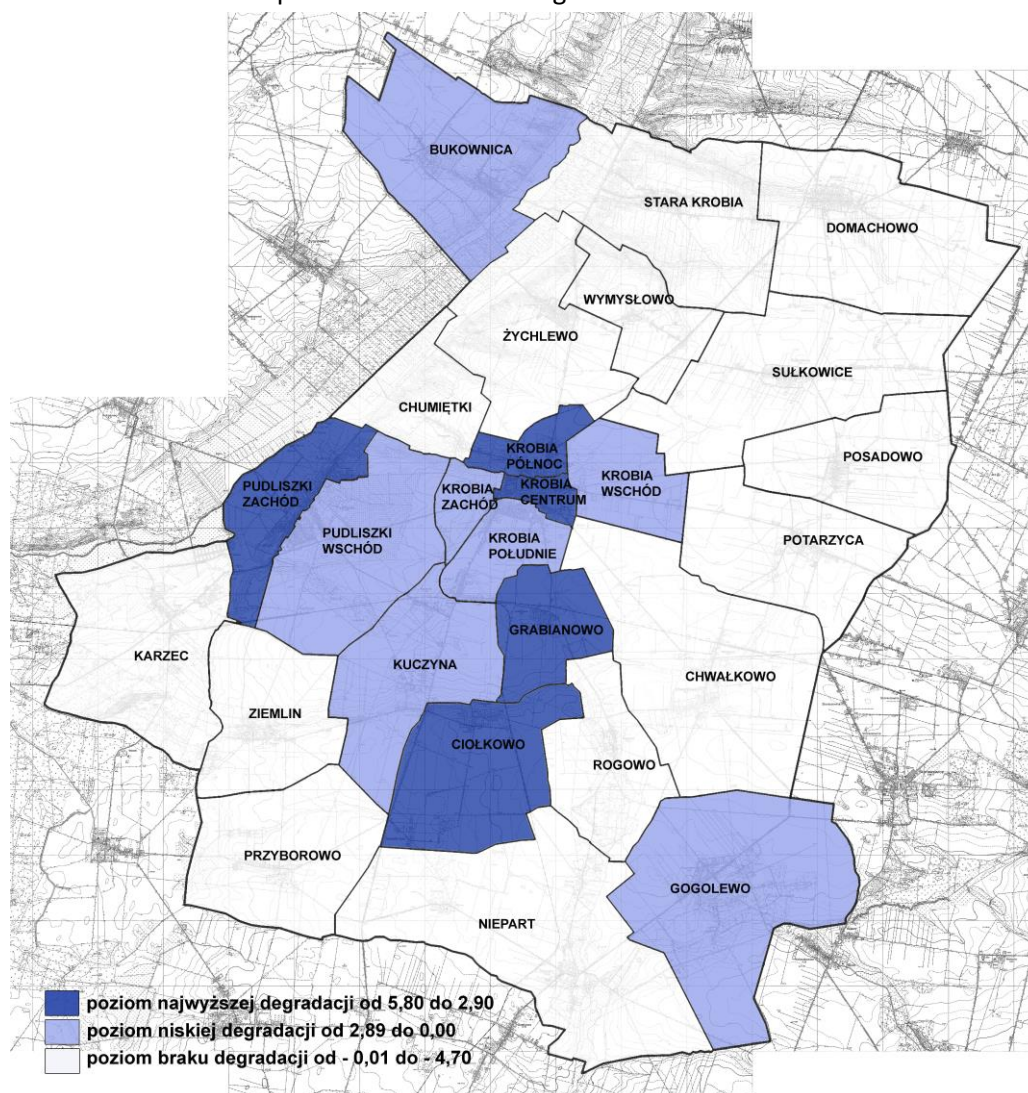
Wskaźnik *poziomu bezrobocia* wyraża liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 roku w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. Zjawisko wysokiego bezrobocia stanowi kluczową barierę i zagrożenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności, będąc źródłem napięć i konfliktów społecznych. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

Utrata miejsc pracy na terenie gminy Krobia może przyczynić się do zwiększenia ubóstwa oraz degradacji statusu społeczno-ekonomicznego, co może stać się powodem szeregu problemów, takich jak alkoholizm, bezdomność, przestępczość i inne. Skutkami bezrobocia dla większości ludzi

⁸ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

bezrobotnych są: pogorszenie standardu życia, problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu, izolacja społeczna, ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i publicznym. Skutkiem tym bardzo często towarzyszy dyskomfort psychiczny, który polega na poczuciu bezsilności oraz wiąże się z niską samoocena. Ludzie nie pracujący nie wytwarzają usług i dóbr, jednak partycypują w ich podziale. Polega to na tym, iż dostają oni zasiłki, które wypłacane są z budżetu państwowego, budżet ten ponadto ponosi straty, powstają one z tytułu niepłacenia przez ludzi bezrobotnych podatków i składek zdrowotnych.

Rycina 12. Rozkład wskaźnika poziomu bezrobocia w gminie Krobia⁹

Źródło: opracowanie własne

W ogólnej ocenie sytuacji społecznej gminy Krobia, wskaźnik bezrobocia wykazuje tendencje spadkową, jednakże są obszary na terenie których wskaźnik jest dwukrotnie wyższy niż średnia dla gminy (patrz *Diagnoza*). Największe bezrobocie w gminie Krobia obserwowane jest w jednostkach: Ciołkowo, Grabianowo, Krobia Centrum, Krobia Północ i Pudliszki Zachód. Na tych obszarach na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano minimum 7-8 bezrobotnych. Nieco mniej bezrobotnych (4-5) mają jednostki: Bukownica, Gogolewo, Kuczyna, Żychlewo i Krobia Południe. Z

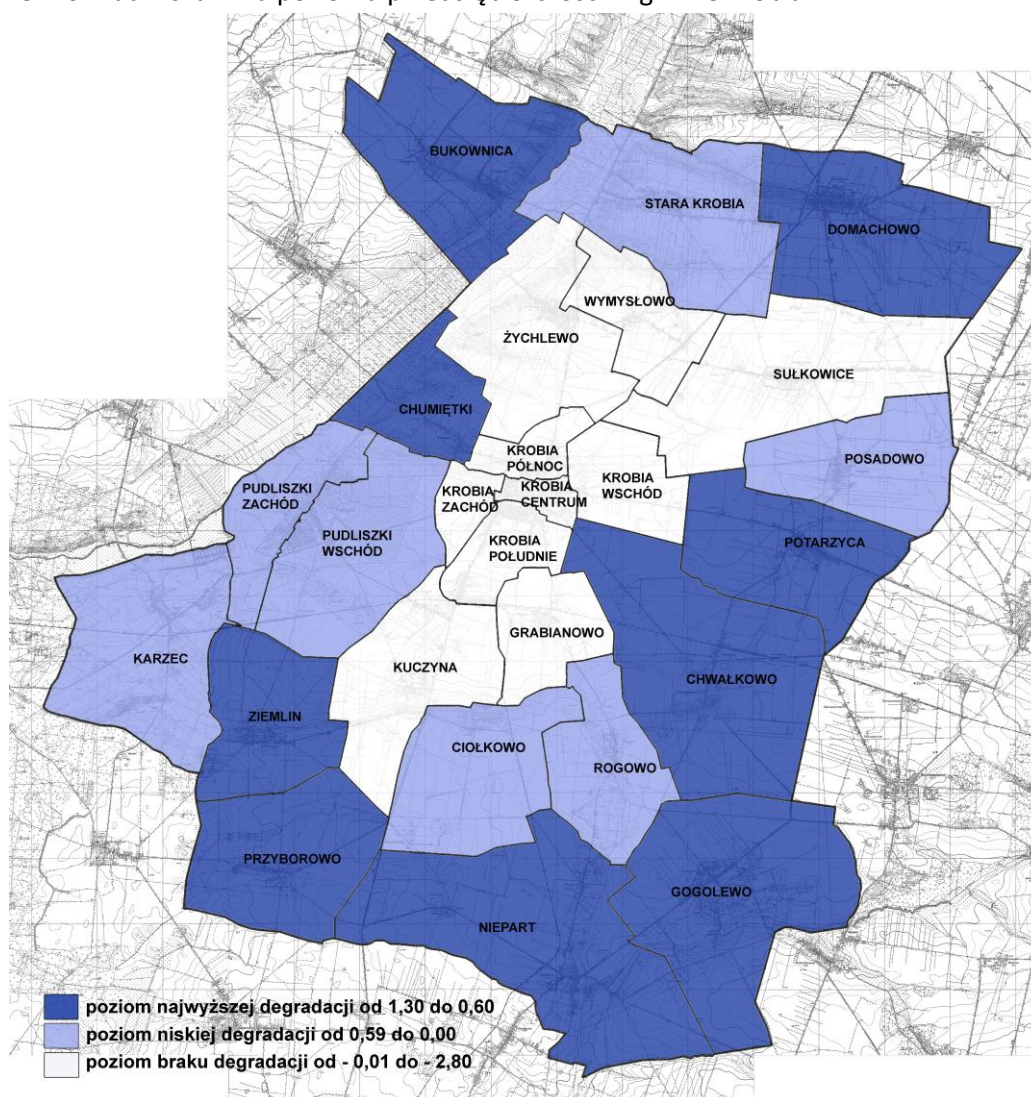
⁹ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

kolei w najmniejszym stopniu z problemem bezrobocia mają styczność mieszkańcy obszarów: Potarzyca, Przyborowo i Karzec (średnio 1,3 os/100 mieszkańców w wieku produkcyjnym).

sfera gospodarcza - POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Wskaźnik *poziomu przedsiębiorczości* został wyrażony liczbą aktywnych podmiotów gospodarczych do końca 2015 w CEDIG-u w stosunku do liczby mieszkańców. Wskaźnik ten świadczy o aktywności gospodarczej mieszkańców, której brak towarzyszy zwykle obszarom zdegradowanym. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

Rycina 13. Rozkład wskaźnika poziomu przedsiębiorczości w gminie Krobia¹⁰

Źródło: opracowanie własne.

Przedsiębiorców gminy Krobia, których ocenionych podczas spotkań w ramach konsultacji społecznych, cechuje pewien szczególny sposób myślenia wyrażający się potrzebą poznania i

¹⁰ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

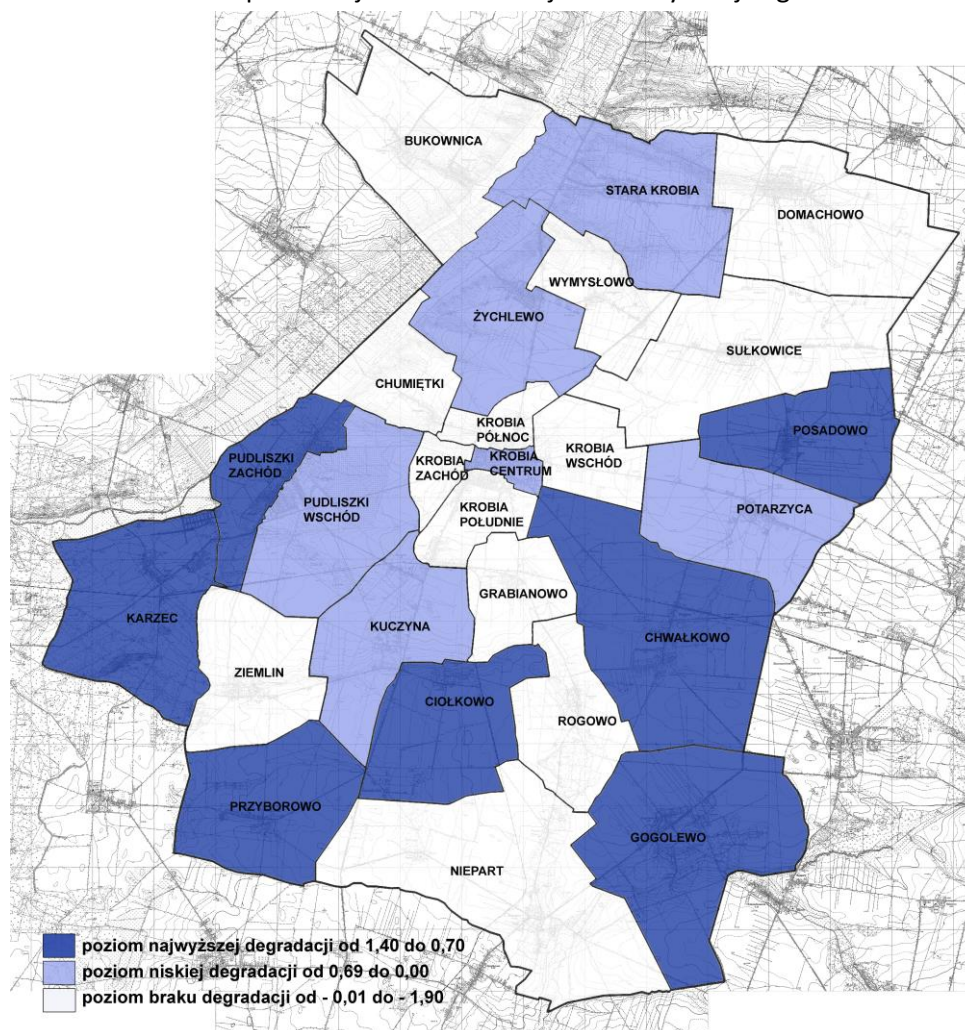
działania; aczkolwiek nie stanowią typu osobowości pozwalającej przewyższać przyzwyczajenia i stereotypy, brak im radości tworzenia, optymizmu, zaufania do własnych możliwości. Przedsiębiorcy poszczególnych jednostek rewitalizacyjnych nie są skory do wprowadzania innowacji, wykorzystywania szans, a efekty i rezultaty ich działań przedsiębiorczych są stałe i niezmiennie. Analizowani przedsiębiorcy tworzą specyficzne (zamknięte) otoczenie ekonomiczne, społeczne, demograficzne i instytucjonalne. To zespół stale działających przedsiębiorców, którzy rzadko współpracują ze sobą. Dotyczy to zwłaszcza tych, którzy działają na obszarach braku degradacji lub obszarach o niskim poziomie degradacji. Wpływ na niski poziom przedsiębiorczości na obszarach o najwyższym poziomie degradacji w gminie Krobia mają głównie warunki ekonomiczne (np. wysokie podatki, słaba dostępność kredytu), prawne (brak licencji), instytucjonalne (np. słaba sprawność administracji, brak organizacji biznesowych, brak doradztwa). Brak jest ruchliwości i otwartości społecznej, klimatu społeczno-politycznego (w tym poziom optymizmu społecznego), poziomu wykształcenia i kryteriów awansu społecznego. To wszystko wpływa na nienajlepszą sytuację przedsiębiorców gminy Krobia znajdujących się w jednostkach o najwyższym poziomie degradacji.

Najniższym poziomem przedsiębiorczości charakteryzuje się jednostka Niepart (2,6 podmiotów/100 mieszkańców), a także: Bukownica, Chumiętki, Gogolewo, Potarzyca, Przyborowo, Ziemiń (średnio 3,4 podmioty na 100 mieszkańców), oraz Chwałkowo, Domachowo, Karzec, Posadowo, Rogowo, Stara Krobia, Żychlewo oraz Pudliszki Zachód i Pudliszki Wschód (średnio 5,8 podmiotów na 100 mieszkańców). Najwyższy poziom przedsiębiorczości występuje natomiast na obszarach: Krobia Centrum, Krobia Zachód i Krobia Północ. Na 100 mieszkańców działa tam średnio 12 podmiotów gospodarczych.

sfera techniczna - JAKOŚĆ SUBSTANCJI URBANISTYCZNEJ

Wskaźnik *jakości substancji urbanistycznej* został wyrażony liczbą budynków wybudowanych przed 1989 rokiem w stosunku do ogólnej liczby budynków. W około 80% stan techniczny tych obiektów na terenie gminy Krobia jest zły i wymagają one remontu, wymiany infrastruktury technicznej, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej (analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c oraz z inwentaryzacji urbanistycznej przeprowadzonej w kwietniu 2017). Zdarza się, że formą ogrzewania w tych budynkach są piece na paliwa stałe co wzmacnia poziom degradacji tej substancji mieszkaniowej. Do obszarów o najniższej jakości omawianej substancji zaliczyć można: Chwałkowo, Gogolewo, Karzec, Przyborowo i Pudliszki Zachód. Tam na 100 budynków 94 jest wybudowanych przed 1989 rokiem. Bardzo zbliżona sytuacja ma miejsce w: Kuczynie, Potarzysty, Starej Krobi, Żychlewo i Krobia Centrum (średnio 87/100). Istnieje obawa, iż nowopowstałe budownictwo (zwłaszcza w jednostce Krobia Centrum) nie zachowa w pełni architektonicznych cech miejsca, a urbanistyczna struktura ulegnie współczesnym przemianom, dlatego ważne jest dla rozwoju historycznych ośrodków zachowanie urbanistycznego układu domów i ulic gdyż to one stanowią i budują jego wartość kulturową.

Rycina 14. Rozkład wskaźnika poziomu jakości substancji urbanistycznej w gminie Krobia¹¹

Źródło: opracowanie własne

Wskaźnik oraz sposób użytkowania świadczy o degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych oraz o нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne z nich korzystanie. Wielość substancji o złym stanie technicznym na wspomnianych terenach wpływa na harmonię przestrzenną. Pojawia się problem z utrzymanej jednorodności, równowagi kompozycyjnej, zachwane staje się tworzywo zabudowy oraz związek z otaczającym środowiskiem (brak zachowania właściwych proporcji, wzajemnych relacji kształtów, barw, faktur, materiałów), zachwianiu ulega rozplanowanie funkcji terenu. Degradacja tkanki zabudowy powoduje konieczność przebudowy i wprowadzenia nowych elementów do istniejącej struktury. Zmiany muszą być oczywiście realizowane zgodnie z istniejącym układem przestrzennym i parcelacyjnym, istotne jest zachowanie skali zabudowy, należy być zgodnym z charakterem i wartością historycznego zespołu zabudowy. Często jest to trudne do osiągnięcia przy braku finansów i narzędzi (programów) odnowy. Niska jakość substancji urbanistycznej obniża także jakość przestrzeni publicznych, bowiem potrzebna jest renowacja nawierzchni, oświetlenia, dostęp do zieleni i małej architektury. Budynki to uzupełnienie aranżacji przestrzennej placów, ulic, wewnątrz kwartałów, dlatego ważne są działania rewitalizacyjne dla podniesienia jakości przestrzeni zurbanizowanych.

¹¹ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

Wskaźnik *jakości terenów publicznych* został wyrażony (zgodnie z wytycznymi WRPO) małą powierzchnią zieleni (powierzchnią gruntów leśnych i zadrzewionych w stosunku do powierzchni analizowanej jednostki). Obszar gminy Krobia charakteryzuje się bardzo niską dostępnością do terenów zieleni, brak jest nie tylko lasów, ale także niewiele jest parków, zieleńców i skwerów (grunty leśne i zadrzewione obejmują 4,21% powierzchni gminy).

Prezentowany tu wskaźnik określono mianem jakości terenów publicznych bowiem zieleni to „tereny niezabudowane wewnątrz struktury zabudowanej zajęte przez starannie zaplanowane lub naturalne zespoły roślinne. Nieistotne jest ich przeznaczenie, ani kto jest ich właścicielem¹²”. Tereny zieleni służą mieszkańcom miast i wsi do wypoczynku, uprawiania sportów i do spędzania wolnego czasu w dowolny sposób, mają również charakter ekologiczny, prozdrowotny (chronią przed szkodliwymi pyłami i wytwarzają tlen), wpływają na złagodzenie lub eliminację uciążliwości życia oraz wprowadzają ład społeczny¹³. Wpływają one na stan zdrowia fizycznego i psychicznego człowieka, ponieważ są miejscem aktywnego wypoczynku i regeneracji psychicznej mieszkańców. Ciągły system zieleni stwarza ponadto możliwość przeprowadzenia tras rowerowych i ciągów spacerowych w otoczeniu przyrody. Tereny zieleni pełnią więc funkcję klimatotwórczą i sanitarną, jako obszary regeneracji i wymiany powietrza oraz pasma sterujące przepływem mas powietrza. Podnoszą walory estetyczne przestrzeni jako element krajobrazotwórczy¹⁴. Tereny zieleni (np. parki, zieleńce, skwery) poprzez sposób swojego urządzenia oraz lokalizację w strukturze urbanistycznej są przeznaczone na potrzeby realizacji bezpośrednich kontaktów pomiędzy uczestnikami życia społecznego oraz inne potrzeby społeczne korzystających z niego zbiorowości, pozostając jednocześnie fizycznie dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób. Fizyczna dostępność przestrzeni może być ograniczana czasowo z uwagi na kwestie bezpieczeństwa bądź sposób organizacji jej wykorzystania¹⁵, jednakże jest obszar przestrzeni publicznej o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu relacji społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne¹⁶.

Na terenie jednostek rewitalizacyjnych gminy Krobia widoczny jest deficyt terenów leśnych i zadrzewionych, co ma niebagatelny wpływ na jakość przestrzeni w której mieszkańcy przebywają. Ograniczona liczba miejsc spotkań, wypoczynku i rekreacji wpływa na samopoczucie użytkowników przestrzeni, a więc decyduje o psychiczno-społecznej sferze odczuć. Jedyny większy obszar zieleni znajduje się w jednostce Karzec (w południowo-wschodniej części gminy), zapełnia on obszar jednostki w prawie 40%. Nieco gorszy dostęp do terenów zieleni mają mieszkańcy Rogowa (tam 20% powierzchni zajmują lasy i tereny zadrzewione) oraz Gogolewo i Niepart (ok 8%). Reszta obszaru gminy cierpi na deficyt tego ważnego składnika przyrodniczego.

¹² <http://www.zarzadcy.com.pl>, jak utrzymać zieleni w dużym mieście.

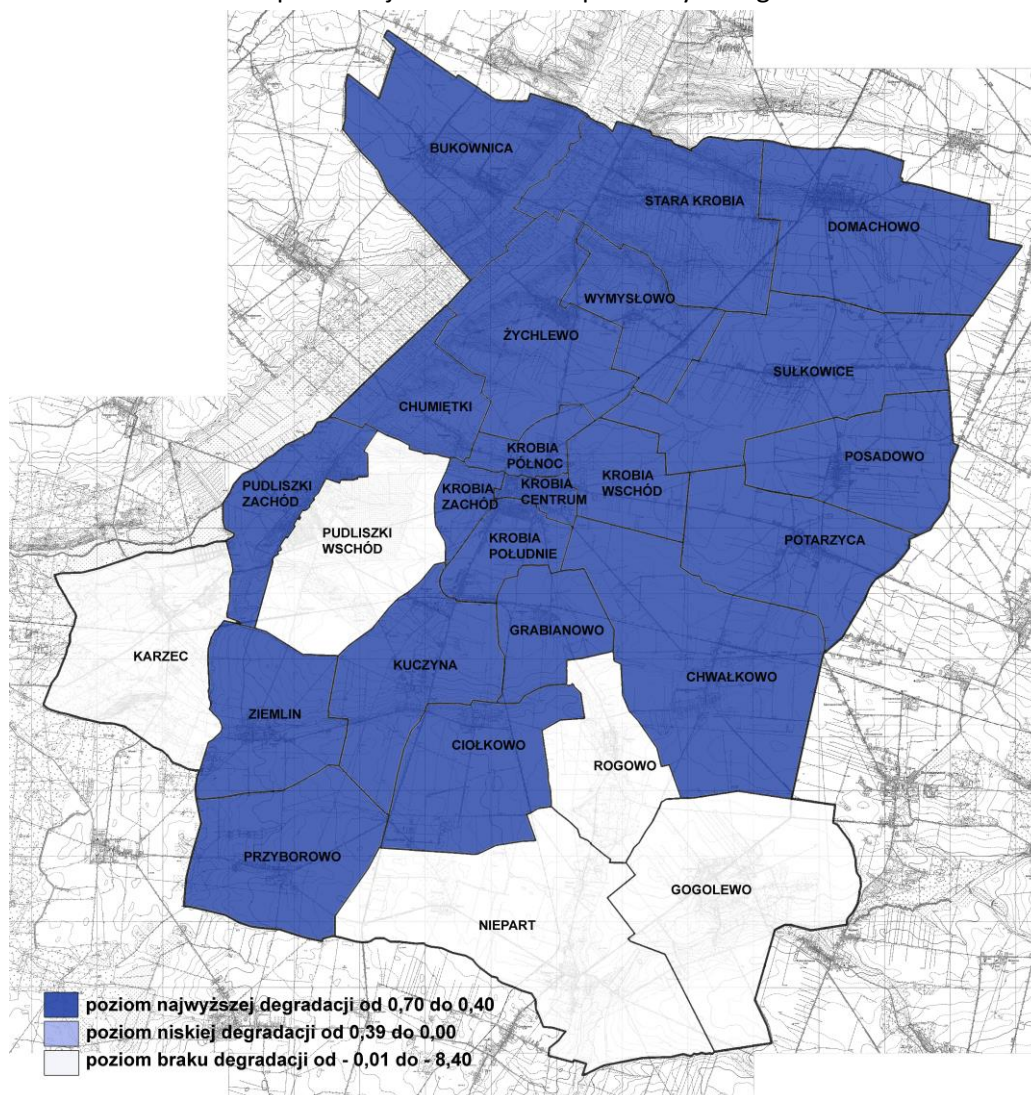
¹³ <http://www.zarzadcy.com.pl>, jak utrzymać zieleni w dużym mieście.

¹⁴ Degórska B., 2004 Planowanie terenów otwartych w nowej przestrzeni miejskiej (na przykładzie strefy podmiejskiej Warszawy), [w:] M. Kistowski (red.) *Studia ekologiczno-krajobrazowe w programowaniu rozwoju zrównoważonego. Przegląd polskich doświadczeń u progu integracji z Unią Europejską*, Uniw. Gdański, Gdańsk, s. 142

¹⁵ Lorens P., Martyniuk-Pęczak J., (red.), 2010, *Problemy kształtowania przestrzeni publicznych*, Wyd. Urbanista, Gdańsk, s. 10.

¹⁶ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 2 pkt. 6.

Rycina 15. Rozkład wskaźnika poziomu jakości terenów publicznych w gminie Krobia¹⁷

Źródło: opracowanie własne

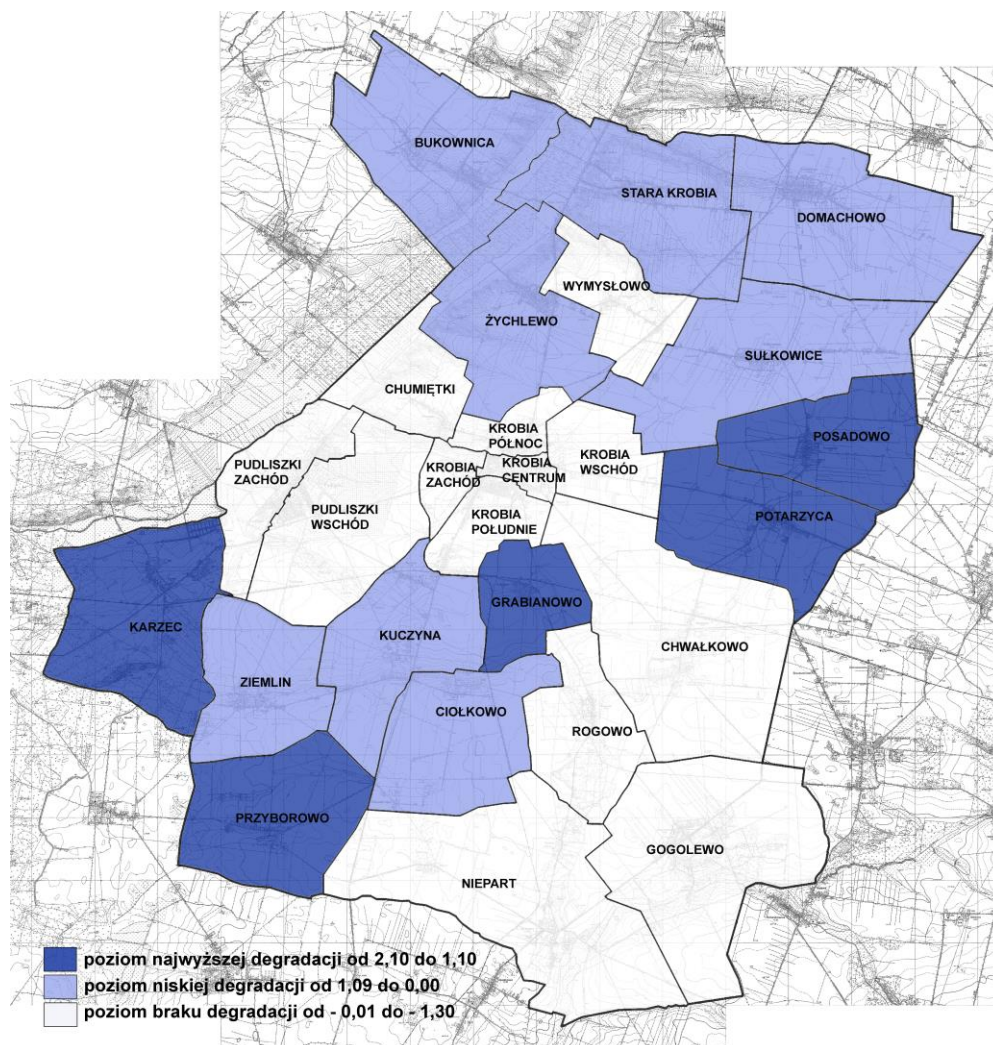
sfera środowiskowa - WYPOSAŻENIE STWARZAJĄCE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI

Wskaźnik informujący o wyposażeniu obszaru w składniki stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi został wyrażony powierzchnią azbestu w tonach przeliczoną na 1 mieszkańca. Azbest jest minerałem posiadającym wyjątkowe właściwości zarówno chemiczne, jak i fizyczne. Jedną z najważniejszych jest odporność na działanie wysokich temperatur (temperatura rozkładu i topnienia to około 1500°C) – cecha ta spowodowała, że znalazł szerokie zastosowanie jako surowiec niepalny w wielu wyrobach. Kolejnymi zaletami azbestu są: właściwości termoizolacyjne i dźwiękochłonne, wytrzymałość na rozciąganie, elastyczność, a także odporność (niektórych odmian azbestu) na działanie kwasów, alkaliów i wody morskiej. Wszystkie te zalety spowodowały, że w latach 60. ubiegłego stulecia, prawdziwym przełomem okazało się wykorzystanie azbestu do wyrobu niepalnej papy. W pierwszych latach naszego stulecia mieszaniny azbestu i cementu zaczęto

¹⁷ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

wykorzystywać w przemyśle materiałów budowlanych w postaci lekkich i wytrzymałych płyt, znanych jako eternit. Azbest może spowodować: choroby opłucnej lub osierdza wywołane pyłem azbestu, nowotwory złośliwe (rak płuc, rak oskrzela, międzybłonniak opłucnej lub otrzewnej), przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli. Analizę dokonano w oparciu o dane z tabeli 14c.

Rycina 16. Rozkład wskaźnika wyposażenia stwarzającego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi w gminie Krobia¹⁸

Źródło: opracowanie własne

Pokrycie dachów budynków w analizowanych jednostkach rewitalizacyjnych jest zróżnicowane powierzchniowo. Największa powierzchnia azbestu znajduje się na budynkach w jednostce Grabianowa i Karca. Tam na 1 mieszkańca przypada średnio 1,05 tony. W Posadowie, Potarzycy i Przyborowie średnio 0,82 tony/1 mieszkańca, natomiast około 0,5 tony mają na głowę użytkownicy następujących jednostek: Bukownicy, Ciołkowa, Domachowa, Gogolewa, Kuczyny, Starej Krobi, Sułkowic, i Ziemia. Najmniej tego szkodliwego wyrobu jest w: Krobi Centrum i Pudliszkach Wschód (0,06 ton/1 osobę) i Krobi Południe (0,04 tony/1 os). Reszta jednostek jest zapełniona azbestem na poziomie 0,1-0,4 tony/1 osobę.

¹⁸ Na rycynie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14b, ich wartości znajdują się w Tabeli 15.

Powyższa analiza 10 wskaźników pozwoliła na wyznaczenie obszaru zdegradowanego. Jego zasięg został zweryfikowany wynikami analizy jakościowej, która pozwoliła także na ustalenie zasięgu obszaru rewitalizacji. Metodyka i wyniki tej analizy zostały zaprezentowane poniżej. Podsumowanie obu analiz (jakościowej i ilościowej) w postaci zasięgu obszaru zdegradowanego i zasięgu obszaru rewitalizacji znajduje się w rozdziale 3.2.2

Metodyka i wyniki analizy jakościowej

Dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego dokonano także analizy jakościowej. W tej części dokumentu, z uwagi na ilość i różnorodność informacji, różną ich skalę przestrzenną, odmienny sposób i źródła pozyskania danych wyniki ustandaryzowano i umieszczono w tabeli 14c odnosząc się do poszczególnych jednostek rewitalizacyjnych. Analizę jakościową wykonano w oparciu o następujące źródła danych:

1. wyniki *Diagnozy stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia* (patrz: osobny dokument dołączony do LPR, stanowiący jego nieodłączną część);
2. zgłoszone postulaty mieszkańców i organizacji społecznych w trakcie konsultacji społecznych odbytych w formie spotkań, debat, warsztatów i spacerów studyjnych;
3. poprzez wywiady z wybranymi interesariuszami (mieszkańcami obszarów rewitalizowanych, właścicielami i użytkownikami nieruchomości, przedsiębiorcami, podmiotami gospodarczymi działającymi i zamierzającymi prowadzić na obszarze swoją działalność, przedstawicielami samorządu terytorialnego, podmiotami reprezentującymi lokalne grupy działania, organami władzy publicznej);
4. poprzez badania ankietowe w postaci internetowych kwestionariuszy;
5. poprzez badania terenowe, podczas których oceniono stan techniczny, użytkowy i funkcjonalność form zagospodarowania przestrzennego jednostki.

Pierwsze wymienione źródło danych stanowi odrębny dokument, w którym umieszczono analizę obszaru gminy szczegółowo poruszając zagadnienia demograficzne, społeczne, gospodarcze, historyczne, kulturowe, przestrzenne, oraz dotyczące środowiska przyrodniczego i infrastruktury technicznej. Ten wachlarz zagadnień pozwolił na wyróżnienie potencjału i problemów analizowanych jednostek rewitalizacyjnych w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej.

Kolejne dwa źródła dały wiedzę na temat potrzeb i preferencji różnych interesariuszy. Podczas spotkań określone były postulaty, formułowane opinie, zwracano uwagę na problemy istniejące na terenie gminy. Uwagi interesariuszy pozwoliły na ustalenie zjawisk kryzysowych występujących w poszczególnych jednostkach rewitalizacyjnych oraz na sformułowanie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych. Znalazły one swoje odniesienie w dokumencie LPR.

W celu dokładnego rozpoznania problemów gminy Krobia przeprowadzono także badanie ankietowe w postaci geoankiety¹⁹, która pozwoliła na wyrażenie potrzeb i wskazanie problemów przez osoby niemogące uczestniczyć w tradycyjnych spotkaniach. Ankietę umieszczono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w dniu 20 marca 2017r. Dała ona pogląd na potencjały i deficyty całej zamieszkałej społeczności gminy i dotyczyła wszystkich analizowanych jednostek

---

¹⁹ *Geoankieta* to technika przeznaczona do zbierania i analizy danych uzyskiwanych z przestrzeni pozwalająca na łączenie tradycyjnych pytań ankietowych z informacją geograficzną podawaną przez uczestników badania. Jest to metoda interaktywna, coraz częściej stosowana w różnych formach partycypacji społecznej, w tzw. partycypacyjnym GISie – *public participation GIS*.

rewitalizacyjnych. Wyniki geooankiety umieszczono w raporcie dotyczącym identyfikacji i zasięgów problemów gminy dostarczonym do Zespołu ds. Rewitalizacji powołanym przez Burmistrza Gminy Krobia i działającym w ramach prac Urzędu Gminy.

Wiedzę na temat potencjału i problemów gminy pozyskano za pomocą analizy desk research, poprzez konsultacje społeczne, za pomocą wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami i pracownikami urzędu gminy. Korzystano z danych Systemu Informacji Przestrzennej Gminy Krobia oraz z Głównego Urzędu Statystycznego, skorzystano z informacji zawartych w głównych dokumentach diagnostycznych, planistycznych i strategicznych gminy Krobia i województwa wielkopolskiego. Przeprowadzono także badanie terenowe (w postaci inwentaryzacji urbanistycznej), które zweryfikowało lub uzupełniło wcześniej zdobytą wiedzę. Wyniki analizy jakościowej prezentuje tabela 14d. Szczegółowa i wielokryterialna analiza jakościowa pozwoliła na wyróżnienie obszarów trzech jednostek rewitalizacyjnych o największej liczbie wskazań występujących tam problemów, są to: Domachowo, Krobia Centrum i Pudliszki Zachód.

Tabela 14d. Zbiorcze zestawienie problemów odnoszących się do pięciu sfer analitycznych w podziale na jednostki rewitalizacyjne wykonane w oparciu o wyniki analizy jakościowej.

		problemy w sferze społecznej	problemy w sferze gospodarczej	problemy w sferze technicznej	problemy w sferze funkcjonalno-przestrzennej	problemy w sferze środowiskowej	Suma wskazań
1	Bukownica	+	+		+		3
2	Chumiętki	+	+		+		3
3	Chwałkowo			+			1
4	Ciołkowo	+		+		+	3
5	Domachowo	+	+	+	+		4
6	Gogolewo	+	+				2
7	Grabianowo		+		+	+	3
8	Karzec		+	+		+	3
9	Kuczyna	+		+		+	3
10	Niepart	+					1
11	Posadowo	+		+	+		3
12	Potarzyca				+	+	3
13	Przyborowo	+		+			2
14	Rogowo		+				1
15	Stara Krobia		+		+	+	3
16	Sułkowice		+			+	2
17	Wymysłowo		+		+		2
18	Ziemiń		+				1
19	Żychlewo			+	+		2
20	Krobia_Północ	+	+				2
21	Krobia_Centrum	+		+	+		4
22	Krobia_Zachód		+				1
23	Krobia_Południe		+				1
24	Krobia_Wschód		+				1
25	Pudliszki_Zachód	+		+	+	+	5
26	Pudliszki_Wschód	+		+	+		3

Metodyka oceny: dana kategoria otrzymała „+” kiedy liczba wskazań problemów wyniosła minimum 3 (maksimum mogła zdobyć 4). Liczba wskazań wynikała z wiedzy zaczerpniętej z *Diagnozy stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia*, ze wskazań zgłoszonych podczas spotkań z interesariuszami, z inwentaryzacji urbanistycznej poszczególnych miejscowości i obszarów jednostek rewitalizacyjnych oraz odpowiedzi zawartych w geooankiecie umieszczonej na stronie internetowej urzędu. Podczas oceny wzięto pod uwagę wskazania w następujących zagadnieniach:

- w sferze społecznej: problemy demograficzne (starzejące się społeczeństwo, depopulacja), problemy społeczne (korzystanie z pomocy społecznej, słaba dostępność do infrastruktury społecznej) – ilość punktów możliwych do zdobycia 4

- w sferze gospodarczej: problemy gospodarcze (słaba aktywność podmiotów gospodarczych lub ich brak, brak terenów inwestycyjnych, brak powiązań pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, brak działań ze strony władz w celu przyciągnięcia inwestorów) – ilość punktów możliwych do zdobycia 4
- w sferze funkcjonalno-przestrzennej: problemy związane z zagospodarowaniem przestrzennym (słaba dostępność do usług podstawowych, brak systemu informacji przestrzennej i informacji wizualnej), problemy związane z jakością ogólnodostępnych terenów publicznych (niska jakość przestrzeni publicznych lub ich brak), problemy związane z siecią połączeń funkcjonalnych (brak połączeń transportu publicznego) – ilość punktów możliwych do zdobycia 4
- w sferze technicznej: problemy związane z jakością struktury zurbanizowanej (zły stan techniczny zabudowy, duża ilość obiektów zagrożonych wyburzeniem lub przeznaczonych do wyburzenia), problemy związane z infrastrukturą techniczną i komunikacyjną (zły stan nawierzchni dróg, brak sieci kanalizacyjnej) – ilość punktów możliwych do zdobycia 4
- w sferze środowiskowej: problemy związane z występującym hałasem (zgłaszane niedogodności związane z hałasem ruchu drogowego o zwiększonym natężeniu), problemy związane z zanieczyszczeniem środowiska (występowanie dzikich wysypisk śmieci lub miejsc składowania odpadów), problemy związane z deforestacją (występowanie miejsc wycinki drzew), problemy związane z ekspansją obszarów zurbanizowanych na tereny naturalne (występowanie miejsc antropopresji występującej wskutek bliskości terenów siedlisk ludzkich) – ilość punktów możliwych do zdobycia 4

Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zaprezentowany jest w kolejnym rozdziale.

3.2.2 Wskazanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W tej części opracowania wskazano obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji gminy Krobia w oparciu o dwa rodzaje analiz: ilościową i jakościową. Wyniki cząstkowe tych analiz zaprezentowano w poprzednim rozdziale.

W zakresie analizy ilościowej badaniom poddano 10 zjawisk. Metodykę analizy zaprezentowano na początku rozdziału 3.2.1, jednakże aby określić zasięg obszaru zdegradowanego należało zsumować wartości wystandaryzowanych wskaźników i stworzyć indeks zbiorczy (wskaźnik sumaryczny). Obszar będzie mógł zostać wskazany do rewitalizacji, jeśli indeks zbiorczy dla danego obszaru będzie osiągał wartości najwyższe, co jest równoznaczne z najwyższym stopniem jego degradacji w skali gminy. Należy przypomnieć, iż w celu podkreślenia szczególnej roli sfery społecznej w procesie rewitalizacji gminy Krobia, części wskaźników obejmujących tę sferę nadano wyższe wagi. Z kolei wskaźniki ze sfery technicznej i gospodarczej uznano za mniej ważne, stąd nadano im niższe wagi (patrz tabela 14). Wskaźnik sumaryczny wykorzystany do delimitacji wyliczono w oparciu o wskaźniki syntetyczne wszystkich analizowanych sfer, tj. społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej (patrz tabela 15). Efektem delimitacji w oparciu o wskaźnik sumaryczny jest rycina 17a, na której obszary charakteryzujące się poziomem najwyższej degradacji stanowią granice obszaru zdegradowanego. Zgodnie z nim największe natężenie zjawisk kryzysowych obserwowane jest w jednostkach rewitalizacyjnych: Ciołkowo, Pudliszki Zachód, Krobia Centrum i Chumiętki. Jak już wcześniej zaznaczono analizę ilościową uzupełniono o analizę jakościową (patrz rozdział 3.2.1). Wynika z niej, że największe natężenie zjawisk kryzysowych obserwowane jest w jednostkach rewitalizacyjnych: Domachowo, Krobia Centrum i Pudliszki Zachód.

Można przyjąć, że obszar zdegradowany tworzy pięć jednostek rewitalizacyjnych: Ciołkowo, Pudliszki Zachód, Krobia Centrum, Chumiętki oraz Domachowo (ryc. 17b).

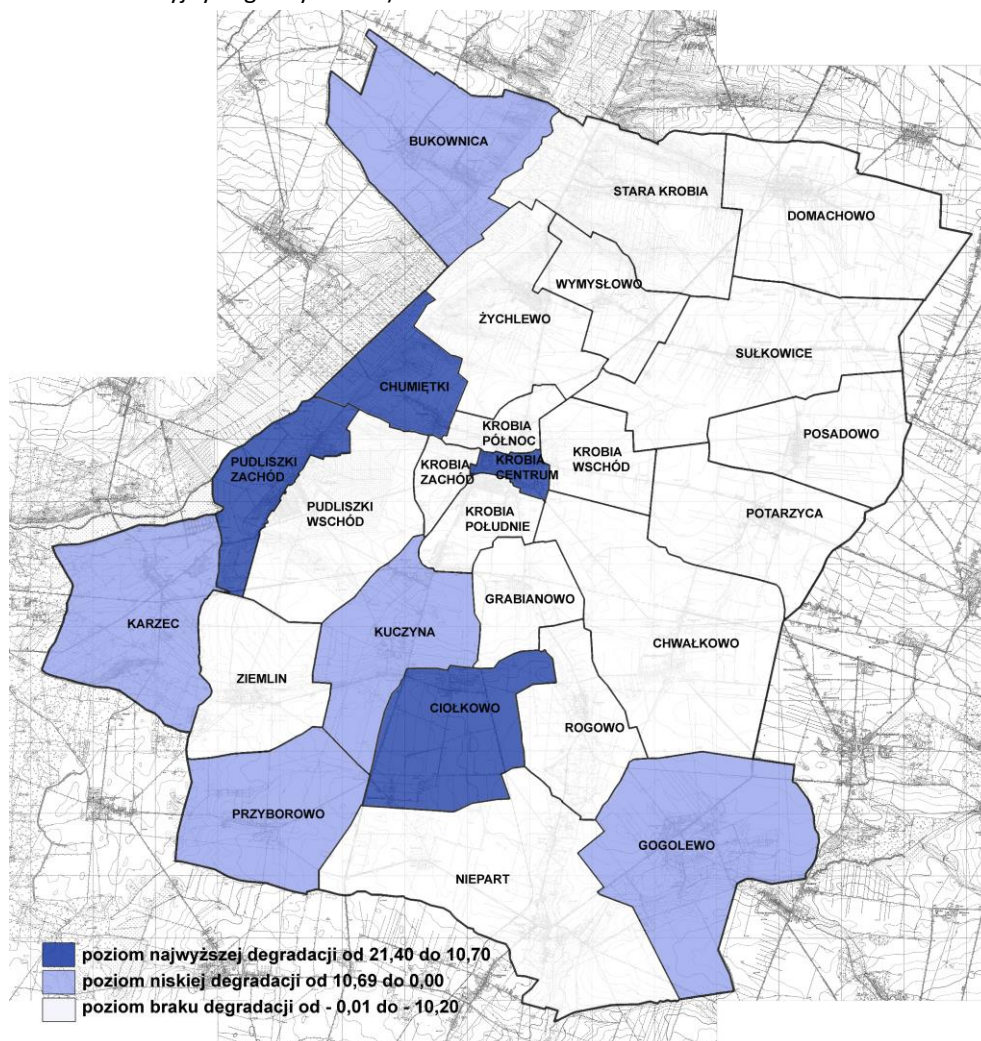
Podczas analizy jakościowej szczególną uwagę zwrócono na potrzeby i postulaty wyrażane przez mieszkańców gminy dotyczące poprawy jakości ich życia, gospodarowania i zamieszkania. Owe potrzeby odnoszono do konkretnych obszarów gminy biorąc pod uwagę nie tylko występujące tam problemy, ale także istniejący potencjał możliwy do wykorzystania w działaniach naprawczych. Spośród wielu zgłaszanych potrzeb wyróżnić można najważniejsze:

- tworzenie miejsc integracji społecznej (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),
- tworzenie miejsc sportu, wypoczynku i rekreacji (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód),
- zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego (Krobia Centrum, Domachowo),
- modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),
- modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i transportowej dla poprawy dostępności i bezpieczeństwa (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo, a zwłaszcza powiązań pomiędzy wymienionymi jednostkami),
- aktywizacja zawodowa mieszkańców prowadząca do ożywienia gospodarczego (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),
- poprawa warunków życia mieszkańców w sferze bytowej, oświaty, edukacji i bezpieczeństwa (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),

- rozwój systemu opieki i pomocy dla osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód),
- techniczne, architektoniczne i funkcjonalne dostosowanie obiektów użyteczności publicznych dla osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci
- rozwój turystyki poprzez promowanie tradycji i kultury, budowę i organizację produktów turystycznych, modernizację istniejącej infrastruktury poprawiającej dostępność do terenów cennych poznawczo oraz zapewniających bezpieczeństwo (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),
- rekultywacja terenów przemysłowych, powyrobiskowych, pokomunikacyjnych dla stworzenia miejsc wypoczynku, turystyki i rekreacyjnych (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód, Domachowo),
- poprawne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego i wykorzystanie jego zasobów przy jednoczesnej jego ochronie (obszar całej gminy)

Wnioski z wykonanych analiz doprowadzają do stwierdzenia, że obszar rewitalizacji tworzą dwie jednostki rewitalizacyjne: Krobia Centrum i Pudliszki Zachód (ryc. 17b).

Rycina 17a. Wynik delimitacji obszaru zdegradowanego w oparciu o analizę ilościową (rozkład przestrzenny wskaźnika sumarycznego ukazującego stopień natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach rewitalizacyjnych gminy Krobia)

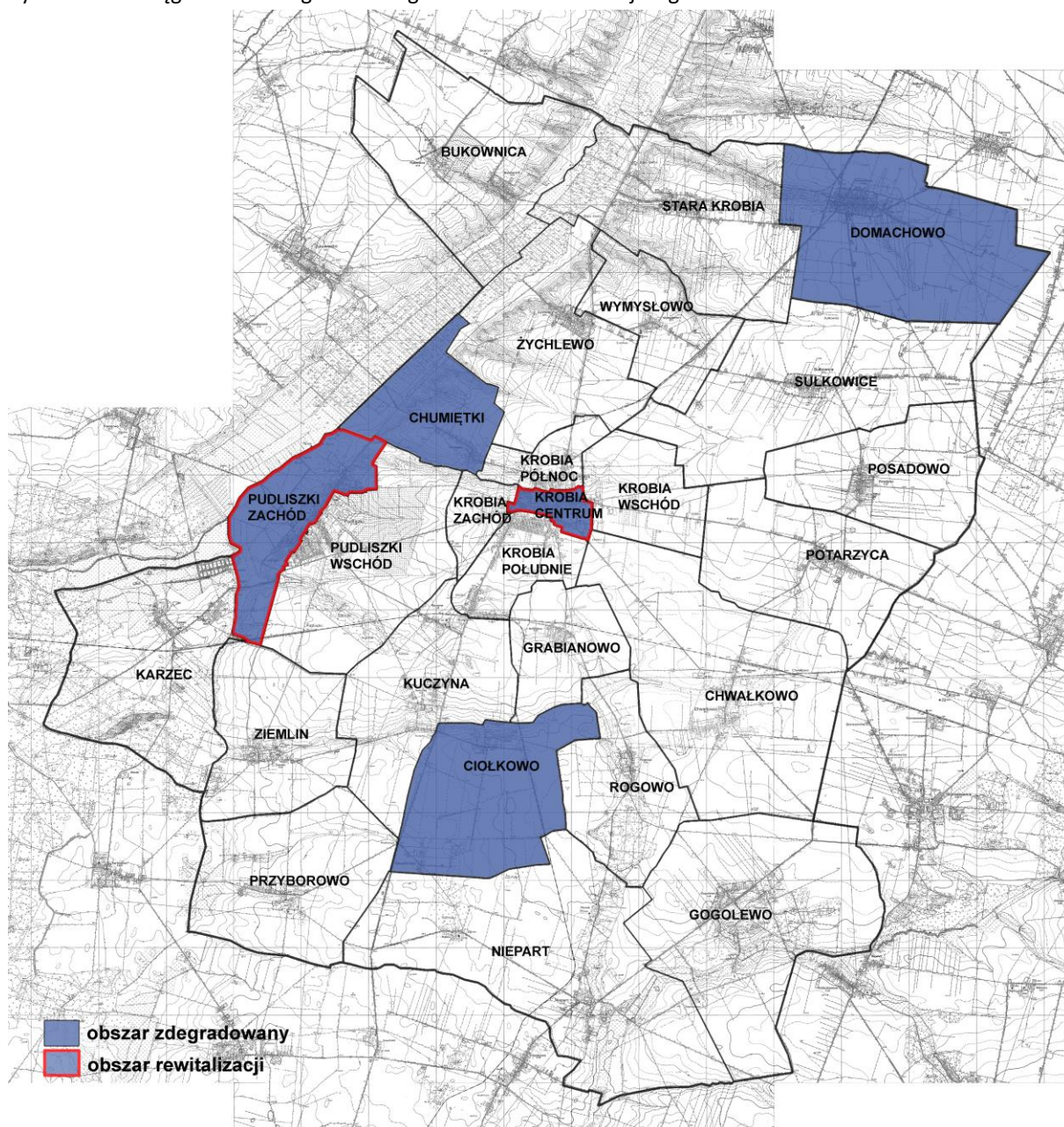
Źródło: opracowanie własne

Tabela 15. Zbiornicze zestawienie wystandaryzowanych wskaźników (za pomocą metody Perkala) wykorzystanych do delimitacji obszarów kryzysowych w gminie Krobia. Źródło: opracowanie własne

	<i>Ubóstwo</i>	<i>Spółeczeństwo obywatelskie</i>	<i>Przestępczość</i>	<i>Starzenie się społeczeństwa</i>	<i>Depopulacja</i>	<i>Bezrobocie</i>	<i>Przedsiębiorczość</i>	<i>Jakość przestrzeni publicznej</i>	<i>Jakość substancji urbanistycznej</i>	<i>Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi</i>	<i>Wskaźnik sumaryczny</i>
Ciołkowo	2,88	0,21	9,58	-0,07	1,59	4,62	0,35	0,74	1,06	0,46	21,43
Pudliszki_Zachód	3,64	0,71	1,67	-0,76	2,08	4,24	0,10	0,74	1,34	-1,03	12,72
Krobia_Centrum	2,18	0,77	3,50	1,19	0,22	5,78	-1,80	0,74	0,49	-1,19	11,88
Chumiętki	8,03	-0,27	-1,58	5,90	1,67	-2,71	0,92	0,74	-0,58	-0,41	11,71
Przyborowo	2,11	-2,56	-1,58	4,25	5,24	-4,04	0,94	0,64	1,44	1,45	7,89
Kuczyna	-0,08	-0,08	5,62	-1,40	-0,96	1,62	-0,23	0,71	0,24	0,02	5,47
Gogolewo	3,30	0,52	-1,58	-0,88	1,71	0,70	1,14	-1,15	1,28	-0,03	4,99
Bukownica	6,83	-1,15	-1,58	-1,16	-1,31	1,34	0,89	0,73	-0,21	0,01	4,37
Karzec	2,58	-1,54	5,77	0,21	3,66	-3,92	0,43	-8,45	1,10	2,04	1,89
Domachowo	0,57	0,23	-1,58	-0,09	0,17	-1,46	0,74	0,74	-0,10	0,44	-0,34
Pudliszki_Wschód	-0,04	0,39	-0,59	-0,33	-0,83	2,02	0,00	-0,40	0,54	-1,19	-0,43
Krobia_Północ	-0,77	0,81	-1,58	0,10	-1,08	4,44	-1,30	0,74	-0,97	-0,85	-0,47
Posadowo	-0,87	0,19	-1,58	-1,23	1,89	-2,21	0,22	0,74	0,98	1,14	-0,73
Niepart	3,32	0,11	1,10	-1,14	-2,44	-0,87	1,26	-0,96	-0,49	-0,77	-0,87
Chwałkowo	0,06	0,45	-1,58	-0,96	0,12	-2,12	0,64	0,53	1,05	-0,61	-2,43
Krobia_Południe	-1,69	0,75	0,25	-0,59	-1,31	1,54	-0,81	0,74	-1,87	-1,26	-4,23
Potarzyca	-0,75	-0,10	-1,58	-0,27	-0,77	-4,66	1,14	0,74	0,69	1,11	-4,45
Żychlewo	-2,82	0,29	-1,58	-1,52	-0,19	-0,04	-0,09	0,74	0,03	-0,09	-5,28
Krobia_Wschód	-1,87	0,85	-1,58	-1,61	-1,35	1,90	-0,25	0,74	-1,72	-0,65	-5,55
Sułkowice	-1,36	0,47	-1,58	-0,33	-1,15	-2,29	-1,10	0,74	-0,61	0,98	-6,22
Rogowo	-4,65	0,01	-1,58	4,53	0,66	-1,38	0,28	-3,43	-0,14	-0,52	-6,23
Ziemlin	-3,66	0,07	-1,58	0,14	0,07	-1,86	0,92	0,62	-1,20	0,18	-6,30
Grabianowo	-4,65	-3,21	-1,58	-1,27	-1,37	3,11	-0,02	0,74	-0,82	2,14	-6,92
Stara Krobia	-3,29	0,27	-1,58	-1,01	-2,74	-0,83	0,24	0,73	0,23	0,08	-7,90
Wymysłowo	0,35	-0,09	-1,58	-2,37	-1,23	-3,54	-0,88	0,74	-0,47	-0,40	-9,46
Krobia_Zachód	-2,48	0,72	-1,58	-0,50	-3,66	1,97	-2,85	0,74	-1,50	-1,03	-10,16
Średnia dla gminy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rycina 17b. Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Krobia

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z *Zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+* obszar rewitalizacji musi spełniać dwa warunki: jego powierzchnia nie może być większa niż 20% powierzchni gminy, a liczba ludności przekraczać 30% mieszkańców gminy. Analizując przestrzenne i ludnościowe uwarunkowania w wydzielonych trzech jednostkach oraz zgodność w wymienionych wytycznych, należy stwierdzić, iż powierzchnia obszaru rewitalizacji (Krobia Centrum, Pudliszki Zachód) zajmuje 2,76% powierzchni gminy, natomiast liczba ludności stanowi 15,27% mieszkańców gminy (tabela 16).

Tabela 16. Dane informujące o strukturze terenu przeznaczony pod rewitalizację (gmina Krobia)

Jednostka obliczeniowa	Powierzchnia (ha)	Liczba ludności (osoby)
Gmina Krobia	12878	13039
<u>Krobia Centrum</u>	58,00	1104
<u>Pudliszki Zachód</u>	298,00	888
Domachowo	730,02	469
Chumietki	278,85	243
Ciołkowo	514,92	254
obszar zdegradowany - suma	1879,79	2958
<u>obszar rewitalizacji - suma</u>	356,00	1992
<u>obszar rewitalizacji - % w całości gminy</u>	2,76%	15,27%

Źródło: opracowanie własne

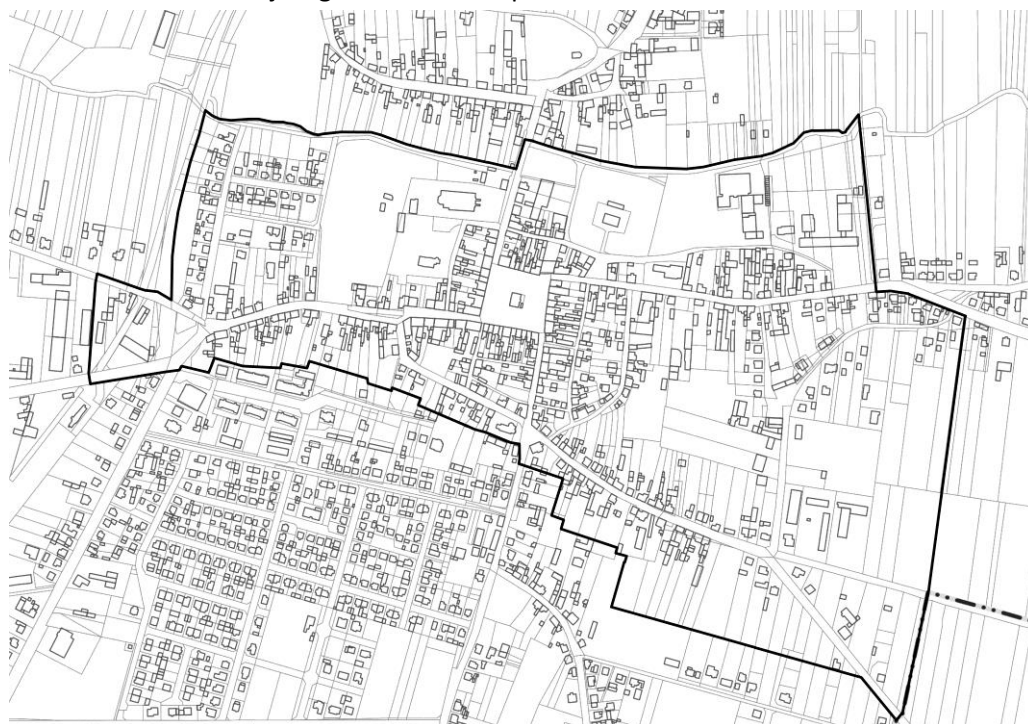
3.2.3 Analiza przyczyn degradacji i charakterystyka sytuacji na obszarze objętym programem

W gminie Krobia dotychczas nie prowadzono działań rewitalizacyjnych. Z tego względu uznano, że spośród obszarów zdegradowanych, charakteryzujących się największym nasileniem problemów społeczno-gospodarczych, proces rewitalizacji będzie prowadzony na dwóch podobszarach: Krobia Centrum i Pudliszki Zachód. Jest to teren kluczowy dla przezwyciężenia sytuacji kryzysowych, w którym dodatkowo tkwi potencjał do zapoczątkowania zmian i przeniesienia dobrych praktyk do innych części gminy.

Na podobszarze Krobia Centrum aż dla sześciu z dziesięciu analizowanych wskaźników zostały osiągnięte wartości gorsze niż średnia dla reszty miasta, a dla ośmiu wskaźników wartości gorsze, niż średnia dla całej gminy. Krobia Centrum doświadcza problemów społecznych wynikających z wysokiego poziomu ubóstwa, braku aktywności społecznej, przestępczości i bezrobocia oraz problemów demograficznych związanych z odpływem mieszkańców i wysokim wskaźnikiem obciążenia demograficznego. Widoczne są braki w zakresie terenów zieleni, co wpływa na niską jakość przestrzeni publicznych. Nieco lepiej wygląda sytuacja w zakresie przedsiębiorczości, natomiast niepokojąca jest ilość budynków wybudowanych przed 1989 rokiem. Stanowi ona zagrożenie dla zachowania historycznej struktury miejsca, spójności architektonicznej, wiele budynków wymaga remontów lub modernizacji. Biorąc pod uwagę wartość sumaryczną wskaźnika degradacji, jest to obszar predysponowany do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

Obszar rewitalizacji Krobia Centrum obejmuje powierzchnię 58 ha, co stanowi poniżej 0,5% powierzchni gminy i zamieszkały jest przez 1104 osoby, co stanowi 8,4 % wszystkich mieszkańców gminy.

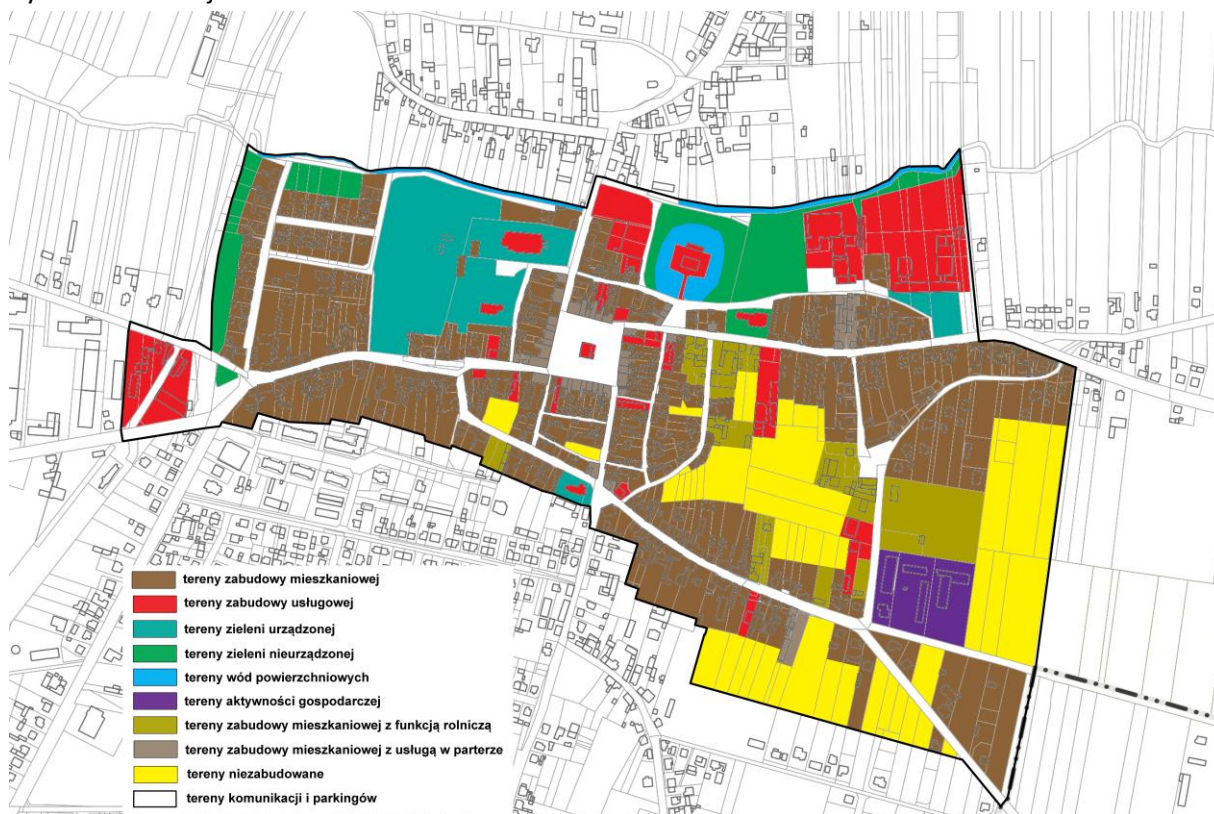
Rycina. 18. Obszar rewitalizacji w gminie Krobia – podobszar Krobia Centrum

Źródło: opracowanie własne

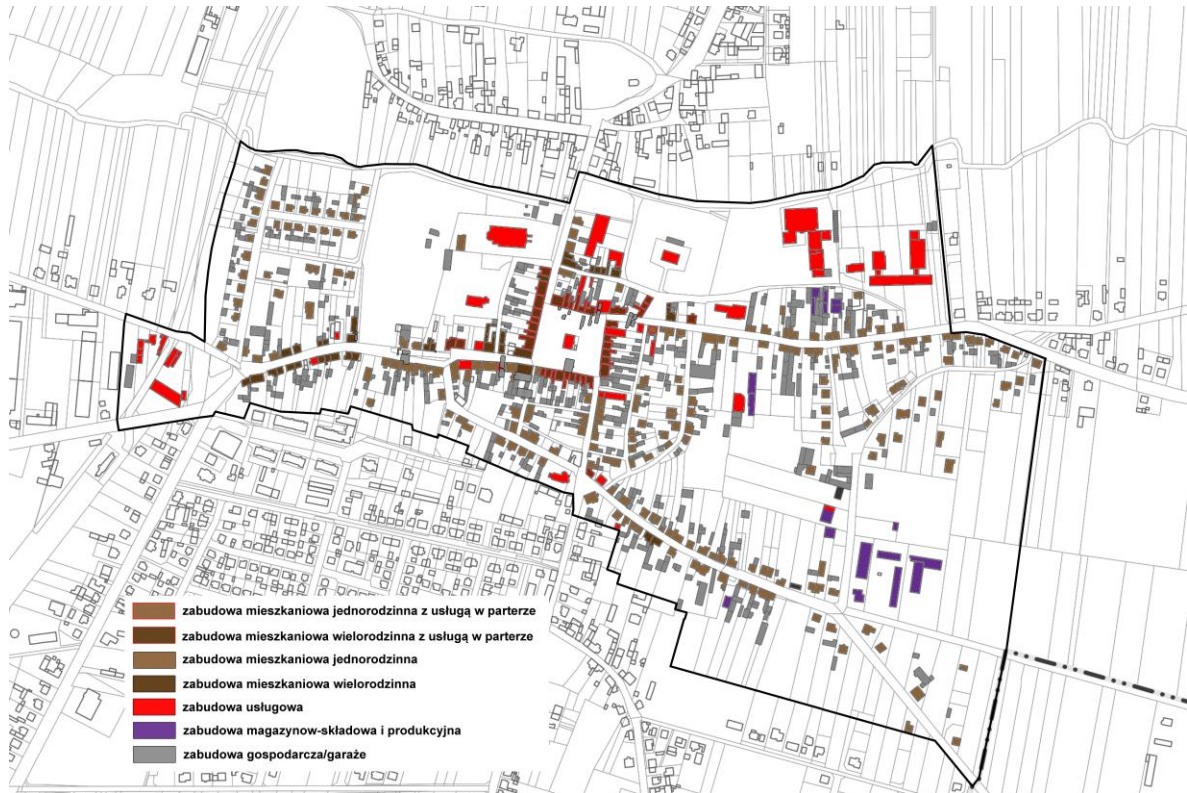
Centrum Krobia jest obszarem wielofunkcyjnym (Ryc. 19). W ścisłym centrum, w bezpośrednim sąsiedztwie rynku występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z towarzyszącymi jej usługami. Wraz ze wzrostem odległości od rynku częściej pojawia się zabudowa jednorodzinna, wraz z zabudową gospodarsko-inwentarską i wolnostojącymi garażami. W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowane są: Urząd Miejski, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, apteka, liczne usługi i kościoły. W północnej części obszaru rewitalizacji zlokalizowany jest teren zieleni wysokiej (Wyspa Kasztelańska) oraz strefa boiska, natomiast w północno-zachodniej znajduje się Park Jana Pawła II wymagający zmian funkcjonalnych i porządkowych. Ogólny stan techniczny zabudowy obszaru rewitalizacji jest dobry, aczkolwiek widoczny jest podział na strefy o zróżnicowanym poziomie potrzeb remontowo-modernizacyjnych. Zainwestowania wymaga część centralna i południowo-zachodnia, natomiast w zdecydowanie lepszym stanie jest zabudowa we wschodniej części struktury miejskiej. Około 40 % zabudowy jest w bardzo dobrym stanie technicznym, 35 % w dobrym, natomiast około 25 % w złym stanie technicznym. Omawiane właściwości budynków są silnie skorelowane z ich wiekiem. Struktura tych najstarszych formuje układ urbanistyczny całego założenia, świadczy ona o historycznych wyróżnikach względem których miejscowość się kiedyś kształtowała. Obecnie zabudowa historyczna ulega wyparciu przez współczesną, o zmienionych proporcjach, odważnej kolorystyce, często niepasującej formą i kubaturą z otoczeniem.

Rycina 19. Funkcje terenów na obszarze Krobia Centrum

Źródło: opracowanie własne

Rycina 20. Funkcje budynków na obszarze Krobia Centrum

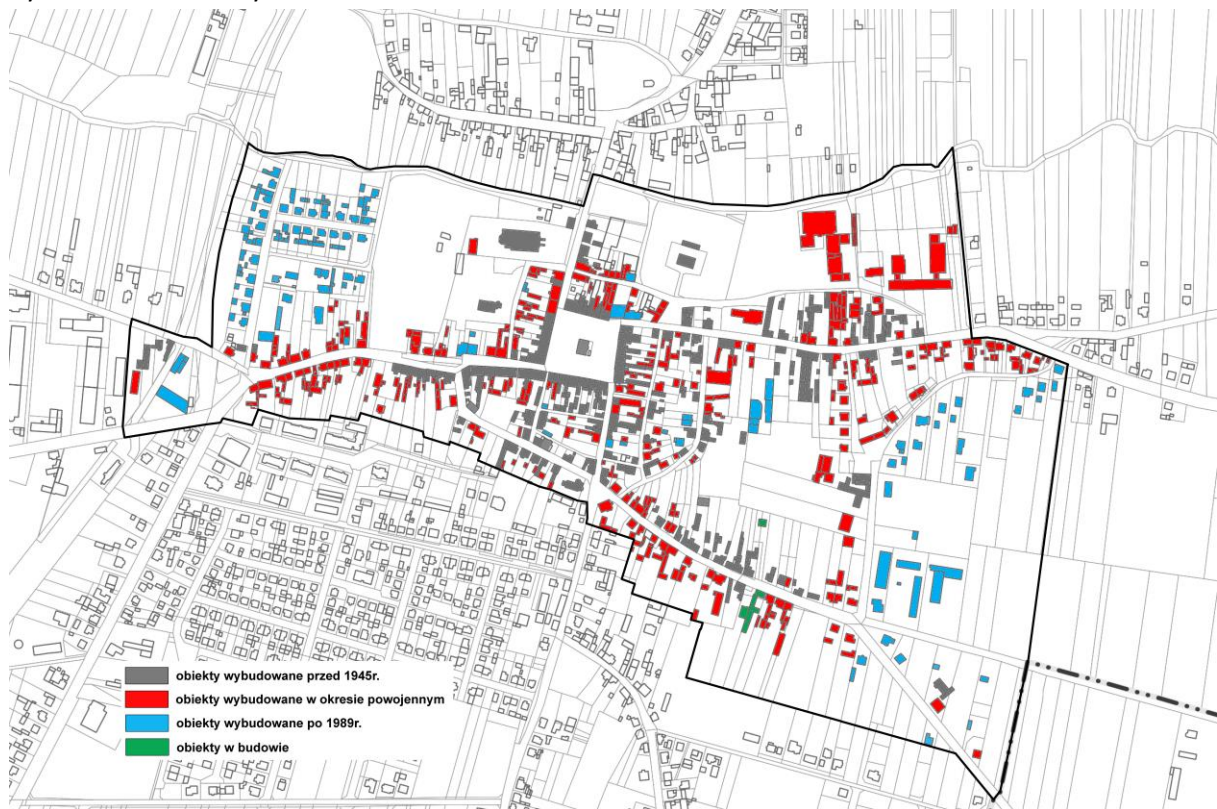
Źródło: opracowanie własne

Rycina 21. Stan techniczny budynków na obszarze Krobia Centrum

Źródło: opracowanie własne

Rycina 22. Wiek budynków na obszarze Krobia Centrum

Źródło: opracowanie własne

Wnioski z *Diagnozy stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia*, problemy zgłaszane podczas spotkań z mieszkańcami, informacje zawarte w odpowiedziach geoankiety umieszczonej na stronie internetowej urzędu pozwoliły na wyróżnienie zjawisk kryzysowych występujących na obszarze Krobia Centrum, należą do nich:

- brak więzi społecznych i miejsc integracji,
- niedostateczna aktywności mieszkańców z uwagi na występowanie przestrzeni o niskiej jakości, nieuporządkowanej, niezapewniającej realizację potrzeb społecznych,
- występowanie niewielkiej liczby poprawnie zagospodarowanych i funkcjonalnych przestrzeni o charakterze publicznym,
- brak poczucia bezpieczeństwa, zła funkcjonalność i organizacja elementów zagospodarowania płyty rynku,
- ograniczone możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w związku ze złą organizacją rynku (przestrzeń piesza i komunikacyjna),
- nieodpowiednia dostępność komunikacyjna,
- ograniczenie bezpieczeństwa z uwagi na istniejącą organizację ruchu i brak przebudowy układu komunikacyjnego w centrum miasta,
- niewielka świadomość mieszkańców dotycząca dbałości o przestrzeń wspólną,
- brak przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych i turystycznych,
- niewielka ilość przestrzeni zachęcającej do kontaktów społecznych,
- niedostateczne warunki życia, brak zapewnienia bezpieczeństwa i zła funkcjonalność i organizacja, elementów zagospodarowania terenów zieleni,

- konieczność modernizacji sieci infrastruktury technicznej, zapewniającej komfort zamieszkania (o ograniczonym przepływie hałasu),
- niewłaściwy podział przestrzeni na strefy ruchu pieszego i samochodowego,
- niedostateczna ilość miejsc wypoczynku, rekreacji i miejsc umożliwiających aktywność ruchową (pieszą i rowerową),
- niedostateczna możliwość kontaktu z przyrodą wskutek braku możliwości penetracji pieszej,
- niewłaściwa ilość ścieżek rowerowych umożliwiających bezpieczne i bezkolizyjne poruszanie się po obszarze rewitalizacji,
- brak projektów miękkih, które podnosiłyby kwalifikacje zawodową i indywidualną mieszkańców,
- ograniczony dostęp do zasobów kultury i tradycji, poprzez braki w infrastrukturze technicznej i komunikacyjnej oraz promocyjno-marketingowej,
- nieliczne działania prospołeczne (plenery, wystawy, imprezy twórcze, szkolenia, warsztaty) wpływające na poprawę lub poszerzanie umiejętności, wiedzy czy kompetencji mieszkańców,
- niedostateczna ilość działań wzmacniających poczucie przynależności do regionu,
- niewystarczająca liczba projektów/przedsięwzięć pozwalająca na nabycie umiejętności manualnych, percepcyjnych, wizualnych czy słuchowych,
- bardzo nieliczne działania w zakresie integracji osób sprawnych z osobami niepełnosprawnymi uczących tolerancji i odpowiednich zachowań względem siebie,
- brak ofert różnorodnych zajęć, które pozwoliłyby na samorealizację, samourzeczywistnienie, samoaktualizację, na możliwość realizacji swojego potencjału, rozwijania talentów i możliwości, dążenie do wewnętrznej spójności, jedności z samym sobą, spełnienia swojego przeznaczenia lub powołania,
- brak więzi społecznych i tożsamości lokalnej oraz brak integracji mieszkańców, brak miejsc by je realizować,
- niewielka dbałość mieszkańców o jakość miejsca zamieszkania i jego otoczenie,
- niedostateczna dostępność do terenów zieleni i elementów małej architektury,
- brak warunków pobudzania przedsiębiorczości, brak otoczenia atrakcyjnego dla podejmowania działalności gospodarczej,
- niewielkie wsparcie dla uczniów zdolnych, osiągających wysokie wyniki w nauce, brak projektów rozwijających zainteresowania i poszerzające ich wiedzę,
- niewielkie wsparcie dla uczniów mających problemy z opanowaniem bieżącego materiału oraz tych ze specyficznymi trudnościami z nauką (istnieje konieczność realizacji zajęć wyrównawczych i indywidualnych),
- niedostateczna ilość zajęć logopedycznych, korekcyjno- kompensacyjnych, treningów manualno-umysłowych
- istnieje potrzeba poprawy warunków nauczania dzięki doposażeniu szkół w środki i pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne, projektory multimedialne z ekranem, laptopy oraz programy niezbędne do prowadzenia zajęć, przydatne byłyby szkolenia dla nauczycieli podnoszące ich kwalifikacje i kompetencje,
- zły stan techniczny obiektów oświaty wpływa na komfort pracy i nauki, istnieje nagląca konieczność remontu infrastruktury szkolnej
- niewystarczające wsparcie dla rodzin mających trudności opiekuńcze lub/i zdrowotne z osobami starszymi, niepełnosprawnymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym;

- niedostateczna dostępność i ilość obiektów (ośrodków) opieki zdrowia i miejsc opieki nad osobami starszymi lub niepełnosprawnymi,
- brak miejsc dla dzieci i młodzieży umożliwiających kontakty społeczne, aktywność sportową i ruchową,
- brak bodźców przyciągających młodzież do centrum miasta, brak zorganizowanych miejsc spędzania wolnego czasu.

Prezentowane zjawiska kryzysowe, występujące na obszarze Krobia Centrum, uwidaczniają konieczność działań naprawczych we wszystkich sferach życia. Potrzeba tu działań i inwestycji prospołecznych, wzmacniających przedsiębiorczość i aktywność gospodarczą, tworzenia miejsc spotkań, aktywności pozadomowej, działań wzmacniających poczucie przynależności do regionu młodzieży i dzieci, pomagające osobom starszym.

Pudliszki Zachód stanowią obszar rewitalizacji o chaotycznej i zróżnicowanej zabudowie i funkcji. Jedną z głównych ulic miejscowości (Poniecka) wyznacza część zachodnią miejscowości, bardziej zaniedbaną, wymagającą modernizacji infrastrukturalnych, ale posiadającą duży potencjał przestrzeni publicznych o znaczeniu społecznym, rekreacyjnym i sportowym. Znaczną część Pudliszek Zachód zajmują tereny rolnicze, natomiast zwarta struktura zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej skupia się w przyulicznej strefie dostępności. Analiza wskaźnikowa wykazała, że dla ośmiu z dziesięciu analizowanych wskaźników zostały osiągnięte wartości gorsze niż średnia dla całej miejscowości, a dla sześciu wskaźników wartości gorsze niż średnia dla całej gminy. Pudliszki Zachód doświadczają problemów społecznych wynikających z wysokiego poziomu ubóstwa, braku aktywności społecznej, przestępczości i bezrobocia. Choć osiedlają się tu ludzie młodzi to jednak nie zostają długo. Brak miejsc pracy zmusza ich do migracji w bardziej atrakcyjne miejsca, nie ma warunków do lokalnej przedsiębiorczości. Często mieszkańcy traktują wieś jako sypialnię jeżdżąc do pracy do Krobia, Gostynia, Rawicza lub Leszna. Również sposób zagospodarowania nie skłania do stałego osiedlania, brak jest zieleni urządzonej, terenów rekreacyjnych, natomiast ruch samochodowy jest duży z uwagi na dojazdy do firmy HJ Heinz. Widoczne są braki w zakresie terenów zieleni, co wpływa na niską jakość przestrzeni publicznych. Badania wykazały, że 50% budynków powstałych przed 1989 rokiem zlokalizowanych w całej miejscowości jest rozmieszczonych właśnie w obszarze Pudliszki Zachód. Nie jest to dobry wskaźnik bowiem liczba wszystkich budynków na tym terenie stanowi 1/3 wszystkich znajdujących się w miejscowości. Świadczy to o większej potrzebie przyszłych remontów. Biorąc pod uwagę wartość sumaryczną wskaźnika degradacji, jest to obszar predysponowany do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi. Obszar rewitalizacji Pudliszki Zachód obejmuje powierzchnię 298 ha, co stanowi poniżej 2,3% powierzchni gminy i zamieszkały jest przez 888 osoby, co stanowi 6,9 % wszystkich mieszkańców gminy.

Wnioski z *Diagnozy stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia*, problemy zgłaszane podczas spotkań z mieszkańcami, informacje zawarte w odpowiedziach geoankiety umieszczonej na stronie internetowej urzędu pozwoliły na wyróżnienie zjawisk kryzysowych występujących na obszarze Pudliszki Zachód, należą do nich:

- brak dobrze zorganizowanych miejsc o wysokich walorach turystycznych i wypoczynkowo-rekreacyjnych,
- brak miejsc wypoczynku, rekreacji i spędzania czasu wolnego,
- widoczna duża uciążliwość funkcjonalno-organizacyjna (duży ruch, brak miejsc parkingowych) związana z działalnością firmy Hainz,
- brak miejsc integracji i umożliwiających aktywność pozadomową mieszkańców,

- niska jakość przestrzeni publicznych, brak miejsc spotkań,
- brak obszaru hierarchicznie ważnego, identyfikowalnego społecznie (brak rynku, głównego placu),
- konieczność lepszej organizacji, doinwestowania i remontu terenów i obiektów sportowych
- trudne warunki dla aktywizacji zawodowej i gospodarczej mieszkańców w związku z funkcjonowaniem dużego zakładu produkcyjnego,
- widoczne braki w doinwestowaniu ścieżki rowerowej łączącej Pudliszki z Krobią (brak oświetlenia, brak miejsc odpoczynku dla podróżujących) co obniża warunki turystyczno-poznawcze gminy i negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców dojeżdżających do wspomnianych miejscowości,
- niska samoocena, brak optymizmu i chęci aktywności u osób starszych, wymagających opieki i dostępu do usług zdrowia,
- niski poziom wykształcenia seniorów+,
- niski poziom kondycji psychicznej i fizycznej seniorów+,
- izolacja i samotności osób starszych - brak integracji międzypokoleniowej,
- niedostateczny dostęp do oferty kulturalnej i krajoznawczej,
- widoczne trudności opiekuńcze i zdrowotne z osobami starszymi, niepełnosprawnymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Prezentowane zjawiska kryzysowe, występujące na obszarze Pudliszki Zachód, uwidaczniają konieczność działań naprawczych we wszystkich sferach życia. Potrzeba tu działań i inwestycji prospołecznych, utworzenia miejsc integracji, wykorzystanie potencjału tkwiącego w istniejących terenach przemysłowych i powyrobiskowych, a brak możliwości aktywności pozadomowej, sprawia obniżenie jakości życia na tym terenie.

Wymienione oba obszary rewitalizacji stanowiły przedmiot wielu intensywnych spostrzeżeń i uwag społeczności lokalnej podczas odbywających się konsultacji społecznych. Aczkolwiek mieszkańcy precyzowali listę problemów mających miejsce nie tylko w analizowanych jednostkach rewitalizacyjnych, ale także ujmowali je w nieco większej skali przestrzennej (całej gminy). Zauważane problemy przeradzały się w zgłaszane podczas konsultacji społecznych postulaty. Mieszkańcy uważają, że konieczne jest:

- rozwijanie i poprawa wiedzy przez mieszkańców na temat wartości kulturowych i kultury regionu,
- wzmacnianie i rozwijanie tożsamości poprzez odkrywanie potencjału kultury miejsca,
- wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych poprzez spotkania podczas festiwalu, festynu, imprez plenerowych,
- budowa tożsamości lokalnej,
- aktywizacja mieszkańców i osób zewnętrznych poprzez czynny udział w atrakcjach i imprezach folklorystycznych i kulturowych,
- poprawa wiedzy o regionie jako miejscu zamieszkania,
- poprawa wizerunku gminy Krobia,
- działania zmierzające do wzrostu atrakcyjności turystycznej,
- poprawa bezpieczeństwa poprzez monitoring
- poprawa jakości zamieszkania,
- obniżenie kosztów transportu publicznego i zwiększenia częstotliwości przejazdów,
- rozbudowa ścieżek rowerowych i modernizacja już istniejących

— bezpieczną komunikację i transport oraz dbającego o komfort podróżujących.

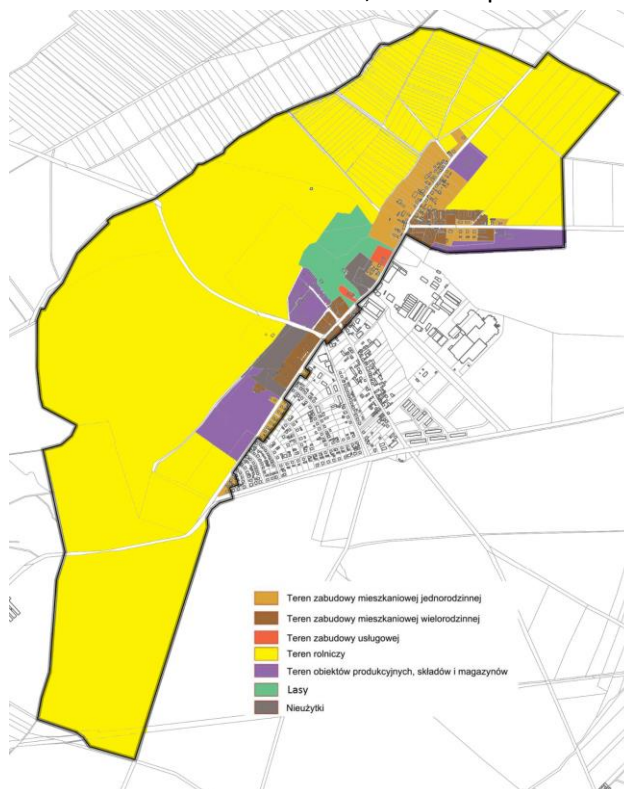
Analiza i ocena istniejących uwarunkowań oraz efekty konsultacji społecznych doprowadziły do diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i potrzeb rewitalizacji. Czynniki rewitalizacji gminy Krobia to zespół cech, stanów i zjawisk o charakterze głównie społecznym, przestrzennym, kulturowym, gospodarczym oraz przyrodniczym, mający istotny wpływ na zakres, formę i tempo odnowy. Należą do nich: potrzeby i aktywności społeczne, uwarunkowania historyczno-kulturowe, obecny sposób zagospodarowania, dostępność oraz uwarunkowania infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, marketing terytorialny oraz udział społeczności lokalnej w procesie planowania. Wymienione czynniki mają wpływ na zjawiska kryzysowe, których charakter jest głównie określony przez potrzeby mieszkańców. Precyzowane przez mieszkańców w tym rozdziale 3.2.3 potrzeby i sugerowane przez nich kierunki działań mają swoje odniesienie w dalszym procesie tworzenia programu rewitalizacji ujętego w formie wizji, celów, kierunków i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rycina. 23. Obszar rewitalizacji w gminie Krobia – podobszar Pudliszki Zachód, Źródło: opracowanie własne

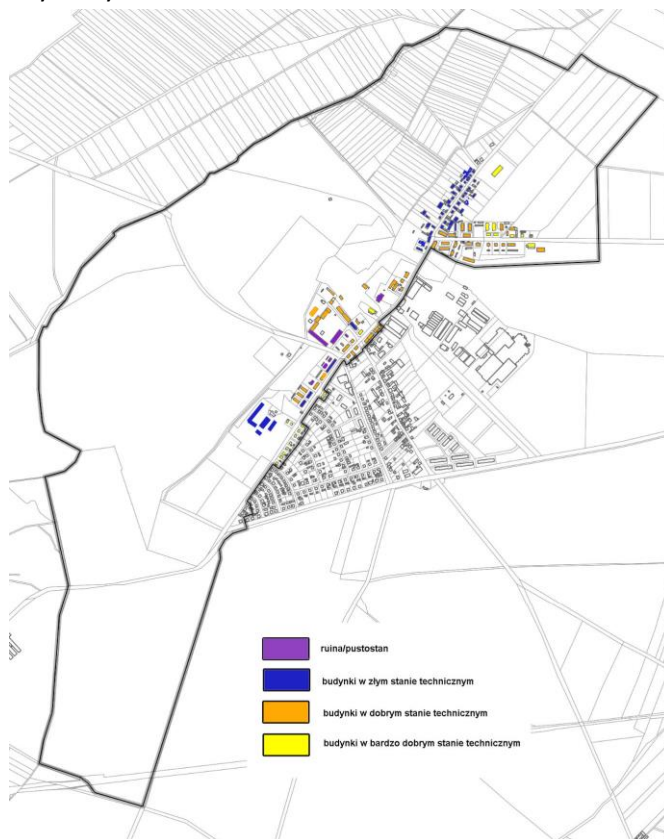
Źródło: opracowanie własne.

Rycina 24. Funkcje terenów na obszarze Pudliszki Zachód, Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne.

Rycina 25. Stan techniczny budynków na obszarze Pudliszki Zachód

Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ 4 WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Wizja w myśl definicji to wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń przyszłości określających: rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminację problemów i zagrożeń. Wizja określa ton przyszłych celów strategicznych, powinna przedstawiać gminę jako miejsce o wysokim poziomie życia, poprawnie zagospodarowane, umożliwiające aktywność wielu grup użytkowników i odbiorców przestrzeni. Wizja i misja określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji wynikają z kierunków podejmowanych działań sprecyzowanych w Strategii Rozwoju Gminy Krobia na lata 2014-2010.

MISJA: „Uruchomienie procesu dobrych zmian, wzmacniającego potencjał tkwiący w rewitalizowanym obszarze kryzysowym Gminy Krobia, dla stworzenia warunków do trwałego, zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju mieszkańców i przedsiębiorców, w poszanowaniu tradycji, przy wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań”

DEKLARACJA MISJI: Wyprowadzony z kryzysu obszar rewitalizacji będzie tworzył przestrzeń do aktywizacji przestrzennej, społecznej i gospodarczej dla mieszkańców gminy Krobia, a działania naprawcze stworzą warunki dla aktywności inwestycyjnej, wzbudzą przedsiębiorczość, wzmocnią tradycję, zachowają wartości kulturowe i poprawią komfort życia mieszkańców.

WIZJA: Zintegrowane działania władz Gminy Krobia, interesariuszy LPR, lokalnych liderów i mieszkańców w sferze przestrzennej, gospodarczej, społecznej i środowiskowej, wspierane przy wykorzystaniu kapitału publicznego, prywatnego i funduszy zewnętrznych winny tworzyć przestrzeń przyjazną mieszkańcom i przedsiębiorcom, rozwijać infrastrukturę techniczną i społeczną, stwarzać bezpieczne warunki do życia, wypoczynku i inwestowania, w poszanowaniu środowiska naturalnego oraz wielowiekowej tradycji.

DEKLARACJA WIZJI: Partnerstwo, współpraca i szeroka konsolidacja wszystkich partnerów publicznych, komercyjnych oraz interesariuszy będzie podstawą w budowaniu, kreowaniu i osiągnięciu założonych celów strategicznych rewitalizacji zmierzających do budowania obrazu Gminy Krobia jako ośrodka o wysokiej jakości życia społecznego, wzmacniającego przedsiębiorczość i rynek pracy, z dostępem do edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, przy pełnym poszanowaniu środowiska naturalnego oraz wielowiekowej tradycji.

Teren objęty LPR po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych będzie obszarem, który został uzdrowiony zarówno społecznie, przestrzennie, jak i gospodarczo. Wartością będą odbudowane więzi sąsiedzkie i mnogość oddolnych mikro-inicjatyw, wzmocnieniu ulegnie kapitał ludzki gminy. Radykalnie wzmocni się zaradność gospodarcza i społeczna mieszkańców. Wzrośnie ilość przedsięwzięć indywidualnych i wspólnych, co może wpłynąć na finansową i organizacyjną jakość życia i pracy. Sieć instytucji publicznych i obywatelskich będzie sprzyjać każdej oddolnej inicjatywie wspierającej proces odnowy. Zostaną zrealizowane potrzeby społeczne związane z dostępnością, bezpieczeństwem i wypoczynkiem. Na obszarze rewitalizowanym znacząco poprawi się jakość życia. Nastąpi wzmocnienie funkcjonalności przestrzeni publicznych, ich ożywienie kulturalne, rekreacyjne i sportowe, powstaną świetlice dla dzieci, młodzieżowe kluby i sąsiedzkie miejsca spotkań. Władze samorządowe będą czuwać, aby nowe inwestycje w obszarze rewitalizacji Krobi wzbogacały jego świeżo odbudowane funkcje, a nie konkurowały z nimi. Wszystkie te czynniki wpłyną pozytywnie na

zmianę wizerunku. Powyższa wizja jest uzależniona od realizacji zakresu działań w planowanym okresie interwencji. Działania zmierzające do osiągnięcia tego efektu będą uszczegółowione na etapie uzupełniania gotowego LPR o konkretne projekty.

Rozdział 1.

Obszar po przeprowadzonym procesie rewitalizacji w 2022 roku będzie miejscem o wysokiej jakości pracy i komforcie zamieszkania, ze wzmocnioną infrastrukturą społeczną i techniczną, pozwalającym na aktywność mieszkańców, umożliwiającym działalność inwestycyjną, bezpiecznym, współgrającym ze środowiskiem naturalnym i wielowiekową tradycją

Działania rewitalizacyjne wzmocnią następujące obszary miasta:

Rynek i obszary funkcjonalnie przyległe stanowiąc będą centrum życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego Krobi, w którym zmodernizowana społecznie przestrzeń, zrewaloryzowane tereny zieleni i sportu, zagospodarowane ciągi pieszo-uliczne, oraz poprawiona dostępność i jakość komunikacyjna spełniają oczekiwania mieszkańców miasta i okolic.

Pudliszki, ze względu na bliskie położenie względem Krobi, dostępność komunikacyjną, potencjał tkwiący w istniejącej strukturze, który należy wzmocnić poprzez nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym i doinwestowanie obszarów już istniejących, staną się miejscem atrakcyjnym turystycznie, poznawczo, edukacyjnie, rekreacyjnie i sportowo, zapewniającym dobre warunki dla aktywności pozadomowych mieszkańców.

Ulice, place, ciągi piesze i rowerowe stanowiąc będą zmodernizowaną przestrzeń miasta, której infrastruktura wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa, dostępności i funkcjonalności. Techniczne i architektoniczne przekształcenia umożliwią lepszą organizację ruchu i postojów, poprawią wizerunek, co może oddziaływać na gospodarczą, usługową i rekreacyjną sferę życia mieszkańców.

Biskupiańska przestrzeń tradycji i kultury, tworzona przez miejsca historycznie i kulturowo powiązane (muzea, gościńce, sale wiejskie), stanowiąc będzie centrum życia społecznego pozwalające mieszkańcom na utrzymywanie dawnych wzorców zachowań, pielęgnowanie ojcowizny, utrzymywanie wspomnień z życia przodków, umożliwiające zachowanie lokalnej tożsamości. Organizacyjne, finansowe i projektowe wsparcie miejsc tradycji i kultury to najważniejsze działania dla podtrzymywania więzi społecznych i sąsiedzkich, integracji lokalnej i regionalnej, uczenia i przekazywania innym wartości tkwiących w kulturze tego mikroregionu. Prowadzone spotkania, warsztaty, festiwale nie tylko uczą i bawią ale przede wszystkim pozwalają na zachowanie godności i poczucia przynależności do krobskiej ziemi.

Wszystkie obszary zamieszkałe będą współgrały przestrzennie i społecznie poprzez utworzenie miejsc pracy, wypoczynku i aktywności dla mieszkańców. Poprawa ich wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną, zagospodarowanie przestrzeni publicznych i działania prospołeczne na terenach zrewitalizowanych stworzą miejsce aktywnego i bezpiecznego rozwoju dla różnych grup wiekowych.

ROZDZIAŁ 5. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

CELE REWITALIZACJI

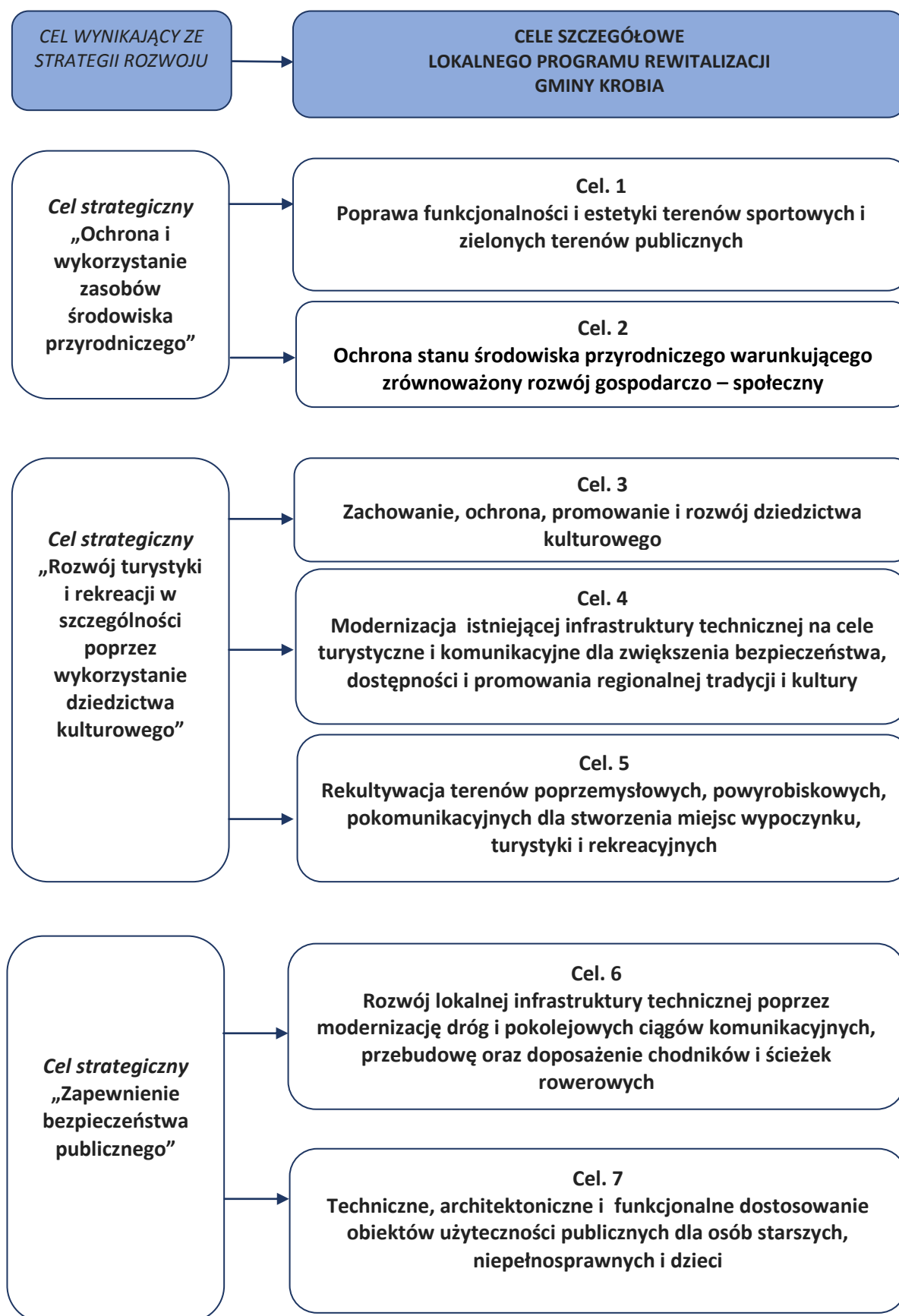
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwoju Gminy Krobia na lata 2014-2020. Cele rewitalizacji wprost wynikają ze sformułowanych w Strategii strategicznych celów rozwoju, które stanowią uszczegółowienie Priorytetów. Powiązania widoczne są w następujących grupach zagadnień:

- *Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy”* → *Cel strategiczny I „Ochrona i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego”* → *Cel operacyjny: „Zwiększenie obszaru i poprawa estetyki zielonych terenów publicznych”*
- *Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy”* → *Cel strategiczny II „Rozwój turystyki i rekreacji w szczególności poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego”* → *Cel operacyjny: „Rozszerzenie działań dotyczących kultywowania lokalnych tradycji”*
- *Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy”* → *Cel strategiczny II „Rozwój turystyki i rekreacji w szczególności poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego”* → *Cel operacyjny: „Zwiększenie zasobu oraz atrakcyjności obiektów sportowo-rekreacyjnych i infrastruktury kultury”*
- *Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy”* → *Cel strategiczny III „Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia”* → *Cel operacyjny: „Rozwój przedsiębiorczości i podniesienie poziomu inwestycji”*
- *Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy”* → *Cel strategiczny III „Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia”* → *Cel operacyjny: „Przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk społecznych”*
- *Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy”* → *Cel strategiczny III „Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia”* → *Cel operacyjny: „Zapewnienie warunków do edukacji społeczeństwa”*
- *Priorytet: „Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców”* → *Cel strategiczny I „Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego”* → *Cel operacyjny: „Rozwój lokalnej infrastruktury technicznej”*
- *Priorytet: „Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców”* → *Cel strategiczny II „Zwiększanie poziomu uczestnictwa obywateli w życiu publicznym”* → *Cel operacyjny: „Rozwój działań na rzecz aktywności społeczeństwa”*

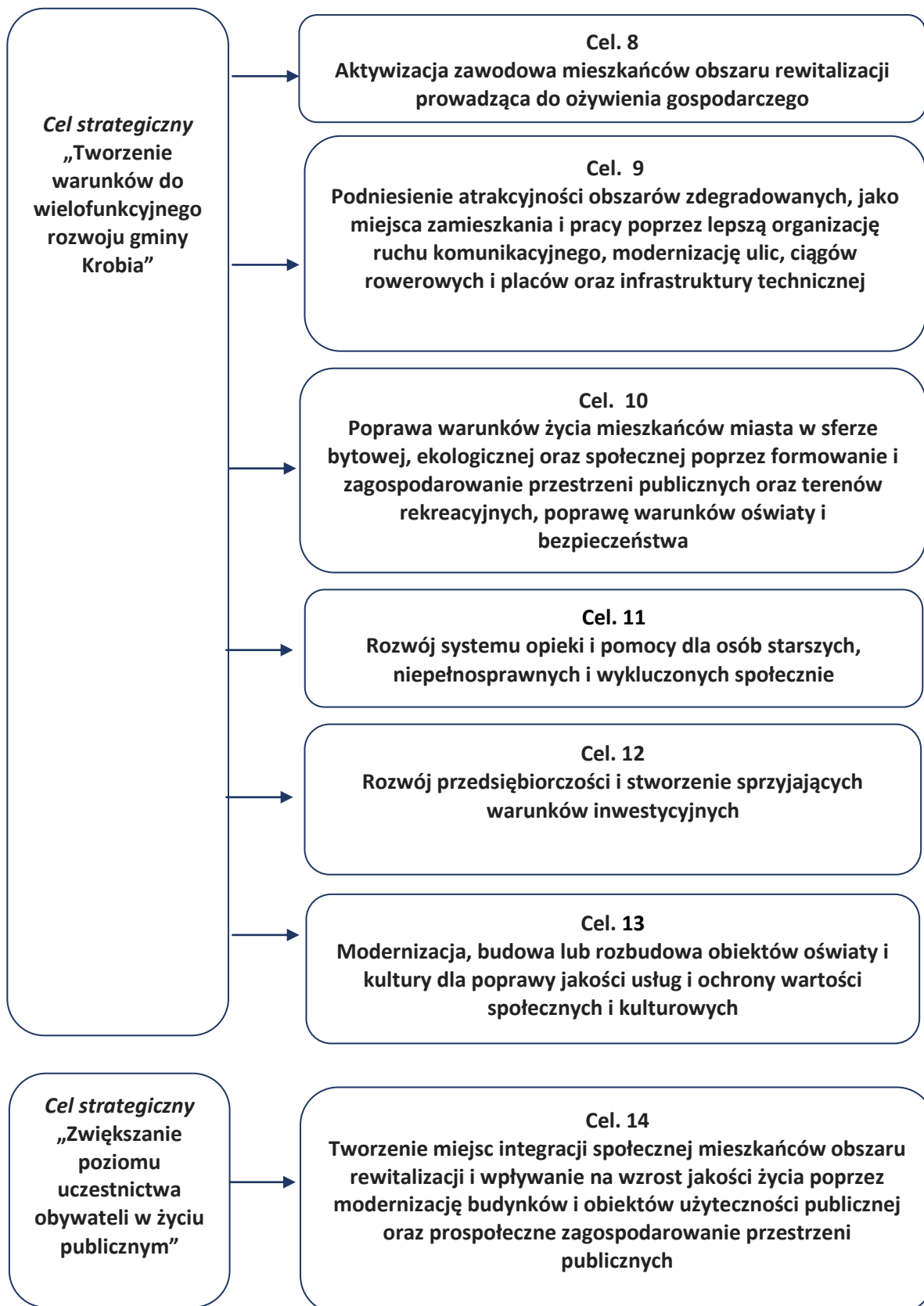
W związku z powyższym oraz przy uwzględnieniu wyników diagnozy stanu istniejącego oraz potrzeb, preferencji i wymagań mieszkańców gminy Krobia w Lokalnym Programie Rewitalizacji określono następujące cele rewitalizacji (patrz schemat poniżej):

CEL GŁÓWNY LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY KROBIA

Ożywienie obszaru rewitalizacji w gminie Krobia poprzez działania prowadzone w sposób zintegrowany w sferze społecznej, przestrzennej, gospodarczej, technicznej i środowiskowej, zmierzające do stworzenia warunków do bezpiecznego życia, wypoczynku i inwestowania, w poszanowaniu środowiska naturalnego oraz wielowiekowej tradycji.

Wymienione cele dotyczą bardzo wielu dziedzin życia mieszkańców gminy Krobia. Ich realizacja poprawi jakość zamieszkania, podniesie warunki materializacji potrzeb mieszkańców, wpłynie na ich bezpieczeństwo. Zmianie ulegnie także sposób zagospodarowania ważnych przestrzeni miasta, czego skutkiem będzie lepsza ich organizacja, wzrost wartości nieruchomości, stworzą się miejsca dla aktywności społecznej i gospodarczej. Prezentowane tu cele stanowią początek dobrych zmian dla gminy Krobia, wzajemnie się uzupełniają i tworzą podstawę decyzji inwestycyjnych i administracyjnych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia ustalono kierunki działań, które wynikają z poszczególnych celów rewitalizacji. Owe kierunki odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym i mają na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk. W ramach LPR przewiduje się w obszarze rewitalizowanym działania w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Dotyczą one podniesienia warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, wprowadzaniu nowych funkcji ożywiających obszar gospodarczo i/lub społecznie, poprawy jakości przestrzeni publicznej i stanu zabudowy w obszarze rewitalizowanym. Lepsze warunki wiążą się z ulepszeniem stanu technicznego budynków i lokali mieszkalnych (remonty, adaptacje i prace konserwatorskie, wyposażenie w infrastrukturę techniczną), poprawą bezpieczeństwa publicznego, ulepszeniem stanu technicznego wygospodarowanych lokali niemieszkalnych i estetyki bezpośredniego otoczenia budynków, powstaniem przestrzeni wspólnych, umożliwiających integrację mieszkańców i wzmacnianie spójności społecznej. Ową spójność sąsiedztwa można uzyskać poprzez działania animacyjne, odtwarzanie i wzmacnianie więzi społecznych, inicjowanie sąsiedzkich przedsięwzięć wspólnych. W kierunkach działań zwrócono szczególną uwagę na kontekst zachowania i pielęgnowania tradycji i kultury poprzez wsparcie działań inicjujących ów procesy oraz pozwalających na rozwój i propagowanie wspomnianych wartości.

Działania we wspomnianych pięciu sferach mogą wzmocnić potencjał dochodowy mieszkańców, mogą także wpłynąć na aktywizację gospodarczą, głównie poprzez pomoc w organizowaniu mikroprzedsiębiorczości i podmiotów ekonomii społecznej. Istotą sprecyzowanych kierunków działań jest również poprawa jakości życia w kontekście infrastrukturalnym. Przedsięwzięcia na rzecz optymalnego zaspokojenia potrzeb komunikacyjnych w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, przy zapewnieniu dobrej dostępności pozwolą na wprowadzanie nowych funkcji ożywiających obszar gospodarczo lub społecznie oraz pozwolą na działalność handlową lub usługową nastawioną na obsługę potrzeb bezpośredniego sąsiedztwa. Określono następujące kierunki rewitalizacji:

- Aktywizacja dzieci i młodzieży
- Aktywizacja osób wykluczonych społecznie
- Budowa społeczeństwa obywatelskiego
- Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców
- Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru
- Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji
- Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców
- Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa

- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej
- Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej
- Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej
- Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej
- Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu
- Zagospodarowanie i ochrona terenów cenny przyrodniczo i turystycznie

Sprecyzowane w LPR kierunki działań wpływają na poprawę jakości życia poprzez stworzenie szeroko dostępnych szans na realizowanie przez każdego swego osobistego potencjału, poprzez uczestnictwo w kulturze, wolontariat, aktywność obywatelską, hobbystyczną lub mikrobiznes. Wzmocniony został proces zmian mający na celu poprawę oferty opiekuńczej i edukacyjnej poprzez uzupełnianie infrastruktury społecznej, oraz szczególną dbałość o ich dobry poziom. Różne formy działalności społecznej, opiekuńczej, integracyjnej lub animacyjnej, której beneficjentami, pracownikami i/lub wolontariuszami mogą być osoby z bezpośredniego sąsiedztwa wzmocnią poczucie tożsamości, wzbudzą chęci samorealizacji. Zwraca się szczególną uwagę na wzmocnienie dostępności komunikacyjnej do istniejących ośrodków edukacji, zdrowia i pomocy społecznej.

Ważne jest aby w dalszym procesie zmian władze lokalne zastosowały instrumenty wsparcia zatrudnienia podczas procesu rewitalizacji, jak tworzenie bazy kompetencji zawodowych wśród osób bezrobotnych lub zastosowanie klauzul społecznych w przetargach. Prowadzenie przez władze świadomej polityki czynszowej, wspomagającej pożądaną funkcję w formie programów takich jak „Lokale dla kreatywnych”, przetargów celowych i innych narzędzi wesprze społeczność lokalną w budowaniu własnego kapitału, który może przerodzić się w aktywność zawodową lub społeczną. Również porządkowanie stanu prawnego nieruchomości wzmocnią proces funkcjonalnych zmian.

Ustalone w LPR kierunki działań mogą przyczynić się do poprawy jakości przestrzeni publicznej i stanu zabudowy w obszarze rewitalizowanym. Można to uzyskać poprzez prace restauratorskie i konserwatorskie w obiektach zabytkowych i cennych historycznych przestrzeniach publicznych, poprzez dogłębne rozpoznanie dotychczasowych i niezbędnych nowych funkcji danego fragmentu przestrzeni publicznej (w tym – tradycyjnych sposobów korzystania z danego fragmentu przestrzeni). Ważne będzie wypracowanie projektu danego fragmentu przestrzeni publicznej z udziałem wszystkich istotnych interesariuszy, a jego realizacja powinna być oparta na wnioskach z konsultacji społecznych. Niezwykle istotna jest przemyślana inauguracja nowych funkcji, np. poprzez zaplanowaną akcję społeczną lub specjalnie zaaranżowane wydarzenie artystyczne. Należy pamiętać, że owe przestrzenie publiczne powinny być przyjazne pieszym, wyposażone w zielen i małą architekturę, itd. Znaczące jest także zrównoważenie funkcjonalne wspomnianych miejsc publicznych, a zwłaszcza właściwy podział na przestrzeń pieszą i komunikacyjną (transportową). Wiadomym jest, że priorytetem jest ruch pieszy, rowerowy i transport zbiorowy, a nie samochodowy.

Przesłanką w ustalonych kierunkach działań są przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej, które powinny budować, wzmacniać i otwierać możliwości różnych jej aktywności. Należy wspierać przedsięwzięcia edukacyjne, w tym o charakterze powszechnej edukacji obywatelskiej, umacniające poczucie lokalnej tożsamości i więzi z tradycją miejsca oraz odbudowujące patriotyzm lokalny, w tym wieloletni program edukacyjny prowadzony w szkołach. Konieczne są przedsięwzięcia promocyjne o wspomnianych powyżej celach, należycie wplecione w inne działania rewitalizacyjne i zharmonizowane z nimi. Pamiętać należy, że działania animacyjne zmierzające do ożywienia lokalnych tradycji, jak i działania kulturalne budujące nowy wizerunek Krobi, jako centrum miasta otwartego, inspiruje do aktywności pozadomowej mieszkańców i kreuje nowy wizerunek gminy jako

miejsca o wysokiej jakości pracy i komforcie zamieszkania, ze wzmocnioną infrastrukturą społeczną i techniczną, pozwalającym na aktywność mieszkańców, umożliwiającym działalność inwestycyjną, bezpiecznym, współgrającym ze środowiskiem naturalnym i wielowiekową tradycją (cytat z *Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu programu rewitalizacji* – Rozdział 4 tego opracowania).

Prezentowany poniżej schemat (Tab. 17) obrazuje zależności kierunków działań od ustalonych celów. Znaczniki dodatnie (+) ukazują pozytywny kontekst współzależności, brak znaczników oznacza, że wspomnianych relacji nie ma.

Tabela 17. Zależności kierunków działań od ustalonych celów sprecyzowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia

CELE REWITALIZACJI		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
KIERUNKI DZIAŁAŃ		Poprawa funkcjonalności i estetyki terenów sportowych i zielonych terenów publicznych	Ochrona stanu środowiska przyrodniczego warunkującego zrównoważony rozwój gospodarczo – społeczny	Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	Modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej na cele turystyczne i komunikacyjne dla zwiększenia bezpieczeństwa dostępności i promowania regionalnej tradycji i kultury	Rekultywacja terenów przemysłowych, powyrobiskowych i pokolejowych dla stworzenia miejsc wypoczynku, turystyki i rekreacji	Rozwój lokalnej infrastruktury technicznej poprzez modernizację dróg i pokolejowych ciągów komunikacyjnych, przebudowę oraz doposażenie chodników i ścieżek rowerowych	Techniczne, architektoniczne i funkcjonalne dostosowanie obiektów użyteczności publicznych dla osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci	Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji prowadząca do ożywienia gospodarczego	Podniesienie atrakcyjności obszarów zdegradowanych, jako miejsca zamieszkania i pracy poprzez lepszą organizację ruchu komunikacyjnego, modernizację ulic i placów oraz infrastruktury technicznej	Poprawa warunków życia mieszkańców miasta w sferze bytowej, ekologicznej oraz społecznej poprzez formowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjnych, poprawę warunków oświaty i bezpieczeństwa	Rozwój systemu opieki i pomocy dla osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie	Rozwój przedsiębiorczości i stworzenie sprzyjających warunków inwestycyjnych	Modernizacja, budowa lub rozbudowa obiektów oświaty i kultury dla poprawy jakości usług i ochrony wartości społecznych i kulturowych	Tworzenie miejsc integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji i wpływanie na wzrost jakości życia poprzez modernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych
SFERA SPOŁECZNA DZIAŁAŃ	Aktywizacja dzieci i młodzieży	+		+	+	+					+			+	
	Aktywizacja osób wykluczonych społecznie							+	+		+			+	+
	Budowa społeczeństwa obywatelskiego			+					+			+		+	
	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców		+					+		+	+	+			

	Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru		+	+	+						+			+	
	Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji	+				+		+		+		+		+	+
SFERA GOSPODARCZA DZIAŁAŃ	Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym			+		+			+	+			+		
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców								+		+		+	+	
	Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa	+			+	+			+				+		
SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA DZIAŁAŃ	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	+			+				+					+	+
	Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej				+				+						+
	Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	+									+			+	+
SFERA TECHNICZNA DZIAŁAŃ	Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej		+			+				+					+
	Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej					+	+		+		+				
	Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu										+				
SFERA ŚRODOWISKOWA DZIAŁAŃ	Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie	+	+	+			+								

ROZDZIAŁ 6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Kierunki działań sprecyzowane w poprzednim rozdziale, warunkujące lepsze warunki zamieszkania i inwestowania, osobistego rozwoju, możliwości integracji społecznej wzmacniają funkcje społeczne i gospodarcze, organizują funkcjonalną przestrzeń publiczną i nadają nowy wizerunek gminie. Owe kierunki będą realizowane poprzez system wzajemnie wzmacniających się przedsięwzięć.

Przedsięwzięcia zaprezentowane poniżej podzielone zostały na dwa zespoły: planowane (podstawowe) i pozostałe (uzupełniające). Te ujęte w grupie pierwszej stanowią istotę przemian rewitalizacyjnych, bez których realizacja założonych celów nie będzie możliwa, a obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Te ujęte w drugiej grupie mają mniejszą skalę oddziaływania, aczkolwiek w przypadku działań na obszarze Krobi stanowią one formę uzupełniającą do przedsięwzięć podstawowych. W obu prezentowanych zespołach przedsięwzięć znalazły się takie, które są realizowane poza obszarem zdegradowanym. Jednakże ich realizacja warunkuje proces dobrych zmian – mogą bowiem wpłynąć na aktywizację dzieci i młodzieży, dadzą wsparcie i wzmocnią relacje i integracje społeczne, pozwolą na usamodzielnienie osób starszych i wykluczonych społecznie oraz poprawią dostęp do opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. Wpłyną także na bezpieczeństwo publiczne, atrakcyjność turystyczną i dadzą szansę na rozwój tożsamości i kultury mikroregionu z którym mieszkańcy się identyfikują.

Tabela 18a. Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w LPR

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W RAMACH LPR_KROBIA		PRZEDSIĘWZIĘCIE/PROJEKT ROZWIĄZUJE PROBLEMY					OBSZAR REWITALIZACJI
		społeczne	przestrzenno- funkcjonalne	gospodarcze	techniczne	środowiskowe	
PRZEDSIĘWZIĘCIA PLANOWANE (PODSTAWOWE)	PROJEKT NR 1	<i>Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i>	+	+	+		Krobia Centrum
	PROJEKT NR 2	<i>Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne</i>	+	+		+	Krobia Centrum
	PROJEKT NR 3	<i>Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)</i>	+	+		+	Krobia Centrum
	PROJEKT NR 4	<i>Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</i>	+	+	+	+	Pudliszki Zachód
	PROJEKT NR 5	<i>„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</i>	+	+		+	Krobia Centrum
	PROJEKT NR 6	<i>Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</i>	+	+			Krobia Centrum
	PROJEKT NR 7	<i>Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</i>	+	+	+		Krobia Centrum
	PROJEKT NR 8	<i>„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w</i>	+	+		+	Krobia Centrum
	PROJEKT NR 9	<i>Krobia miastem nowoczesnej edukacji</i>	+		+		Krobia Centrum
	PROJEKT NR 10	<i>Pudliszki Senior+</i>	+				Pudliszki Zachód
	PROJEKT NR 11	<i>Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi</i>	+	+		+	poza obszarem rewitalizacji

	PROJEKT NR 12	Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej	+	+	+			poza obszarem rewitalizacji
PRZEDSIĘWZIĘCIA POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)	PROJEKT NR 13	Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia	+	+		+	+	Krobia Centrum Pudliszki Zachód
	PROJEKT NR 14	Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi	+	+		+		Krobia Centrum
	PROJEKT NR 15	Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej	+	+				Pudliszki Zachód
	PROJEKT NR 16	„Wirtualny spacer po Krobi”	+			+		Krobia Centrum Pudliszki Zachód
	PROJEKT NR 17	Utworzenie alei spacerowej w Krobi	+	+			+	Krobia Centrum Krobia Południe Krobia Zachód
	PROJEKT NR 18	Budowa stadionu sportowego w Krobi	+	+	+	+	+	poza obszarem rewitalizacji (powiązane z Krobia Centrum)
	PROJEKT NR 19	Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki	+	+		+	+	poza obszarem rewitalizacji
	PROJEKT NR 20	Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo	+	+	+	+	+	poza obszarem rewitalizacji

Tabela 18b. Zależności przedsięwzięć rewitalizacyjnych od ustalonych kierunków działań sprecyzowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia

KIERUNKI REWITALIZACJI →		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE ↓		SFERA SPOŁECZNA DZIAŁAŃ						SFERA GOSPODARCZA DZIAŁAŃ			SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA DZIAŁAŃ			SFERA TECHNICZNA DZIAŁAŃ		SFERA ŚRODOWISKOWA DZIAŁAŃ		
		Aktywizacja dzieci i młodzieży	Aktywizacja osób wykluczonych społecznie	Budowa społeczeństwa obywatelskiego	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców	Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru	Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji	Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym	Aktywizacja zawodowa mieszkańców	Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej	Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej	Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej	Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu	Zagospodarowanie i ochrona terenów cennych przyrodniczo i turystycznie	
PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE	Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom					+	+	+			+	+	+	+	+			
	Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne	+	+	+	+	+	+								+		+	
	Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)				+							+	+		+	+		
	Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku	+	+		+		+	+	+	+	+		+		+		+	
	„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych				+		+			+	+				+	+		+
	Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+					+

PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIACIE	Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT	+	+				+		+				+			+		
	„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi				+		+			+	+							+
	Krobia miastem nowoczesnej edukacji	+	+				+		+			+	+		+			
	Pudliszki Senior+		+		+		+					+	+					
	Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi	+	+		+		+					+	+					
	Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej	+	+	+		+	+			+	+	+	+		+			
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIACIE	Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia	+	+			+		+	+	+							+	
	Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi				+	+										+	+	
	Adaptacja pałacu w Pudliskach na Dom Pomocy Społecznej		+		+		+	+	+		+	+	+					
	„Wirtualny spacer po Krobi”	+	+			+				+							+	
	Utworzenie alei spacerowej w Krobi						+		+		+			+	+			+
	Budowa stadionu sportowego w Krobi	+	+		+		+	+		+			+		+			
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIACIE	Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki						+			+	+			+	+			+
	Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo					+		+	+		+			+			+	
Liczba wskazań		10	12	4	11	6	16	7	7	10	10	8	9	6	11	5		7
Ilość wskazań dla wybranego „kierunku rewitalizacji” (ogółem 20 wskazań=100%)		50	60	20	55	30	80	35	35	50	50	40	45	30	55	25		35

- *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będące poza obszarem rewitalizacji*

Obszar rewitalizacji a miejsca przedsięwzięć rewitalizacyjnych – merytoryczne uzasadnienie

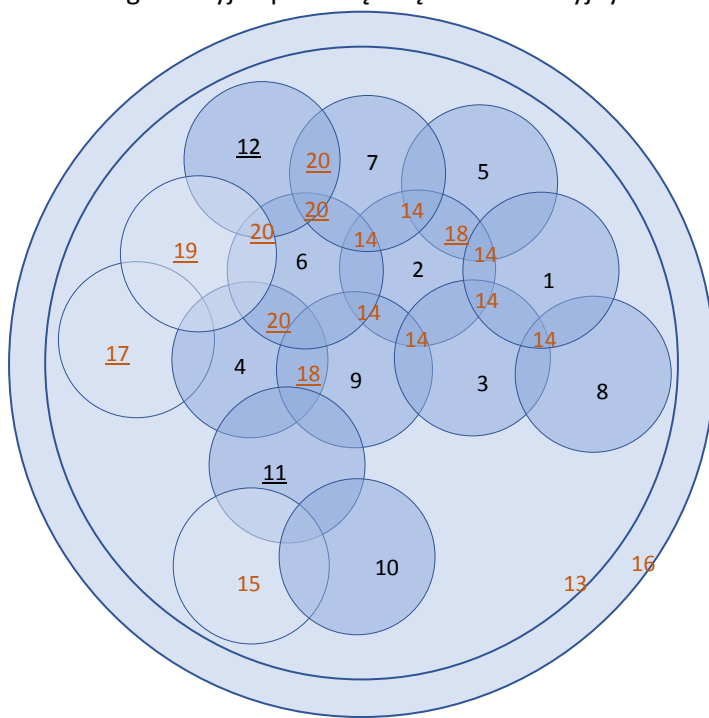
Jak zaznaczono w rozdziale 3.2.2 planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne (12 podstawowych i 8 uzupełniających) znajdują się zarówno w granicach obszaru rewitalizacji jak i poza nim. Spośród tych 12-tu dwa są zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji (projekt [11](#) i [12](#)); spośród 8-miu cztery wykraczają poza granice obszaru rewitalizacji (projekt [17](#), [18](#), [19](#), [20](#)). Jednakże wszystkie projekty, które stanowią podstawę LPR Krobia, nie są przypadkowe, a często sukces jednego przedsięwzięcia zależy od realizacji innego (patrz schematy poniżej).

Strukturę organizacyjną przedsięwzięć rewitalizacyjnych Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia można zdefiniować jako całokształt stosunków między elementami całości lub elementami a całością, rozpatrywany ze względu na współprzyczynianie się elementów do powodzenia całości. Struktura ta powstaje w wyniku tworzenia i wykorzystania istniejących zasobów oraz kształtowania zależności (więzi) organizacyjnych. Struktura taka jest więc siecią przedsięwzięć w celu sprawnego i skutecznego realizowania celów rewitalizacji. Niektóre przedsięwzięcia mają na celu realizację konkretnych zadań rewitalizacyjnych (np.: pomoc społeczna, aktywizacja mieszkańców, edukacja), realizacja innych przyczyni się do poprawy warunków życia i zamieszkania (np. rekreacja, dostępność komunikacyjna, bezpieczeństwo), inne przysłużą się poprawie wizerunku gminy jako ośrodka o dobrych warunkach gospodarowania, atrakcyjnego poznawczo (turystycznie). Celem przedsięwzięć jest więc całokształt działań naprawczych, które mają odniesienie nie tylko w materialnej poprawie struktury, ale także w psychologiczno-społecznej sferze życia człowieka. Zatem, aby osiągnąć cele rewitalizacji należy dokonać właściwego doboru przedsięwzięć, by tworzyły one system organizacyjnie powiązanych zadań, pomiędzy którymi zachodzą zależności. Hierarchiczny podział na podstawowe i uzupełniające mówi o znaczeniu działań rewitalizacyjnych, decydować może o etapach ich realizacji. Jednak zarówno jedne jak i drugie powinny tworzyć całość pozwalającą na wyprowadzenie obszaru z kryzysu. Taki schemat organizacyjny przedsięwzięć na terenie gminy Krobia prezentuje schemat 1. Pokazuje on myśl rewitalizacyjną władz gminy i chęć działań w różnych sferach (społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej). W ramach struktury organizacyjnej przedsięwzięć LPR Krobia wyróżnić można cztery rodzaje zależności: operacyjne, funkcjonalne, materialne i niematerialne.

Zależności operacyjne (schemat 2) pomiędzy przedsięwzięciami zdefiniowanymi w LPR Krobia występują w wyniku powiązań przestrzennych (lokalizacyjnych) wybranych przedsięwzięć, które jednocześnie wykazują zbieżność realizacji celów rewitalizacji. Wyróżnić można cztery skupienia projektów. Pierwsze skupia zadania realizowane w ścisłym centrum miasta i służą głównie jego mieszkańcom. (projekty: 1-2-3-5-7-8-9). Ich realizacja wpłynie na jakość życia, bowiem to teren największej aktywności pozadomowej mieszkańców, znajdują się tam najważniejsze usługi (rynek jako miejsce realizacji usług podstawowych, szkoła, kościół, biblioteka, usługi handlu i administracji, bank, park), wszystkie spięte systemem komunikacji, która wymaga modernizacji i przekształceń funkcjonalno-organizacyjnych dla zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu poruszania. Drugie skupienie obejmuje projekty pozwalające na poprawę bezpieczeństwa podróżujących (zwłaszcza poruszających się pieszo lub rowerem), poprawiają dostępność do terenów rekreacyjnych, edukacji, usług. Projekty: [20-5-3-17-19](#) wiążą wszystkie przedsięwzięcia przez system ścieżek, dróg i przejść. To wewnątrz układ komunikacyjny miasta (pieszy i rowerowy), który poprawi zdolność bezkolizyjnego poruszania się po mieście i poza nim, łączy jednocześnie wszystkie najważniejsze miejsca realizacji celów społecznych. Trzecie skupienie obejmuje projekty [4-19-6](#), które służą zachowaniu jednocześnie

wartości kulturowych i rozwojowi wartości edukacyjnych. Cegielnia w Pudliszkach, jako potencjalne miejsce muzeum i edukacji, jest połączone z istniejącą ścieżką pieszo-rowerową (wymagającą modernizacji) z Muzeum Stolarstwa i Biskupizny (które w czasie funkcjonowania cegielni korzystało z wytwarzanych tam materiałów oraz wartości poznawczych tego miejsca). Ten związek wymienionych projektów da możliwość wykorzystania istniejącego potencjału do celów edukacyjnych, poznawczych i turystycznych. Czwarte skupienie obejmuje projekty 13-16, których realizacja przyczyni się do zmiany wizerunku gminy. Opracowanie systemu informacji o terenie i systemu informacji wizualnej dla potrzeb turystycznych to jedno z najważniejszych zadań promujących gminę jako ośrodek o wyjątkowej na skalę kraju kulturze, promującej regionalny folklor (Biskupizne).

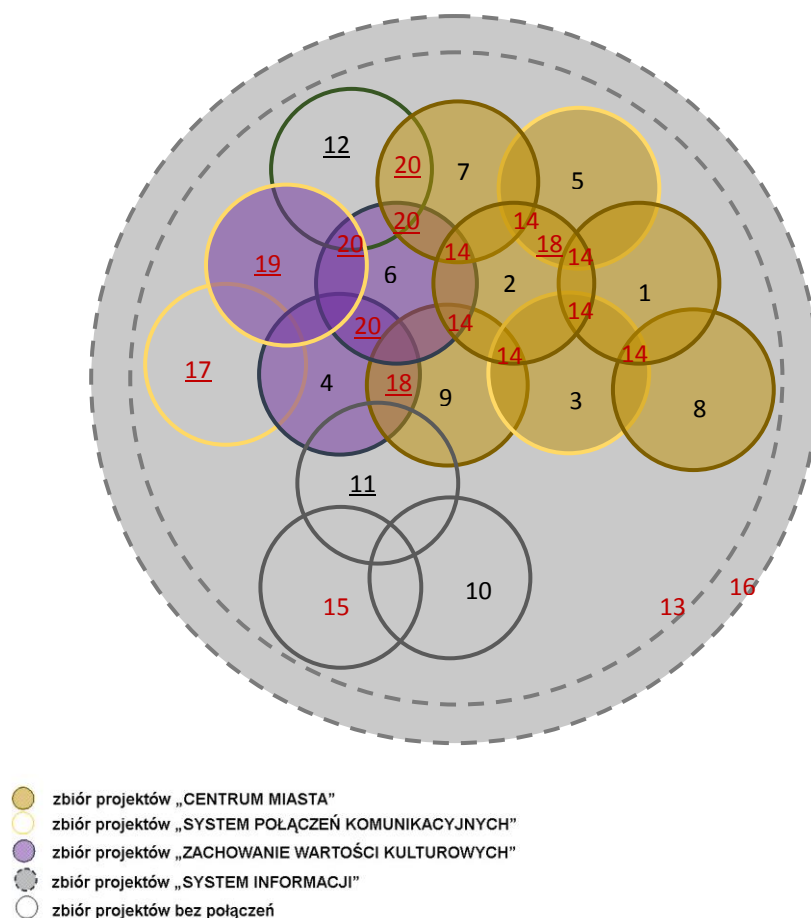
Schemat 1. Struktura organizacyjna przedsięwzięć rewitalizacyjnych LPR Krobia – ujęcie całościowe

- 1-12 przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe
- 13-20 przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniające
- 11, 12, 17, 18, 19, 20 przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

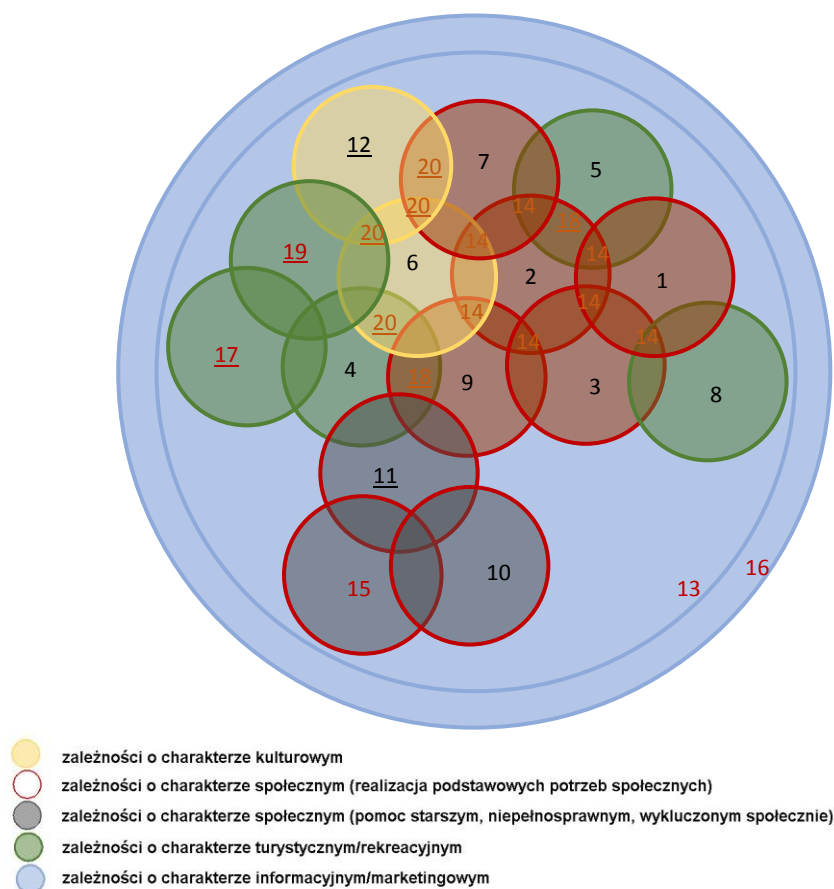
Schemat 2. Zależności operacyjne pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Źródło: opracowanie własne

Zależności funkcjonalne (schemat 3) występują pomiędzy przedsięwzięciami o podobnych lub zbliżonych cechach pozwalających na realizację wybranych potrzeb społecznych (spięte ideowo). Wyróżnia się pięć skupień przedsięwzięć w ramach LPR Krobica. Pierwsze scala projekty o charakterze społecznym, służące mieszkańcom, dzięki którym mogą oni realizować swoje potrzeby (projekty 1-2-3-7-9-10-11-15). Drugie skupienie obejmuje projekty o charakterze turystycznym i rekreacyjnym (projekty 4-5-8-17-19). Trzeci zbiór ma charakter kulturowy i pozwala na zachowanie wartości kulturowych i tradycji (projekty 6-12). Czwarty zespół projektów (10-11-15) ma charakter prospołeczny i pozwala na opiekę oraz pomoc osobom wykluczonym, starszym, niepełnosprawnym.

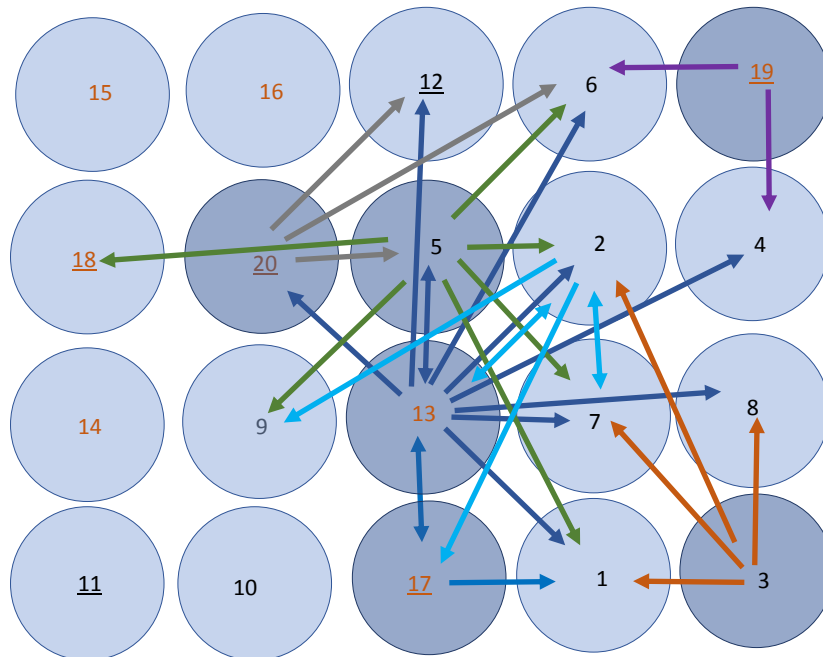
Schemat 3. Zależności funkcjonalne pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Źródło: opracowanie własne

Zależności materialne (schemat 4) związane są z przepływem „materii”, a zatem występują pomiędzy przedsięwzięciami, których realizacja i dalsze funkcjonowanie zależy od fizycznego (drogowego) połączenia pozwalającego na przepływ ludzi i dóbr. Mogą być one inicjowane powiązaniem społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi itp., jednakże dopiero fizyczne połączenie daje szansę na sukces przedsięwzięć. Z całego zbioru 20-tu wyróżnić można sześć przedsięwzięć, dzięki którym reszta może zostać uaktywniona i zrealizowana. To projekty 2, 3, 5, 13, 16, 19 i 20. Projekt 2 oddziałuje aktywizująco na przedsięwzięcia 7, 9, 13, 17; projekt 3 wpłynie bezpośrednio na przedsięwzięcia 1-7-8; projekt 5 przyczyni się do urzeczywistnienia przedsięwzięć 6-2-7-1-13-9-18; projekt 13 zaktywizuje 20-12-5-6-2-4-8-7-1-17; projekt 17 umożliwi realizację celów przedsięwzięć 1-13, projekt 19 da wyraz w sukcesie 6-4, natomiast 20 wzmocni przedsięwzięcie 5-6-12. Spośród wymienionych sześciu projektów dwa znajdują się poza obszarem rewitalizacji (19 i 20). Ich realizacja może mieć jednak znaczący wpływ na zachowanie wartości kulturowych regionu (droga po nieczynnej linii kolejowej powiąże Domachowo-stolicę Biskupizny z głównym ośrodkiem miejskim dając możliwość powiązań turystycznych, w ramach których propaguje się wartości tradycji i tożsamości miejsc, natomiast istniejąca ścieżka pieszo-rowerowa Krobia - Pudliszki połączy teren starej cegielni jako jedyne w gminie potencjalnego ośrodka rekreacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym). Ich realizacja może też wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa podróżujących. Warto zaznaczyć, iż projekt 20 przyczyni się do rewitalizacji terenów pokolejowych, wzmocni więc wartość zasobów gminy o cenny element komunikacyjny, turystyczny i promujący.

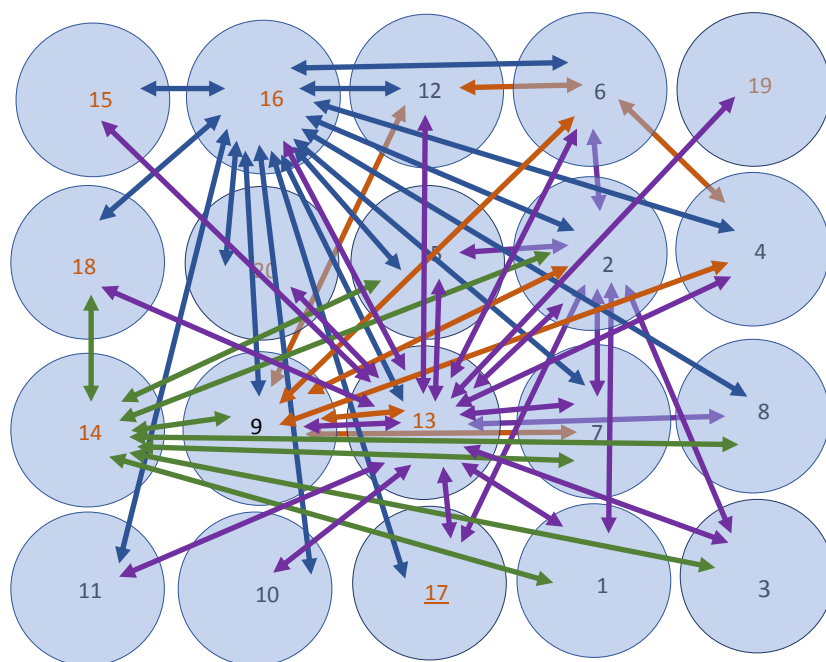
Schemat 4. Zależności materialne (związane są z przepływem „materii”) pomiędzy przedsiębiorstwami rewitalizacyjnymi LPR Krobia.

Źródło: opracowanie własne

Zależności niematerialne (schemat 5) związane są z przepływem „energii”, łączą te przedsiębiorstwa, które pozwalają na przepływ wiedzy, informacji, pamięci kulturowej i tożsamości itp. W przedsiębiorstwach podjętych w ramach LPR Krobia wyróżnić można cztery wiązki zależności międzyprojektowych. Wiązka pomarańczowa jest znacząca z uwagi na przepływ wiedzy, umiejętności i kompetencji, wiązka niebieska obejmuje wirtualny świat informacji, fioletowa da wyraz w organizacyjnym uporządkowaniu zasobów wartych poznania, oraz wiązka zielona pozwalająca na kontrolę i bezpieczeństwo mienia i życia publicznego.

Schemat 5. Zależności niematerialne (związane są z przepływem „energii”) pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi LPR Krobia

Źródło: opracowanie własne

Jak zaznaczono na początku tego podrozdziału wszystkie przedsięwzięcia ujęte w programie rewitalizacji tworzą spójną całość, a ich finalizacja może przyczynić się do poprawy sytuacji kryzysowej na obszarze Krobia Centrum i Pudziszki Zachód. Ich treść jest tak zdefiniowana, aby poprawiać społeczną, przestrzenną, gospodarczą, techniczną i środowiskową sferę życia mieszkańców. Powyższa analiza wykazała, że kompatybilność i komplementarność przyjętych zadań, które nie tylko się uzupełniają, ale też współzależą od siebie.

O ile przedsięwzięcia, które są podejmowane na obszarze rewitalizacji nie wymagają wyjaśnień co do ich zasadności realizacji, to na pewno konieczne jest uzasadnienie wyboru przedsięwzięć realizowanych poza obszarem zdegradowanym. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia zdefiniowanych jest sześć takich zadań (spośród 20tu) (szczegóły przedsięwzięć zostały zdefiniowane w rozdziale 6.1 i 6.2, tu zaprezentowano ich krótką charakterystykę):

- Projekt 11 będzie realizowany na terenie przemysłowym i ma służyć wzmocnieniu dla osób starszych, samotnych, wykluczonych społecznie i niepełnosprawnych, które otrzymają wsparcie i warunki dla osiągnięcia integracji społecznej i pomoc w usamodzielnieniu. Obiekt po byłej Gazowni znajduje się blisko centrum i ma zostać przeznaczony na cele społeczne z bogatym programem wsparcia dla osób potrzebujących pomocy.
- Projekt 12 obejmuje działania na terenie wsi Domachowo (Biskupiański Gościniec i obszar przy świetlicy wiejskiej w Domachowie). Walorem wsi jest kultura biskupiańska, którą mieszkańcy pieczołowicie kultywują, chronią i przekazują innym. We wsi Domachowo odbywa się wiele imprez folklorystycznych. W przeciągu roku wielość wydarzeń organizowanych cyklicznie lub okazjonalnie przyciąga tłumy turystów i stałych bywalców z całego kraju. Należą do nich m.in.: odpust św. Michała Archanioła, Katarzynki, Podkoziołek, Dożynki, Boże Ciało, Festiwal Tradycji i Folkloru (największa impreza masowa na 2000 osób) i wiele innych. Liczba uczestników niektórych imprez sięga 2 tys. osób. Domachowo leży również na Biskupiańskim Szlaku Kulinarnym, który swym zasięgiem obejmuje Krobię i 10 wsi. Ten oryginalny wiejski szlak

prorowadzi turystę do miejsc, w których serwowane są autentyczne, tradycyjne potrawy kuchni biskupiańskiej. Miejscem ważnym dla zachowania tradycji i rozwoju jest Biskupiański Gościniec, w którym odbywają się spotkania mieszkańców, ale także warsztaty: koronkarskie, rzeźbiarskie, malarskie, kulinarne, modowe. Ich celem jest propagowanie kultury biskupiańskiej (przekazywanie następnym pokoleniom wzorów i motywów folklorystycznych, zamiłowanie do pieczenia i gotowania, wytwarzania elementów użytkowych). Biskupiański Gościniec to, oprócz świetlicy wiejskiej, jedno z dwóch miejsc spotkań społeczności lokalnej. Pełni funkcję Centrum Kultury Biskupiańskiej, odbywają się tu wystawy, konferencje, a także spotkania Koła Gospodyń Wiejskich, tu ma także swoją siedzibę domachowski zespół folklorystyczny, to miejsce organizowania licznych warsztatów i uroczystości. Gościniec to miejsce hierarchicznie ważne, identyfikowalne nie tylko przez mieszkańców wsi, ale także przez okoliczną ludność, aktywne społecznie. Razem ze świetlicą wiejską oba miejsca tworzą przestrzeń o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, w których zachowuje się tradycję przodków. Niestety wymaga ona zmian, modernizacji, wsparcia organizacyjnego dla lepszego funkcjonowania i możliwości dbania o kulturę, folklor i tradycje.

- Projekt [17](#) wykorzystuje tereny pokolejowe znajdujące się w południowej części miasta Krobia na ciąg spacerowy, reszta trasy wytyczona jest po istniejących ciągach komunikacyjnych. Projekt pozwala na poprawę dostępności pieszej, wzmacnia bezpieczeństwo obywateli.
- Projekt [18](#), choć znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jest częścią zmian rewitalizacyjnych. Powstał poprzez przeniesienie funkcji sportowo-rekreacyjnej z terenu zlokalizowanego obok Wyspy Kasztelańskiej na teren położony niespełna kilometr dalej, o lepszej dostępności i zachowania swobody organizacji imprez sportowych. Należy zaznaczyć, że gmina Krobia posiada olbrzymi deficyt terenów rekreacyjnych i sportowych. Obecne zainwestowanie w tym zakresie nie spełnia potrzeb mieszkańców. Należy zaznaczyć, iż projekt ten był bardzo wspierany przez lokalną młodzież, znajduje się blisko szkoły podstawowej i gimnazjum, dlatego będzie wspierał sportową, rekreacyjną i edukacyjną sferę działań gminnych ośrodków. Obecny teren, na którym znajduje się niewymiarowe boisko do gry w piłkę zostanie przeznaczony na plac zabaw i spotkań mieszkańców, a jego zagospodarowanie uzupełni Projekt nr 2 i 9.
- Projekt [19](#) obejmuje doposażenie istniejącej ścieżki pieszo-rowerowej, będącej łącznikiem pomiędzy obszarami zdegradowanymi Krobia Centrum i Pudliszki Zachód. Ścieżka ta poprowadzona jest równolegle wzdłuż drogi krajowej o bardzo dużym natężeniu ruchu, wyprowadzającej ruch z terenu gminy w kierunku wschód-zachód. Ścieżka ta pełni funkcję trasy dojazdowej (rowerowej) do jednego z największych zakładów przetwórstwa znajdującego się w Pudliszkach, dlatego codziennie przemierzają ją pracownicy wspomnianego zakładu. Na terenie Pudliszek przewiduje się rewitalizację terenów powyrobiskowych i poprzemysłowych, które mają zostać przekształcone w centrum edukacji i rekreacji. Wydaje się więc konieczna modernizacja i doposażenie wspomnianej ścieżki stanowiącej treść projektu 19.
- Projekt [20](#) polega na modernizacji nieczynnej linii kolejowej Krobia –Domachowo, która wzmocni walory turystyczne gminy oraz przyczyni się do propagowania kultury biskupiańskiej. To teren pokolejowy, który został w projekcie LPR przeznaczony do działań rewitalizacyjnych ze względu na swoje wartości komunikacyjne, turystyczne i wspierające lokalną kulturę.

Z prezentowanych powyżej analiz, ujętych z formie graficznych schematów, wynika, że wszystkie przedsięwzięcia przewidziane w LPR Krobia stanowią spójną całość stanowiącą solidną podstawę dla odnowy nie tylko obszaru rewitalizacji ale także obszarów zdegradowanych. Większość przedsięwzięć będzie realizowana na wyznaczonych w LPR terenach zdegradowanych, natomiast 30% poza. Wśród

tych „poza” 33,3% stanowią tereny przemysłowe (dwa przedsięwzięcia), 33,3% tereny kolejowe, 16,7% komunikacyjne, 16,7 tereny niezabudowane zurbanizowane. Wszystkie te przedsięwzięcia mają na celu społeczny kontekst zmian rewitalizacyjnych. Zasadne jest więc włączenie ich w proces odnowy gminy Krobia.

Rezultatem planowanych przedsięwzięć będzie ożywienie obszaru rewitalizacji w gminie Krobia poprzez działania prowadzone w sposób zintegrowany w sferze społecznej, przestrzennej, gospodarczej, technicznej i środowiskowej. Rezultatem planowanych przedsięwzięć będzie stworzenie warunków do bezpiecznego życia, wypoczynku i inwestowania, w poszanowaniu środowiska naturalnego oraz wielowiekowej tradycji.

Jednocześnie realizacja przedsięwzięć pozwoli na osiągnięcie celów Strategii Rozwoju Gminy Krobia (patrz tabela 18c).

W rozdziale 6.1 i 6.2 przyjęto następujące oznaczenia na mapach przedstawiających *miejsce realizacji projektu*:

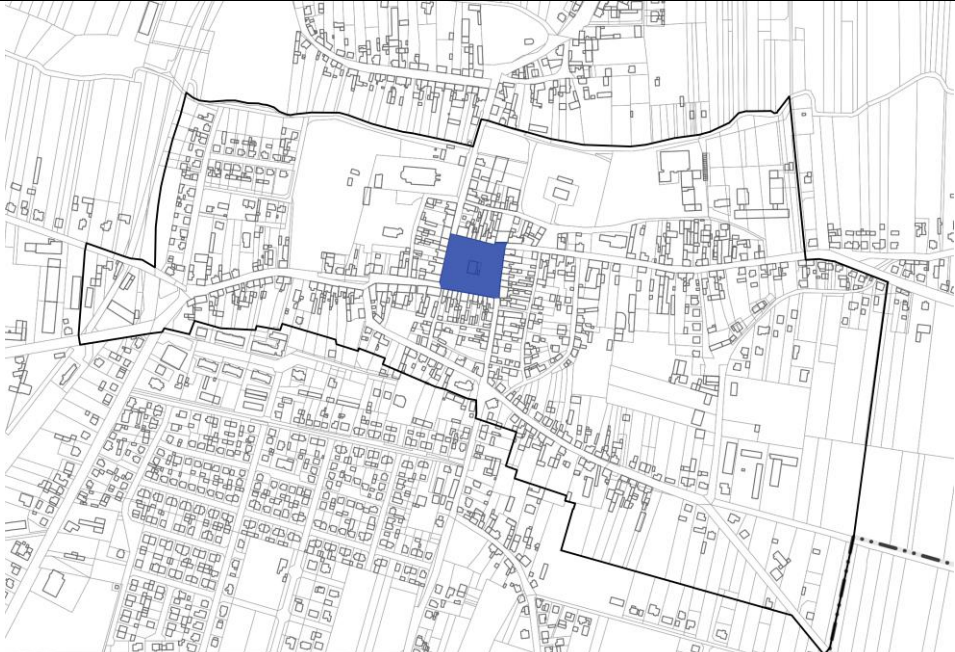
- obszary objęte procesem rewitalizacji i obszary przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- tereny poza obszarem objętym procesem rewitalizacji
- obszary przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenach poza obszarem objętym procesem rewitalizacji

Tabela 18c. Zgodność przedsięwzięć rewitalizacyjnych ustalonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia względem celów sprecyzowanych w Strategii Rozwoju Gminy Krobia (opracowanie własne) oraz celów LPR (opracowanie własne).

CELE STRATEGII ROZWOJU GMINY KROBIA		Ochrona i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego	Rozwój turystyki i rekreacji w szczególności poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego	Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia									Zwiększanie poziomu uczestnictwa obywateli w życiu publicznym			
PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE		CELE REWITALIZACJI (Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia)															
		1. Poprawa funkcjonalności i estetyki terenów sportowych i zielonych terenów publicznych	2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego warunkującego zrównowagony rozwój gospodarczo – społeczny	3. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	4. Modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej na cele turystyczne i komunikacyjne dla zwiększenia bezpieczeństwa, dostępności i promowania regionalnej tradycji i kultury	5. Rekultywacja terenów przemysłowych, powyrobiskowych i pokolejowych dla stworzenia miejsc wypoczynku, turystyki i rekreacyjnych	6. Rozwój lokalnej infrastruktury technicznej poprzez modernizację dróg i pokolejowych ciągów komunikacyjnych, przebudowę oraz doposażenie chodników i ścieżek rowerowych	7. Techniczne, architektoniczne i funkcjonalne dostosowanie obiektów użyteczności publicznych dla osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci	8. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji prowadząca do ożywienia gospodarczego	9. Podniesienie atrakcyjności obszarów zdegradowanych, jako miejsca zamieszkania i pracy poprzez lepszą organizację ruchu komunikacyjnego modernizację ulic, ciągów rowerowych i placów oraz infrastruktury technicznej	10. Poprawa warunków życia mieszkańców miasta w sferze bytowej, ekologicznej oraz społecznej poprzez formowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjnych, poprawę warunków oświaty i bezpieczeństwa	11. Rozwój systemu opieki i pomocy dla osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie	12. Rozwój przedsiębiorczości i stworzenie sprzyjających warunków inwestycyjnych	13. Modernizacja, budowa lub rozbudowa obiektów oświaty i kultury dla poprawy jakości usług i ochrony wartości społecznych i kulturowych	14. Tworzenie miejsc integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji i wplywanie na wzrost jakości życia poprzez modernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej oraz prosocjalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych		
PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE	Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom	+			+		+			+		+		+			+
	Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne			+				+			+			+			+
	Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)				+			+			+		+				+
	Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku	+	+			+					+		+				+
	„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych	+	+		+			+			+		+				+
	Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny			+					+	+					+		+
	Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT			+					+	+				+			+
	„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi	+									+		+				+
	Krobia miastem nowoczesnej edukacji			+					+	+				+	+		+
	Pudliszki Senior+								+				+				+
	Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi					+			+				+				+
	Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej			+					+			+					+
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPELNIAJĄCE	Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia			+						+							+
	Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobia				+						+						
	Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej								+			+					
	„Wirtualny spacer po Krobi”			+						+		+	+				+
	Utworzenie alei spacerowej w Krobi				+	+		+			+		+				+
	Budowa stadionu sportowego w Krobi	+									+		+				+
	Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki				+				+		+		+				+
Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo				+	+		+			+		+				+	

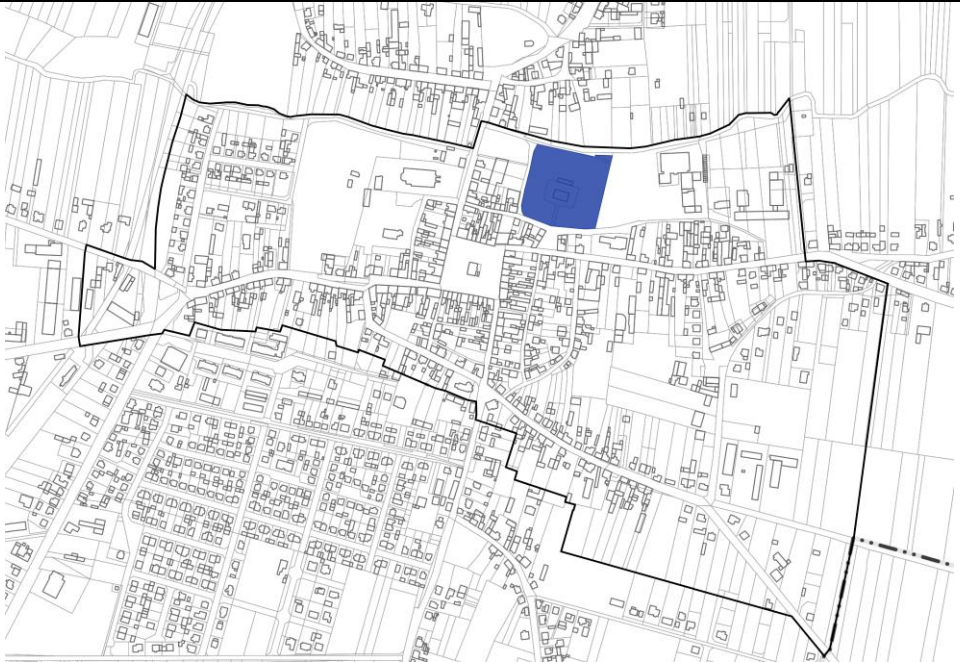
- *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będące poza obszarem rewitalizacji*

6.1 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PLANOWANE (PODSTAWOWE)

PROJEKT NR 1			
Nazwa projektu:	Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego) PROJEKT NR 14 Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi PROJEKT NR 17 Utworzenie alei spacerowej w Krobi PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobi”	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	3 500 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (Rynek)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: mieszkańcy obszaru rewitalizacji, a więc mieszkańcy kamienic przyległych do Rynku oraz wszyscy użytkownicy zewnętrzni Rynku, w tym w szczególności: przedsiębiorcy, dzieci i młodzież do 18 roku życia, dzieci niepełnosprawne i ich rodzice, seniorzy powyżej 60 roku życia.		

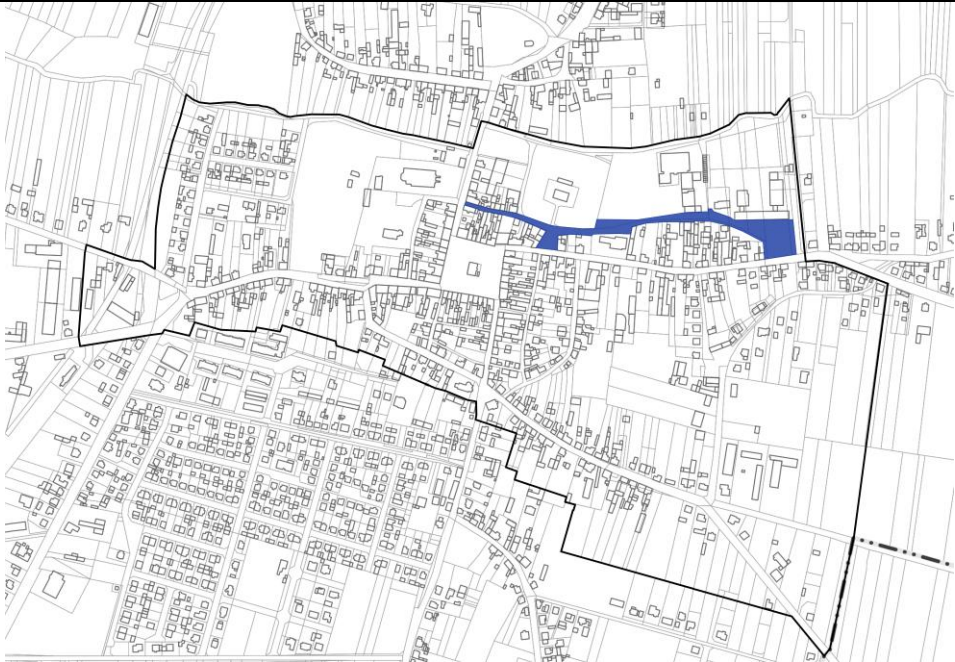
<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:</p>	<p>Obecnie obszar Rynku wymaga zmian organizacyjnych i funkcjonalnych (zwłaszcza komunikacyjnych). Występuje konflikt przestrzenny w relacjach przestrzeni piesza – przestrzeni komunikacyjna. Duża intensywność ruchu samochodowego i licznie występujące parkingi wpływa na bezpieczeństwo użytkowników. Występują nieliczne elementy wyposażenia przestrzeni przeznaczonej dla pieszych. Niewystarczająca ilość obiektów małej architektury umożliwiającej odpoczynek, schronienie, kontakty społeczne. Istniejące są niefunkcjonalne, niepraktyczne, nieestetyczne, w złym stanie technicznym i użytkowym. Część uliczną rynku cechuje wzmożony ruch komunikacyjny. Samochody stojące na parkingach otaczających centralną, pieszą część placu i ograniczają widoczność przechodniom oraz przyczyniają się do kumulacji spalin w strefie pieszej. Obecna organizacja ruchu może przyczynić się do kolizji pieszych i drogowych. Brak miejsc wypoczynkowych i rekreacji warunkuje niedostateczną ilość odwiedzających. Umniejsza to dochody lokalnych przedsiębiorców, co prowadzi do obniżenia jakości życia. Zdegradowana przestrzeń rynku oddziałuje niekorzystnie na aktywność gospodarczą i społeczną. Ponieważ Rynek w Krobi ma wyjątkową historię związaną ze sposobem zagospodarowania i rozmieszczeniem jego elementów dlatego istnieje konieczność nie tylko reorganizacji, ale także uwypuklenia w procesie przekształceń i projekcie zmian wartości historycznych, znaczeniowych, kulturowych i urbanistycznych.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej Rynku integrującej mieszkańców i innych użytkowników, która zapewni miejsce dla handlu (umożliwienie dostępu pieszego i kołowego do istniejących sklepów), komunikacji (uregulowanie ruchu drogowego i miejsc parkingowych) i wypoczynku (stworzenie miejsc dla wydarzeń kulturalnych, koncertów, obrzędów) i kontaktów społecznych (lepsza organizacja i funkcjonalność rozmieszczenia elementów małej architektury). Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców, stworzenia dobrych warunków dla przedsiębiorczości, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i dobrej dostępności do najważniejszego hierarchicznie ważnego obszaru gminy.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Zmiana nawierzchni utwardzonej dla ruchu pieszego i kołowego na całej powierzchni płyty rynku; wykonanie odwodnienia terenu; wymiana, przebudowa lub budowa sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowej, elektrycznej, światłowodowych w współpracy z gestorami sieci (w przypadku złego stanu technicznego obecnych przyłączy), reorganizacja miejsc parkingowych; zamontowanie elementów małej architektury; wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej, ocena stanu i jakości zieleni, wprowadzenie nowych nasadzeń uwzględniając zasady kształtowania zieleni (nasłonecznienie, temperaturę, podłoże, rozlokowanie i sposób użytkowania); wykonanie przyłączy wodnych do nawadniania nasadzeń;</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha). Wskaźnik rezultatu: Pozytywna cena sposobu zagospodarowania (ankietyzacja) Np. ocena za pomocą narzędzi dyferencjału symantycznego .</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta. Wskaźnik rezultatu: Wynik ankietyzacji/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projekt</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wzmocnienie więzi społecznych, w związku z realizacją inwestycji, o którą w przyszłości dbać będą musieli wszyscy mieszkańcy Rynku i przyległego do niego terenu, — zwiększenie aktywności mieszkańców z uwagi na wystąpienie przestrzeni o wysokiej jakości, uporządkowanej, zapewniającej realizację potrzeb społecznych, zachęcającej do kontaktów społecznych poprzez poprawne i funkcjonalne rozmieszczenie elementy zagospodarowania przestrzennego, — podniesienie warunków życia, w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa i poprawą funkcjonalności i organizacji elementów zagospodarowania płyty rynku, — zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w związku z lepszą organizacją rynku na przestrzeń pieszą i komunikacyjną, — poprawienie dostępności komunikacyjnej,

	<ul style="list-style-type: none"> — zwiększenie bezpieczeństwa z uwagi na zmianę organizacji ruchu i przebudowę układu komunikacyjnego, — wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych,
--	--

PROJEKT NR 2			
Nazwa projektu:	Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego) PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia PROJEKT NR 14 Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	1 200 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (Wyspa Kasztelańska)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz mieszkańcy spoza obszaru - całej gminy Krobia, przyjezdni (turyści, odwiedzający, będący przejazdem), osoby wymagające doznań kulturalnych, wizualnych, poznawczych		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Teren jest obecnie bardzo zaniedbany pod względem funkcjonalnym i organizacyjnym. Ze względu na obecny sposób zagospodarowania nie jest on celem społecznych aktywności. Istniejąca zieleń wymaga działań pielęgnacyjnych i odtworzeniowych (nasadzeń). Woda w miejskiej fosie wymaga oczyszczenia i techniczno-inżynierskich		

	<p>rozwiązań wspomagających kontrolę jej stanu zanieczyszczenia i działań oczyszczająco-pielęgnacyjnych. Obecnie w wodzie zachodzą niekorzystne zmiany cech fizycznych, chemicznych i biologicznych spowodowane wprowadzeniem nadmiernych ilości głównie substancji organicznych. Z uwagi na niedostateczną ilość w gminie terenów rekreacyjnych i wód teren jest potencjalnym miejscem spotkań mieszkańców i kontaktów społecznych. Niedostatek zieleni i miejsc rekreacyjny to jeden z największych problemów i najczęstsza ilość wskazań potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców gminy.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Stworzenie miejsca atrakcyjnego społecznie i kulturalnie, ulokowanego wśród zieleni, o dobrej lokalizacji i dostępności pieszej, umiejscowionego w pobliżu centrum miasta (ryнку). Teren współtworzy system przestrzeni publicznych, stanowiąc istotny element kształtowania fizjonomii miasta, podlegający wspólnym zasadom budowania kompozycji przestrzennej. Jest ważny znaczeniowo. Nowe zagospodarowanie ma wzbogacić układ placów i ulic miasta Krobia o walory psychologicznego oddziaływania na użytkowników, dając odprężenie przez zmianę fizjonomii tworzywa budującego przestrzeń miejską.</p> <p>Celem projektu jest stworzenie miejsca pozwalającego na aktywność społeczną, a poprzez możliwości kontaktów, uczestnictwo w organizowanych spotkaniach zamkniętych i plenerowych wzmocnienie poczucia przynależności o terenu (regionu).</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Modernizacja miejsc i obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej oraz związanej ze sferą kulturalną i wizualną (trybuny, urzędnia pozwalające na aktywność ruchową, poznawczą i doświadczalną, pomost, muszla koncertowa); zmiana nawierzchni utwardzonej dla ruchu pieszego i kołowego we fragmentach obszaru oraz modernizacja obszarów biologicznie czynnych, budowa przepustu nad groblą, zamontowanie urządzeń techniczno-inżynierskich pozwalających na kontrolę i zachowanie dobrego stanu jakości wód; zamontowanie elementów małej architektury; wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej, ocena stanu i jakości zieleni, wprowadzenie nowych nasadzeń uwzględniając zasady kształtowania zieleni, zaprojektowanie i wykonanie przyłączy wodnych do nawadniania</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha).</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Pozytywna ocena sposobu zagospodarowania (ankietyzacja). Np. ocena za pomocą narzędzi dyferencjału symantycznego</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Wynik ankietyzacji/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wzmocnienie więzi społecznych, w związku z realizacją inwestycji, o którą w przyszłości dbać będą musieli wszyscy użytkownicy, — zwiększenie aktywności mieszkańców z uwagi na wystąpienie przestrzeni o wysokiej jakości, uporządkowanej, zapewniającej realizację potrzeb społecznych, zachęcającej do kontaktów społecznych poprzez poprawne i funkcjonalne rozmieszczenie elementy zagospodarowania przestrzennego, — podniesienie warunków życia, w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa i poprawą funkcjonalności i organizacji elementów zagospodarowania terenu zieleni i otoczenia, — zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w związku z poprawą funkcjonalności terenu (wprowadzenia miejsc umożliwiających kontakty społeczne, pozwalające na rozwój intelektualny i kulturalny, — zwiększenie bezpieczeństwa z uwagi na zmianę organizacji ruchu i przebudowę układu komunikacyjnego w strefie wejściowej na teren, — wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych,

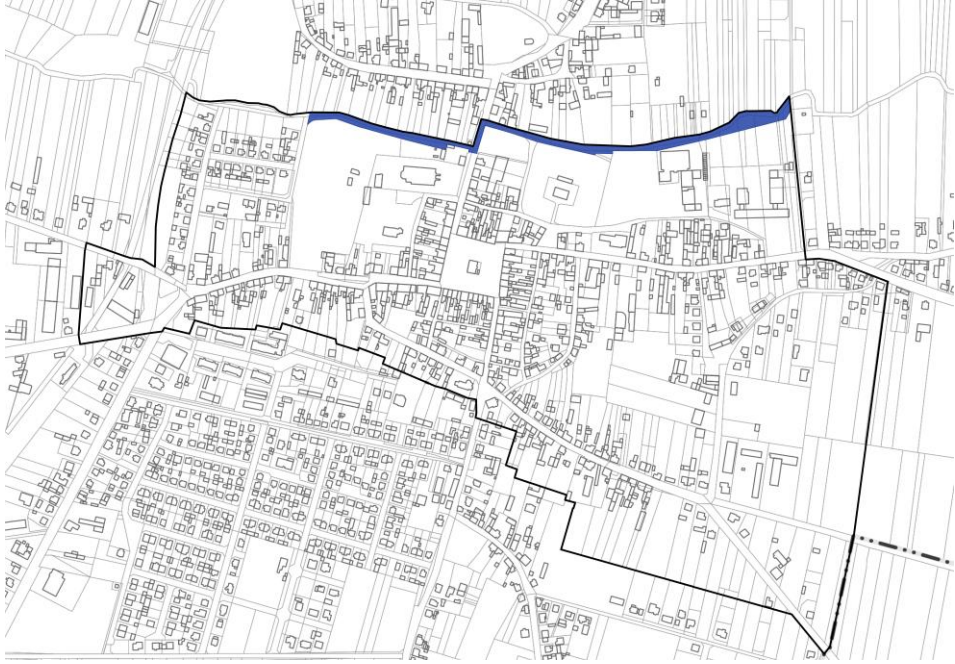
PROJEKT NR 3			
Nazwa projektu:	Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi PROJEKT NR 9 Krobia miastem nowoczesnej edukacji PROJEKT NR 10 Pudliszki Senior+ PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia PROJEKT NR 14 Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobia PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi	Czas realizacji projektu:	2017-2020
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	3 000 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (ulice: Szkolna, Plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, ul. prof. J. Zwierzyckiego)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz użytkownicy zewnętrzni Rynku, w tym w szczególności: dzieci i młodzież do 18 roku		

	życia, dzieci niepełnosprawne i ich rodzice, seniorzy powyżej 60 roku życia.
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Teren stanowiący ciąg pieszo-jezdny we wnętrzu urbanistycznym jest ciągiem komunikacyjnym łączącym kościół z zespołem szkół, z którego istnieje dostęp do wielu usług, m.in. handlu, administracji, sportu. Ów ciąg jest użytkowany przez pieszych ale zagospodarowany w formie ulicy, w większym fragmencie bez chodników, gdzie ruch samochodowy jest znaczny z uwagi na połączone parkingi i dojazdy do posesji. Z uwagi na rodzaje usług, ciąg ten jest użytkowany w większości przez dzieci, osoby starsze i matki z dziećmi. Problemem jest zachowanie bezpieczeństwa, swoboda poruszania się, a zły stan techniczny nawierzchni uniemożliwia komfort poruszania się. Liczne parkujące samochody ograniczają widoczność, zmniejszają strefę bezpiecznego poruszania się, redukują strefę dojazdu. Realizacja projektu jest ważna dla zapewnienia dostępu do terenów sportowo-rekreacyjnych przy kompleksie ORLIK oraz siłowni w obiekcie szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Krobi
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Cel projektu: stworzenie bezpiecznego ciągu komunikacyjnego z pierwszeństwem dla ruchu pieszego i dopuszczeniem ruchu samochodowego, który będzie łączył funkcjonalnie ośrodki społecznych i kulturalnych aktywności. Zakres realizowanych zadań: przebudowa ciągu komunikacyjnego ulic Szkolnej, Plac Kościuszki, Ogród Ludowy i Prof. Józefa Zwierzyckiego o długości ok. 600 mb wraz z kanalizacją deszczową, oświetleniem ulicznym, elementami małej architektury i zielenią, zgodnie z posiadaną koncepcją architektoniczno-przestrzenną. Ciąg komunikacyjny (jednokierunkowy) ma być objęty strefą z pierwszeństwem ruchu pieszego, wraz z chodnikami i terenem biologicznie czynnym. We fragmencie ciąg pieszo-rowerowy. Miejsca parkingowe umiejscowione ukośnie lub wzdłuż pasa ruchu, drzewa zabezpieczone w ozdobnych kratkach dobrane odpowiednio do potrzeb oświetlenia i sposobu użytkowania przestrzeni.
Prognozowane rezultaty:	Wskaźnik produktu: Długość przebudowanych dróg gminnych/powiatowych [km]. Wskaźnik rezultatu: Pozytywna ocena sposobu zagospodarowania (ankietyzacja). Np. ocena za pomocą narzędzi dyferencjału symantycznego
Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta. Wskaźnik rezultatu: Wynik ankietyzacji/Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projekty	Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie: — poprawa jakości zamieszkania ludności poprzez modernizację sieci infrastruktury technicznej, nowej nawierzchni (o ograniczonym przepływie hałasu) i technicznego zagospodarowania — poprawa bezpieczeństwa użytkowników ze względu na funkcjonalny podział przestrzeni na strefy ruchu pieszego i samochodowego — poprawa bezpieczeństwa, higieny i czystości miejsca poprzez poprawną politykę infrastruktury

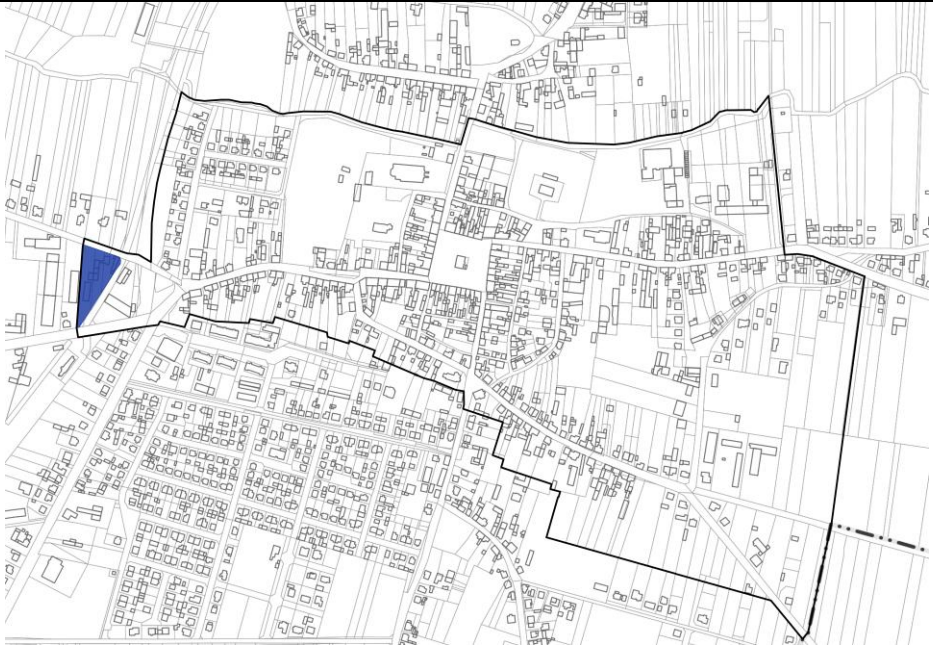
PROJEKT NR 4			
Nazwa projektu:	<i>Cegielnia Pudliszki miejscem rekreacji i wypoczynku</i> Etap 1 – adaptacja stawu na kąpielisko i stawu dla wędkarzy oraz zagospodarowanie terenów rekreacyjnych;		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona wartości społecznych , kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 15 <i>Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej</i> PROJEKT NR 19 <i>Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</i> PROJEKT NR 16 <i>„Wirtualny spacer po Krobi”</i>	Czas realizacji projektu:	2020-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	1 000 000,00 zł

<p>Miejsce realizacji projektu:</p>	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Pudliszki Zachód (stara cegielnia, ul. Poniecka 4)</p>
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<p>Grupę docelową projektu stanowią: osoby z obszaru rewitalizacji, ponadto mieszkańcy gminy (wszystkie grupy wiekowe) turyści, mieszkańcy sąsiadujących gmin, osoby potrzebujące wypoczynku, dostępu do rekreacji, aktywne ruchowo, osoby niepełnosprawne. Ze względu na pełnione funkcje projekt kierowany jest do osób poszukujących wartości edukacyjnych, poznawczych, egzystencjalnych.</p>
<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:</p>	<p>Teren o charakterze przemysłowym – cegielnia. W obrębie terenu występują kopalniane wyrobiska po wydobyciu gliny – obecnie zalane wodą. Teren o bardzo zróżnicowanej rzeźbie i dużych różnicach wysokości, mocno przekształcony w wyniku prowadzonej działalności. Wokół wyrobisk niezagospodarowany teren (nieużytki), z zielenią nieurządzoną (porośnięty trawami i zielenią wysoką – drzewa i krzewy). W obrębie przedmiotowego terenu zlokalizowane jest zespół budynków i obiektów budowlanych nieczynnej cegielni, będące obecnie w bardzo złym stanie technicznym, nieużytkowane: gamownia drewniana (budynek parterowy), suszarnie drewniane (trzy budynki parterowe), kotłownia (budynek parterowy), wyrobownia (budynek dwukondygnacyjny), suszarnia murowana (budynek dwukondygnacyjny), obudowa pieca z piecem i kominem (budynek dwukondygnacyjny), budynek socjalny (budynek dwukondygnacyjny), hydrofornia (budynek parterowy), budynek mieszkalno biurowy (parterowy z poddaszem użytkowym), budynek gospodarczy (budynek parterowy), infrastruktura przemysłowa (torowiska, place składowe). W obrębie terenu inwestycji przebiegają dwie linie energetyczne. Teren uzbrojony – dostęp do wodociągu, kanalizacji sanitarnej, energii elektrycznej. Istniejący wjazd od ul. Ponieckiej oraz boczne wjazdy z dróg gruntowych.</p>

	<p>Na terenie gminy brak jest terenów rekreacyjnych dających możliwości aktywności sportowej, edukacyjnej, poznawczej. Powierzchnia lasów i zadrzewień w gminie kształtuje się na poziomie 4% ogranicza dostęp do terenów zieleni. Brak kąpielisk uniemożliwia aktywne spędzanie wolnego czasu. Teren starej cegielni w Pudliszkach to jedyny obszar o wartościach rekreacyjno-wypoczynkowych w gminie, umożliwiającą (po realizacji projektu) aktywność ruchową i umysłową wszystkich grup społecznych, kontakty społeczne, będzie atrakcją turystyczną na skalę regionu, bowiem nie ma na terenie ziemi gostyńskiej obiektu o podobnej funkcji i stanie zainwestowania.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Celem projektu jest poprawa jakości, warunków i komfortu życia mieszkańców, bowiem nie ma obecnie terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych w obszarze całej gminy. Adaptacja istniejącego sposobu zabudowy i zagospodarowania na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, turystyczne, edukacyjne i poznawcze jako jedynego miejsca w gminie umożliwiającego realizację wspomnianych celów. Realizacja projektu ma się odbyć dwuetapowo: Etap 1 – adaptacja stawu na kąpielisko i stawu dla wędkarzy oraz zagospodarowanie terenów rekreacyjnych; Etap 2 – adaptacja, modernizacja i przebudowa obiektów budowlanych na cele edukacyjne i poznawcze. Możliwość wtórnego zagospodarowania terenów przemysłowych i rekultywacja terenów powyrobiskowych cegielni poszerzy również ofertę inwestycyjną gminy i przyczyni się do wzrostu przedsiębiorczości.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Ukształtowanie bezpiecznych skarp, zabezpieczenie nabrzeża, zidentyfikowanie i oznaczenie miejsc niebezpiecznych; wykonanie wykopu na kąpielisko z kontrolowaną głębokością do 1,5m, ustabilizowanym podłożem z kruszywa mineralnego (piaszczystego); budowa drewnianego pomostu; wokół stawu ścieżki pieszce oraz stanowiska do wędkowania; przy wjeździe planuje się lokalizację miejsc postojowych z nawierzchnią mineralną przepuszczalną; wokół drugiego stawu planuje się urządzenie naturalnego parku, terenu zielonego ze ścieżkami o nawierzchni mineralnej przepuszczalnej; nabrzeża stawu (podobnie jak przy pierwszym stawie) należy uformować w bezpieczne skarpy; teren pomiędzy stawami powyrobiskowymi jest bardzo zróżnicowany wysokościowo co daje potencjalną możliwość urządzenia toru crossowego dla rowerzystów, oraz ścieżek dla biegaczy i pieszych. Nawierzchnia naturalna, z wykorzystaniem rzeźby terenu.</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszaru objętych rewitalizacją (ha). Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystająca z projektu [osoby] Z uwagi na dostępność przewiduje się że z przedsięwzięcia będzie korzystało 60% ludności obszaru rewitalizacji</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta. Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwijanie wartości miejsc o wysokich walorach turystycznych i wypoczynkowo-rekreacyjnych, — podniesienie warunków wypoczynku, rekreacji i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy Krobica i społeczności sąsiednich gmin — poprawa stanu środków finansowych gospodarstwa domowego, wskutek rozwoju przedsiębiorczości istniejącej i nowej — społeczne zaangażowanie w aktywizację terenu i usług wzmocni poczucie własnej wartości i wpłynie na aktywizację zawodową i gospodarczą mieszkańców — poprawa warunków wypoczynku mieszkańców poprzez jakości nowopowstałych miejsc turystyczno-wypoczynkowych — dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy zdobędą wiedzę z zakresu zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, oraz przełamią bariery obawy przed otwarciem własnego biznesu, — nastąpi zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, poprawa zamożności, ruchliwość przestrzenna osób i mienia.

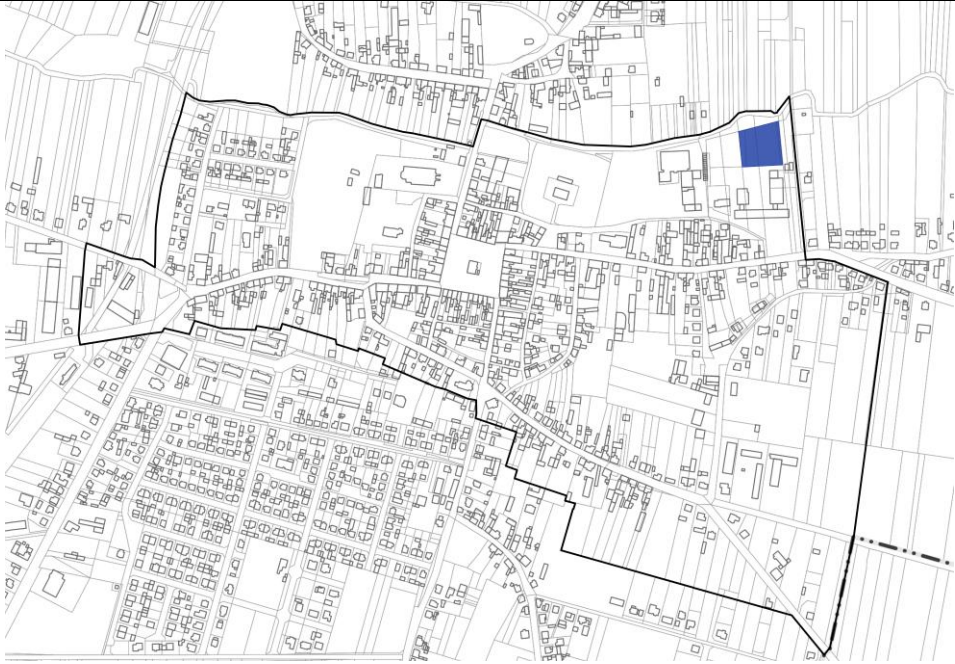
PROJEKT NR 5			
Nazwa projektu:	„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego) PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia PROJEKT NR 14 Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobi” PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi	Czas realizacji projektu:	2017-2020
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	1 000 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (teren wzdłuż rowu krobskiego na odcinku od ul. Słowackiego do ścieżki pieszej łączącej Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum)</p>		
Grupa docelowa	Grupę docelową projektu stanowią wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji, inni		

projekt:	mieszkańcy, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym. Inwestycja będzie realizowana na obszarze rewitalizacji.
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Północną granicę obszaru przeznaczanego do rewitalizacji stanowi Rów Krobski, służący do odwadniania meliorowanego terenu i jednocześnie będący znaczeniową linią przestrzennego rozwoju miasta. Obecnie powstał projekt pozwalający na jego oczyszczenie dzięki pogłębieniu dna cieku, faszynowaniu skarp, odbudowie przepustów drogowych oraz wykonaniu progów. Projekt nie jest realizowany z uwagi na ograniczenia finansowe. Ciek ten jest jednak społecznie identyfikowalny i mieszkańcy użytkują teren wzdłuż cieku dla celów rekreacyjno-spacerowych. Z uwagi na fakt, iż niewiele jest na terenie miasta publicznych terenów zieleni, dlatego należy on do cennych i potrzebnych obszarów dla wymienionych form aktywności społecznych. Brak bezpiecznych przejść, brak utwardzenia, konieczność oczyszczenia rowu uniemożliwia bezpieczne poruszanie się i czerpanie korzyści wizualnych, zdrowotnych i społecznych - teren ten ma formę nieuporządkowaną i niezagospodarowaną. Z uwagi na duże znaczenie społeczne tego obszaru, tj.: umożliwiające realizację potrzeb rekreacyjnych, sportowych oraz pozwalających na nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów społecznych, istotne jest zagospodarowanie tego terenu w formie alei spacerowej. Połączenie jej z wejściami do historycznego centrum miasta (Rynkiem, Wyspą Kasztelańską, zespołem szkół i boiskiem sportowym) da poczucie spójności struktury przestrzennej i funkcjonalnej relacyjności pomiędzy formami zagospodarowania. Aleja spacerowa stanie się łącznikiem pomiędzy wymienionymi obszarami funkcjonalnymi tworząc kłamerę spinającą ów tereny.
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Cel projektu: Celem jest stworzenie przyjaznej mieszkańcom przestrzeni publicznej spełniającej funkcje rekreacyjne, przyrodnicze i kulturowo-turystyczne przy wykorzystaniu istniejącego ciągu spacerowego ukształtowanego wzdłuż Rowu Krobskiego. Realizacja projektu ma poprawić jakość zamieszkania mieszkańców i stworzyć spójną przestrzennie i funkcjonalnie przestrzeń miasta. Zakres realizowanych zadań: Oczyszczenie rowu; odbudowa przepustów drogowych oraz wykonaniu progów (betonowych, drewnianych, kamiennych), bystrzy oraz zastawek, odcinających odpływ wody i utrzymujących odpowiedni jej poziom; budowa ciągu pieszo-rowerowego o właściwych parametrach pełniącego funkcje alei spacerowej; budowa nowych naziemnych, odbudowa lub modernizacja istniejących przejść pieszych i drogowych w postaci mostków, kładek, schodów, zjazdów dla rowerów i wózków; odprowadzenie wód opadowych; oświetlenie
Prognozowane rezultaty:	Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających z obiektu [osoby]
Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta
Efekty społeczne projektu:	Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie: — możliwość wypoczynku, kontaktów społecznych, większa aktywność ruchowa (piesza i rowerowa), — poprawa ilości i jakości kontaktu z przyrodą poprzez możliwość penetracji pieszej — osiągnięcie przez uczestników projektu wiedzy z zakresu tematyki ścieżki edukacyjnej.

PROJEKT NR 6			
Nazwa projektu:	Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki PROJEKT NR 16 „ Wirtualny spacer po Krobi ”	Czas realizacji projektu:	2018-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Fundacja Ziemi Krobskiej im. prof. Rajmunda Teofila Hałasa, ul. Ogrodowa 13, 63-840 Krobia	Szacowana wartość projektu:	600 000 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (teren Muzeum Stolarstwa i Biskupizny)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: osoby chcące odwiedzić Muzeum Stolarstwa i Biskupizny pragnący poznać historię stolarstwa i wartości płynące z tradycji i folkloru Ziemi Krobskiej. Projekt kierowany do osób z obszaru rewitalizacji oraz innych zainteresowanych.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Obecnie obiekt jest w bardzo złym stanie technicznym i wymaga kapitalnego remontu oraz przywrócenia jego stanu do użytkowania. Przywrócenie wartości historycznych i materialnych budynku wpłynie bezpośrednio na ożywienie kulturalne i społeczne regionu, bowiem w muzeum znajdują się eksponaty tworzące historię miejsca i ukazujące dawne życie mieszkańców tego obszaru, Liczne prowadzone warsztaty i spotkania (dla różnych grup wiekowych) wspierają edukacyjną rolę pobliskich szkół oraz		

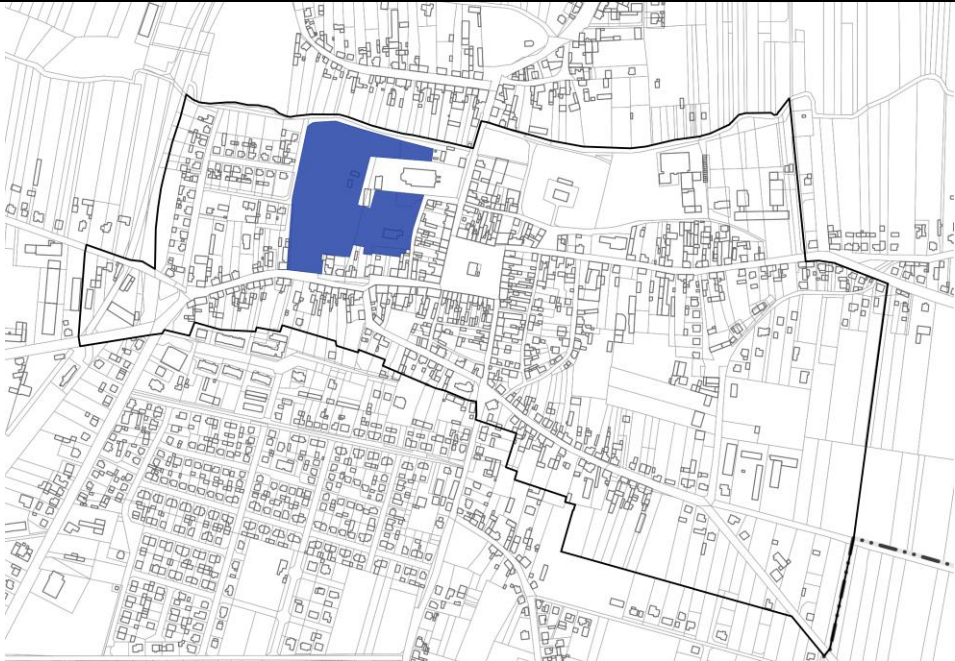

	<p>uczą poprzez zabawę i przekazują wiedzę w skali regionalnej. Ulegający dotychczas pogłębiającej się degradacji obiekt o ogromnych walorach zabytkowych i architektonicznych stanie się pozytywną wizytówką miasta i regionu, a poprzez nadanie mu zupełnie nowych, znacznie szerszych funkcji społecznych, kulturowych i turystycznych wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i regionu oraz ożywienie życia gospodarczego.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: jest ochrona i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego, w tym zachowanie i kompleksowa poprawa stanu zabytków nieruchomych. Przyczyni się to do zmiany jakościowej w odbiorze kultury, poprawy dostępu do zasobów kultury, wzmocnienia funkcji edukacyjnych i zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym, a także do rozwoju turystyki. Bogactwo dziedzictwa i kultury regionu jest istotnym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego, który może w dużym stopniu wpłynąć na rozwój lokalnego rynku usług turystycznych, a tym samym przyczynić się do znacznej poprawy lokalnej gospodarki.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projekt rewitalizacyjny dotyczy przebudowy budynków Fabryki Mebli, których budowa została rozpoczęta w latach 20.–47. XX w. Budynek na planie prostokąta, dwukondygnacyjny, z cegły, pokryty drewnianym dachem dwuspadowym o niewielkim nachyleniu. Każda kondygnacja ma ok. 150 m². Parter mają zajmować pracownie rękodzielnicze, piętro to ekspozycja w części poświęcona patronowi Fundacji prof. Rajmundowi Teofilowi Hałasowi ze zwróceniem uwagi na jego działalność designerską w środowisku poznańskim, jako pioniera tej dziedziny sztuki. Prezentacja jego dorobku mogłaby się znajdować w towarzystwie wybitnych projektantów z jego pracowni oraz przykładów designu światowego – eksponaty, plansze, multimedia. Uzupełnieniem będą prace artystów tworzących w okresie działalności prof. Hałasa na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Ekspozycja być może mobilna, aby umożliwić wystawy czasowe bez konieczności demontażu ekspozycji stałej. Ekspozycja będzie tak zaaranżowana, aby wystarczyło miejsca na spotkania dla ok. 50 osób. Sala wyposażona w multimedia. Konieczne jest wprowadzenie trzeciej kondygnacji, aby stworzyć na niej miejsce na bibliotekę, która służyć będzie również jako miejsce spotkań (księgozbiór ok. 5 tys. książek i czasopism, kalki, projekty oraz kartki pocztowe i okolicznościowe). Zbiory bibliofilskie częściowo wyeksponowane, tak jak i niektóre projekty. Sala wyposażona w multimedia. Na drugiej połowie trzeciej kondygnacji zostanie stworzone zaplecze na plenery i spotkania twórcze: dwa pokoje 2-os. plus większy wieloosobowy. Łazienki przy pokojach oraz dla pokoju wieloosobowego – ta dostępna również z biblioteki. Mała kuchnia. W muzealnym budynku Fabryki Mebli, która jest udostępniana do zwiedzania wykonane zostaną nowe schody wewnętrzne oraz nowa posadzka z częścią podłogi. Od strony północnej do budynku przylega drewniana szopa oraz ogród otoczony ceglany murem, które pozostają bez zmian. Elewacje mają pozostać ceglane z zastanymi otworami okiennymi i drzwiowymi. Miejsca wrót mają być oknami zamykanymi z zewnątrz okiennicami drewnianymi. Stolarka okienna będzie zgodna z projektem budowlanym. W projekcie zostanie uwzględniona aranżacja terenu od strony wschodniej – ok. 500m².</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających z obiektu (atrakcji) [osoby]</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zmiana jakościowa w odbiorze kultury poprzez poprawę dostępu do zasobów kultury, wzmocnienia funkcji edukacyjnych i zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym, — liczne plenery, wystawy, imprezy twórcze wpłyną na umiejętności manualne, poszerzą wiedzę z przedmiotowego zakresu oraz wzmocnią poczucie przynależności do regionu — osiągnięcie wiedzy przez przyjezdnych i poprzez przekaz rozpowszechnianie jej w środowiskach zewnętrznych

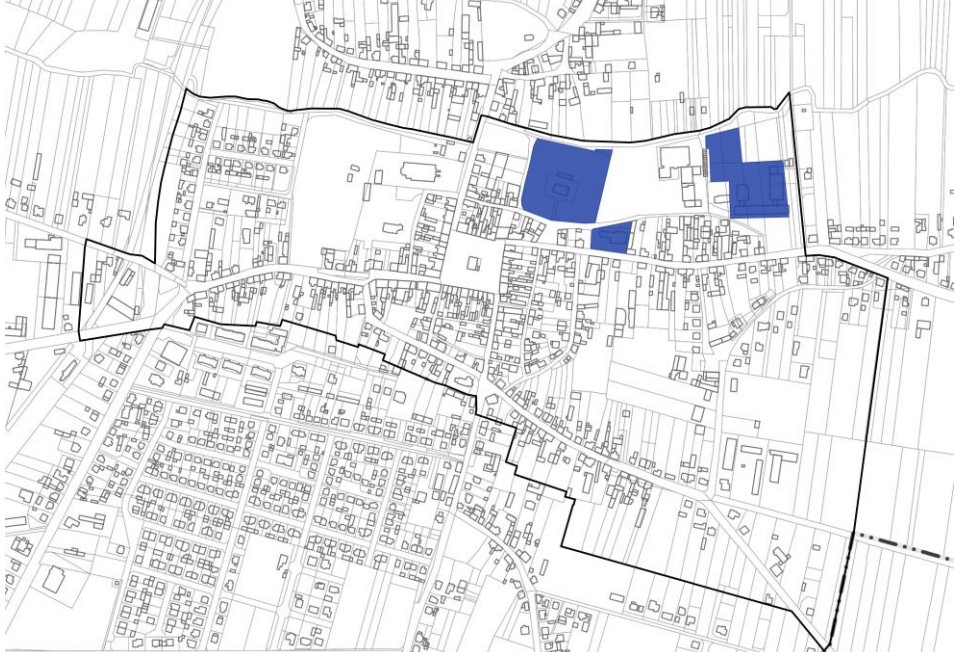
PROJEKT NR 7			
Nazwa projektu:	Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego) PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych PROJEKT NR 9 Krobia miastem nowoczesnej edukacji	Czas realizacji projektu:	2018-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	2 800 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (teren graniczący z Zespołem Szkoły Podstawowej i Gimnazjum od północy)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale też innych części miasta, osoby wszystkich grup wiekowych i społecznych, projekt pozwala na podniesienie swoich umiejętności dlatego szczególnie kierowany jest dla osób pozostający bez pracy lub zagrożeni utratą pracy, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Projekt ma uzupełnić program edukacji realizowany w szkołach oraz wspomóc osoby bezrobotne w podniesieniu swoich kwalifikacji. Wielość przedmiotów i ograniczony czas nauki przyczynia się do braku możliwości realizacji przez szkołę szerokiego wachlarza zajęć dodatkowych. Często plan zajęć dzieci i młodzieży nie pokrywa się ze strukturą czasu pracy rodziców, czego skutkiem jest		

	<p>obecność w świetlicy, lub bezczynne pozostanie w domu. Projekt ma wspomóc rodziców w procesie nauki, wychowania i samorozwoju dzieci.</p> <p>Projekt ma rozwiązać także problem istniejącego bezrobocia w gminie. Jest ono wciąż obecne, choć nie w takiej skali jak kilkanaście lat temu. Widoczne jest zagrożenie bezrobociem kobiet, występują duże trudnienia związane z powrotem do pracy po urodzeniu dziecka. Na terenie obszaru rewitalizacji występują tzw. „pracujący ubodzy” (<i>ang. working poor</i>), którzy mimo posiadania pracy nie mają możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. I bardzo widoczne jest zagrożenie bezrobociem osób młodych (ze względu na niewielkie doświadczenia zawodowe i niskie kwalifikacje).</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT ma być nową kulturalną placówką w historycznym centrum miasta, w otoczeniu istniejącej szkoły podstawowej, gimnazjum, muszli koncertowej gdzie odbywają się koncerty i przedstawienia, planowanej widowni na Wyspie Kasztelańskiej, projektowanej alei pieszej poprowadzonej wzdłuż Rowu Krobskiego oraz w połączeniu z Rynkiem, jednym z najbardziej aktywnych usługowo miejsc w gminie. Celem jest stworzenie wielofunkcyjnego obiektu o profilu biblioteczno-kulturalnym, gdzie będzie miała siedzibę biblioteka (księgozbiór i czytelnia), sala pracy cichej i sala wielofunkcyjna, będąca jednocześnie pracownią do poszukiwań twórczych, artystycznej wymiany i zdobywania nowych umiejętności. To miejsce aktywujące dzieci, młodzież, osoby wykluczone społecznie, ale też dorosłych i osoby starsze bowiem celem jest stworzenie przestrzeni dla wszystkich tych którzy chcą obcować z literaturą, filmem, muzyką i sztukami wizualnymi. CBK KROB_KULT ma tworzyć przestrzeń publiczną służącą edukacji szkolnej oraz umożliwiającą samodoskonalenie się. W ramach zajęć przewiduje się prowadzenie: LABORATORIUM SZTUKI (warsztaty malarskie, rysunkowe, rzeźbiarskie), LABORATORIUM GRY (nauka gry na gitarze), OTWARTEJ PRZESTRZENI RUCHOWEJ (zajęcia muzyczno-ruchowe) i inne pozwalające na aktywność teatralną, taneczną, relaksacyjną, konstrukcyjno-manualną, plastyczną, rękodzielniczą, szycia i designu ubioru i inne. Celem projektu jest podniesienie umiejętności i kompetencji mieszkańców gminy.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projekt wymaga inwestycji budowlanej i infrastrukturalnej. Obecnie na działce znajduje się trawiste boisko szkolne. Teren opada naturalnie w stronę rowu melioracyjnego znajdującego się za północną granicą działki. Teren boiska został zniwelowany, co skutkuje pojawieniem się skarpy wysokości ok 1,5 przy południowej granicy terenu. Sąsiednia działka od strony wschodniej jest przeznaczona pod budowę drogi gminnej, oznaczonej w MPZP jako 5KL i będzie zapewniać obsługę komunikacyjną terenu inwestycji. W północnej części działki znajduje się brzoza aleja, zacieniająca starą bieżnię szkolną. Planowane jest poprowadzenie aleją ciągu pieszo-rowerowego prowadzącego w kierunku zachodnim do centrum miasta. W projekcie zaproponowano utworzenie kameralnego placu przed biblioteką. Placyk stanowiłby również zakończenie alei spacerowej powstałej w miejsce bieżni sportowej. W ramach inwestycji przewiduje się budowę biblioteki (podzieloną na strefę dziecięcą, dla dorosłych i młodzieżową), salę wielofunkcyjną, pracownię komputerową oraz pomieszczenia techniczne i socjalne. Obiekt ma być dostępny dla osób niepełnosprawnych.</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających z zajęć oferowanych w ramach projektu [osoby]</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nabycie umiejętności manualnych, percepcyjnych, wizualnych, słuchowych przez mieszkańców gminy — organizowanie koedukacyjnych grup osób niepełnosprawnych z osobami w pełni sprawnymi nauczy uczestników tolerancji i odpowiednich zachowań względem

	<p>siebie,</p> <ul style="list-style-type: none"> — różnorodność oferowanych zajęć pozwoli na samorealizację, samourzeczywistnienie, samoaktualizację jako możliwość realizacji swojego potencjału, rozwijania talentów i możliwości, pozwoli na odpowiedź "kim się chce być" (a nie tym, kim się jest), dążenie do wewnętrznej spójności, jedności z samym sobą, spełnienia swojego przeznaczenia lub powołania. — osoby samorealizujące się wzmacniają poczucie własnej wartości, zaczynają odznaczać się spontanicznością, dystansem wobec zdarzeń, bliskimi związkami z innymi, niezależnością i poczuciem humoru.
--	---

PROJEKT NR 8			
Nazwa projektu:	„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 <i>Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i> PROJEKT NR 2 <i>Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne</i> PROJEKT NR 3 <i>Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)</i> PROJEKT NR 14 <i>Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi</i> PROJEKT NR 16 <i>„Wirtualny spacer po Krobi”</i>	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	200 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (Park Jana Pawła II)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji w tym również przedsiębiorcy, dzieci i młodzież do 18 roku życia, dzieci niepełnosprawne i ich rodzice, seniorzy powyżej 60 roku życia.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Na terenie miasta brak jest kompleksowych inwestycji rekreacyjnych wykorzystujący zasoby przyrodnicze. Istniejące tereny zieleni wymagają działań naprawczych, związanych ze sposobem ich zagospodarowania oraz użytkowania. Często osoby nadużywające alkoholu znajdują w nich schronienie, co wpływa na zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa. Postępująca dewastacja infrastruktury towarzyszącej (ławki, kosze na śmieci, brak stojaków na rowery) oraz niedostosowane do potrzeb		

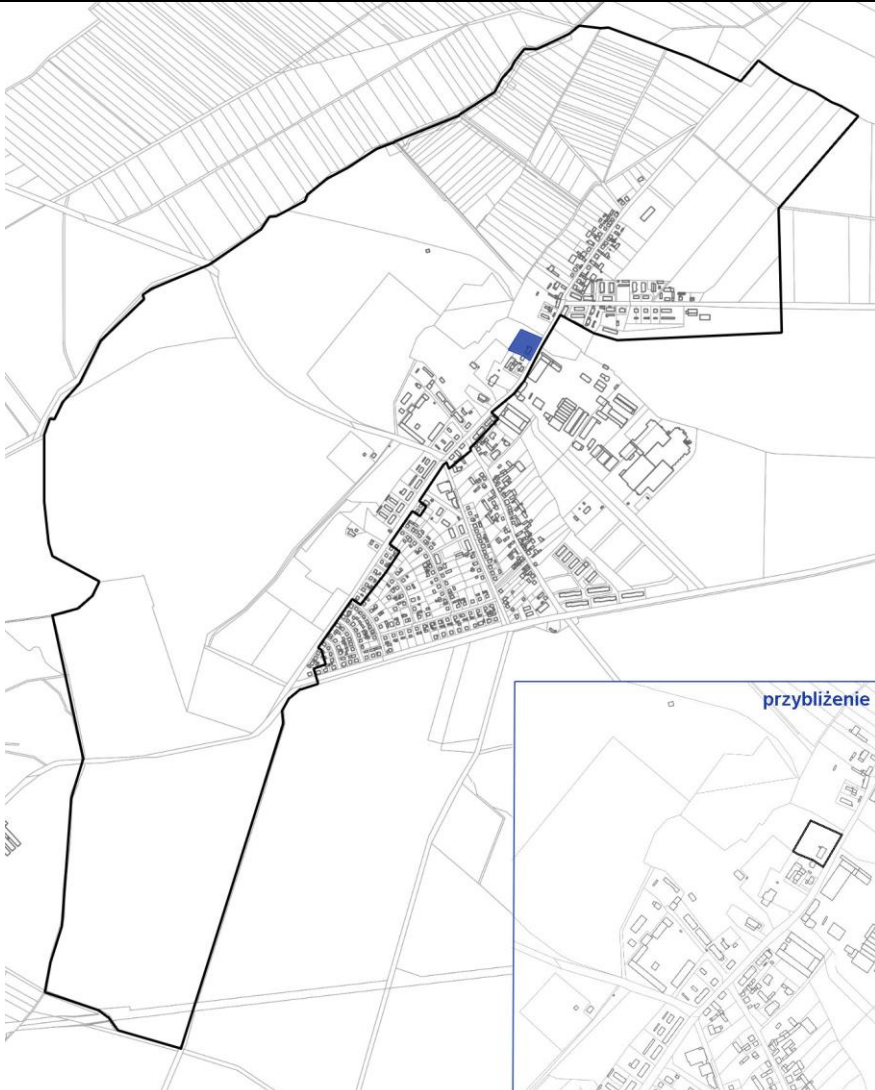
	<p>oświetlenie nie sprzyjają odpoczynkowi i spotkaniom w tych miejscach. Niewystarczające zaplecze dla dzieci, urządzeń aktywizujących osoby dorosłe, brak ciekawych form architektury spowodowały, że parki i skwery nie są atrakcyjne społecznie. Teren przy Parku Jana Pawła II posiada warunki dla zorganizowania tam miejsca integracji społecznej w sąsiedztwie przyrodniczych zasobów miejscowości. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do ożywienia miejsca przyrodniczo atrakcyjnego, co zapewni bezpieczny i ciekawy pobyt na świeżym powietrzu, będzie sprzyjać integracji społecznej, prowadząc do rozwoju aktywności ruchowej i zdrowia użytkowników.</p>
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	<p>Cel projektu: Stworzenie przestrzeni integracji społecznej dla różnych grup społecznych, stanowiącej alternatywę, a jednocześnie uzupełnienie dla przestrzeni Rynku i ciągu komunikacyjnego w Krobi – ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego</p> <p>Zakres realizowanych zadań: W ramach projektu przewiduje się m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> — zagospodarowanie elementami małej architektury: ławki, kosze na śmieci, zieleń, — organizacja wydarzeń kulturalnych: gry planszowe, podwórkowe, warsztaty malarskie, ognisko, tzw. „pchli targ”, <p>Modernizacja istniejącego terenu poprzez m.in. dosadzenie drzew i krzewów ozdobnych, założenie kwietnika dywanowego. Projekt przewiduje utworzenie mini-parku, miejsca odpoczynku dla mieszkańców miasta. Teren przewiduje się jako otwarty. Wyznaczone niskimi krawężnikami wąskie alejki (ok. 1,5 m) przecinają teren np. po przekątnych i zbiegają się w centrum.</p>
Prognozowane rezultaty:	<p>Wskaźnik produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha). Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystająca z terenu w celach rekreacyjnych [osoby]</p>
Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta. Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta.</p>
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — budowanie więzi społecznych i tożsamości lokalnej oraz podniesienie poziomu integracji mieszkańców, w związku z planowaną organizacją cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych, — wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, — podniesienie warunków życia, z uwagi na wprowadzenie zieleni i elementów małej architektury, — pobudzenie przedsiębiorczości, z uwagi na stworzenie otoczenia atrakcyjnego dla podejmowania działalności gospodarczej.

PROJEKT NR 9			
Nazwa projektu:	Krobia miastem nowoczesnej edukacji		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego) PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	4 500 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (teren: Wyspa Kasztelańska, teren Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, teren Przedszkola Samorządowego)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią uczniowie i nauczyciele wszystkich szkół podstawowych i obecnego gimnazjum zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (szczególną opieką zostaną objęte dzieci w wieku wczesnoszkolnym (6 latki), w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Istniejąca szkoła podstawowa nie zapewnia obecnie godnych warunków dla edukacji dzieci w wieku szkolnym i wczesnoszkolnym (6 latki). Analiza stanu technicznego obiektów szkolnych wykazała zły stan sal i pomieszczeń przeznaczonych do celów edukacyjnych. Widoczne są potrzeby w zakresie pomocy dydaktycznych oraz wsparcie dla nauczycieli w celu podniesienia swoich kwalifikacji.		
Cel projektu i zakres	Celem projektu jest rozbudowa szkoły i przedszkola, która da podstawy do wzrostu		

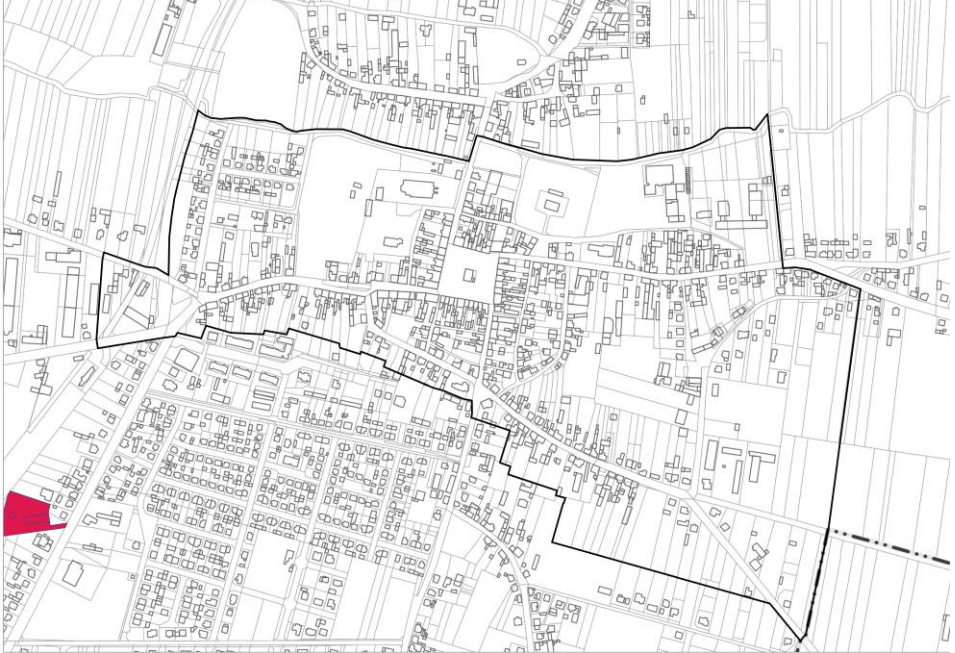
<p>realizowanych zadań:</p>	<p>potencjału edukacyjnego, poprawy wiedzy, kompetencji i umiejętności oraz złagodzenia wpływu dysfunkcji na możliwości edukacyjne, a także wpłynie na poprawę jakości usług edukacyjnych dzięki modernizacji i remoncie sal dydaktycznych, podniesieniu kwalifikacji nauczycieli oraz wyposażeniu szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Szczególną opieką będą objęte dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Większość wrodzonych predyspozycji rozwija się intensywnie w wieku przedszkolnym, dotyczy to także zdolności uczenia się. Działania edukacyjne, stymulowanie rozwoju intelektualnego i społecznego dziecka przynoszą najlepsze rezultaty właśnie w okresie przedszkolnym. Jest to także najlepszy okres na zapobieganie ewentualnym trudnościom w nauce – niwelowanie dysharmonii rozwojowych, terapię zaburzeń, wyrównywanie zaniedbań środowiskowych. Umiejętności, które małe dzieci wynoszą z przedszkola, procentują w szkole lepszymi wynikami w nauce, a w dorosłym życiu lepszym funkcjonowaniem społecznym i zawodowym.</p> <p>Mimo że projekt jest adresowany do uczniów i nauczycieli z obszaru rewitalizacji, jego odbiorcami mogą być placówki zlokalizowane na obszarze całego miasta i gminy, ponieważ jak wykazała diagnoza są to miejsca koncentracji słabych warunków edukacyjnych.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu zostaną powiązane z działaniami realizowanymi w ramach projektu <i>Mały Kopernik</i>. Jego celem jest poprawa warunków kształcenia ogólnego na terenie gminy Krobia poprzez modernizację, adaptację i doposażenie istniejących budynków gospodarczych na Wyspie Kasztelańskiej oraz przy Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Krobi w celu utworzenia Lokalnego Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji w Krobi. Stworzenie Centrum ma wpłynąć na efektywność uczenia poprzez wykorzystywanie nowoczesnych technik nauczania. Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji uczniów, rozwinięcie ich umiejętności samokształcenia, które spowoduje sprawne poruszanie się na rynku pracy po zakończeniu edukacji i ułatwi nabycie szeregu umiejętności m.in. logicznego myślenia, wykorzystanie wiedzy w praktyce oraz pracy w zespole. W ramach projektu planuje się realizację prac budowlanych, instalacji sanitarnych i elektrycznych, a także zakup i wykonanie eksponatów umożliwiających prowadzenie zajęć przy wykorzystywaniu metody eksperymentu. Centrum będzie pełnił rolę instytucji edukacyjnej popularyzującej naukę w formie interaktywnych pokazów łączących naukę i zabawę oraz rozbudzi w młodych ludziach kreatywność i ciekawość świata.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Planuje się realizację następujących zadań: a) rozwijanie wiedzy i umiejętności uczniów poprzez prowadzenie zajęć dla uczniów zdolnych, obdarzonych potencjałem w zakresie danego przedmiotu oraz uczniów osiągających wysokie wyniki w nauce. Działanie to rozwinię zainteresowania i poszerzy wiedzę uczestników. b) wyrównywanie wiedzy i umiejętności uczniów- zadanie skierowane do uczniów mających problemy z opanowaniem bieżącego materiału oraz tych ze specyficznymi trudnościami z nauką. Indywidualne podejście i odpowiedni dobór do grup pozwoli nadrobić wszelkie zaległości. c) wsparcie uzupełniające- ma na celu złagodzenie zdiagnozowanych w szkołach problemów i deficytów uczniów. Chodzi o wsparcie logopedyczne, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne, treningi dla uczniów z autyzmem oraz niepełnosprawnych. Celem podjętych działań jest zwiększenie samodzielności, kreatywności oraz rozwój umiejętności. d) wsparcie dla nauczycieli w zakresie umiejętności wykorzystania ICT do przygotowania i prowadzenia zajęć. e) doposażenie szkół w środki i pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne, zestaw projektor multimedialny z ekranem, laptopy oraz programy niezbędne do prowadzenia zajęć. f) remont i adaptacja pomieszczeń (zwłaszcza dla uczniów w wieku wczesnoszkolnym) oraz remont urządzeń i infrastruktury w strefie wejściowej do budynku szkoły (szpachlowanie ścian, wykucie otworów, zamurowanie istniejących, malowanie ścian i sufitów, układanie płytek na podłodze i ścian, wykonanie instalacji wod- kan w pom. sanitariatów wraz z białym montażem, montaż stolarki drzwiowej, wymiana utwardzenia dojścia do budynku).</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Liczba zmodernizowanych i rozbudowanych obiektów [sztuk]: Wskaźnik rezultatu: Liczba uczniów którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu [osoby]:</p>

Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Wskaźnik produktu: Dane Beneficjenta Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta
Efekty społeczne projektu:	Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie: <ul style="list-style-type: none"> — wsparcie dla uczniów zdolnych, osiągających wysokie wyniki w nauce rozwinięciu zainteresowania i poszerzy ich wiedzę — osiągnięcie zadowalającego poziomu wiedzy i umiejętności przez uczniów mających problemy z opanowaniem bieżącego materiału oraz tych ze specyficznymi trudnościami z nauką dzięki zajęciom wyrównawczym i indywidualnym — osiągnięcie samodzielności w działaniu, kreatywności oraz poprawy swoich umiejętności przez uczniów mających problemy z nauką (zwłaszcza dzieci z autyzmem oraz niepełnosprawne) dzięki uczestnictwu w zajęciach logopedycznych, korekcyjno- kompensacyjnych, treningom manualno-umysłowym — podniesienie umiejętności i kompetencji nauczycieli oraz poprawa warunków nauczania dzięki szkoleniom, wyposażeniu szkół w środki i pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne, projektor multimedialny z ekranem, laptopy oraz programy niezbędne do prowadzenia zajęć. — zadowolenie i poczucie komfortu pracy przez nauczycieli i uczniów dzięki remontom i adaptacji infrastruktury szkolnej

PROJEKT NR 10			
Nazwa projektu:	Pudliszki Senior+		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 11 Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi PROJEKT NR 15 Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	190 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Pudliszki Zachód (ul. Fabryczna 50A)</p>		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: mieszkańcy obszaru rewitalizacji i gminy w wieku 60+		
Opis problemu jaki	Dziś Pudliszki mają 2281 mieszkańców, a w 2050 roku blisko 1000 mieszkańców będzie		

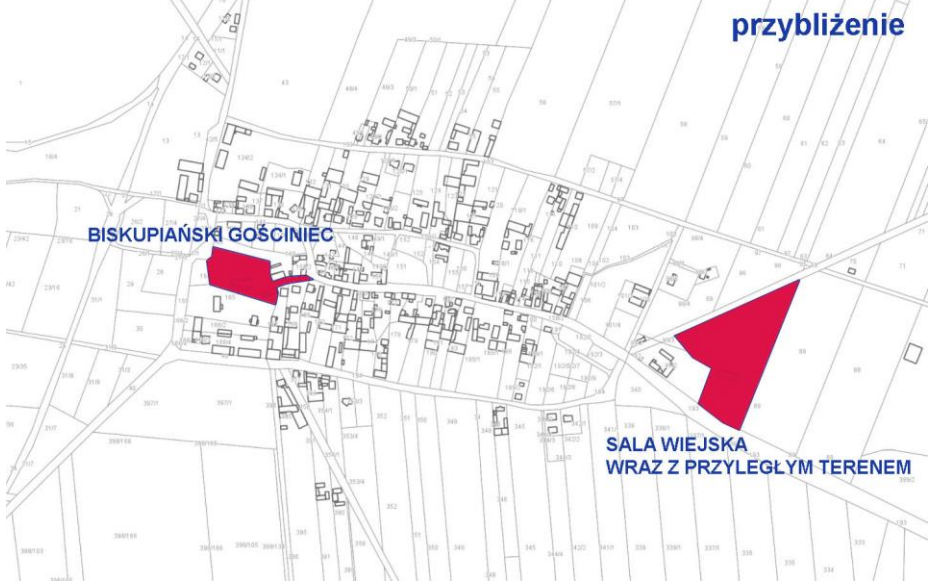
ma rozwiązać realizacja projektu:	w wieku 60+ (w tym duży odsetek samotnych). Obecnie jest duże zapotrzebowanie na miejsca dla osób starszych (co wynika ze zgłoszeń podczas konsultacji społecznych). Dla nich należy stworzyć odpowiednią ofertę usług i miejsce aktywności, pozwalające na organizację spotkań edukacyjnych, informacyjnych, integrujących, umożliwiających realizowanie pasji i samokształcenie, a także miejsce gdzie można pożyczyć książkę, spotkać się z pisarzem, obejrzeć film, podyskutować, zorganizować spotkanie dla swojej lokalnej grupy działania, warsztaty czy nawet kameralny koncert.
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Celem projektu jest zapewnienie wsparcia dla osób w wieku 60+ i pomocy w codziennym życiu, zaangażowanie ich w aktywizujące działania społeczne. Celem jest wzmocnienie poczucia przynależności, identyfikacji ze swoją grupą społeczną, chęci aktywności na rzecz społeczeństwa i środowiska lokalnego, ale także pomoc w zachowaniu samodzielności, motywacji, dobrej samooceny (wiary w swoje możliwości) i nadziei (optymizmu). Zakres realizowanych zadań: W ramach inwestycji planuje się wykonanie robót związanych z adaptacją pomieszczeń na Kub „Senior+ w Centrum Aktywności Społecznej i Integracji mieszkańców Pudliszek, przy ul. Fabrycznej 50 A. W ramach inwestycji planuje się wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych, remont i wyposażenie pomieszczenia ogólnodostępnego z aneksem kuchennym na parterze budynku, wykonanie szatni, remont i adaptację pomieszczeń rekreacyjno-rehabilitacyjnych: pomieszczenia do rehabilitacji ruchowej przeznaczonego do kinezyterapii oraz klubu fitness dla seniorów oraz pomieszczenia sanitarne.
Prognozowane rezultaty:	Wskaźnik produktu: Liczba osób którym udzielono wsparcia w ramach projektu [osoby] Wskaźnik rezultatu: Liczba osób aktywnych i zaangażowanych w przedsięwzięcia oferowane w ramach projektu [osoby]
Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Wskaźnik produktu: Dane Beneficjenta Wskaźnik rezultatu: Dane Beneficjenta
Efekty społeczne projektu:	Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie: <ul style="list-style-type: none"> — poprawa samooceny i optymizm we własne siły — gotowość osób starszych do podejmowania różnych aktywności wykraczających poza prace domowe i spędzanie wolnego czasu przed telewizorem — osiągnięcie zadowolenia w własnych osiągnięć życiowych — rosnący poziom wykształcenia seniorów+ — poprawa kondycji psychicznej i fizycznej seniorów+ — widoczne zachowania i postawy prospołeczne

PROJEKT NR 11			
Nazwa projektu:	Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 10 <i>Pudliszki Senior+</i> PROJEKT NR 7 <i>Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</i> PROJEKT NR 15 <i>Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej</i>	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia	Szacowana wartość projektu:	4 000 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — teren poza jednostką rewitalizacyjną (ul. Powstańców Wielkopolskich 103A)</p>		
Grupa docelowa projektu:	<p>Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy w wieku 60+ którzy mieszkają obecnie na terenie obszaru rewitalizacji Krobia Centrum oraz z pozostałych częściach miasta, Projekt kierowany jest do osób wymagających całodziejnej opieki opiekuńczej lub/i zdrowotnej, również ci korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.</p>		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	<p>Obiekt dawnej gazowni oddalony jest od centrum miasta o około 1km. Teren obejmuje powierzchnię 4381m², na której znajduje się dawna gazownia, będąca własnością gminy oraz działka o powierzchni 1214m² (nieużytek rolny). Budynek gazowni (dwukondygnacyjny) powstał w 1905 roku. Obiekt jest w złym stanie technicznym i wymaga gruntownego remontu pod nadzorem konserwatora zabytków. Renowacji wymaga zarówno zewnętrzna elewacja budynku, pokrycie dachowe i wymiana drzwi oraz okien, jak i wewnętrzna z wymianą instalacji, stropu oraz otynkowaniem wewnętrznych ścian. Powierzchnia zabudowy dawnej gazowni wynosi 440m², na obszarze opracowania znajduje się silos zajmujący 100m² obszaru. Istotnym elementem</p>		

	<p>charakterystycznym dla obszaru rewitalizacji jest zbiornik gazu, zbudowany z stali na planie koła, wpisany do rejestru zabytków. Udział powierzchni biologicznie czynnej równy jest 3841m². Cały teren gazowni jest ogrodzony płotem w złym stanie technicznym. Na teren działki można wjechać dwoma bramami. Brak jest oświetlenia, uzupełnień wymaga sieć infrastruktury technicznej.</p> <p>Omawiany obiekt stanowi zabytek poindustrialnej techniki, który ze względu na swoje położenie i możliwości adaptacyjne może być miejscem przeznaczonym na cele społeczne. Dobra lokalizacja i dostępność komunikacyjne, wielkość powierzchni użytkowej budynku oraz kształt i forma przyległego terenu stanowi potencjał do wykorzystania na działalność dla osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, wymagających opieki lub pomocy.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Celem projektu jest pomoc osobom niepełnosprawnym i wykluczonym społecznie poprzez zajęcia tematyczne i współpracę z młodzieżą poprzez wolontariat.</p> <p>Choć teren i obiekty starej gazowni znajdują się poza obszarem przeznaczonym do rewitalizacji to stanowią one materialny potencjał dla rewitalizacji społecznej. Miejsce to ma pełnić rolę Centrum Pomocy dla osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych i wykluczonych społecznie, którzy poprzez organizowane dla nich warsztaty terapeutyczne, spotkania, zajęcia rehabilitacyjne mogą uzyskać wsparcie społeczne i szansę na włączenie w życie osób sprawnych. W działania z w/w osobami będą zaangażowani wolontariusze, ważne jest zaangażowanie młodzieży w pomoc w celu zrozumienia społecznego i wzajemnej akceptacji. Znaczącą rolę w procesie zmian będzie pełnił Środowiskowy Dom Samopomocy z Chwałkowa, który ma zostać przeniesione na teren starej gazowni, z uwagi na większe zapotrzebowanie lokalowe, dostępność do infrastruktury społecznej (zwłaszcza usług zdrowia), możliwość współpracy z istniejącymi ośrodkami pomocy gminnej i bliskość młodzieży (wolontariuszy). Przyległy do starej gazowni teren ma pełnić rolę dodatkowej przestrzeni dla spacerów i wypoczynku dla osób wykluczonych społecznie. A z uwagi na ukształtowanie i lokalizację działki, oraz istniejące ogrodzenie użytkownicy będą mieli komfort bezpieczeństwa, zaciszności i spokoju.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> — utworzenie mieszkań chronionych dwójakiego rodzaju (wspierane (wspomagane) i treningowe), które przeznaczone będą dla osób niesamodzielnych, oraz utworzenie klubu seniora, — organizacja miejsca spotkań dla osób starszych, warsztatów terapeutycznych, rozwijania swoich zainteresowań oraz zajęć rehabilitacyjnych. — utworzenie domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych między innymi poprzez przeniesienie Środowiskowego Domu Samopomocy w Chwałkowie, — utworzenie Sali Doświadczenia Świata - innowacyjne rozwiązanie, rodzaj terapii, która działa na wszystkie zmysły i wspomaga proces akceptacji środowiskowo-społecznej. — opieka i wsparcie skierowane do faktycznych opiekunów osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych i starszych. Opiekunowie ci, poprzez szkolenia, indywidualne rozmowy z fachowcami i ekspertami dotyczące opieki nad osobami zależnymi otrzymują pomoc merytoryczną i organizacyjną.
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Modernizacja powierzchni użytkowej obiektu i terenu przyległego [ha]</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Lista osób które skorzystały z opieki i pomocy w zakresie usług społecznych oferowanych w ramach projektu</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/ Dane Beneficjenta</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Lista osób/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kompleksowe wsparcie dla rodzin mających trudności opiekuńcze lub/i zdrowotne z osobami starszymi, niepełnosprawnymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym; — zwiększenie poczucia komfortu życia użytkowników, poprawy stanu zdrowia, zwiększenie opieki.

	<ul style="list-style-type: none"> — poprawa jakości życia osób z grupy docelowej z uwagi na stworzenie możliwości kontaktów społecznych, zwiększenie ich aktywności — osiągnięcie przez uczestników projektu wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu prowadzonych szkoleń, warsztatów i spotkań.
--	---

PROJEKT NR <u>12</u>			
Nazwa projektu:	Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny gminy Krobia PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobi” PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo	Czas realizacji projektu:	2017-2022
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia, inny podmiot niepubliczny	Szacowana wartość projektu:	800 000,00 zł
Miejsce realizacji projektu:			

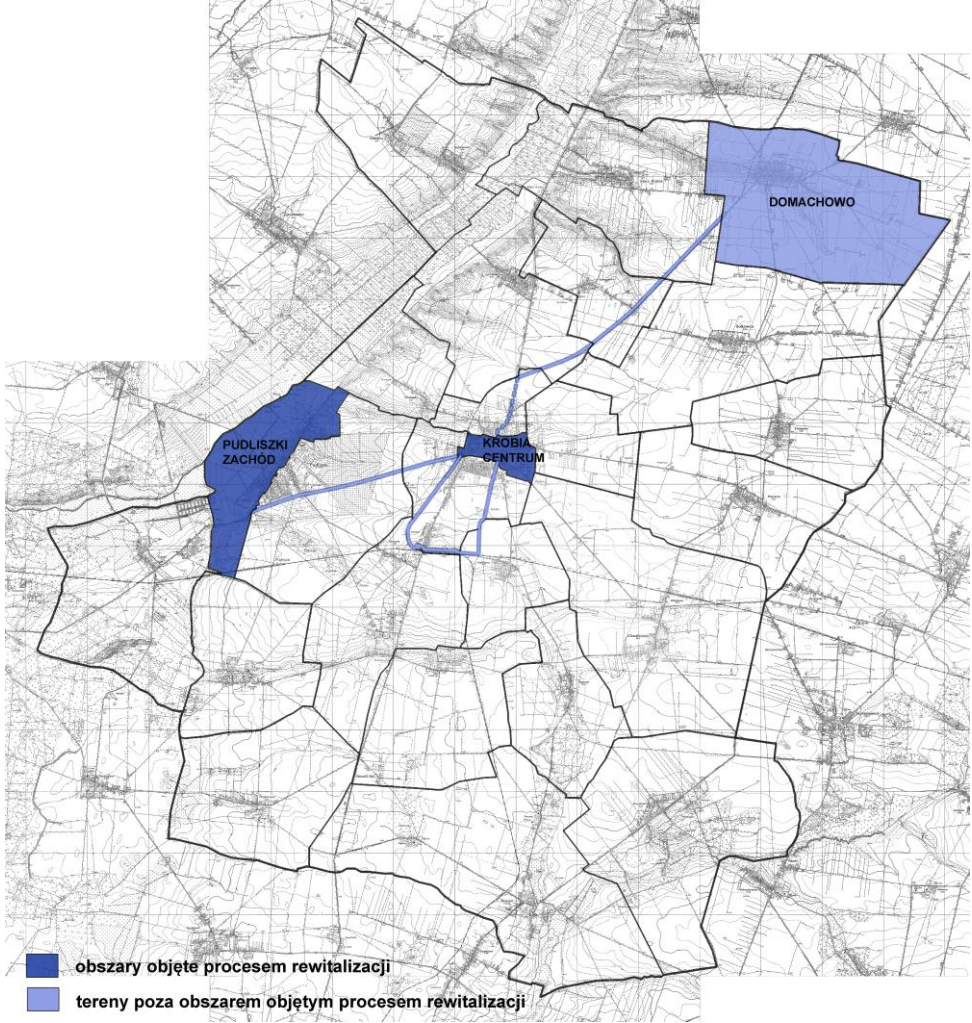
	 <p>Miejsce realizacji projektu: — teren poza jednostką rewitalizacyjną (Domachowo)</p>
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<p>Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, obszaru zdegradowanego i mieszkańcy całej gminy Krobia, aczkolwiek zasięg oddziaływania Centrum Kultury Biskupiańskiej jest ponadregionalny i krajowy. Wartości kulturowe przekazywane w trakcie organizowanych spotkań, warsztatów, Festiwalu Tradycji i Folkloru, czy konferencji oddziałują na zmysły, poszerzają wiedzę, uczą poszanowania do tradycji, ludzi, pracy i historii, dlatego odbiorcami projektu są wszyscy uczestnicy owych spotkań (bez względu na środowisko z którego się wywodzą, bez względu na stopień niepełnosprawności). Odbiorcami przekazywanych wartości są wszyscy odwiedzający i uczestniczący w oferowanych przez Centrum Kultury Biskupiańskiej prospołecznych działaniach.</p>
<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:</p>	<p>Choć Centrum Kultury Biskupiańskiej znajduje się poza obszarem przeznaczonym do rewitalizacji to stanowi on materialny potencjał dla rewitalizacji społecznej nie tylko na obszarze zdegradowanym wyznaczonym w LPR. Ma ono oddziaływanie miejscowe, regionalne i ponadregionalne. Domachowo to serce Biskupizny. To tutaj odbywa się rokrocznie Festiwal Tradycji i Folkloru, który uczy, bawi, angażuje w proces społecznych przedsięwzięć pokazujących znaczenie i poszanowanie dla kultury, tradycji, ojcowizny. Działalność kulturalna i folklorystyczna ma nawet zasięg ogólnokrajowy i pozwala na poznanie oraz uczestnictwo w życiu i tradycjach Biskupian. Centrum Kultury Biskupiańskiej obejmuje swym zakresem całe Domachowo, ze szczególnym naciskiem na dwa miejsca Gościniec Biskupiański oraz teren wokół świetlicy wiejskiej. Są to obiekty o charakterze terapeutycznym, edukacyjnym, rekreacyjnym, wykorzystujący tradycje i walory wsi. Poprzez działania wskazuje na wartości wiejskie, które w procesie odnowy wsi są kluczowe. Podejmowane są tam działania służące pielęgnowaniu i promowaniu nie tylko folkloru biskupiańskiego, ale także wiejskiego życia i pracy. W obiekcie prowadzone są warsztaty tematyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Uczestnicy zajęć uczą się przysówek i tańców regionalnych, przygotowują tradycyjne potrawy kulinarne na bazie przewodnika kulinarnego „Biskupizna ze smakiem”, czy też biorą udział w zajęciach z rękodzielnictwa bądź hafciarstwa. Prowadzone są także lekcje regionalne, podczas których dzieci i młodzież poznają Biskupiznę, ucząc się elementów tradycyjnych tańców (wiwata, przodka), poznają instrumenty ludowe, a także uczestniczą w konkursie gwarowym. Obiekty te to również miejsce spotkań, podczas których prezentowany jest folklor biskupiański, m.in. przez Biskupiański Zespół Folklorystyczny z Domachowa i Okolic, Dziecięcy Zespół Biskupiański przy Przedszkolu Samorządowym „Pod Świerkami” w Krobi, Dziecięcy Zespół Biskupiański przy ZSPiG w Krobi czy Zespół Młodzi Biskupianie. Obiekty są miejscem, wykorzystywanym do wizyt gości z różnych stron kraju i świata oraz do organizacji konferencji i spotkań. "Tradycje kulturowe Biskupizny" zostały</p>

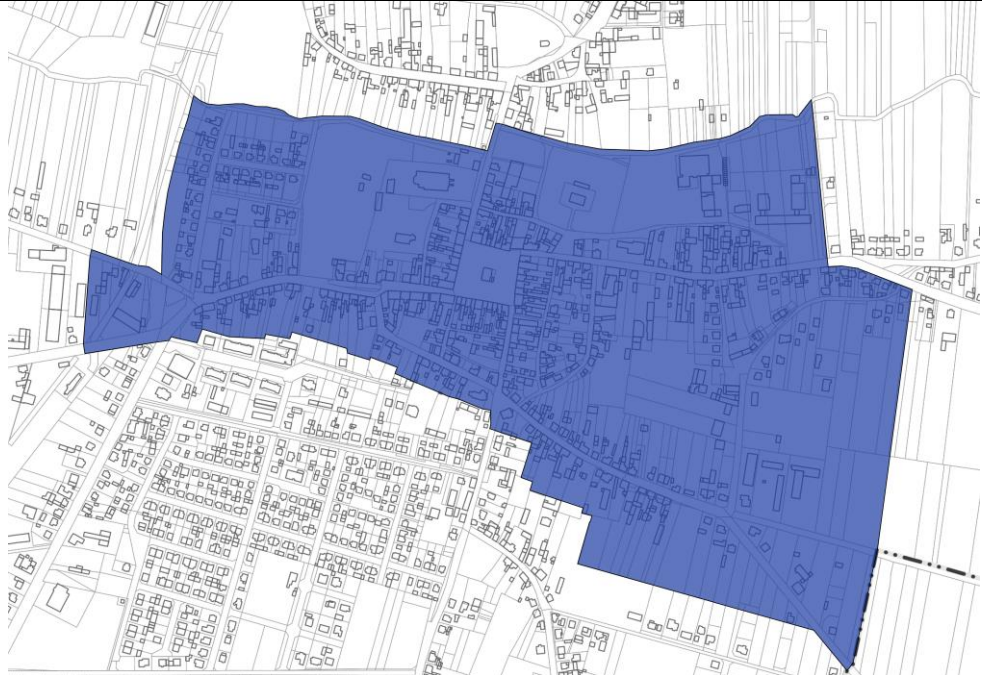
	<p>wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kultury prowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.</p> <p>Każdy z tych terenów ze względu na pełnione funkcje wymaga zmian i remontów.</p> <p>Teren wokół świetlicy wiejskiej wymaga zagospodarowania, dzięki któremu możliwa będzie właściwa organizacja festiwalu, a budynek Biskupiańskiego Gościńca wymaga remontu wraz z doposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu wokół z uwzględnieniem remontu drogi.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu obejmuje działania na dwóch obszarach we wsi Domachowo:</p> <p>Pierwsze działanie obejmuje zagospodarowania terenu wokół świetlicy wiejskiej we wsi Domachowo sporządzony w ramach procesu wzmacniania atrakcyjności wsi poprzez kształtowanie przestrzeni publicznej.</p> <p>Na działce nr 90/1 przewiduje się stworzenie strefy dla wydarzeń rozrywkowych. Projektowana jest tam scena z zapleczem, o wymiarach 10,5x14m. Przed sceną wydziela się obszar 20x20m, który będzie stanowił płytę taneczną.</p> <p>Planowany jest tam również budynek wielofunkcyjny o wymiarach 8x24m, który ma stanowić obsługę gastronomiczną dla turystyki i wydarzeń artystyczno- rozrywkowych, salę spotkań dla mieszkańców wsi, sanitariaty oraz szatnie dla użytkowników pola namiotowego i boiska. W strefie wjazdowej przewidziane zostały również przestrzenie dla stoisk wystawowych z produktami regionalnymi.</p> <p>Między płytą taneczną a budynkiem wielofunkcyjnym zajmuje miejsce pole piknikowe z zadaszonymi ławkostołami, które mają stanowić miejsce dla odpoczynku zmęczonych tańcem oraz konsumpcji klientów punktu gastronomicznego.</p> <p>Na działce nr 93/1 planuje się stworzyć parking okresowy na trawie ze stanowiskami wyznaczonymi przez pasy zieleni oraz parking stały. Działka nr 94 jest strefą rekreacji. Jest to przestrzeń parkowa, silnie zadrzewiona. Ma ona stanowić swoiste płuca całego kompleksu rekreacyjno- rozrywkowego.</p> <p>Projektowane jest w tej przestrzeni trawiaste boisko do gry w piłkę nożną wraz z wyposażeniem. Wyznaczone zostało miejsce biesiadne na ognisko z ławkostołami, wydzielone z przestrzeni parkowej nawierzchnią mineralno- żywiczną.</p> <p>Przewidziano tutaj również pole namiotowe złożone z 20 stanowisk namiotowych w celu zapewnienia miejsca noclegu dla odwiedzających turystów.</p> <p>Drugie działanie obejmuje remont wraz z doposażeniem Biskupiańskiego Gościńca, który zakłada: adaptacje poddasza budynku na cele muzealne oraz edukacyjne (stworzenie Biskupiańskiego Archiwum Społecznego), remont dwóch izb połączony w wymianę stolarki drzwiowej oraz wymianę schodów celem stworzenia miejsc noclegowych, remont wraz z doposażeniem toalet. Ponad to konieczne jest wykonanie nowej nawierzchni drogi prowadzącej do Gościńca połączony z zagospodarowaniem terenu wokół poprzez postawienie altany wiejskiej.</p>
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Liczba imprez kulturalnych (warsztatów, spotkań, konferencji, festiwali) dla mieszkańców, przyjezdnych i niepełnosprawnych.</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Liczba osób uczestnicząca w spotkaniach, festiwalach, wydarzeniach kulturalnych, warsztatach czy konferencjach organizowanych w ramach działań w Centrum Kultury Biskupiańskiej.</p>
<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu: Lista imprez/Dane Beneficjenta.</p> <p>Wskaźnik rezultatu: Lista osób/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwijanie i poprawa wiedzy przez mieszkańców na temat wartości kulturowych i kultury regionu, — wzmacnianie i rozwijanie tożsamości poprzez odkrywanie potencjału kultury miejsca, — wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych poprzez spotkania podczas festiwali, festynu, imprez plenerowych, — budowa tożsamości lokalnej — aktywizacja mieszkańców i osób zewnętrznych poprzez czynny udział w atrakcjach i imprezach folklorystycznych i kulturowych, — poprawa wiedzy o regionie jako miejscu zamieszkania

6.2 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)

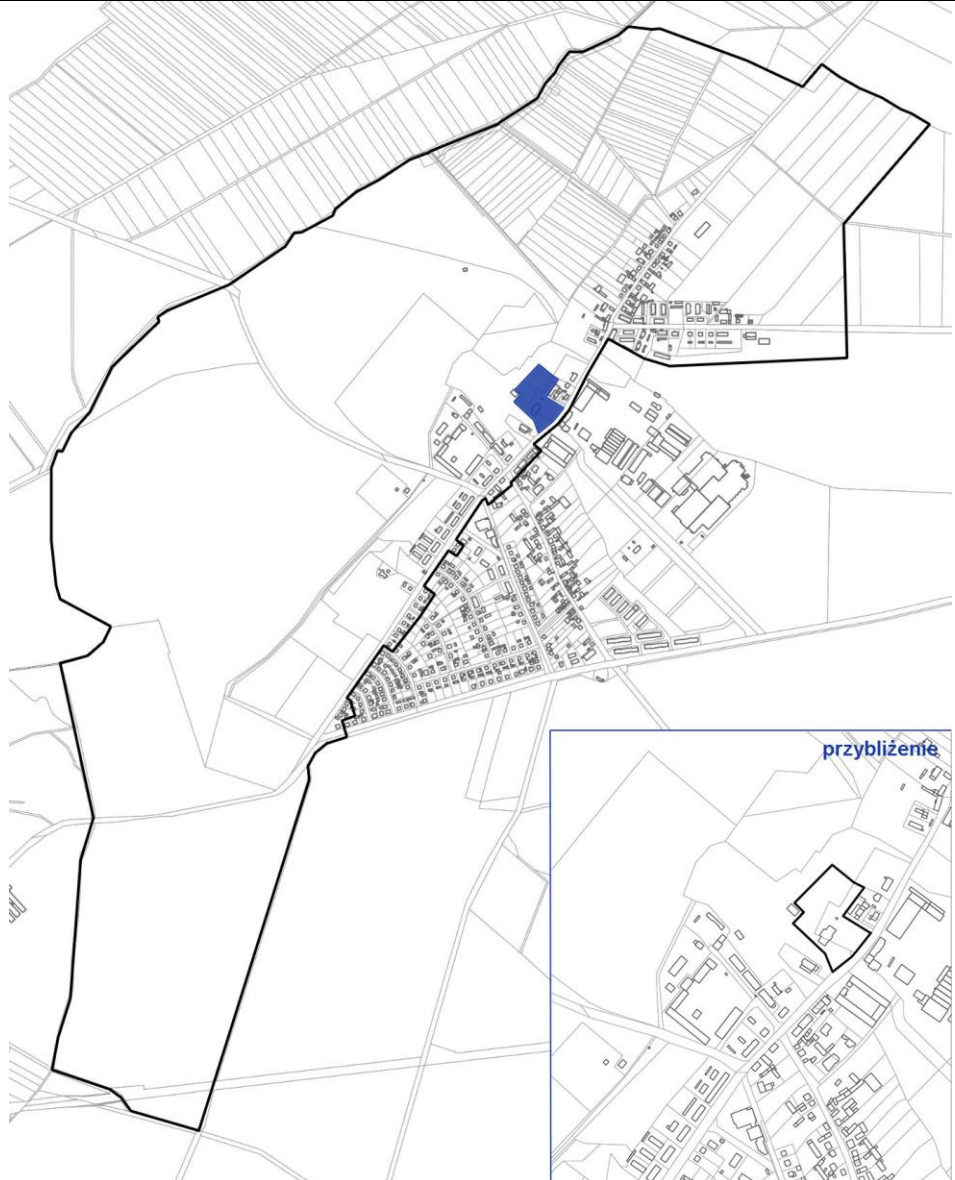
PROJEKT NR 13	
Nazwa projektu:	<i>Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</i>
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1 <i>Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i></p> <p>PROJEKT NR 2 <i>Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne</i></p> <p>PROJEKT NR 4 <i>Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</i></p> <p>PROJEKT NR 5 <i>„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</i></p> <p>PROJEKT NR 6 <i>Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</i></p> <p>PROJEKT NR 7 <i>Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</i></p> <p>PROJEKT NR 8 <i>„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</i></p> <p>PROJEKT NR 12 <i>Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej</i></p> <p>PROJEKT NR 14 <i>Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi</i></p> <p>PROJEKT NR 17 <i>Utworzenie alei spacerowej w Krobi</i></p> <p>PROJEKT NR 16 <i>„Wirtualny spacer po Krobi”</i></p> <p>PROJEKT NR 19 <i>Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</i></p> <p>PROJEKT NR 20 <i>Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo</i></p>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia

<p>Miejsce realizacji projektu:</p>	 <p> ■ obszary objęte procesem rewitalizacji ■ tereny poza obszarem objętym procesem rewitalizacji </p> <p>Miejsce realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum, — jednostka rewitalizacyjna Pudliszki Zachód, — alea spacerowa Krobia Zachód-Krobia Południe – Krobia Centrum (projekt 17); — ciąg pieszo-rowerowy Pudliszki – Krobia (projekt 19); — ciąg komunikacyjny po nieczynnej linii kolejowej Krobia-Domachowo; Domachowo (projekt 20)
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<p>Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, obszaru zdegradowanego i mieszkańcy gminy Krobia, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym, a także turyści i inne osoby zainteresowane historią i atrakcjami turystycznymi miejsca.</p>
<p>Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</p>	<p>Celem przedsięwzięcia jest wytyczenie szlaku historyczno-turystycznego ukazującego dzieje rozwoju miasta/gminy i życia jego mieszkańców. W ramach projektu konieczne jest opracowanie materiałów informacyjnych (tablic), które będą stanowiły uposażenie szlaku. Krobski szlak można rozbudować o szlak przyrodniczy i/lub edukacyjny. Wówczas będzie się on opierał o istniejące zabytki i miejsca historycznie hierarchicznie ważne ale także uwidoczni krajoznawczy i "ekopoznawczy" charakter Krobi. Dąży się do tego, aby proponowany w projekcie szlak historyczny miał charakter turystyczny. Organizacja szlaku w Krobi będzie oparta na aktywnym poznawaniu historii i odejściu od starego systemu muzealnictwa, który ograniczał się do tworzenia nudnych instytucji i przechowywania w nich zakurzonych eksponatów czy do stawiania pomników „ku pamięci”. Szlak musi być żywym muzeum, interaktywnym, w którym nie tylko oglądamy, ale też bierzemy udział w warsztatach edukacyjnych, wykładach, konkursach. Edukacyjna i zabawowa wartość szlaku będzie oparta na grze terenowej popartej informacjami w postaci kodów QR, dzięki którym uczestnicy nie będą przechodzić obojętnie wobec obiektów i miejsc historycznych</p>

	<p>i turystycznie ciekawych. Szlak w Krobi będzie poprowadzony drogami lub/i ciągami pieszymi, aby dostępność komunikacyjna była pełna i dobra. Dąży się do tego, aby ze szlaku korzystali piesi (efekt spacerowania) i rowerzyści. Ma to być oferta nie tylko dla indywidualnego odbiorcy, ale także dla całych rodzin by wartości edukacyjno-poznawcze uzupełnić o rekreacyjno-turystyczne. Owe świadome i aktywne poznawanie dziedzictwa kulturowego będzie poparte o przewodniki papierowe, mapy i strony internetowe, które pozwalają na indywidualne zwiedzanie i zdobywanie wiedzy historyczno-kulturowo-turystycznej.</p> <p>Szlak w Krobi w atrakcyjny sposób będzie edukował, zwłaszcza dzieci i młodzież. Dzięki temu mieszkańcy będą uświadamiali sobie, jak bogate są ich historia i dziedzictwo kulturowe. Szlak może przyczynić się do rozwoju przemysłu turystycznego, który daje szanse na zatrudnienie osób bezrobotnych. Realizacja projektu wymaga następujących działań inwestycyjno-wykonawczych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wytyczenie trasy szlaku historyczno-turystycznego przez osoby kompetentne 2) wykonanie zdjęć miejsc i obiektów hierarchicznie ważnych 3) opracowanie tekstowe będące syntetyczną wiedzą na temat miejsca/obiektu; 4) opracowanie spójnego systemu informacji wizualnej szlaku i obiektów/miejsc na tym szlaku. Jest to bardzo istotne, bowiem ogół symboli musi być czytelny i objęty spójną identyfikacją rynkową pozwalającą na wyróżnienia jej spośród innych konkurencyjnych informacji ulokowanych w terenie. Spójny system informacji wizualnej jest najważniejszym elementem całościowej identyfikacji. 5) utworzenie tablic informacyjnych miejsc ważnych historycznie, kulturowo i turystycznie. 6) umiejscowienie ich w terenie, zgodnie z logiką i zasadami czytelnej formy przekazu.
Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:	Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku gminy Krobia, wzrostu atrakcyjności turystycznej i zwiększenia zainteresowania potencjałem oraz stanowić będzie ważny element promocji. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać wszyscy użytkownicy miasta i okolic, turyści oraz inne osoby zainteresowane.

PROJEKT NR 14	
Nazwa projektu:	Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</p> <p>PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne</p> <p>PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)</p> <p>PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</p> <p>PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi</p>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum</p>
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem projektu jest budowa systemu monitoringu w centrum miasta Krobia. W ramach projektu przewiduje się utworzenie sieci monitoringu na bazie istniejącej sieci światłowodowej. Monitoring powinien obejmować miejsca, w których dochodzi do aktów wandalizmu, w tym Park im. Jana Pawła II, Wyspę Kasztelańską, obiekty sportowe przy kompleksie Orlik.</p> <p>W Krobi system monitoringu będzie się opierał na systemie długookresowej lub powtarzalnej obserwacji danego typu zjawisk lub reakcji na nie, wielkości, parametrów, właściwości, składu itp. Odbywać się będzie w formie obserwacji na monitorach obrazu transmitowanego z danego miejsca za pomocą zainstalowanych tam kamer i odpowiednich łącz. Administratorem systemu monitoringu będzie osoba (instytucja, organ), która zapewnia sprawne działanie systemu monitoringu zgodnie z określonymi</p>

	<p>celami i będzie czuwała nad szeroko rozumianym bezpieczeństwem systemu.</p> <p>Miejski monitoring wizyjny miasta Krobica ma być powszechnie stosowanym przez miasta narzędziem dodatkowego zabezpieczenia przestrzeni publicznej. Dobrze zaprojektowany i sprawnie działający system może zwiększyć poczucie bezpieczeństwa obywateli, oddziaływać prewencyjnie, przeciwdziałać aktom wandalizmu, zapobiegać przestępstwom, wykroczeniom i wypadkom, umożliwić przypisanie winy i odpowiedzialności za popełnione czyny. Szczególnie istotne dla skutecznego wykorzystania monitoringu wizyjnego jest zapewnienie właściwej lokalizacji i jakości kamer (kamery powinny zapewniać wysoką jakość przesyłanych obrazów, a ich położenie – optymalne pole widzenia), prawidłowa organizacja obsługi systemu oraz bardzo dobra współpraca służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego lub ochrony osób i mienia.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych miasta, a więc przyczyni się do większej aktywności pozadomowej mieszkańców i częstszych kontaktów społecznych. Monitoring może wpłynąć także na zwiększenie ruchów pieszych. Kontrola przestrzeni poprzez monitoring zminimalizuje dewastację i może przyczynić się do ochrony mienia publicznego w postaci nowozrewitalizowanej (zagospodarowanej) płyty rynku i innych sąsiadujących obszarów</p>

PROJEKT NR 15	
Nazwa projektu:	<i>Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej</i>
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 10 <i>Pudliszki Senior+</i>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia i inny podmiot niepubliczny (<i>nabycie pałacu oraz przystosowanie jego pomieszczeń i otoczenia na potrzeby pomocy społecznej</i>)
Miejsce realizacji projektu:	 <p style="text-align: center;">jednostka rewitalizacyjna Pudliszki Zachód, ul. Fabryczna 53</p>
Grupa docelowa	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy w wieku 60+ obszaru rewitalizacji i innych

projektu:	części miasta i gminy, wymagający całodziennego opieki opiekuńczej lub/i zdrowotnej, również ci korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem projektu jest stworzenie warunków dla pobytu osób z grupy docelowej. Obszary rewitalizacji są miejscem koncentracji osób starszych, wymagających specjalistycznej opieki i pomocy służb zdrowia. Ponieważ diagnoza stanu istniejącego gminy wykazała braki w zakresie pomocy zdrowotnej i społecznej oraz przyszły wzrost liczby osób starszych dlatego konieczna jest pomoc i wsparcie dla tej grupy społecznej. W ramach zadania planowane jest zatrudnienie kompetentnego i wykształconego personelu, rozumiejącego potrzeby osób z grupy docelowej. Specyfika pracy pozwoli na zaangażowanie także wolontariuszy. Projekt ma za zadanie przeciwdziałać izolacji i samotności ludzi starszych poprzez organizację różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, promowaniu więzi międzypokoleniowych i przełamaniu stereotypu człowieka starszego poprzez organizację spotkań integracyjnych i zajęć praktycznych z udziałem dzieci i młodzieży oraz promowaniu umiejętności, zdolności i doświadczenia życiowego osób starszych. Dzięki aktywizacji tej grupy społecznej dąży się do uniemożliwienia bądź opóźnienia niepełnosprawność lub chronicznych chorób pogarszających jakość życia i obniżenia kosztów opieki dla jednostek, rodzin i systemu opieki zdrowotnej. Głównym celem prowadzenia Domu Pomocy Społecznej jest: stworzenie bezpiecznego i przyjaznego miejsca do przebywania osób starszych z terenu gminy Krobia.</p> <p>Celami szczegółowymi są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne spędzanie czasu, rozwijanie zainteresowań oraz nabywanie nowych umiejętności, które pozwolą na reaktywację społeczną osób starszych, także informatycznych; • przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych – integracja międzypokoleniowa - dostęp do oferty kulturalnej i krajoznawczej. • stworzenie możliwości uzupełnienia i poszerzenia wiedzy podczas zajęć edukacyjnych i warsztatowych. <p>Realizacja przedsięwzięcia wymaga zakupu obiektu przez gminę od prywatnego właściciela. Obecnie źle zarządzany niszczeje. A ponieważ budynek znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie z terenami rekreacji, sportu, terenem zieleni (parkiem) oraz przy Centrum Aktywności Społecznej i Integracji Mieszkańców gminy Krobia dlatego jego lokalizacja i przyszła funkcja może w pełni zaspokoić potrzeby mieszkańców w przedmiotowym zakresie. Ponieważ prognozy demograficzne informują o nieustającym procesie starzenia się społeczeństwa, a diagnoza stanu istniejącego poświadcza braki w zakresie infrastruktury społecznej (zwłaszcza zdrowia i opieki społecznej) dlatego konieczne są działania w pozyskaniu obiektu i jego adaptacji na cele społeczne.</p>
Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:	Realizacja programu przyczyni się do udzielenia kompleksowego wsparcia rodzinom, którzy mają trudności opiekuńcze lub/i zdrowotne z osobami starszymi, niepełnosprawnymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Projekt przyczyni się do zwiększenia poczucia komfortu życia użytkowników, poprawy zdrowia, zwiększenia opieki. Poprawi także jakość życia osób z grupy docelowej z uwagi na stworzenie możliwości kontaktów społecznych, zwiększenie ich aktywności, dostęp do terenów zieleni.

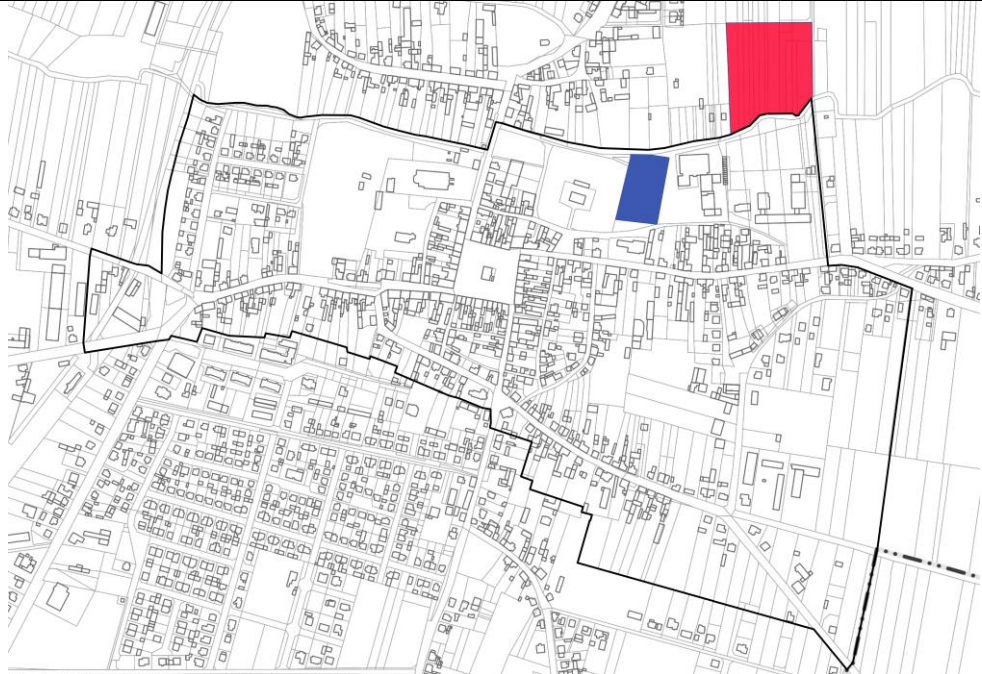

PROJEKT NR 16	
Nazwa projektu:	„WIRTUALNY SPACER PO KROBI”
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</p> <p>PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne</p> <p>PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</p> <p>PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</p> <p>PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</p> <p>PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej</p> <p>PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</p> <p>PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</p> <p>PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo</p>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia
Miejsce realizacji projektu:	<p>■ obszary objęte procesem rewitalizacji</p> <p>■ tereny poza obszarem objętym procesem rewitalizacji</p>

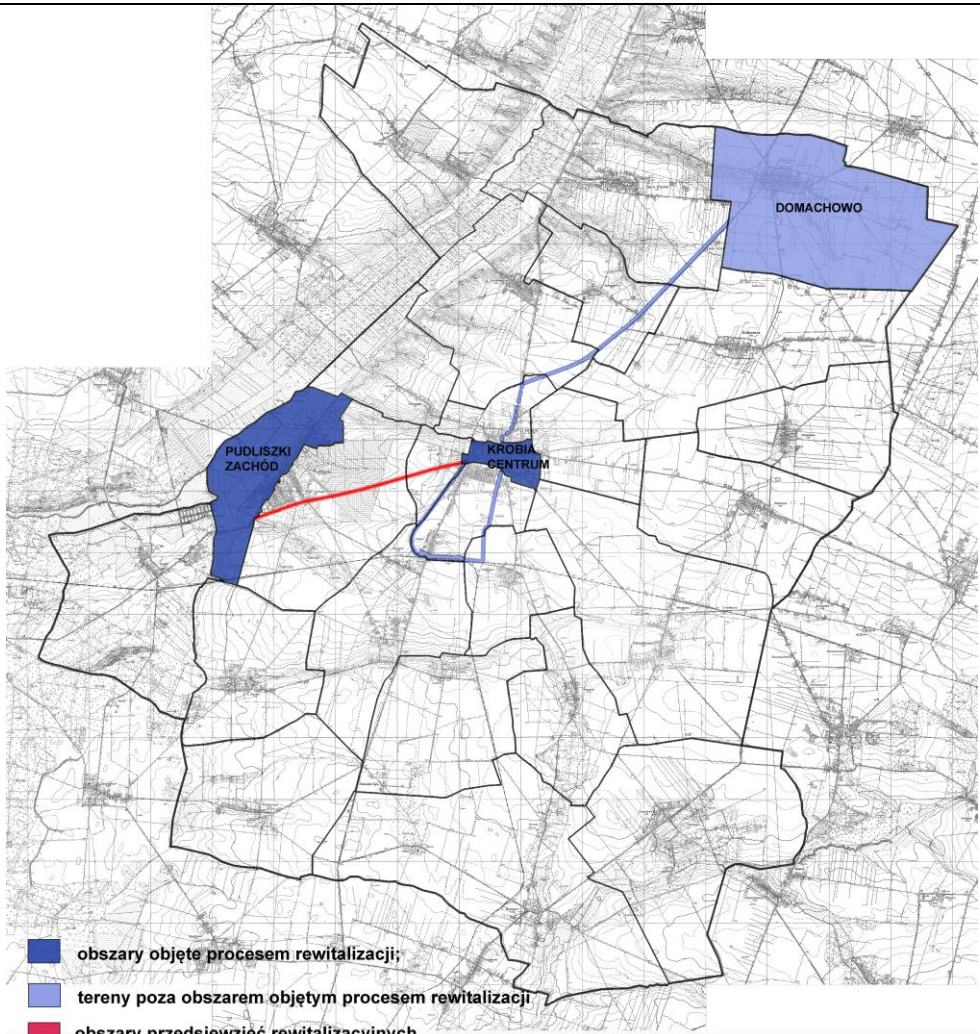
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy pozostałych części gminy Krobia, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym. Korzystać z aplikacji mogą również wszyscy chętni użytkownicy aplikacji
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem projektu jest stworzenie aplikacji internetowej – wirtualnego spaceru po gminie Krobia jako miejsca posiadającego cenny zasób dóbr kulturowych i turystycznych. W ramach projektu przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wykonanie aplikacji na bazie zdjęć z najciekawszymi zakątkami gminy, przedstawiającymi miejsca obiektów świeckich i sakralnych, Rynek, Wyspę Kasztelańską czy teren rekreacyjny w Pudliskach — wykonanie zdjęć standardowych i lotniczych dla pełnego zobrazowania walorów miasta i obszarów wiejskich; — ustawienie urządzenia elektronicznego - Elektronicznego Punktu Informacyjnego na Rynku z dostępną aplikacją „Wirtualnego przewodnika” ; — udostępnienie aplikacji na stronach internetowych jednostek organizacyjnych gminy oraz jej partnerów.. <p>Powyższe inwestycje wpłyną na wysoką jakość wykonania przedsięwzięcia, które pozwolą na publikowanie informacji na mapach Google, Facebooku i stronach www. Jednorazowy koszt wykonania przedsięwzięcia pociągnie za sobą następujące korzyści: brak opłat abonamentowych, bezpłatne utrzymanie na stronach Google, wyświetlanie na wszystkich przeglądarkach, komputerach, tabletach i smartfonach. Celem przedsięwzięcia jest także połączenie informacji ze Street View, by w publiczny i nieograniczony sposób promować gminę Krobia jako miejsce bardzo atrakcyjne.</p>
Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:	Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku gminy Krobia, wzrostu atrakcyjności turystycznej i zwiększenia zainteresowania gminą oraz stanowić będzie ważny element promocji. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać uczniowie szkół, osoby przyjezdne, turyści i inni, chętni informacji o gminie.

PROJEKT NR <u>17</u>	
Nazwa projektu:	UTWORZENIE ALEI SPACEROWEJ W KROBI
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 1 <i>Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i> PROJEKT NR 4 <i>Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</i> PROJEKT NR 6 <i>Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</i> PROJEKT NR 13 <i>Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</i> PROJEKT NR 19 <i>Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</i>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia (zadanie do realizacji pod warunkiem przejęcia przez gminę nieczynnej linii kolejowej od zarządu kolei)
Miejsce realizacji projektu:	<p> ■ obszary objęte procesem rewitalizacji; ■ tereny poza obszarem objętym procesem rewitalizacji; ■ obszary przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenach poza obszarem objętym procesem rewitalizacji </p> <p>Miejsce realizacji projektu: — teren poza jednostką rewitalizacyjną, aleja spacerowa przechodząca przez Krobia Zachód-Krobia Południe-Krobia Centrum</p>
Grupa docelowa	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy całego

projektu:	miasta Krobia i innych części gminy, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Przedsięwzięcie może zostać zrealizowane pod warunkiem przejęcia przez gminę nieczynnej linii kolejowej od zarządu PKP. Przedsięwzięcie obejmuje budowę ciągu pieszo-rowerowego na odcinku od dawnego dworca PKP przy ul. Ponieckiej do linii kolejowej Leszno-Ostrów Wlkp., z wykorzystaniem terenu po nieczynnym torowisku, przez Grabianowo i ul. Odrodzenia w Krobi, do centrum miasta. Zaletą trasy jest jej bezkolizyjność, odpowiednia szerokość i wygoda (brak stromych podjazdów i zakrętów). Proponowana trasa alei spacerowej łączy się z istniejącymi ciągami pieszymi i rowerowymi, oraz „dotyka” hierarchicznie ważnych miejsc społecznych (Rynku) i komunikacyjnych (wyjazd na drogę obwodnicową gminy Poznań – Wrocław). Omawiana aleja łączy ze sobą trzy jednostki przestrzenne: Krobia Centrum, Krobia Południe i Krobia Zachód. Dwie z wymienionych nie stanowią obszaru przeznaczonego do rewitalizacji, jednakże poprzez to przedsięwzięcie mogą zostać rozwiązane problemy komunikacyjne jednostki Krobia Centrum. System ścieżek rowerowych i przejść pieszych może przyczynić się do obniżenia intensywności ruchu samochodowego, brak jest bowiem bezpiecznych i bezkolizyjnych miejskich połączeń pieszo-drogowych w kierunku wschód-zachód.
Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:	Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na poprawę jakości zamieszkania, obniży koszty komunikacji, zmniejszy intensywność ruchów samochodowych kierujących się do centrum. Poprowadzenie alei po śladzie linii kolejowej jest turystycznie uzasadnione, wzmacnia walory krajobrazowe gminy i przyczynia się do wzrostu aktywności pozadomowych ludności.

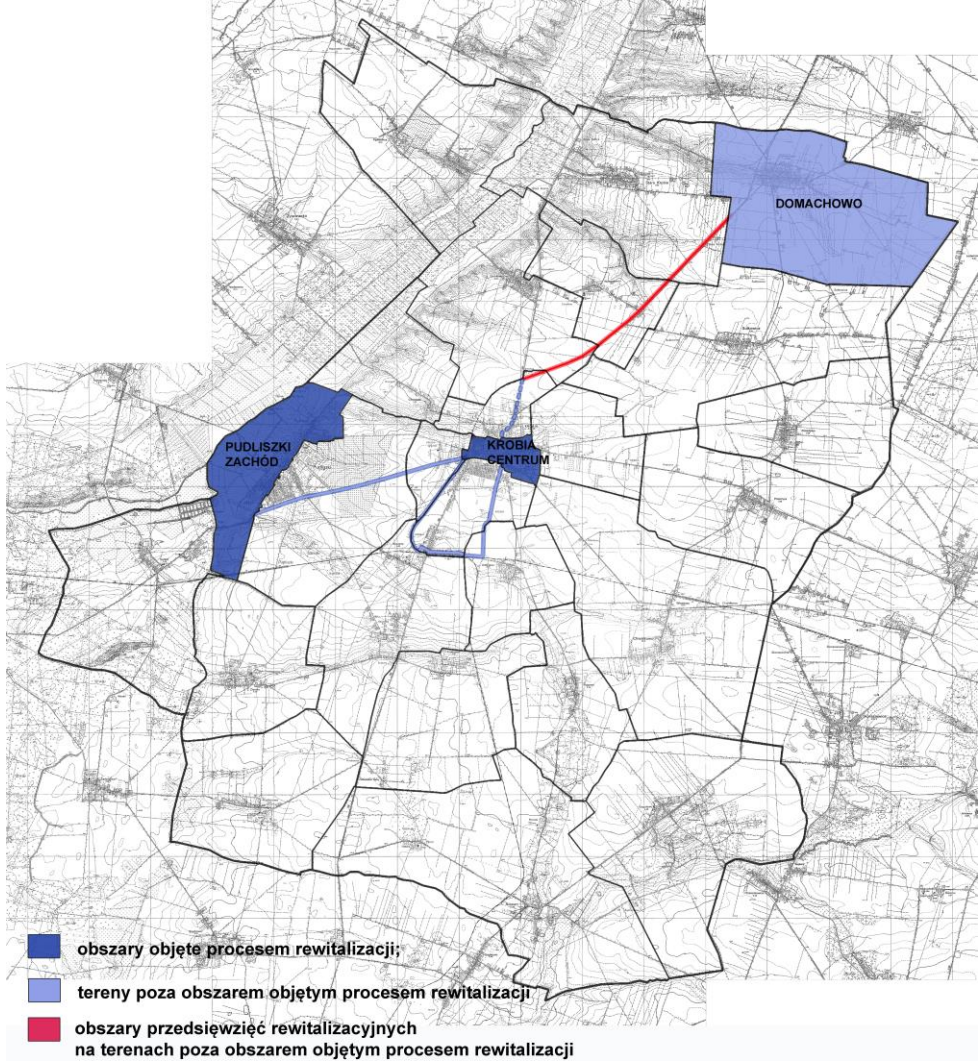
PROJEKT NR 18	
Nazwa projektu:	BUDOWA STADIONU SPORTOWEGO W KROBI
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 14 <i>Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi</i> PROJEKT NR 9 <i>Krobia miastem nowoczesnej edukacji</i>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu: — jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum (zmiana lokalizacji boiska poza obszar rewitalizacji, zagospodarowanie obecnego terenu na cele społeczne)</p>
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji i innych części gminy aktywne sportowo, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym dla których fizyczna aktywność wpłynie na poprawę zdrowia.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Celem przedsięwzięcia jest budowa nowego stadionu/boiska sportowego przy strzelnicy w Krobi oraz zagospodarowanie terenu obecnego boiska miejskiego np. na plac zabaw, miejsce organizacji imprez kulturalnych. Ruch jest przejawem życia, a aktywność fizyczna jest czynnikiem kształtującym organizm człowieka i jego funkcje. Aktywność ruchowa rozwija zdolność przystosowania organizmu do zmieniających się warunków życia: klimatu, temperatury, ciśnienia, warunków atmosferycznych, trudności dnia codziennego, itp. Przez ruch i ćwiczenia fizyczne można hartować organizm, czyli doprowadzać do podwyższania granicy tolerancji na bodźce czy czynniki ze strony środowiska, a także kształtować odporność na czynniki psychiczne (np. stres) i społeczne. Ruch pobudza rozwój organizmu. Dzięki niemu poprawia się motoryka i sprawność fizyczna człowieka. Dzięki ruchowi dziecko poznaje otaczający je świat, wzbogaca swoje doświadczenia, kształtuje pamięć i uwagę, ruch rozwija także samodzielność dziecka, natomiast zabawy i

	<p>ćwiczenia w grupie uczą zachowań prospołecznych. Aktywność fizyczna wpływa na rozwój charakteru i osobowości.</p> <p>Powyższe stwierdzenia świadczą o dużej potrzebie fizycznej aktywności krobskich dzieci i młodzieży. Potwierdzają to badania ankietowe przeprowadzone podczas konsultacji i spotkań społecznych. Budowa stadionu wzmocni ofertę edukacyjną szkół. Zaktywizuje młodzież poprzez uczestnictwo w klubach czy zespołach. Stadion to także potencjalne miejsce na organizowanie imprez lokalnych (sportowych, kulturalnych, szkolnych, pikników). Celem jest aktywizacja dzieci i młodzieży, nauka pracy w zespole, dbałość o infrastrukturę, poczucie przynależności do grupy i budowanie wzajemnych dobrych relacji partnerskich i rywalizacyjnych.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Realizacja przedsięwzięcia stanowi część zagospodarowania obszaru centrum Krobi, w którym skupiają się inwestycje prospołeczne. Kompleksowość założenia wpłynie na poprawę warunków zamieszkania, komfort życia, możliwości kontaktów społecznych, wzmocni się dostępność i jakość usług. Sportowy kontekst przedsięwzięcia przyciągnie do centrum młodzież i zapewni im możliwość spędzania wolnego czasu. Z uwagi na nagromadzenie osób starszych na obszarze rewitalizacji częste uczestnictwo w życiu miejskim młodzieży jest bardzo potrzebne i konieczne. Starsze osoby mogą także czuć nad ich bezpieczeństwem oraz monitorować stan materialnego zainwestowania.</p>

PROJEKT NR 19	
Nazwa projektu:	<i>Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</i>
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo i turystycznie
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 4 <i>Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</i> PROJEKT NR 10 <i>Pudliszki Senior+</i> PROJEKT NR 13 <i>Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</i>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu:</p> <p>— teren poza jednostką rewitalizacyjną (ciąg pieszo-rowerowy pomiędzy jednostka Krobia Centrum i Pudliszki Zachód)</p>
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz mieszkańcy gminy Krobia, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym, a także turyści i inne osoby zainteresowane atrakcjami turystycznymi,

	<p>edukacyjnymi, poznawczymi i rekreacyjnymi obszaru Krobia Centrum i Pudliszki Zachód. Z efektów projektu mogą też korzystać osoby podróżujące w jakimś celu ścieżką stanowiącą podstawę działań w projekcie..</p>
<p>Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</p>	<p>Przedsięwzięcie rewitalizacyjne ma na celu poprawę bezpieczeństwa i komfortu podróżujących pomiędzy obszarami wyznaczonymi w LPR jako tereny przeznaczone do rewitalizacji. Droga łączy obszary zdegradowane i stanowi czynnik aktywizujący. To ważna droga o znaczeniu funkcjonalnym którą podróżuje wielu użytkowników zważywszy na fakt lokalizacji w Pudliszkach największego zakładu pracy na terenie Gminy. Pudliszki to także sypialnia dla Krobi, znaczna część mieszkańców przyjeżdża do miejskiego ośrodka do pracy, do usług czy szkoły. Wspomniany odcinek drogi nie jest oświetlony, a istniejąca ścieżka rowerowa wymaga doinwestowania infrastrukturalnego. Brak oświetlenia, miejsc odpoczynku dla podróżujących samochodem i rowerem, brak infrastruktury pobytowej dla mieszkańców i turystów (ławek, kubłów na śmieci, sanitariatu, bieżącej wody).</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku gminy Krobia jako ośrodka promującego bezpieczną komunikację i transport oraz dbającego o komfort podróżujących. Może mieć to wpływ na wzrost atrakcyjności turystycznej i zwiększenia zainteresowania ofertą turystyczną, rekreacyjną i poznawczą gminy. Wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Pudliszek i Krobi. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać wszyscy użytkownicy gminy, turyści oraz inne osoby zainteresowane.</p>

PROJEKT NR <u>20</u>	
Nazwa projektu:	Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Ochrona wartości społecznych, kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji i folkloru → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej PROJEKT NR 5 „ Wzdłuż Rowu Krobskiego ” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Krobia
Miejsce realizacji projektu:	 <p>Miejsce realizacji projektu:</p> <p>— teren poza jednostką rewitalizacyjną (ciąg komunikacyjny po nieczynnej linii kolejowej Krobia-Domachowo)</p>
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz mieszkańcy miasta Krobia i innych części gminy, turyści i przyjezdni, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym dla których atrakcja turystyczna,

	<p>poznawcza i komunikacyjna w postaci zagospodarowania nieczynnej linii kolejowej będzie cenna i ciekawa.</p>
<p>Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</p>	<p>Celem przedsięwzięcia jest modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia-Domachowo. Warunki techniczne pozwalają na zagospodarowanie tego terenu w ciąg pieszo-rowerowy lub/i jego wykorzystanie na ciąg dla ruchu dreżyny rowerowej. Połączenie linią Krobi i Domachowa może mieć znaczenie strategiczno-turystyczne. W Krobi realizowane są bowiem przedsięwzięcia przestrzenne, społeczne, komunikacyjne, infrastrukturalne i gospodarcze, natomiast Domachowo to strefa działań kulturowych, kulturalnych, związanych z tradycją i folklorem. Modernizacja nieczynnej linii kolejowej na cele ujęte w przedsięwzięciu poprawi i wzmocni dostępność do kultury regionu, pozwoli na aktywizację gospodarczą obu wspomnianych ośrodków i wzmocni ich wartości i istniejący potencjał.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku gminy Krobia jako ośrodka turystycznego, stosującego ciekawe rozwiązania dla poprawy komfortu podróżujących w celach poznawczych. Może mieć to wpływ na zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną, rekreacyjną i kulturalną i kulturową gminy. Wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Domachowa i Krobi. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać wszyscy użytkownicy gminy, turyści oraz inne osoby zainteresowane.</p>

6.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ REWITALIZACJI

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w wymiarze przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania. Kryteria te były kluczowe przy wyborze projektów rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia. Pojawiający się dzięki komplementarności interwencji efekt synergii przyczyni się do szybszego i bardziej efektywnego uzyskania oczekiwanych rezultatów na obszarze rewitalizacji Krobia Centrum i Pudliszki Zachód.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym programie oznacza, że przy ich formułowaniu wzięto pod uwagę miejsce planowanej realizacji w różnych częściach obszarów rewitalizacji. W rezultacie zebrano siedem wiązek projektów dla czterech fragmentów obszaru rewitalizacji: Wszystkie obszary zamieszkałe, Rynek, park, ulice. Efektem takiego podejścia będzie oddziaływanie zrealizowanych przedsięwzięć na cały obszar rewitalizacji (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach). W celu zapewnienia komplementarności przestrzennej projekty ze sobą powiązane (dotyczące jednego lub dwóch podobszarów rewitalizacji) będą w miarę możliwości realizowane w tym samym czasie (Tabela 19).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym programie polega na rozwiązaniu wspólnego lub takiego samego problemu w danym obszarze problemowym. W rezultacie zrealizowane projekty będą oddziaływać na obszary rewitalizacji zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej (Tabela 20).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDMIOTOWA

Komplementarność przedmiotowa projektów rewitalizacyjnych polega na dopełnieniu tematycznym działania/projektu. Ich związek wynika z wzajemnych uzupełnień. Projekty skierowane są na osiągnięcie wspólnego lub takiego samego celu, oddziaływają na ten sam sektor/branżę (Tabela 21).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTITUCJONALNA

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna Lokalnego Programu Rewitalizacji zostanie osiągnięta dzięki połączeniu jego systemu zarządzania i systemu monitoringu z procedurami wynikającymi ze **Strategii Rozwoju Gminy Krobia na lata 2014-2020**. Pozwoli to na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Organami wspólnymi dla Lokalnego Programu Rewitalizacji i Strategii są:

- **Burmistrz Krobi**, który nadzoruje prace i wdrażanie zadań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia i Strategii Rozwoju Gminy Krobia przez wydziały merytoryczne i jednostki organizacyjne,
- **Referat Planowania Przestrzennego** będzie przygotowywał materiały niezbędne do sporządzenia opracowań planistycznych związanych z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, oraz przeprowadzał procedury i koordynował prace rewitalizacyjne. Jego zadaniem będzie prowadzenie rejestru zmian wynikających z procesu planowania przestrzennego na obszarze

rewitalizacji, a także opiniowanie zgodności projektów rewitalizacyjnych wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia z celami rozwoju ujętymi w Strategii Rozwoju Gminy Krobia. Konieczne jest wsparcie merytoryczne dla innych współpracujących jednostek instytucjonalnych.

- **Referat Inwestycji i Remontów** będzie zbierał niezbędne dane i informacje o poczynionych inwestycjach i remontach, opracowywał raporty i dokonywał prezentacji z monitoringu poczynionych przedsięwzięć inwestycyjno-rewitalizacyjnych. Istotą działań będzie przygotowywanie ocen i analiz programów inwestycyjnych prowadzonych na obszarze rewitalizacji i sprawowanie kontroli nad poprawnością ich późniejszych realizacji wraz ze sporządzaniem dokumentów z przedmiotowego zakresu. W trakcie wdrażania projektów rewitalizacyjnych konieczna będzie ocena zgodności z celami ujętymi w Strategii, warunkującymi zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy, przestrzenny i środowiskowy oraz wydawanie opinii powykonawczych.
- **Referat Oświaty i Spraw Społecznych** powinien sprawować opiekę nad społeczną sferą rewitalizacji poprzez koordynowanie przedsięwzięć w zakresie oświaty, edukacji, zdrowia i opieki społecznej realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji i Strategii. Ważna jest aktywizacja społeczna w procesie zmian i inicjowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i wykluczenia społecznego.
- **Komitet Rewitalizacji**, który może stanowić kontrolę obywatelską nad prawidłową realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia i Strategii Gminy Krobia, jego członkami powinni się stać lokalni liderzy, będący przedstawicielami organizacji społecznych i pozarządowych, instytucji publicznych, przedsiębiorstw, jednostek naukowo-dydaktycznych, instytucji otoczenia biznesu, itp.

W procesie rewitalizacji istotną będzie także rola **Instytucji Zarządzającej Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020**, która prowadzi monitoring programów rewitalizacji i projektów rewitalizacyjnych w całym województwie, w tym także w gminie Krobia. Szerzej zadania powyższych organów zostały opisane w rozdziale 10.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Komplementarność międzyokresowa projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji polegać będzie na kontynuacji działań zapoczątkowanych w ubiegłych latach. W tym czasie podjęto działania zarówno w sferze infrastrukturalnej, jak i społecznej (Tabela 22).

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji polegać będzie na umiejętnym łączeniu wsparcia ze środków Unii Europejskiej, środków krajowych oraz środków własnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Polegać ona będzie także na zdolności łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania (Tabela 23.).

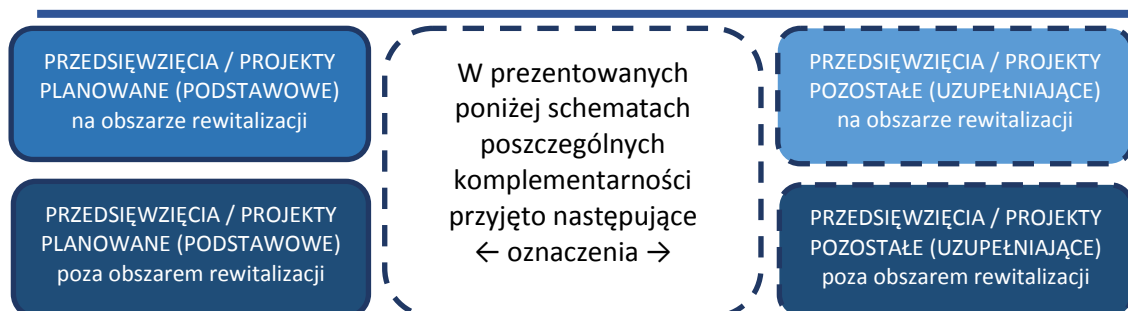

Tabela 19 Komplementarność przestrzenna (opracowanie własne)

		-----PROJEKTY PLANOWANE (PODSTAWOWE)-----						-----PROJEKTY POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)-----			
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU		PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejszem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom	PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne	PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo- rekreacyjnych	PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku	PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych	PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny	PROJEKT NR 13 Szlak historyczno- turystyczny gminy Krobia	PROJEKT NR 14 Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobia	PROJEKT NR 15 Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej	PROJEKT NR 17 Utworzenie alei spacerowej w Krobi
		PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno- Kulturalne KROB_KULT	PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi	PROJEKT NR 9 Krobia miastem nowoczesnej edukacji	PROJEKT NR 10 Pudliszki Senior+	PROJEKT NR 11 Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobia	PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej	PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobia”	PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi	PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki	PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo
	RYNEK I OBSZARY FUNKCJONALNIE PRZYLEGLÉ	PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejszem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom	PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne	PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo- rekreacyjnych		PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych	PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny	PROJEKT NR 13 Szlak historyczno- turystyczny gminy Krobia	PROJEKT NR 14 Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobia		PROJEKT NR 17 Utworzenie alei spacerowej w Krobi
		PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno- Kulturalne KROB_KULT	PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi	PROJEKT NR 9 Krobia miastem nowoczesnej edukacji				PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobia”	PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi		
	PUDLISZKI				PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku			PROJEKT NR 13 Szlak historyczno- turystyczny gminy Krobia		PROJEKT NR 15 Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej	
				PROJEKT NR 10 Pudliszki Senior+			PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobia”		PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki		
ULICE, PLACE, CIĄGI PIESZE I ROWEROWE		PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejszem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom	PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne	PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo- rekreacyjnych	PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku	PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych	PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej	PROJEKT NR 13 Szlak historyczno- turystyczny gminy Krobia		PROJEKT NR 17 Utworzenie alei spacerowej w Krobi	
			PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi					PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobia”	PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki	PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo	
BISKUPIAŃSKA PRZESTRZEŃ TRADYCJI I KULTURY			PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne			PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny	PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej	PROJEKT NR 13 Szlak historyczno- turystyczny gminy Krobia			
								PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobia”		PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo	

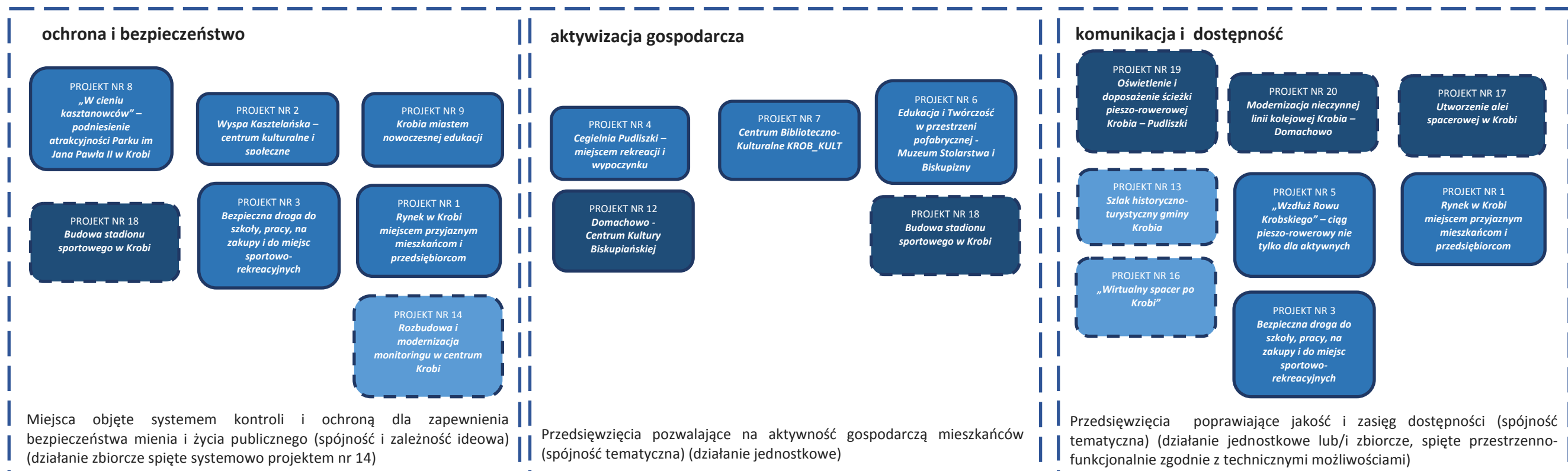
Tabela. 20. Komplementarność problemowa (opracowanie własne)

		-----SFERY UZUPEŁNIAJĄCE-----				
		SFERA SPOŁECZNA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	SFERA GOSPODARCZA	SFERA TECHNICZNA	SFERA ŚRODOWISKOWA
SFERA SPOŁECZNA				PROJEKT NR 9 <i>Krobia miastem nowoczesnej edukacji</i>	PROJEKT NR 11 <i>Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi</i>	
				PROJEKT NR 10 <i>Pudliszki Senior+</i>		
				PROJEKT NR 7 <i>Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</i>		
			PROJEKT NR 15 <i>Adaptacja palacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej</i>			
			PROJEKT NR 18 <i>Budowa stadionu sportowego w Krobi</i>			
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		PROJEKT NR 2 <i>Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne</i>				
		PROJEKT NR 12 <i>Domachowo - Centrum Kultury Biskupańskiej</i>				
		PROJEKT NR 3 <i>Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych</i>				
SFERA GOSPODARCZA		PROJEKT NR 13 <i>Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</i>				
		PROJEKT NR 1 <i>Tynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i>				
SFERA TECHNICZNA		PROJEKT NR 6 <i>Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofalowniczej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</i>				
		PROJEKT NR 16 <i>„Wirtualny spacer po Krobi”</i>				
		PROJEKT NR 19 <i>Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</i>				
		PROJEKT NR 20 <i>Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo</i>				
SFERA ŚRODOWISKOWA		PROJEKT NR 14 <i>Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi</i>				
		PROJEKT NR 5 <i>„Wzłóż Rowu Krobskiego” – ścieżka pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</i>				
		PROJEKT NR 4 <i>Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</i>				
		PROJEKT NR 8 <i>„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</i>				
		PROJEKT NR 17 <i>Utworzenie alei spacerowej w Krobi</i>				

-----SFERY DOMINUJĄCE-----

Tabela. 21. Komplementarność przedmiotowa (opracowanie własne)

funkcjonalna przestrzeń publiczna	turystyka	aktywność ruchowa, rekreacja, wypoczynek
<p>PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobkiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</p> <p>PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne</p> <p>PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</p> <p>PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</p> <p>PROJEKT NR 9 Krobia miastem nowoczesnej edukacji</p> <p>PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych</p>	<p>PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</p> <p>PROJEKT NR 8 „W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 16 „Wirtualny spacer po Krobi”</p> <p>PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</p> <p>PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</p> <p>PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej</p> <p>PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</p> <p>PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobkiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</p> <p>PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo</p>	<p>PROJEKT NR 18 Budowa stadionu sportowego w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 17 Utworzenie alei spacerowej w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</p> <p>PROJEKT NR 5 „Wzdłuż Rowu Krobkiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</p> <p>PROJEKT NR 19 Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</p> <p>PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</p> <p>PROJEKT NR 20 Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo</p>
<p>Przedsięwzięcia pozwalające na realizację podstawowych potrzeb społecznych (dopełnienie przestrzenno-funkcjonalne) (działanie jednostkowe lub/i zbiorcze spięte projektem nr 3)</p>	<p>Miejsca udostępniające wartości poznawcze (dopełnienie tematyczne) (działanie jednostkowe lub/i zbiorcze spięte przestrzenno-funkcjonalnie projektem nr 5, 19 i 20, lub spięte ideologicznie projektem nr 13 i 17)</p>	<p>Przedsięwzięcia pozwalające na aktywność fizyczną (dopełnienie tematyczne) (działanie jednostkowe lub/i zbiorcze spięte przestrzenno-funkcjonalnie projektem nr 5, 19 i 20, oraz spięte ideologicznie projektem nr 13)</p>
edukacja i samokształcenie	kultura, historia, folklor	pomoc, wsparcie i integracja społeczna
<p>PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</p> <p>PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</p> <p>PROJEKT NR 9 Krobia miastem nowoczesnej edukacji</p> <p>PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</p> <p>PROJEKT NR 11 Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 3 Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych</p>	<p>PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</p> <p>PROJEKT NR 12 Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej</p> <p>PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</p> <p>PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne</p> <p>PROJEKT NR 4 Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</p> <p>PROJEKT NR 13 Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</p>	<p>PROJEKT NR 10 Pudliszki Senior+</p> <p>PROJEKT NR 15 Adaptacja pałacu w Pudliszkach na Dom Pomocy Społecznej</p> <p>PROJEKT NR 11 Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi</p> <p>PROJEKT NR 7 Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</p> <p>PROJEKT NR 1 Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</p> <p>PROJEKT NR 2 Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne</p> <p>PROJEKT NR 6 Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</p>
<p>Przedsięwzięcia pozwalające na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji (wzajemne uzupełnienie) (działanie jednostkowe lub/i zbiorcze spięte przestrzenno-funkcjonalnie projektem nr 3)</p>	<p>Miejsca promujące wartości historyczne, kulturowe i regionalne (dopełnienie tematyczne, wzajemne uzupełnienie) (działanie jednostkowe lub/i zbiorcze spięte projektem nr 13)</p>	<p>Przedsięwzięcia ukierunkowane na pomoc i opiekę społeczną, wsparcie i integrację społeczną (dopełnienie tematyczne, możliwość działań wspólnych) (działanie jednostkowe lub/i zbiorcze).</p>

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDMIOTOWA LPR A STRATEGIA ROZWOJU GMINY KROBIA (odniesienie i zgodność problemowa LPR z celami Strategii Rozwoju Gminy Krobia na lata 2014-2020)	
funkcjonalna przestrzeń publiczna/ turystyka Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy” → Cel strategiczny I „Ochrona i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego” → Cel operacyjny: „Zwiększenie obszaru i poprawa estetyki zielonych terenów publicznych”	
kultura, historia, folklor Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy” → Cel strategiczny II „Rozwój turystyki i rekreacji w szczególności poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego” → Cel operacyjny: „Rozszerzenie działań dotyczących kultywowania lokalnych tradycji”	
aktywność ruchowa, rekreacja, wypoczynek/ kultura, historia, folklor Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy” → Cel strategiczny II „Rozwój turystyki i rekreacji w szczególności poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego” → Cel operacyjny: „Zwiększenie zasobu oraz atrakcyjności obiektów sportowo-rekreacyjnych i infrastruktury kultury”	
aktywizacja gospodarcza/ edukacja i samokształcenie/ turystyka Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy” → Cel strategiczny III „Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia” → Cel operacyjny: „Rozwój przedsiębiorczości i podniesienie poziomu inwestycji”	
edukacja i samokształcenie Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy” → Cel strategiczny III „Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia” → Cel operacyjny: „Zapewnienie warunków do edukacji społeczeństwa”	
pomoc, wsparcie i integracja społeczna/ ochrona i bezpieczeństwo Priorytet: „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy” → Cel strategiczny III „Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju gminy Krobia” → Cel operacyjny: „Przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk społecznych”	
komunikacja i dostępność Priorytet: „Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców” → Cel strategiczny I „Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego” → Cel operacyjny: „Rozwój lokalnej infrastruktury technicznej”	
pomoc, wsparcie i integracja społeczna/ kultura, historia, folklor/ aktywność ruchowa, rekreacja, wypoczynek Priorytet: „Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców” → Cel strategiczny II „Zwiększanie poziomu uczestnictwa obywateli w życiu publicznym” → Cel operacyjny: „Rozwój działań na rzecz aktywności społeczeństwa”	

Tabela 22. Komplementarność międzyokresowa
(opracowanie własne)

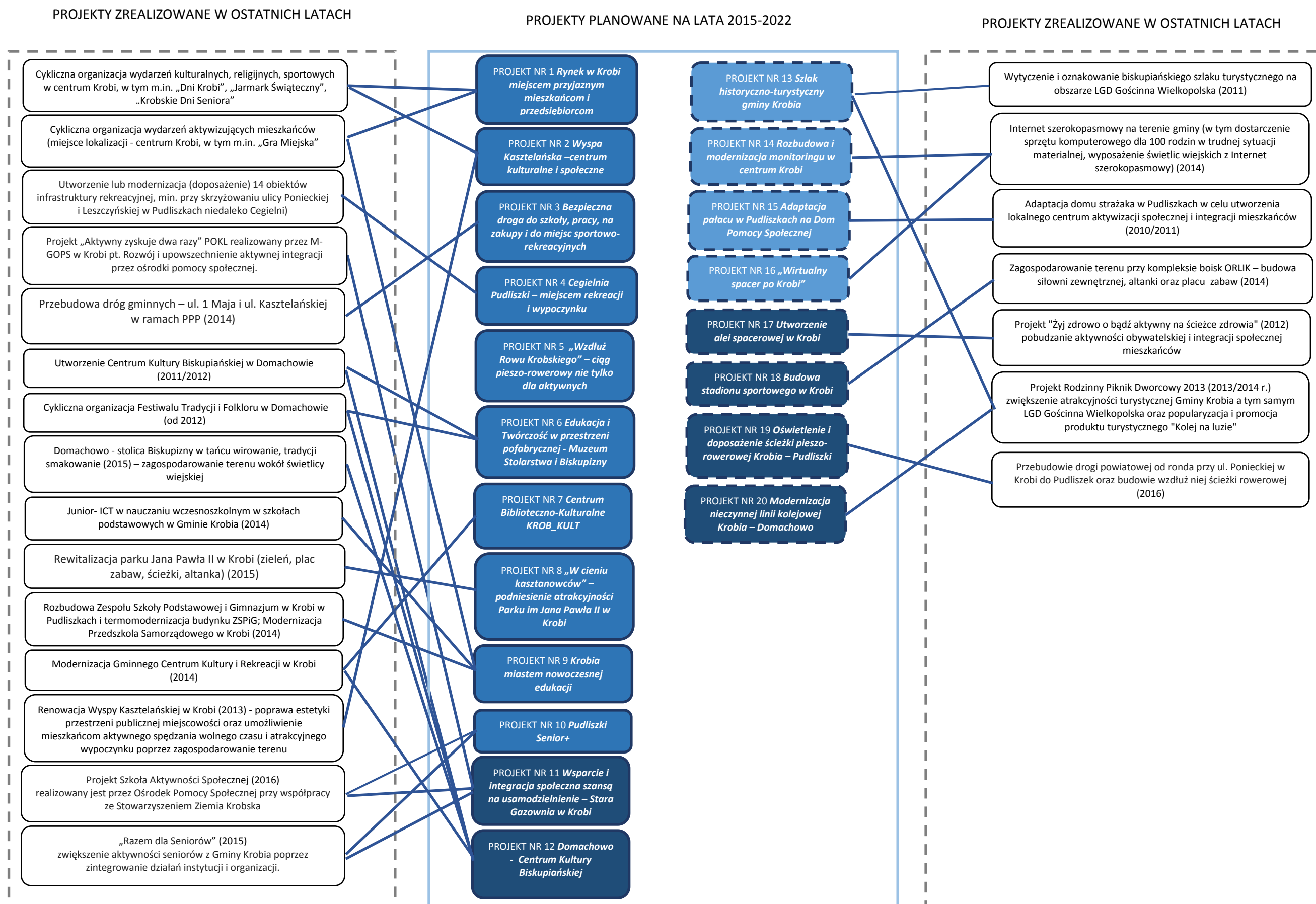

Tabela 23. Komplementarność źródeł finansowania (opracowanie własne)

	EFSS	EFRR	ŚRODKI PUBLICZNE	ŚRODKI PRYWATNE
-----PROJEKTY PLANOWANE (PODSTAWOWE)-----			PROJEKT NR 1 <i>Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i>	
			PROJEKT NR 2 <i>Wyspa Kasztelańska –centrum kulturalne i społeczne</i>	
			PROJEKT NR 3 <i>Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych</i>	
			PROJEKT NR 4 <i>Cegielnia Pudliszki – miejscem rekreacji i wypoczynku</i>	
			PROJEKT NR 5 <i>„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych</i>	
			PROJEKT NR 6 <i>Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny</i>	
			PROJEKT NR 7 <i>Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT</i>	
			PROJEKT NR 8 <i>„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi</i>	
			PROJEKT NR 9 <i>Krobia miastem nowoczesnej edukacji</i>	
			PROJEKT NR 10 <i>Pudliszki Senior+</i>	
			PROJEKT NR 11 <i>Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi</i>	
			PROJEKT NR 12 <i>Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej</i>	
-----PROJEKTY POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)-----			PROJEKT NR 13 <i>Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia</i>	
			PROJEKT NR 14 <i>Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum</i>	
			PROJEKT NR 15 <i>Adaptacja pałacu w Pudliskach na Dom Pomocy Społecznej</i>	
			PROJEKT NR 16 <i>„Wirtualny spacer po Krobi”</i>	
			PROJEKT NR 17 <i>Utworzenie alei spacerowej w Krobi</i>	
			PROJEKT NR 18 <i>Budowa stadionu sportowego w Krobi</i>	
			PROJEKT NR 19 <i>Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki</i>	
			PROJEKT NR 20 <i>Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo</i>	

ROZDZIAŁ 7. RAMY FINANSOWE

Poniżej zostały przedstawione ramy finansowe projektów ujętych w niniejszym programie, poprzez prezentację ich szacunkowej wartości oraz indykatywnych wielkości środków finansowych możliwych do wykorzystania w ramach działań ujętych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+). Ważnym źródłem finansowania projektów będą środki publiczne gminy Krobia, które stanowią wkład własny przy realizacji projektów ze źródeł zewnętrznych, a w niektórych przypadkach będą jedynym źródłem finansowania projektu. Prowadzone będą także działania zachęcające inwestorów prywatnych do włączenia się w proces finansowania projektów. Należy zaznaczyć, że w przypadku braku otrzymania zewnętrznego finansowania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji projekty będą realizowane ze środków publicznych Gminy Krobia, będą one jednak zapewne bardziej rozciągnięte w czasie.

Tabela 24. Ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych

l. p.	nazwa przedsięwzięcia	zakres przedmiotowy przedsięwzięcia	podmiot realizujący (partnerstwo)	zakres czasowy	szacunkowy koszt	planowane źródło finansowania
1.	<i>Rynek w Krobi miejscem przyjaznym mieszkańcom i przedsiębiorcom</i>	Stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej Rynku integrującej mieszkańców i innych użytkowników, która zapewni miejsce dla handlu (umożliwienie dostępu pieszego i kołowego do istniejących sklepów), komunikacji (uregulowanie ruchu drogowego i miejsc parkingowych) i wypoczynku (stworzenie miejsc dla wydarzeń kulturalnych, koncertów, obrzędów) i kontaktów społecznych (lepsza organizacja i funkcjonalność rozmieszczenia elementów małej architektury. Zakres robót: zmiana nawierzchni utwardzonej dla ruchu pieszego i kołowego na całej powierzchni płyty rynku; wykonanie odwodnienia terenu; wymiana, przebudowa lub budowa sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowej, elektrycznej, światłowodowych w współpracy z gestorami sieci (w przypadku złego stanu technicznego obecnych przyłączy), reorganizacja miejsc parkingowych; zamontowanie elementów małej architektury; wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej, ocena stanu i jakości zieleni, wprowadzenie nowych nasadzeń uwzględniając zasady kształtowania zieleni (nasłonecznienie,	Gmina Krobia	2017-2022	3.500.000 zł	WRPO 2014+ (EFRR) Środki własne Środki krajowe

		temperaturę, podłoże, rozlokowanie i sposób użytkowania); wykonanie przyłączy wodnych do nawadniania nasadzeń;				
2.	Wyspa Kasztelańska – centrum kulturalne i społeczne	Stworzenie miejsca atrakcyjnego społecznie i kulturalnie, ulokowanego wśród zieleni, o dobrej lokalizacji i dostępności pieszej, umiejscowionego w pobliżu centrum miasta (ryнку). Stworzenie przestrzeni kulturalno-turystyczno-rekreacyjno-edukacyjnej poprzez: modernizacja miejsc i obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej oraz związanej ze sferą kulturalną i wizualną (trybuny, urządzenia pozwalające na aktywność ruchową, poznawczą i doświadczalną, pomost, muszla koncertowa); zmiana nawierzchni utwardzonej dla ruchu pieszego i kołowego we fragmentach obszaru oraz modernizacja obszarów biologicznie czynnych, budowa przepustu nad groblą, zamontowanie urządzeń techniczno-inżynierskich pozwalających na kontrolę i zachowanie dobrego stanu jakości wód; zamontowanie elementów małej architektury; wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej, ocena stanu i jakości zieleni, wprowadzenie nowych nasadzeń uwzględniając zasady kształtowania zieleni, zaprojektowanie i wykonanie przyłączy wodnych do nawadniania	Gmina Krobia	2017-2022	1 200 000 zł	WRPO 2014+ (EFS, EFRR) PROW Środki własne Środki krajowe
3.	Bezpieczna droga do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych (ulice: Szkolna, plac Tadeusza Kościuszki, Ogród Ludowy, prof. J. Zwierzyckiego)	Przebudowa ciągu komunikacyjnego ulic Szkolnej, Plac Kościuszki, Ogród Ludowy i Prof. Józefa Zwierzyckiego o długości ok. 600 mb wraz z kanalizacją deszczową, oświetleniem ulicznym, elementami małej architektury i zielenią, zgodnie z posiadaną koncepcją architektoniczno-przestrzenną.	Gmina Krobia	2017-2020	3 000 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR) PROW, Środki własne Środki krajowe Środki Powiatu Gostyńskiego
4.	Cegielnia Pudliszki miejscem rekreacji i wypoczynku	Stworzenie przestrzeni integracji społecznej, miejsca wypoczynku, turystyki, rekreacji poprzez: ukształtowanie bezpiecznych skarp, zabezpieczenie nabrzeża, zidentyfikowanie i oznaczenie miejsc niebezpiecznych; wykonanie wykopu na kąpielisko z kontrolowaną głębokością do 1,5m, ustabilizowanym podłożem z kruszywa mineralnego (piaszczystego); budowa drewnianego pomostu; wokół stawu ścieżki piesze oraz stanowiska do wędkowania; przy wjeździe planuje się lokalizację miejsc postojowych z nawierzchnią mineralną	Gmina Krobia	2020-2022	1 000 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe Środki Powiatu Gostyńskiego

		przepuszczalną; wokół drugiego stawu planuje się urządzenie naturalnego parku, terenu zielonego ze ścieżkami o nawierzchni mineralnej przepuszczalnej; nabrzeża stawu (podobnie jak przy pierwszym stawie) należy uformować w bezpieczne skarpy; teren pomiędzy stawami powyrobiskowymi jest bardzo zróżnicowany wysokościowo co daje potencjalną możliwość urządzenia toru crossowego dla rowerzystów, oraz ścieżek dla biegaczy i pieszych. Nawierzchnia naturalna, z wykorzystaniem rzeźby terenu.				
5.	„Wzdłuż Rowu Krobskiego” – ciąg pieszo-rowerowy nie tylko dla aktywnych	Oczyszczenie rowu; odbudowa przepustów drogowych oraz wykonaniu progów (betonowych, drewnianych, kamiennych), bystrzy oraz zastawek, odcinających odpływ wody i utrzymujących odpowiedni jej poziom; budowa ciągu pieszo-rowerowego o właściwych parametrach pełniącego funkcje alei spacerowej; budowa nowych naziemnych, odbudowa lub modernizacja istniejących przejść pieszych i drogowych w postaci mostków, kładek, schodów, zjazdów dla rowerów i wózków; odprowadzenie wód opadowych; oświetlenie terenu,	Gmina Krobia	2017-2020	1 000 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) PROW Środki własne Środki krajowe Środki Powiatu Gostyńskiego
6.	Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny	Dalszy rozwój muzeum poprzez przebudowę jednego z budynków na cele biblioteczne i wystawiennicze, a także na pracownie rękodzielnicze i miejsca noclegowe wraz z aranżacją części terenu od strony wschodniej.	Fundacja Ziemi Krobskiej im. prof. Rajmunda Teofila Hałasa	2018-2022	600 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) PROW Środki krajowe Środki własne fundacji
7.	Centrum Biblioteczno-Kulturalne KROB_KULT	Budowa biblioteki wraz z zagospodarowaniem nieużytków w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu oświatowo – rekreacyjnego.	Gmina Krobia	2018-2022	2 800 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe
8.	„W cieniu kasztanowców” – podniesienie atrakcyjności Parku im Jana Pawła II w Krobi	Wzmocnienie funkcji estetycznej i rekreacyjnej parku poprzez Modernizacja istniejącego terenu poprzez m.in. dosadzenie drzew i krzewów ozdobnych, założenie kwietnika dywanowego, miejsca odpoczynku dla mieszkańców miasta.	Gmina Krobia	2017-2022	200 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe
9.	Krobia miastem nowoczesnej edukacji	Remont i adaptacja pomieszczeń (zwłaszcza dla uczniów w wieku wczesnoszkolnym) oraz remont urządzeń i infrastruktury w strefie wejściowej do budynku szkoły (szpachlowanie ścian, wykucie otworów, zamurowanie istniejących, malowanie ścian i sufitów, układanie płytek na podłodze i ścian, wykonanie instalacji wod- kan	Gmina Krobia	2017-2022	75 000 zł	Środki własne

		w pom. sanitariatów wraz z białym montażem, montaż stolarki drzwiowej, wymiana utwardzenia dojścia do budynku)				
10.	Pudliszki Senior+	Utworzenie dla seniorów miejsca do spotkań, spełniającego funkcje edukacyjne, informacyjne oraz integrujące ludzi i umożliwiające ich aktywność oraz realizowanie pasji. Zakres działań: wykonanie robót związanych z adaptacją pomieszczeń na Kub „Senior+ w Centrum Aktywności Społecznej i Integracji mieszkańców Pudliszek, przy ul. Fabrycznej 50 A. W ramach inwestycji planuje się wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych, remont i wyposażenie pomieszczenia ogólnodostępnego z aneksem kuchennym na parterze budynku, wykonanie szatni, remont i adaptację pomieszczeń rekreacyjno-rehabilitacyjnych: pomieszczenia do rehabilitacji ruchowej przeznaczonego do kinezyterapii oraz klubu fitness dla seniorów oraz prysznic.	Gmina Krobia	2017 - 2022	190 000 zł	Program „Senior+” Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
11.	Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi	Utworzenie mieszkań chronionych dwojakiego rodzaju: wspierane (wspomagane) i treningowe. Utworzenie domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych między innymi poprzez przeniesienie Środowiskowego Domu Samopomocy w Chwałkowie. Utworzenie Sali Doświadczenia Świata - innowacyjne rozwiązanie, rodzaj terapii, która działa na wszystkie zmysły. Ostatni człon projektu to tzw. opieka wytchnieniowa skierowana do opiekunów faktycznych osób niepełnosprawnych, niesamodzielnich.	Gmina Krobia	2017-2022	4 000 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe Środki Powiatu Gostyńskiego
12.	Domachowo - Centrum Kultury Biskupiańskiej	Działania na dwóch terenach w Domachowie: 1) Na działce nr 90/1 przewiduje się stworzenie strefy dla wydarzeń rozrywkowych (scena z zapleczem przed sceną wydziela się obszar 20x20m, który będzie stanowił płytę taneczną). Planowany jest budynek wielofunkcyjny który ma stanowić obsługę gastronomiczną dla turystyki i wydarzeń artystyczno-rozrywkowych, salę spotkań dla mieszkańców wsi, sanitariaty oraz szatnie dla użytkowników pola namiotowego i boiska. Na działce nr 93/1 planuje się stworzyć parking okresowy na trawie ze stanowiskami wyznaczonymi przez pasy zieleni oraz parking stały. Działka nr 94 jest strefą rekreacji. Jest to przestrzeń parkowa, silnie zadrzewiona. Ma ona stanowić swoiste płuca całego kompleksu rekreacyjno- rozrywkowego. Projektowane jest	Gmina Krobia, inny podmiot niepubliczny	2017-2022	800 000 zł	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe Środki innego podmiotu.

		<p>trawiaste boisko do gry w piłkę nożną wraz z wyposażeniem. Wyznaczone zostało miejsce biesiadne na ognisko z ławkostołami, Przewidziano również pole namiotowe złożone z 20 stanowisk namiotowych w celu zapewnienia miejsca noclegu dla odwiedzających turystów.</p> <p>2) remont wraz z doposażeniem Biskupiańskiego Gościńca, który zakłada: adaptację poddasza budynku na cele muzealne oraz edukacyjne; remont dwóch izb połączony w wyminą stolarki drzwiowej oraz wymianą schodów, remont wraz z doposażeniem toalet, wykonanie nowej nawierzchni drogi prowadzącej do Gościńca połączony z zagospodarowaniem terenu wokół poprzez postawienie altany wiejskiej.</p>				
13.	Szlak historyczno-turystyczny gminy Krobia	wytyczenie trasy szlaku historyczno-turystycznego; utworzenie tablic informacyjnych miejsc ważnych historycznie, kulturowo i turystycznie; umiejscowienie ich w terenie, zgodnie z logiką i zasadami czytelnej formy przekazu.	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	Środki własne Środki krajowe
14.	Rozbudowa i modernizacja monitoringu w centrum Krobi	Rozbudowa monitoringu o nowe kamery oraz modernizacja istniejącego systemu, w celu zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony mienia publicznego.	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	Środki własne Środki krajowe
15.	Adaptacja pałacu w Pudliskach na Dom Pomocy Społecznej	Nabycie prawa własności do nieruchomości i jej modernizacja w celu nadanie jej funkcji społecznej.	Gmina Krobia, inny podmiot niepubliczny	n.d.	n.d.	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe Środki innego podmiotu Środki Powiatu Gostyńskiego
16.	„Wirtualny spacer po Krobi”	Stworzenie aplikacji na smartfony i urządzenia mobilne, uwzględniającej najciekawsze miejsca, obiekty i atrakcje na terenie gminy Krobia	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	Środki własne Środki krajowe
17.	Utworzenie alei spacerowej w Krobi	Budowa ciągu pieszo-rowerowego na odcinku od dawnego dworca PKP przy ul. Ponieckiej do linii kolejowej Leszno-Ostrów Wlkp., z wykorzystaniem terenu po nieczynnym torowisku, przez Grabianowo i ul. Odrodzenia w Krobi, do centrum miasta	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) PROW Środki własne Środki krajowe
18.	Budowa stadionu sportowego w Krobi	Budowa nowego stadionu/boiska sportowego przy strzelnicy w Krobi oraz zagospodarowanie terenu obecnego boiska miejskiego np. na plac zabaw, miejsce organizacji imprez kulturalnych	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe
19.	Oświetlenie i	Podniesienie walorów użytkowych ścieżki poprzez Wprowadzenie	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	WRPO 2014+ (EFRR)

	doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki	oświetlenia, miejsc odpoczynku dla podróżujących samochodem i rowerem, doposażenie w elementy infrastruktury pobytowej dla mieszkańców i turystów (ławki, kubły na śmieci).				Środki własne Środki krajowe Środki Powiatu Gostyńskiego.
20.	Modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia – Domachowo	modernizacja nieczynnej linii kolejowej Krobia-Domachowo. Warunki techniczne pozwalają na zagospodarowanie tego terenu w ciąg pieszo-rowerowy lub/i jego wykorzystanie na ciąg dla ruchu drezyny rowerowej.	Gmina Krobia	n.d.	n.d.	WRPO 2014+ (EFRR, EFS) Środki własne Środki krajowe

ROZDZIAŁ 8. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko programów rewitalizacji wynika z art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1405).

W związku z powyższym, zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Burmistrz Krobi zwrócił się z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem znak: WIGP.671.1.2016.PP z dnia 12 czerwca 2017 r.) oraz do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu (pismem znak: WIGP.671.1.2016.PP z dnia 12 czerwca 2017 r.) o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022”. Zgodnie z art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) przedstawiono stosowne uzasadnienie w tym zakresie.

Odpowiadając na przedmiotowy wniosek Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem znak: WOO-III.410.507.2017.JM1.3 z dnia 24 lipca 2017 r.) oraz Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu (pismem znak: DN-NS.9012.1079.2017 z dnia 11 lipca 2017 r.) uzgodnili odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla opracowania projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022”.

Rozdział 9. Uspołecznienie

Tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia uwzględniało zaangażowanie społeczeństwa na każdym etapie jego prac. Starano się by wszelkie działania, ustalenia, decyzje oparte były na partnerstwie, dialogu społecznym i partycypacji. Na pierwszym spotkaniu konsultacyjnym podjęto dyskusję nad potrzebą i koniecznością opracowania programu rewitalizacji. Słuchając opinii mieszkańców wyznaczono wstępne granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wymagały one późniejszej weryfikacji wskaźnikowej, jednakże wnioski ze spotkania uzmysłowiły i wskazały na istotne problemy gminy Krobia. Współpraca z mieszkańcami odbywała się także na etapie programowania tzn. w momencie określania wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć określanych w programie rewitalizacji. Ów współdziałanie owocowało listą propozycji (pomysłów) wspierających społeczny, gospodarczy i przestrzenny rozwój miejscowości. Zgłaszane przedsięwzięcia były ze sobą powiązane problemowo, niektóre były zależne, inne wzmacniały i aktywizowały kolejne przedsięwzięcia. Wśród interesariuszy biorących udział w opracowaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia, na różnych etapach procesu, znaleźli się:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy pozostałej części gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta i gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta i gminy działalność społeczną;
- pracownicy różnych jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego;
- przedstawiciele władzy publicznej;
- przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Przy opracowywaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia zastosowano następujące formy uspołecznienia:

- informowanie – wykorzystano tę formę w bardzo wstępnej fazie przygotowań do opracowania projektu rewitalizacji. Ponieważ jest to najprostsza forma uczestnictwa, angażuje obywateli w bardzo niewielkim stopniu. Działania władz sprowadzają się do poinformowania obywateli o decyzjach ich dotyczących;
- konsultowanie - wykorzystano tę formę rozbudowując ją o metody i narzędzia partycypacyjno-konsultacyjne (wyjaśnienia poniżej). Pozwoliło to na zwiększony udział obywateli w prowadzonych działaniach. Poza poinformowaniem, dano obywatelom możliwość wypowiedzenia się na temat planowanych działań. Osoby uczestniczące w konsultacjach występowały niejako w roli „doradców”, których pytano o zdanie i opinie w konkretnej sprawie. Głosy obywateli były rozważane i była oceniana ich przydatność w procesie zmian rewitalizacyjnych. Obecnie, ze względu między innymi na regulacje prawne, jest to jedna z najpopularniejszych form partycypacji obywatelskiej w Polsce;
- współdecydowanie – wykorzystano tę formę na etapie programowania i w momencie definiowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Władze przekazały obywatelom, na wspomnianym etapie kształtowania programu rewitalizacji, części kompetencji (i tym samym odpowiedzialności) dotyczących podejmowanych działań i decyzji. Władze Gminy Krobia

wychodzą z założenia, że „ludzie wiedzą lepiej, czego im potrzeba”. Tym samym obywatele mają realny wpływ na dotyczące ich (bezpośrednio lub pośrednio) planowane działania.

Podczas spotkań zapewniono interesariuszom szerokie uczestnictwo w dialogu. Istniała możliwość osobistej aktywności (bezpośredniej, na forum), biernej aktywności (poprzez e-mail lub głos w postaci pisma/notatki), umożliwiono także spotkania niepubliczne, zapewniające komfort rozmowy lub zgłoszenia uwag lub propozycji.

Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach aktywnego uczestnictwa interesariuszy i za pomocą społecznych metod lub narzędzi partycypacyjno-konsultacyjnych:

- 1) przez spotkanie otwarte, które jest jednym z najczęściej stosowanych narzędzi partycypacyjnych. W spotkaniu wzięli udział wszyscy zainteresowani obywatele, którzy mogli formułować swoje uwagi oraz zadawać pytania przedstawicielom władz bądź ekspertom. Moderatorami spotkania byli eksperci opracowujący program LPR. Spotkanie otwarte służyło nie tylko zgłaszaniu przez mieszkańców ich wniosków czy propozycji zmian, ale także wymienianiu się opiniami między sobą. Dużą zaletą takiej formy prowadzenia konsultacji jest zebranie w jednym miejscu osób i środowisk, które zazwyczaj nie prowadzą ze sobą rozmów oraz nie próbują wypracować wspólnego planu czy rozwiązań. Udział przedstawicieli władz gwarantuje uwzględnienie opinii zgłaszanych przez mieszkańców w gminnych opracowaniach tematycznych, planach zagospodarowania czy rozwoju. Pojawiające się podczas dyskusji zagadnienia, nie tylko zostały uwzględnione w procesie tworzenia programu rewitalizacji, ale dały wskazówki dla władz gminnych co do dalszych kierunkowych działań projektowych i strategicznych. Podczas przygotowywania spotkania otwartego zadbano o zakrojoną na odpowiednią skalę akcję informacyjną (plakaty, informacje na stronach internetowych i portalach społecznościowych), zapewniającą jak najszerszy udział zainteresowanych osób. Istotny był również optymalny dobór miejsca w którym spotkanie się odbyło. Od warunków bowiem, w jakich przebiega rozmowa, zależy w dużej mierze sukces spotkania. Spotkanie otwarte nie jest gremium decyzyjnym, a zebrane na nim informacje mają w zamierzeniu służyć jako propozycje skierowane do decydentów. Niemniej jednak organizacja takiego spotkania pozwala na aktywne współdziałanie mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących ich otoczenia – co jest kluczowym elementem partycypacji społecznej. Tę formę zastosowano na wstępnym, pierwszym spotkaniu z mieszkańcami.
- 2) przez diagnozę lokalną, która jest niezbędną podstawą wszelkich procesów partycypacyjnych i konsultacyjnych. Diagnoza odbyła się w formie ankietyzacji podczas *Biegu Wiosny* i pozwoliła ustalić, czy przyjęte działania (przedsięwzięcia) rewitalizacyjne są zgodne z oczekiwaniami mieszkańców. Ocenę tych działań uzyskano nie tylko od mieszkańców rewitalizowanych części gminy, ale także od osób mieszkających na terenie całej gminy. Podczas przeprowadzonych jakościowych badań uzyskano więc materiał od mieszkańców miasta Krobia, przyległych miejscowości, a także od osób przyjezdnych, korzystających z dóbr usług i infrastruktury miasta. Wnioski z uzyskanej ankietyzacji podano w opisie na końcu niniejszego podrozdziału.
- 3) przez spotkanie przeprowadzone metodą Charette, udało się zebrać w jednym pomieszczeniu osoby reprezentujące różne środowiska oraz będących specjalistami w różnych dziedzinach (m.in.: prawnicy, architekci, urzędnicy, działacze społeczni) oraz zaprosić ich do wspólnej dyskusji prowadzonej przez moderatora. Przedmiotem konsultacji były przedsięwzięcia (projekty) ustalone we wcześniejszej fazie opracowania programu rewitalizacji. W czasie spotkania przedyskutowano kwestię zagospodarowania głównej przestrzeni miejskiej – rynku i

przyległych mu obszarów funkcjonalnych. Wynikiem dyskusji były konkretne propozycje oraz zalecenia dotyczące omawianego zagadnienia. Metoda Charette pozwala na zebranie praktycznych pomysłów oraz przedstawienie różnych punktów widzenia, a także na współpracę środowisk zazwyczaj nie działających wspólnie. Każdy z uczestników ma okazję do zaprezentowania swoich potrzeb oraz do poznania potrzeb pozostałych osób. Uczestnicy spotkania wspólnie opracowują rekomendacje dotyczące ustalanego projektu.

- 4) w formie elektronicznej na uprzednio uzgodnione między interesariuszami adresy poczty elektronicznej pozwalającej na stały, pełny, nieskrępowany, całodobowy kontakt z zespołem opracowującym program rewitalizacji.
- 5) w formie narady obywatelskiej podczas której uczestnicy dyskutują nad ważnymi dla procesu rewitalizacji obszarami wymagającymi zmian funkcjonalnych. W pierwszej fazie spotkania zebrani zostają podzieleni na grupy 5-10 osobowe, i otrzymują materiał dla zobrazowania tematu dyskusji. Każda grupa po krótkiej naradzie wewnątrz zespołu publicznie prezentuje wyniki swojej pracy, które są na ogół w formie spostrzeżeń, komentarzy, sugestii dotyczących zmian w rewitalizowanej strukturze. Uwidaczniane są problemy finansowe, prawne, organizacyjne prezentowanych pomysłów. To technika mająca na celu włączenie szerszej grupy osób do procesu konsultacji dotyczącego wybranego zagadnienia. Narada obywatelska pozwala na ukazanie kierunków rozwoju oraz zmian korzystnych z punktu widzenia poinformowanych o konsultacjach członkach społeczności – nie ma na celu doprowadzenia do podjęcia zobowiązujących decyzji. Jest przydatna przy konsultowaniu spraw drażliwych i kontrowersyjnych lub zdominowanych przez ekspertów; udział mieszkańców danej okolicy zapewnia wówczas spojrzenie na kwestię z innego niż zazwyczaj punktu widzenia. Metoda ta wymaga zatrudnienia facylitatora prowadzącego spotkanie przygotowawcze oraz posiedzenie główne.
- 6) poprzez spacer studyjny, który angażuje mieszkańców i władze do rozmów w terenie, bezpośrednio w miejscu problemu rewitalizacyjnego. Najczęściej metoda ta stosowana jest w ostatnim momencie konsultacji, podczas ustalania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, aby zweryfikować pomysły komunikowane wcześniej z rzeczywistością w rewitalizowanej przestrzeni. Uczestnicy wyrażają swoje opinie, wrażenia, uwagi, komentarze, często weryfikują pomysły na proponowane wcześniej formy zagospodarowania. Czerpiąc wiedzę z osobistego doświadczenia uczestników spaceru studyjnego, władze dowiadują się o nieoczywistych i umykających potrzebach oraz problemach mieszkańców, które wymagają rozwiązania.
- 7) wywiady indywidualne pozwalają na zdobycie głębszej wiedzy na temat poglądów, postaw i motywacji wybranych grup ludności (mieszkańców). Ze względu na ograniczoną ilość respondentów (najczęściej do kilkudziesięciu osób) ich wyniki nie mogą być uznane za reprezentatywne, wywiady indywidualne służą raczej za wstęp do dalszych badań oraz pomagają ustalić określone tematy mające być przedmiotem konsultacji. Taki wywiad powinien być przeprowadzony przez specjalistę, który zapewni „fachowe” poprowadzenie rozmowy (umiejętne nawiązanie kontaktu z rozmówcą, zdobycie informacji na najważniejsze tematy) oraz późniejszą jej transkrypcję. Proces przeprowadzania wywiadów oraz późniejszego ich opracowania bywa czasochłonny, ale poprzez indywidualną i „osobistą” rozmowę często zdobywa się informacje, które nigdy publicznie nie zostają precyzowane. Ta metoda pozwala dotrzeć do osób pozostających zazwyczaj na marginesie grup uczestniczących w konsultacjach i trudnych do zaangażowania w innego rodzaju badania (np. przeprowadzone za pomocą ankiety internetowej).

8) poprzez zogniskowany wywiad grupowy (*focus group interview* – FGI). Jest to rodzaj wywiadu osobistego, przeprowadzanego w relatywnie jednolitej grupie (np. mieszkańcy obszaru rewitalizacji, reprezentanci stowarzyszeń lokalnych, przedsiębiorcy), w którym porusza się temat istotny z punktu widzenia założonego problemu badawczego lub praktycznego (np. rewitalizacja), a respondentom zostawia się duży margines swobody w wyrażaniu własnych poglądów. Tego rodzaju wywiad przeprowadza się najczęściej na grupie, która zapewnia swobodę wypowiedzi. Zaletą tej metody jest jej bliskość do sytuacji realnie występujących w życiu społecznym – umożliwia ona bowiem uchwycenie wymiaru interakcyjnego powstawania opinii, postaw indywidualnych.

Spotkania i konsultacje społeczne pozwoliły na zdobycie wiedzy na temat potrzeb, wymagań i preferencji mieszkańców miasta, wyznaczyły zadania, których realizacja jest konieczna dla podniesienia jakości życia i zamieszkania społeczności. Prowadzone dyskusje i debaty ukazały problemy pięciu sfer życia ludności: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej, które uzmysłowiły władzom gminnym potrzebę działań w różnych kierunkach aktywizacji. Należy wzmocnić i wesprzeć przedsięwzięcia na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób wykluczonych społecznie. Uwypuklono konieczność ochrony zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, a także utworzenia miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji. Mieszkańcy zgłosili chęć posiadania warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i umożliwienia ich aktywizacji zawodowej. Sygnalizowali potrzebę aktywizacji turystycznej i modernizacji infrastruktury, która poprawiłaby dostępność komunikacyjną, warunki techniczne zamieszkania, pozwoliłaby na lepszy dostęp do Internetu. Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej, telekomunikacyjnej i sieciowej przyczyni się do poprawy funkcjonalności miasta, ograniczy lub nawet zniweluje problemy społeczne, wpłynie na estetykę i wizerunek miasta jako ośrodka aktywnego gospodarczo, zapewniającego dogodne warunki życia, w którym widoczne są relacje partnerskie (społeczne i gospodarcze), a jakość zagospodarowania przestrzeni jest bardzo wysoka.

RAPORT Z PRZEPROWADZONYCH SPOTKAŃ I KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Wnioski ze spotkania w dniu 19 stycznia 2017 r.

Dnia 19 stycznia 2017 r. odbyło się spotkanie organizacyjne w Urzędzie Miejskim w Krobi (ul. Rynek 1), na którym omówiono sprawy organizacyjne związane z realizacją tematu, omówiono Wytyczne Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, które mają być podstawą opracowania Programu Rewitalizacji dla Gminy Krobia. Na spotkaniu ustalono także wstępny harmonogram prac oraz wygląd i zakres dokumentu Programu Rewitalizacji.

Rycina 26. Materiały informacyjne prezentowane na spotkaniu w dniu 19.01.2017 r.

krobia.rewitalizacja@gmail.com
spotkanie 1(19.01.2017)
Sylvia Staszewska (501741031)

krobia.rewitalizacja@gmail.com
spotkanie 1(19.01.2017)
Sylvia Staszewska (501741031)

KROBIA_PROGRAM REWITALIZACJI spotkanie 1(19.01.2017)

Spis treści

program spotkania:

1	Omówienie spraw organizacyjnych
2	omówienie Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, które mają być podstawą opracowania Programu Rewitalizacji
	„Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022”
3	harmonogram prac
4	wygląd i zakres dokumentu Programu Rewitalizacji

Minimalna zawartość (elementy) programu rewitalizacji

- opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;
- diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- zasiegi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;
- wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);
- cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;
- listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;
- charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;
- mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;
- indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);
- mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;
- system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;
- system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ 1.	WPROWADZENIE
ROZDZIAŁ 2.	OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYCH
2.1	DOKUMENTY NA POZIOMIE KRAJOWYM
2.2	DOKUMENTY NA POZIOMIE REGIONALNYM
2.3	DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM
ROZDZIAŁ 3.	DIAGNOZA
3.1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KROBIA
3.1.1	Sfera społeczna
3.1.2	Sfera gospodarcza
3.1.2	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
3.1.3	Sfera środowiskowa
3.1.4	Sfera techniczna
3.1.5	Podsumowanie
3.2	WSKAZANIE OBSZARU O NAJWYŻSZYM STOPNIU DEGRADACJI
3.2.1	Metodyka wyznaczania granic
3.2.2	Wskazanie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji
3.2.3	Analiza przyczyn degradacji i charakterystyka sytuacji na obszarze objętym programem
ROZDZIAŁ 4.	WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI
ROZDZIAŁ 5.	CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ
ROZDZIAŁ 6.	PODSTAWOWE I UZUPEŁNIAJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE
6.1	PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE
6.2	UZUPEŁNIAJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE
6.3	KOMPLEMENTARNOŚĆ REWITALIZACJI
6.3.1	Komplementarność przestrzenna
6.3.2	Komplementarność problemowa
6.3.3	Komplementarność proceduralno-institutionalna
6.3.4	Komplementarność międzyokresowa
6.3.5	Komplementarność źródeł finansowania
ROZDZIAŁ 7.	RAMY FINANSOWE
ROZDZIAŁ 8.	PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ROZDZIAŁ 9.	USPOŁECZNIE
ROZDZIAŁ 10.	WSKAŹNIKI REALIZACJI
ROZDZIAŁ 11.	SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA), W TYM MONITORING I OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SPOŚÓB MODYFIKACJI PR

Wnioski ze spotkania w dniu 30 stycznia 2017 r.

Dnia 30 stycznia 2017 r. odbyło się spotkanie w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krobi (Wyspa Kasztelańska) z zespołem 12 pracowników administracyjnych. Jego celem był przeprowadzenie szkolenia dla zarządzających projektem pracowników Urzędu Miejskiego oraz członków Zespołu ds. realizacji projektu z wiedzy dotyczącej opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia. Podczas spotkania zaprezentowano teoretyczny wątek procesu rewitalizacji, omawiając pojęcie, cel programu rewitalizacji, zasady prowadzenia rewitalizacji na danym terenie. Następnie określono szczegółowo zarys treści poszczególnych części dokumentu programu rewitalizacji. Wyjaśniono znaczenie diagnozy stanu i kierunków rozwoju gminy i sprecyzowano zakres ekspertyz stanowiących zawartość owej diagnozy. Zaprezentowano przykładowe potrzeby rewitalizacyjne oraz możliwe badania pozwalające na zdiagnozowanie problemów na obszarze gminy. Celem spotkania była także dyskusja nad wizją rewitalizacji, wyjaśniono na czym polega określenie celów i kierunków rewitalizacji. Zaprezentowano także przykładowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne, posługując się przykładem miasta Lwówek. Dalsza część prezentacji zawierała informacje o kolejnych krokach w sporządzaniu dokumentu programu rewitalizacji (komplementarność, ramy finansowe, uspołecznienie procesu, wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych).

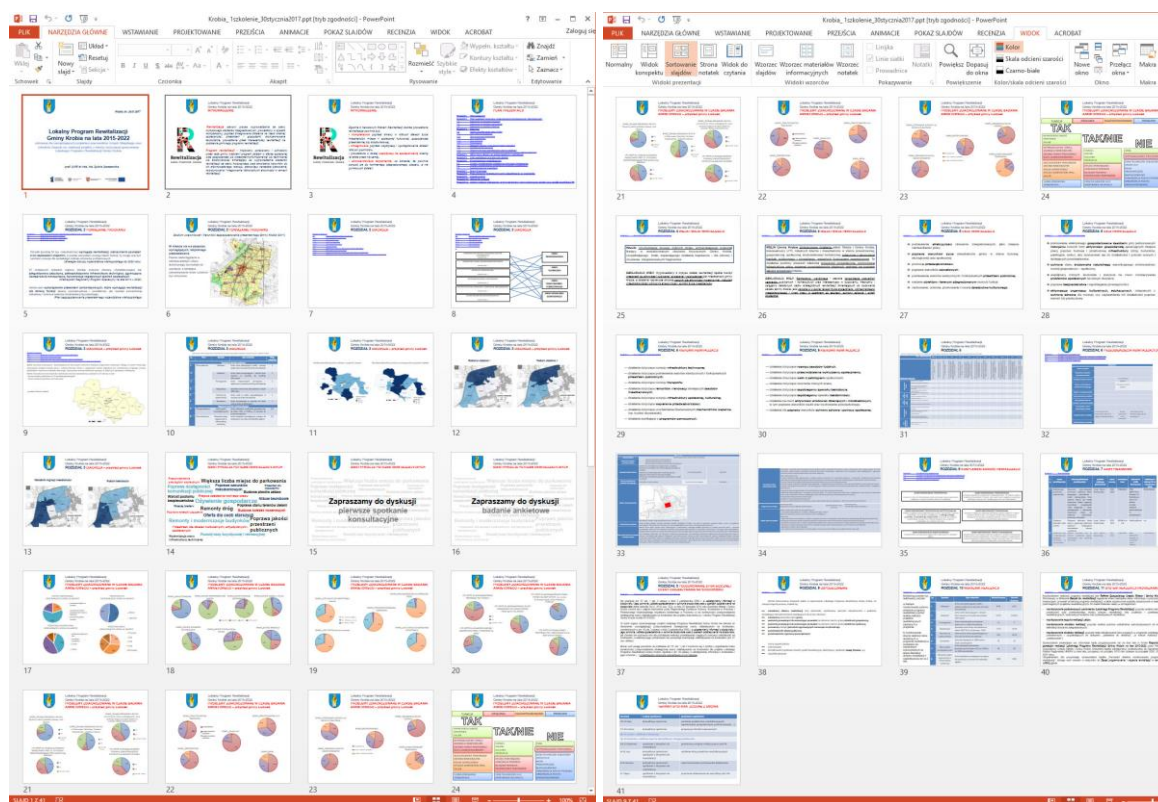
Rycina 27. Skład Zespołu ds. realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 zgłoszony przez Urząd Miejski w Krobi.

Skład Zespołu ds. realizacji projektu pn. „Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022”

Imię i Nazwisko	Stanowisko, zakres zadań
Michał Listwoń	Wiceburmistrz
Marcin Krzyżostaniak	Kierownik referatu planowania przestrzennego (osoba do kontaktu w sprawach planowania przestrzennego i ochrony środowiska, a także w sprawach zakresu Barbary Kończak)
Olga Pawlaczyk	Kierownik referatu inwestycji i remontów (osoba do kontaktu w sprawach gospodarki mieszkaniowej – mieszkania komunalne, socjalne, sprawy budynków gminnych, osoba do kontaktu również w sprawach z zakresu Bartosza Szpurki i Marty Kanafy)
Agnieszka Linowska	Kierownik Referatu Oświaty i Spraw Społecznych (osoba do kontaktu w sprawach rolnictwa, oświaty, organizacji pozarządowych, turystyki, kultury, gminnej ewidencji zabytków oraz w sprawach z zakresu Joanny Sarbinowskiej)
Damian Walczak	Skarbnik Gminy – osoba do kontaktu w sprawach finansowych gminy
Adam Sarbinowski	Pełnomocnik ds. Zarządzania Krzysowego – osoba odpowiedzialna za kontakt z mediami, koordynator przy organizacji wielu imprez, współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi
Bartosz Szpurka	Pracownik ds. inwestycji – osoba do kontaktu w sprawach realizowanych inwestycji przez gminę
Barbara Kończak	Pracownik ds. gospodarki nieruchomościami – osoba do kontaktu w sprawach gruntów, udostępniania map itp.
Joanna Sarbinowska	Pracownik ds. partycypacji społecznej - osoba do kontaktu w sprawach konsultacji społecznych, organizacji imprez
Marta Kanafa	Pracownik ds. Zarządzania Infrastrukturą Techniczną - osoba do kontaktu w sprawach dróg i oświetlenia ulicznego, infrastruktury technicznej
Anna Krzyżostaniak	Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - osoba do kontaktu w prawach zakresu pomocy społecznej
Agnieszka Wujek	Dyrektor Gminnego Centrum Kultury i Rekreacji im Jana z Domachowa Bzdegi - osoba do kontaktu we wszelkich sprawach związanych z kulturą (szczególnie kwestie Biskupizny), turystyki, promocji, działalność kina

Źródło: opracowanie własne.

Rycina 28. Prezentacja dla zespołu ds. realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022

Źródło: opracowanie własne

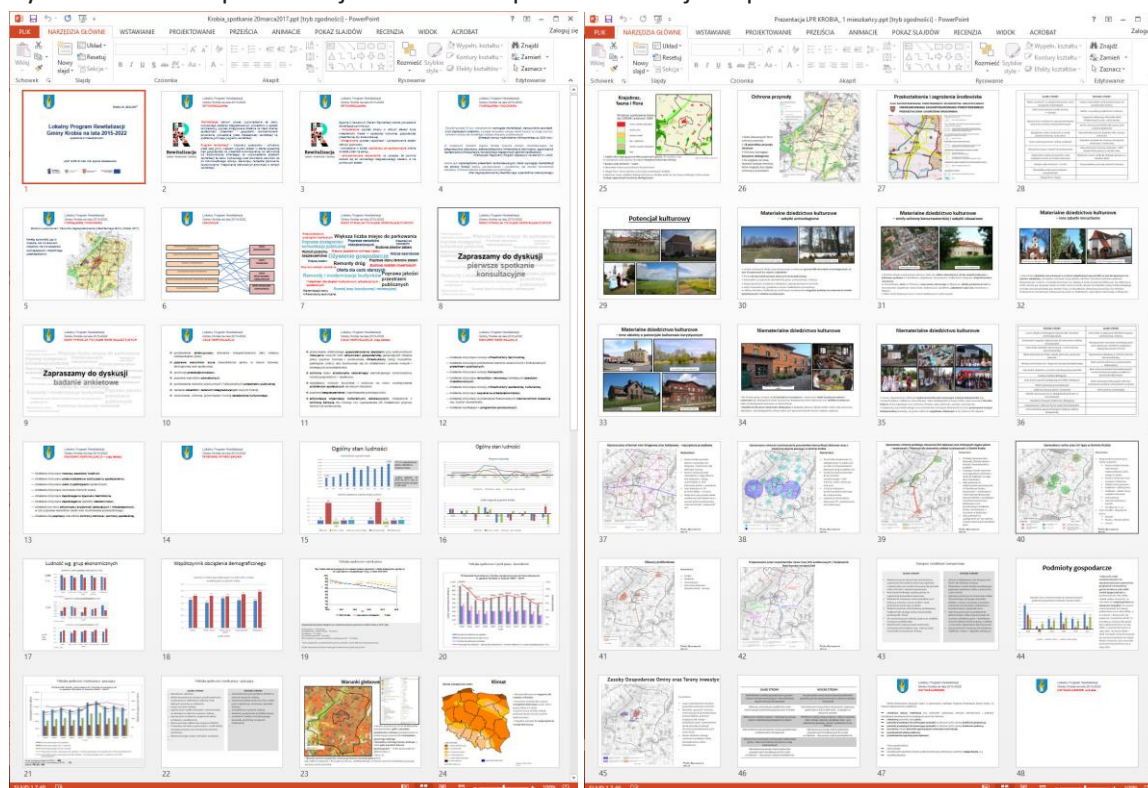
Wnioski ze spotkania w dniu 20 marca 2017 r.

Dnia 20 marca 2017 r. odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami gminy Krobia w świetlicy Szkoły Podstawowej przy ul. Zwierzyckiego 1 w Krobi. Podczas zebrania omówiono podstawy i zakres opracowania Programu Rewitalizacji i określono sposób zaangażowania społeczności lokalnej w przedsięwzięcie rewitalizacyjne. Zaprezentowano wstępne wyniki analiz z zakresu uwarunkowań demograficznych, społecznych, środowiskowych, gospodarczych,

przestrzennych, kulturowych, transportowych. W trakcie spotkania wyjaśniono nieścisłości dotyczące celu opracowania programu rewitalizacji. Uczestnicy wypełnili ankietę pozwalającą na rozpoznanie problemów gminy.

Podczas spotkania przeprowadzono *indywidualny wywiad pogłębiony (individual depth interview – IDI)*, jako metodę uzupełniająca badania ilościowe. Pozwala ona na ustalenie zjawisk, które umknęły podczas badania narzędziem standaryzowanym, np. kwestionariuszem wywiadu lub geoankietą. W tego typu pogłębionej rozmowie z badanym można poświęcić więcej czasu na kwestie bardziej drażliwe i ciekawsze z poznawczego i praktycznego punktu widzenia. Sam respondent może także naprowadzić badacza na tematy, których ten nie był w stanie przewidzieć. Grono respondentów składało się z lokalnych liderów i najważniejszych wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy rewitalizacji. Aktywnymi rozmówcami byli lokalni przedsiębiorcy, radni oraz mieszkańcy gminy Krobia.

Rycina 29. Zakres prezentacji Power Point prezentowanej na spotkaniu 20 marca 2017 r.

Źródło: opracowanie własne

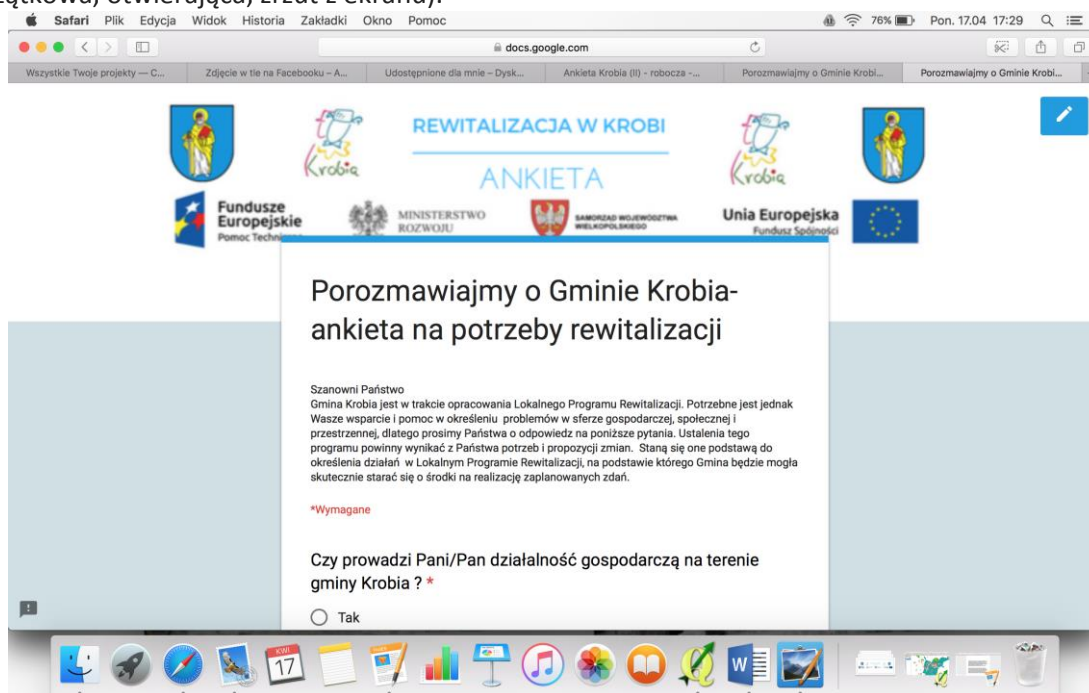
Fot. Zdjęcia ze spotkania 20 marca 2017 r.

Podczas tego spotkania przeprowadzono także ankietę w której rozmówcy wyrażali swoją opinię na temat działalności gminy w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Ankieta ta była później także dostępna (poprzez stronę internetową i w formie papierowej w urzędzie gminy) dla innych osób, które nie mogły przyjść na spotkanie.

Rycina 30. Geoankieta służąca rozpoznaniu potrzeb mieszkańców gminy Krobia oraz problemów występujących w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej (strona początkowa, otwierająca, zrzut z ekranu).

The screenshot shows a web browser window displaying a Google Forms survey. The title of the survey is "Porozmawiajmy o Gminie Krobia-ankieta na potrzeby rewitalizacji". The survey text reads: "Szanowni Państwo Gmina Krobia jest w trakcie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Potrzebne jest jednak Wasze wsparcie i pomoc w określeniu problemów w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzennej, dlatego prosimy Państwa o odpowiedź na poniższe pytania. Ustalenia tego programu powinny wynikać z Państwa potrzeb i propozycji zmian. Staną się one podstawą do określenia działań w Lokalnym Programie Rewitalizacji, na podstawie którego Gmina będzie mogła skutecznie starać się o środki na realizację zaplanowanych zadań." Below the text, there is a red asterisk and the word "Wymagane". The question is "Czy prowadzi Pani/Pan działalność gospodarczą na terenie gminy Krobia? *". There is a radio button labeled "Tak". The survey is displayed on a desktop environment with various application icons in the dock.

Źródło: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScoJN5A051H-LIPvFKAI1Xk4nf_IAPOWk4LAzgCJKey76i-cQ/viewform?usp=sf_link

Wnioski ze spotkania w dniu 4 kwietnia 2017 r.

Dnia 4 kwietnia 2017 odbyło się drugie spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami gminy Krobia w sali Urzędu Miejskiego na Wyspie Kasztelańskiej. Zebranie miało formę narady obywatelskiej, podczas której uczestnicy dyskutowali nad dwoma ważnymi dla procesu rewitalizacji obszarami wymagającymi zmian funkcjonalnych, tj. centrum miasta Krobia oraz teren starej cegielni w Pudliskach wraz z terenem sportowo-rekreacyjnym znajdującym się środkowej części miejscowości. W pierwszej fazie spotkania zebrani zostali podzieleni na grupy 6-7 osobowe, które otrzymały podkład mapowy dla zobrazowania tematu dyskusji. Każda grupa po krótkiej naradzie wewnątrz zespołu publicznie prezentowała wyniki swojej pracy. Były to na ogół spostrzeżenia, komentarze, sugestie przekształceń funkcjonalno-przestrzennych w skali miejscowości. Uwidaczniane były problemy finansowe, prawne, organizacyjne prezentowanych pomysłów. Pomysły te przerodziły się w roboczo sformułowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Celem tego spotkania było uwypuklenie lokalnych problemów tkwiących w istniejącej strukturze. Wspólna dyskusja doprowadziła zebranych do sformułowania Projektu dla miasta Krobia, wykorzystującego istniejące potencjały, które należałoby „spiąć” w całościowe, kompleksowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne. W podobnej formule odbyła się także dyskusja na temat starej cegielni w Pudliskach. Zebrani widzieli ten obiekt jako

miejsce rekreacyjne, turystyczne, spełniające potrzeby nie tylko mieszkańców Pudliszek, ale uznali, że to powinna być inwestycja na skalę regionalną. Podczas spotkania 4 kwietnia przeprowadzono *zogniskowany wywiad grupowy (focus group interview – FGI)*. Jest to rodzaj wywiadu osobistego, przeprowadzanego w relatywnie jednolitej grupie (np. mieszkańcy obszaru rewitalizacji, reprezentanci stowarzyszeń lokalnych, przedsiębiorcy), w którym porusza się temat istotny z punktu widzenia założonego problemu badawczego lub praktycznego (np. rewitalizacja), a respondentom zostawia się duży margines swobody w wyrażaniu własnych poglądów. Tego rodzaju wywiad przeprowadza się najczęściej na grupie, która zapewnia swobodę wypowiedzi. Utworzone wcześniej małowielkie grupy posiadały wspólne cechy (mieszkańcy), wspólny cel (rewitalizacja) i wykazywały podobne zaangażowanie w sprawę. Na podstawie dostarczonej mapy można było dyskutować nad efektywnością możliwych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zaletą tej metody jest jej bliskość do sytuacji realnie występujących w życiu społecznym – umożliwia ona bowiem uchwycenie wymiaru interakcyjnego powstawania opinii, postaw indywidualnych.

Rycina 31. Zakres dyskusji i narady obywatelskiej na temat dwóch obszarów rewitalizacji. Mapy wykorzystane na spotkaniu 20 marca 2017 r.

Mapa po lewej stronie przedstawia centrum Krobi, mapa po prawej stronie Pudliszki (teren Starej Cegielni)
Źródło: opracowanie własne

Fot. Zdjęcia ze spotkania 04 kwietnia 2017 r.

Wnioski ze spotkania w dniu 10 kwietnia 2017 r.

Dnia 10 kwietnia 2017 odbyło się trzecie spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami gminy Krobia w Sali Urzędu Miejskiego na Wyspie Kasztelańskiej. Zebranie miało formę debaty, a więc dyskusji o sformalizowanej formie, która dotyczyła wyboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dyskusja

poprzedzona była prezentacją celów rewitalizacji, stanowiących podstawę rozmów o działaniach poprawiających jakość. Wyróżniono 7 głównych celów rewitalizacji (tabela poniżej) do których odnosi się 17 zaproponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia te poddano dyskusji, przedstawiono argumenty za wybranymi, każdy mógł wypowiedzieć swoje uwagi, określić słabe i mocne strony danego przedsięwzięcia. Następnie ów przedsięwzięcia poddano głosowaniu, które oceniono w skali 1-3 (1 najmniej ważny a 3 najważniejszy). Zliczono głosy przyjmując, że 1 oznacza 1 głos przypisany do danego przedsięwzięcia, 2 to dwa głosy a 3 to trzy głosy. Wyniki prezentuje tabela poniżej, które już uszeregowano względem liczby uzyskanych głosów.

Tabela 25. Wykaz (propozycja wstępna) celów rewitalizacji ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022

Nr.	Cel	Cel adresuje problemy:				
		społ.	gosp.	środ.	f.-p.	techn.
1.	Przewycięzenie zagrożenia degradacją społeczną poprzez aktywizację lokalnych społeczności w życiu obywatelskim, kulturalnym i gospodarczym oraz zapewnienie im bezpieczeństwa i porządku publicznego. „Aktywność społeczna”	X	X		X	
2.	Pogłębienie spójności społecznej i wzrost atrakcyjności zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez wysokiej jakości usługi publiczne, skierowane szczególnie do najmłodszej i najstarszej generacji mieszkańców, wraz z modernizacją ich zaplecza infrastrukturalnego. „Usługi publiczne i społeczne”	X		X	X	X
3.	Poprawa warunków mieszkaniowych i środowiskowych poprzez świadome kształtowanie rynku nieruchomości oraz rehabilitację budynków mieszkalnych i zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. „Warunki mieszkaniowe”	X		X	X	X
4.	Rewaloryzacja przestrzeni publicznych i obiektów zabytkowych w celu kreowania miejsc spotkań, wzmacniania lokalnej tożsamości oraz pobudzania przedsiębiorczości i zatrudnienia w sektorze turystyki, gastronomii, kultury i rozrywki. „Przestrzenie publiczne”	X	X		X	X
5.	Wykorzystanie terenów przemysłowych i pokolejowych dla odwrócenia procesów depopulacji, wzbogacenia struktury społecznej mieszkańców oraz pozyskania nowych lokalizacji dla aktywności gospodarczej i infrastruktury społecznej. „Tereny przemysłowe i pokolejowe”	X	X		X	X
6.	Poprawa poziomu zdrowotności, pielęgnowanie więzi społecznych oraz wzrost atrakcyjności zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i rewaloryzację terenów zieleni publicznej. „Zieleń i rekreacja”	X		X	X	X
7.	Zwiększenie mobilności mieszkańców i dostępności przestrzennej obszaru rewitalizacji oraz poprawa warunków środowiskowych poprzez promocję ekologicznych środków transportu i odciążanie szlaków komunikacyjnych w zwartej tkance miejskiej. „Eko-mobilność”	X	X	X	X	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 26. Wykaz (propozycja) przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 (propozycja)

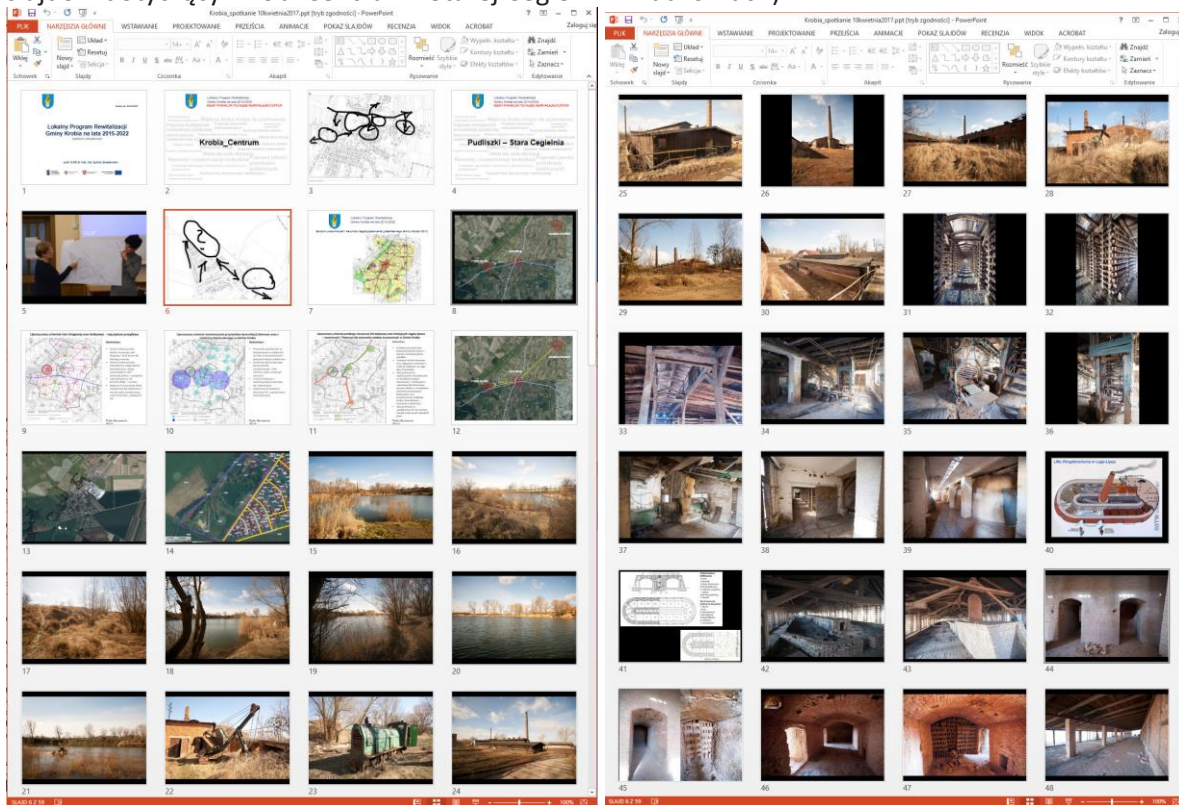
Nr.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Uzyskane głosy	% od wszystkich głosów
1	MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W KROBI	30	14%
2	UTWORZENIE CIĄGU SPACEROWEGO „RÓW KROBSKI” JAKO ŁĄCZNIKA OŚRODKÓW KULTUROWYCH, EDUKACYJNYCH, REKREACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, USŁUGOWYCH	18	8%
3	REWALORYZACJA PARKU PRZY WYSPIE KASZTELAŃSKIEJ	15	7%
4	ROZBUDOWA MUZEUM STOLARSTWA I BISKUPIZNY	15	7%
5	REWALORYZACJA I MODERNIZACJA PRZESTRZENI STAREJ GAZOWNI I UTWORZENIE OTWARTEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ O CHARAKTERZE USŁUGOWYM PRZYJAZNEJ DLA MIESZKAŃCÓW I PODRÓŻNYCH	14	6%
6	ADAPTACJA OBIEKTÓW STAREJ KUŻNI W DOMACHOWIE NA MUZEUM ZABYTKU TECHNIKI I KOWALSTWA	14	6%
7	ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO PAŁACU W PUDLISZKACH NA DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	14	6%
8	REWALORYZACJA I MODERNIZACJA PRZESTRZENI STAREJ CEGIELNI W PUDLISZKACH NA PARK TECHNIKI I EDUKACJI I TEREN REKREACYJNO-SPORTOWY	14	6%
9	REWALORYZACJA PARKU PARAFIALNEGO	13	6%
10	PROGRAM „STREFA 30” – ORGANIZACJA RUCHU I MIEJSC PARKINGOWYCH W CENTRUM KROBI	12	6%
11	MODERNIZACJA BYŁEJ LINII KOLEJOWEJ KROBIA – DOMACHOWO NA CIĄG PIESZO ROWEROWY	11	5%
12	PROGRAM „KROBIA-PUDLISZKI” – UZUPEŁNIENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (OŚWIETLENIE, OZNAKOWANIE, INFR. POBYTOWA DLA TURYSTÓW),	10	5%
13	BUDOWA SYSTEMU MONITORINGU W CENTRUM KROBI	9	4%
14	UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO W KROBI	8	4%
15	STWORZENIE MAPY POTRZEB LOKALNYCH	7	3%
16	REWALORYZACJA TERENU SPORTOWO-REKREACYJNEGO DLA STWORZENIA PRZESTRZENI NA FESTYNY, SPOTKANIA, IMPREZY SPOŁECZNE.	7	3%
17	UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO KROBI”	7	3%

Źródło: opracowanie własne.

Powyższe przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowiły podstawę dalszych dyskusji., w których udział wzięli interesariusze różnych grup:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wiczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy pozostałej części gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta i gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta i gminy działalność społeczną,
- pracownicy różnych jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego
- przedstawiciele władzy publicznej,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Rycina 32. Zakres prezentacji Power Point prezentowanej na spotkaniu 10 kwietnia 2017 (zakres slajdów dotyczący Krobi Centrum i Starej Cegielni w Pudliszkach).

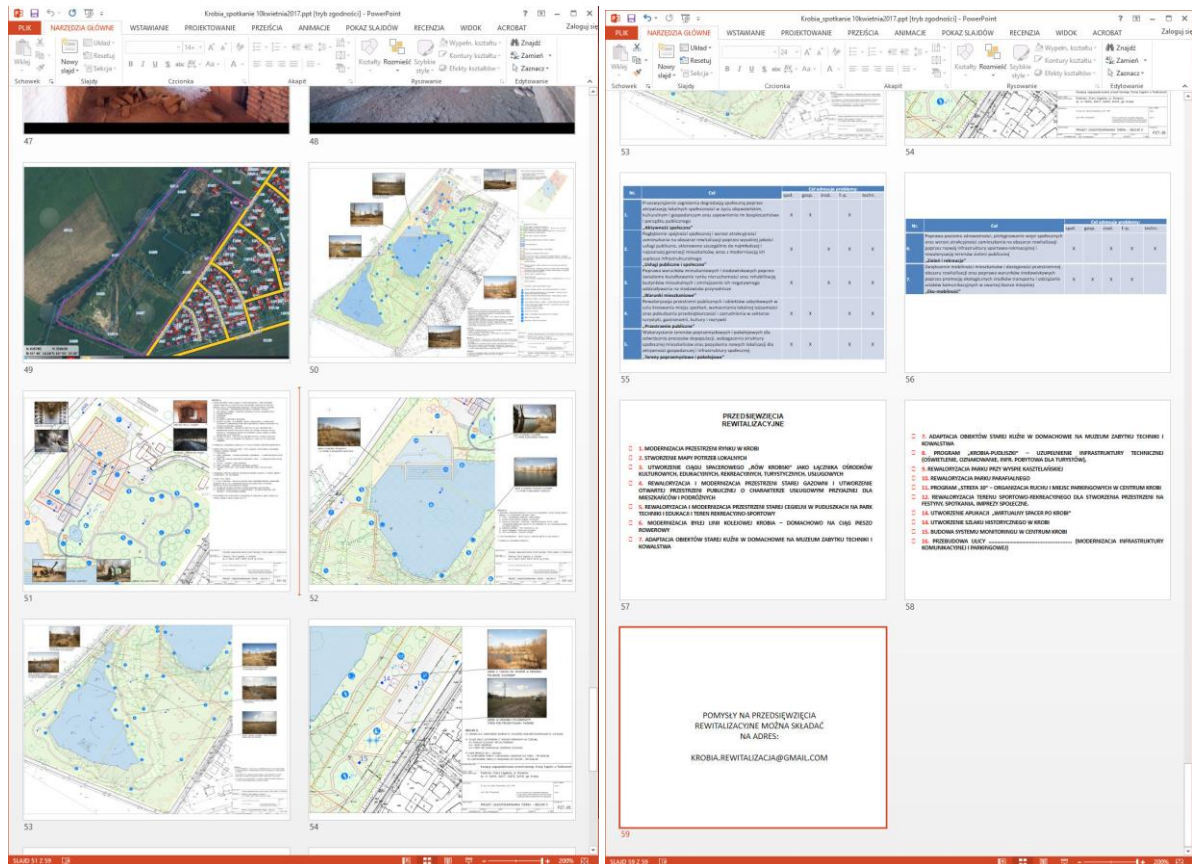

Źródło: opracowanie własne

Fot. Zdjęcia ze spotkania 10 kwietnia 2017.

Rycina 33. Zakres prezentacji Power Point prezentowanej na spotkaniu 10 kwietnia 2017 (zakres slajdów dotyczący koncepcji zagospodarowania przestrzennego Starej Cegielni w Pudliskach, wraz z proponowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi).

Źródło: opracowanie własne

Wnioski ze spotkania w dniu 3maja 2017 r.

Dnia 3 maja 2017 r. odbyło się czwarte spotkanie z mieszkańcami gminy Krobia, tym razem w plenerze podczas gminnej imprezy pt. *Bieg Wiosny*. Podczas festynu przeprowadzone zostały ankiety, w celu poznania opinii na temat celowości proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ankieta została przeprowadzona metodą tradycyjną, w formie kierowanych ustnie pytań, na które proponowane odpowiedzi odnotowywano na przygotowanych wcześniej formularzach ankietowych (fot). W sumie zebrano 248 ankiet. Analiza treści wykazała listę 20 predysponowanych przedsięwzięć. Mieszkańcy gminy mogli oczywiście nie tylko oceniać proponowane projekty, ale także zgłaszać inne, nowe. Ustalona z mieszkańcami lista przedsięwzięć została umieszczona w Lokalnym Programie Rewitalizacji (rozdział 5 niniejszego opracowania).

Fot. Zdjęcia ze spotkania 3 maja 2017 r.

Wnioski ze spotkania w dniu 8 czerwca 2017 r.

Dnia 8 czerwca 2017 r. odbyło się piąte spotkanie z mieszkańcami gminy Krobia, tym razem w formie spaceru studyjnego. Spacer objął swym zasięgiem dwa podobszary rewitalizacyjne, tj. Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi (jednostka rewitalizacyjna Krobia Centrum) oraz starą cegielnię w miejscowości Pudliszki (jednostka rewitalizacyjna Pudliszki Zachód). Rozpoczął się w Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi, w którym omówiono cele Projektu 6 **Edukacja i Twórczość w przestrzeni pofabrycznej - Muzeum Stolarstwa i Biskupizny**. Następnym etapem spaceru była podróż rowerami do Pudliszek na teren starej cegielni. Trasa wiodła przez ciąg pieszo- rowerowy (Projekt 19 **Oświetlenie i doposażenie ścieżki pieszo-rowerowej Krobia – Pudliszki**), który także wymaga działań naprawczych. Spacer studyjny prowadzony był według przygotowanego scenariusza, pozwalał na mapowanie konkretnych miejsc i elementów wymagających interwencji, badanie odczuć, potrzeb badanych osób dotyczących różnych aspektów przestrzeni. Spacer był moderowany przez prowadzącego, podczas którego ustalono możliwość funkcji przestrzeni i zebrano pomysły na jej ulepszenie bezpośrednio od uczestników i w oparciu o bezpośrednie doświadczenie przestrzeni. Stara cegielnia w Pudliszkach to ważny społecznie obszar rewitalizacji, gdyż to tu może powstać jedyny w gminie teren rekreacji i wypoczynku. Dlatego zainteresowanie przekształceniami na tym obszarze jest bardzo duże. Podczas spaceru pokazano potencjał w istniejącym zagospodarowaniu i omówiono techniczne i funkcjonalne możliwości jego zmiany. Uczestnicy mogli naocznie określić, czy proponowany projekt jest przez nich akceptowalny, mogli też zgłosić swoje zastrzeżenia lub propozycje. Po zaprezentowaniu przedsięwzięcia powrócono na teren Muzeum Stolarstwa i Biskupizny by omówić spostrzeżenia, wyjaśnić niejasności, podyskutować nad specyfiką przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Fot. Propozycja zagospodarowania Starej Cegielni będąca podstawą dyskusji plenerowych podczas spaceru studyjnego w dniu 08.czerwca 2017.

Fot. Zdjęcia ze spotkania 8 czerwca 2017 r. (spacer studyjny)

Wnioski ze spotkania w dniu 12 czerwca 2017 r.

Dnia 12 czerwca 2017 r. odbyło się szóste spotkanie z mieszkańcami miasta i gminy Krobia, podobnie jak poprzednie w formie spaceru studyjnego. Celem oceny była przestrzeń starej gazowni wraz z terenami przyległymi oraz teren Rynku, Placu Tadeusza Kościuszki, Park Jana Pawła II i Wyspy Kasztelańskiej. Spotkanie rozpoczęło się od omówienia walorów miejsca starej gazowni i zaprezentowano treść Projektu 11 **Wsparcie i integracja społeczna szansą na usamodzielnienie – Stara Gazownia w Krobi**. Na spotkanie przybyli bardzo licznie mieszkańcy nie tylko miasta Krobia ale też innych miejscowości gminy. Po omówieniu potencjału gazowni wszyscy ruszyli w kierunku centrum miasta, by tam poprzez kolejne miejsca poznać cele przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Spacer studyjny był wzbogacony o wywieszane plakaty umieszczone w rewitalizowanych przestrzeniach (patrz zdjęcia poniżej). Ukazanie projektu zmian (propozycji przekształceń) danej przestrzeni pozwoliło na przybliżenie problematyki miejsca. Spacer zakończył się piknikiem na Wyspie Kasztelańskiej, podczas którego omówiono wyniki spotkania.

Rycina 34 Projekt zmian w rewitalizowanych przestrzeniach jednostki rewitalizacyjnej Krobia Centrum.

Źródło: UM Krobia

Fot. Zdjęcia ze spotkania 12 czerwca 2017 r. (spacer studyjny)

SYSTEM INFORMOWANIA MIESZKAŃCÓW O TRWAJĄCYCH PRACACH NAD ROGRAMEM REWITALIZACJI

Władze gminy informowały mieszkańców o trwających pracach nad programem rewitalizacji poprzez szereg działań informacyjno-wizualnych. Należy wśród nich wymienić: plakaty, ulotki, Internet, lokalna telewizja. Poniżej zaprezentowano przykłady ów działań:

— PLAKATY I ULOTKI:

POROZMAWIAJMY O NASZEJ GMINIE!!!

W związku z opracowywaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 pragniemy zaprosić Państwa do udziału w spotkaniach konsultacyjnych:

4 KWIEŃNIA 2017
o godz. 16:30 – narada obywatelska
(Sala Przemysła II na Wyspie Kasztelańskiej ul. Plac T. Kościuszki 3)

10 KWIEŃNIA 2017
o godz. 16:30 – debata obywatelska
(Sala Przemysła II na Wyspie Kasztelańskiej ul. Plac T. Kościuszki 3)

Celem spotkań będzie wskazanie działań naprawczych na obszarach wymagających rewitalizacji

REWITALIZACJA to zaplanowany zespół działań polegających na zintegrowanej odnowie danego obszaru mającej na celu jego ożywienie bądź poprawę funkcjonalności, a także poprawę jakości życia

DOŁĄCZ DO NAS!

współdecyduj o tym, jak ma wyglądać gmina, w której mieszkasz

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOĆ TECHNICZNA 2014-2020

POROZMAWIAJMY O NASZEJ GMINIE!!!

Zapraszamy na konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022

8 CZERWCA 2017 o godz. 17⁰⁰

SPACER STUDYJNY KROBIA – PUDLISZKI – KROBIA

17⁰⁰ - 17³⁰ – Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi
17³⁰ - 17⁴⁵ – przejazd rowerami do starej cegielni w Pudliskach
17⁴⁵ - 19⁰⁰ – stara cegielnia w Pudliskach (zbiórka przy budynkach administracyjnych)
ok. 19⁰⁰ – powrót do Muzeum Stolarstwa i Biskupizny w Krobi i poczęstunek

12 CZERWCA 2017 o godz. 17⁰⁰

**SPACER STUDYJNY PO KROBIA TRASA
STARA GAZOWNIA – RYNEK – WYSPA KASZTELAŃSKA**
(zbiórka przy budynku starej gazowni – ul. Powstańców Wielkopolskich 103A)

Po spacerze przewidziany poczęstunek na Wyspie Kasztelańskiej.

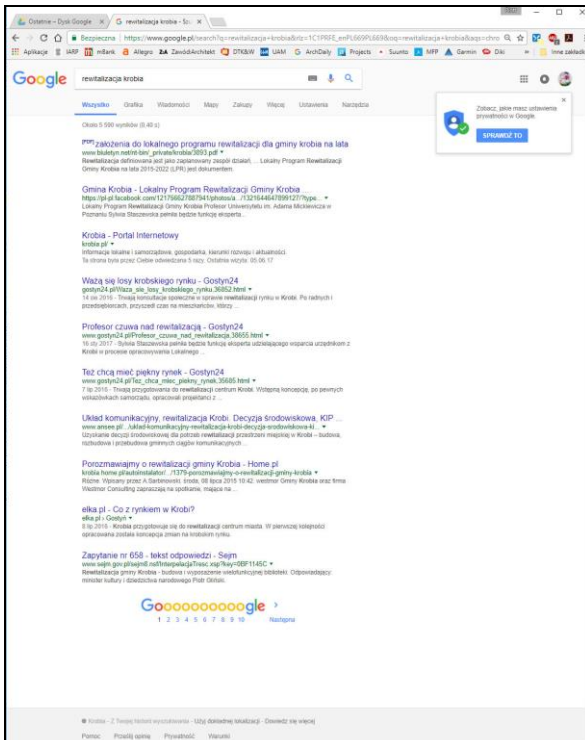
WSPÓLDECYDUJ O TYM, JAK MA WYGLĄDĄĆ GMINA, W KTÓREJ MIESZKASZ!

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOĆ TECHNICZNA 2014-2020

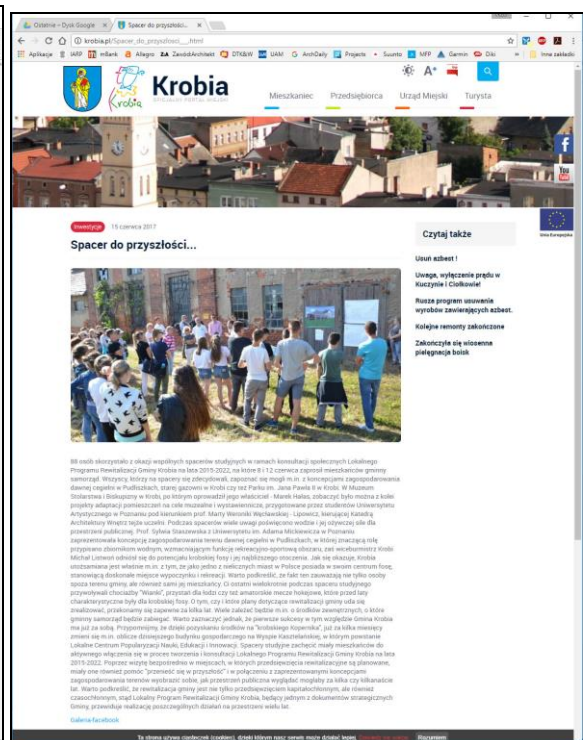

— INTERNET:

Google search results for "rewitalizacja krobia". The top result is from the official website of the Gmina Krobia, titled "Zakończono do lokalnego programu rewitalizacji dla gminy krobia na lata 2015-2022". Other results include news articles about the local market and the start of the revitalization process.

The official website of Gmina Krobia, featuring a header with the logo and navigation menu. The main content area displays a news article titled "Spacer do przyszłości..." with a photo of a group of people participating in a study walk. The article discusses the revitalization project and the role of citizens in the process.

Należy również zaznaczyć, iż projekt dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 konsultowany był podczas wyżej opisanych spotkań w dniu 8 i 12 czerwca 2017 r. oraz wyłożony został do publicznego wglądu w Urzędzie Miejskim w Krobi terminie od 8 do 21 czerwca 2017 r. W wyznaczonym terminie nie została złożona uwaga do projektu dokumentu, co świadczy o jego społecznej akceptacji.

ROZDZIAŁ 10. WSKAŹNIKI REALIZACJI

Monitoring realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia powinien opierać się na bieżącej, wieloaspektowej analizie stopnia zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji, w tym sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zbieżności efektów działań rewitalizacyjnych z założoną wizją i celami rewitalizacji. W ramach systemu monitorowania przyjęto następujące elementy:

- a) bieżące monitorowanie poziomu wdrażania programu rewitalizacji poprzez analizę realizacji projektów rewitalizacyjnych zapisanych w programie – zagadnienie to szerzej opisane w rozdziale 11,
- b) monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w programie rewitalizacji w powiązaniu ze wskaźnikami wykorzystanymi na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji z częstotliwością raz na 2 lata (tab. 27)

Mierząc stopień zmian zachodzących na terenie objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji należy oprzeć się na wskaźnikach, które posłużyły do wskazania jego granic. Za wartość bazową w tym względzie uznano wartość stwierdzone na dwóch obszarze Krobia Centrum i Pudliszki Zachód w badanym okresie. Za wartość docelową, zaplanowaną do osiągnięcia do roku 2022, uznano wartość średnią dla gminy. W sytuacji, gdy średnia dla gminy była gorsza od wartości wskaźnika dla danego obszaru rewitalizacji, za sytuację docelową uznano utrzymanie obecnej wartości wskaźnika w 2022 roku. W tabeli 26 zawarto wykaz dziewięciu przyjętych wskaźników, wraz z ich opisem i sposobem obliczania.

Tabela 27. Oczekiwane rezultaty Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia w oparciu o proponowane wskaźniki realizacji.

Sfery rewitalizacji	Zjawisko/Wskaźnik	Opis wskaźnika	Wzór	Wartość wyjściowa		Wartość bazowa	Oczekiwany trend rozwoju zjawiska (w odniesieniu do średniej dla gminy)	
				Krobia Centrum (rok 2015)	Pudliszki Zachód (rok 2015)	Średnia dla gminy (rok 2015)	Krobia Centrum	Pudliszki Zachód
Sfera społeczna	Ubóstwo	liczba osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	$N = \frac{a}{L} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba osób korzystających z różnych form pomocy społecznej L – liczba mieszkańców	6,43%	7,8%	4,38%	↓	↓
	Aktywność społeczna	liczba osób biorących czynny udział w głosowaniu nad budżetem sołectkim na 100 osób uprawnionych do głosowania	$N = \frac{a}{L} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba stwierdzonych przestępstw L – liczba mieszkańców	0,56%	0,94%	5,68%	↑	↑
	Przestępczość	liczba szkód na mieniu publicznym (gminnym) na 100 mieszkańców	$N = \frac{a}{L} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba stwierdzonych szkód L – liczba mieszkańców	0,36%	0,23%	0,11%	↓	↓
	Depopulacja	dynamika zmian liczby mieszkańców w okresie 10 lat,	$N = \frac{(a - b)}{a} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba ludności w roku późniejszym b – liczba ludności w wieku wcześniejszym L – liczba mieszkańców	-1,43%	-7,98	-0,67%	↑	↑
	Starzenie się społeczeństwa	liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	$N = \frac{a}{L} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba osób w wieku poprodukcyjnym L – liczba mieszkańców	20,74%	14,86%	17,15%	↓	↑
	Bezrobocie	Odsetek bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	$N = \frac{a}{b} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba osób bezrobotnych b – liczba osób w wieku produkcyjnym	7,85%	6,85%	4,10%	↓	↓
Sfera	Niski stopień	liczba aktywnych	$N = \frac{a}{b} * 100\%$	12,32%	6,31%	6,62%	=/↑	↑

gospodarcza	przedsiębiorczości	podmiotów gospodarczych w CIDG na 100 mieszkańców	N – wartość wskaźnika a – liczba aktywnych podmiotów gospodarczych L – liczba mieszkańców					
Sfera techniczna	Niska jakość substancji urbanistycznej	liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem w złym stanie technicznym w ogólnej liczbie budynków	$N = \frac{a}{b} * 100\%$ N – wartość wskaźnika a – liczba budynków znajdujących się w złym stanie technicznym wybudowanych przed 1989 rokiem B – liczba budynków ogółem	12,13	4,7	16,46	=/↓	=/↓
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Niska jakość terenów publicznych	Powierzchnia zalesienia na 100 ha powierzchni jednostki rewitalizacyjnej	$N = \frac{a}{b}$ N – wartość wskaźnika P – powierzchnia lasów w ha L – liczba mieszkańców danej jednostki	0,0	0,0	3,16	↑	↑
Sfera środowiskowa	Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi	Powierzchnia azbestu w tonach na 1 mieszkańca	$N = \frac{a}{b}$ N – wartość wskaźnika a – liczba ton azbestu P – powierzchnia obszaru	0,06	0,11	0,43	↓	↓

Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ 11. SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA), W TYM MONITORING I OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SPOSÓB MODYFIKACJI

Proponowany system wdrażania i realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji ma na celu skoordynowanie prac nad implementacją założeń Programu, określenie podmiotów odpowiedzialnych za poszczególne działania, a także uszczegółowienie systemu jego monitorowania i określenia potrzeby dokonywania jego okresowej aktualizacji. Na uwadze należy mieć fakt, że Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia jest dokumentem komplementarnym do Strategii Rozwoju Gminy Krobia do 2020 roku oraz do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia, co zostało szerzej omówione w rozdziale 2. Funkcjonowanie obok siebie trzech powiązanych dokumentów strategicznych wymaga skoordynowanej i zintegrowanej realizacji działań.

SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia zawiera 20 przedsięwzięć rewitalizacyjnych przyporządkowanych celom i kierunkom rewitalizacji. Struktura przedsięwzięć i ich charakterystyka została przedstawiona w rozdziale 6. Organem odpowiedzialnym za realizację niniejszego Programu jest **Burmistrz Krobi**, który powierza koordynację i nadzór nad realizacją Programu **Zespołowi ds. Rewitalizacji**, a także powołuje koordynatorów poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Raz na dwa lata należy opracować raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 i poinformować mieszkańców o podejmowanych działaniach i ich wynikach.

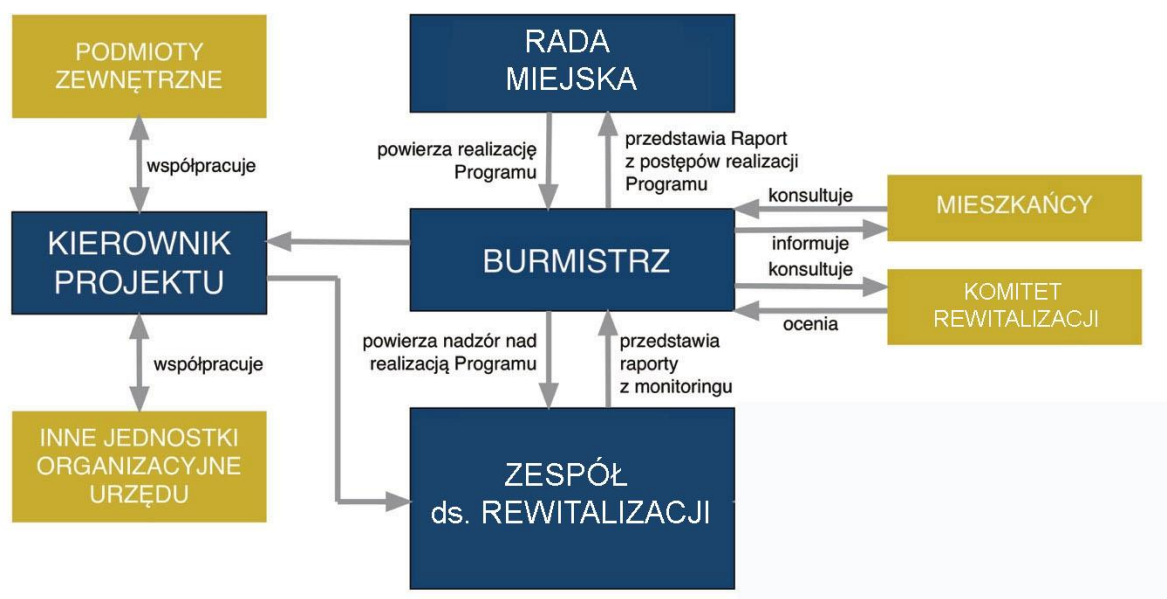
Do zadań **Zespołu ds. Rewitalizacji** należeć będzie nadzór nad realizacją Programu, monitorowanie efektów jego realizacji (w zakresie wskazanym w kolejnym podrozdziale elementów) i ocena potrzeby aktualizacji Programu. Jednostka ta ma za zadanie koordynację zadań powiązanych i informować będzie o planowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych.

Do zadań **koordynatorów przedsięwzięć rewitalizacyjnych** będzie należało: ustalenie zakresu działań, harmonogramu prac oraz budżetu przedsięwzięcia, Do zadań koordynatora projektu będzie należało także przekazywanie informacji o stanie realizacji projektu Zespołowi ds. Rewitalizacji.

Rekomenduje się, aby jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych współpracowały z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Krobi oraz z podmiotami zewnętrznymi – mieszkańcami, organizacjami pożytku publicznego, podmiotami sektora prywatnego i publicznego w zakresie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i podejmowania decyzji w myśl idei współzarządzania i planowania partycypacyjnego. Proponuje się, aby poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne oparte były na szerokim dialogu z interesariuszami w zakresie ich potrzeb i planowanych zmian już na etapie koncepcyjnym, a także w trakcie realizacji przedsięwzięć. Konsultacje dotyczące podejmowanych działań powinny opierać się nie tylko na informowaniu i pozyskiwaniu informacji od interesariuszy, ale na otwartej dyskusji i interakcji wszystkich uczestników procesu. Proces partycypacji społecznej w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji powinien dawać możliwość udziału wszystkim zainteresowanym, poprzez

zdywersyfikowanie metod konsultacji społecznych pozwalających dotrzeć do osób starszych, niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży. Rekomenduje się, aby proces dialogu z interesariuszami Programu został wzbogacony o narzędzia internetowe (stronę internetową, dedykowaną skrzynkę pocztową, ankiety internetowe, portale społecznościowe), które pozwalają na zlikwidowanie ograniczeń związanych z miejscem i czasem konsultacji. Mieszkańcy powinni być także informowani o bieżących działaniach związanych z Programem Rewitalizacji poprzez dedykowaną podstronę strony internetowej Urzędu Miejskiego, media społecznościowe, informacje w lokalnej gazecie bądź na plakatach zamieszczanych w miejscach użyteczności publicznej.

Rycina 35. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022.

Źródło: opracowanie własne.

SYSTEM MONITOROWANIA

W ramach systemu monitorowania Zespół ds. Rewitalizacji odpowiedzialny jest za następujące elementy:

- **monitorowanie podstawowych parametrów Lokalnego Programu Rewitalizacji** na etapie przyjęcia programu oraz późniejszych jego aktualizacji, tj. liczby ludności, powierzchni oraz przestrzennego obrazu obszaru rewitalizacji, listy projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ram finansowych Lokalnego Programu Rewitalizacji wraz z prognozowanym montażem finansowym (na etapie przyjęcia programu oraz ewentualnych aktualizacji);
- **monitorowanie poziomu realizacji celów** określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (raz na dwa lata);
- **monitorowanie skutków realizacji** Lokalnego Programu Rewitalizacji. Nie rzadziej niż raz na 2 lata, przygotowywana będzie przez Zespół ds. Rewitalizacji analiza poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszarów zdegradowanych. Sprawozdanie powinno zawierać zestawienie wartości wskaźników realizacji Programu oparte na aktualnych danych, nie starszych niż rok poprzedzający analizę, zgodnie z tabelą 27 Powinno ono także obejmować

zalecenia, co do dalszej realizacji Programu w odniesieniu do analizowanych wskaźników i obserwowanych zmian;

- **bieżące monitorowanie poziomu wdrażania** Lokalnego Programu Rewitalizacji poprzez stałe aktualizowanie listy przyjętych w programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”, w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z podaniem poniesionych kosztów, stworzonego montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów ich wdrożenia – efekty rzeczowe (z częstotliwością półroczną).

Sprawozdania zawierające ww. informacje będą przygotowywane raz na dwa lata w formie **Raportu z postępów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022** przez Zespół ds. Rewitalizacji. Dokument będzie przedstawiany Radzie Miejskiej i przekazywany w formie elektronicznej do Departamentu Polityki Regionalnej UMWW co dwa lata, począwszy od początku 2019 roku (kolejne na początek 2021, 2023 roku).

Uzupełnieniem dla powyższego sprawozdania będzie „Formularz efektów monitorowania programów rewitalizacji”, którego wzór zawarto w załączniku do *Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+*. Formularz będzie wypełniany raz na pół roku w różnym zakresie i dostarczany do Departamentu Polityki Regionalnej UMWW, zgodnie z wytycznymi określonymi w powyższych *Zasadach*.

Możliwe jest także wprowadzenie kontroli obywatelskiej nad prawidłową realizacją programu rewitalizacji w postaci **Komitetu Rewitalizacji**, którego członkami powinni stać się lokalni liderzy opinii, będący przedstawicielami organizacji społecznych i pozarządowych, instytucji publicznych, przedsiębiorstw, jednostek naukowo-dydaktycznych, instytucji otoczenia biznesu, itp. Proponuje się, iż minimum raz na rok zostanie zorganizowane spotkanie Komitetu, na którym członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji przedstawią sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, tj. dotychczasowy przebieg wdrażania zapisów programu rewitalizacji, stopień zaawansowania realizowanych projektów rewitalizacyjnych oraz dalsze planowane działania służące osiągnięciu zamierzonych celów rewitalizacji. Wnioski i uwagi zgłaszane podczas spotkań ze strony członków Komitetu będą rozpatrywane przez Burmistrza Krobi. Komitet stanowić będzie także merytoryczny organ doradczy, szczególnie istotny w procesie aktualizacji programu rewitalizacji. Opierając się na wiedzy i doświadczeniu członków, Komitet ma wspierać Urząd Miejski w Krobi w ocenie obecnej sytuacji na obszarach rewitalizacji, wskazywaniu kierunków dalszych działań rewitalizacyjnych, a także określaniu najbardziej istotnych wyzwań i problemów w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej. Sprawozdania z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia mogą być również konsultowane z przedstawicielami społeczności lokalnej (na Radzie Gminy), aby sprawdzić trafność działań (ocena adekwatności planowanych celów rewitalizacji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-gospodarczych), skuteczność (ocena stopnia realizacji zakładanych celów rewitalizacji), efektywność (ocena relacji pomiędzy poniesionymi nakładami a osiągniętymi efektami), użyteczność (ocena całości rzeczywistych efektów wywołanych rewitalizacją), trwałość (ocena ciągłości efektów przedsięwzięć w perspektywie średnio i długookresowej).

AKTUALIZACJA

Przystąpienie do prac nad aktualizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji powinno nastąpić najpóźniej na rok przed końcem okresu obejmującego aktualny Program (tj. najpóźniej w 2022 roku). Aktualizacja dokumentu może być konieczna także w przypadku zaistnienia nowych uwarunkowań prawnych wpływających na dezaktualizację zapisów Programu bądź nowych możliwości finansowania

przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na potrzebę aktualizacji dokumentu mogą także wpłynąć wyniki analiz przeprowadzanych w zakresie monitoringu poziomu realizacji celów i skutków realizacji Programu, dlatego też jednostka odpowiedzialna za monitorowanie Programu tj. Zespół ds. Rewitalizacji oraz Komitet Rewitalizacji mogą wystąpić z wnioskiem o przystąpienie do aktualizacji dokumentu zawierającym uzasadnienie takiej konieczności.

INFORMACJA O KOMPLEMENTARNOŚCI OPRACOWANIA

„Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022” został stworzony w oparciu o „Diagnozę stanu i kierunków rozwoju gminy Krobia”, dokumentu będącego w formie osobnego opracowania. W LPR znajdują się odwołania do wyżej wymienionego dokumentu. W związku z tym oba wspomniane opracowania stanowią nierozłączną całość.

SPIS RYCIN, TABEL, SCHEMATÓW

SPIS RYCIN	STRONA
Rycina 1. Rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia z wyróżnionymi fragmentami względem których określono ustalenia dotyczące ochrony i zachowania istniejących wartości.	13
Rycina 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia (miasto Krobia, jednostka rewitalizacyjna Krobia_Centrum)	14
Rycina 3. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia (gmina Krobia, jednostka rewitalizacyjna Pudliszki_Zachód i Pudliszki_Wschód)	15
Rycina 4. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krobia (gmina Krobia, jednostka rewitalizacyjna Domachowo)	15
Rycina 5. Przekształcenia i zagrożenia środowiska gminy Krobia na tle regionu.	36
Rycina 6. Obszary wykorzystane do analizy stanów kryzysowych w gminie Krobia	50
Rycina 7. Rozkład wskaźnika poziomu ubóstwa w gminie Krobia	54
Rycina 8. Rozkład wskaźnika poziomu aktywności społecznej w gminie Krobia	56
Rycina 9. Rozkład wskaźnika poziomu przestępczości w gminie Krobia	57
Rycina 10. Rozkład wskaźnika depopulacji w gminie Krobia	58
Rycina 11. Rozkład wskaźnika starzenia się społeczeństwa w gminie Krobia	60
Rycina 12. Rozkład wskaźnika poziomu bezrobocia w gminie Krobia	61
Rycina 13. Rozkład wskaźnika poziomu przedsiębiorczości w gminie Krobia	62
Rycina 14. Rozkład wskaźnika poziomu jakości substancji urbanistycznej w gminie Krobia	64
Rycina 15. Rozkład wskaźnika poziomu jakości terenów publicznych w gminie Krobia	66
Rycina 16. Rozkład wskaźnika wyposażenia stwarzającego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi w gminie Krobia	67
Rycina 17a. Wynik delimitacji obszaru zdegradowanego w oparciu o analizę ilościową (rozkład przestrzenny wskaźnika sumarycznego ukazującego stopień natężenia zjawisk kryzysowych w	72

poszczególnych jednostkach rewitalizacyjnych gminy Krobia)	
Rycina 17b. Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Krobia	74
Rycina. 18. Obszar rewitalizacji w gminie Krobia – Krobia Centrum	76
Rycina 19. Funkcje terenów na obszarze Krobia Centrum	77
Rycina 20. Funkcje budynków na obszarze Krobia Centrum	78
Rycina 21. Stan techniczny budynków na obszarze Krobia Centrum	78
Rycina 22. Wiek budynków na obszarze Krobia Centrum	79
Rycina. 23. Obszar rewitalizacji w gminie Krobia – Pudliszki Zachód	83
Rycina 24. Funkcje terenów na obszarze Pudliszki Zachód	84
Rycina 25. Stan techniczny budynków na obszarze Pudliszki Zachód	84
Rycina 26. Materiały informacyjne prezentowane na spotkaniu w dniu 19.01.2017 r.	174
Rycina 27. Skład Zespołu ds. realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022 zgłoszony przez Urząd Miejski w Krobi.	175
Rycina 28. Prezentacja dla zespołu ds. realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022	175
Rycina 29. Zakres prezentacji Power Point prezentowanej na spotkaniu 20 marca 2017	176
Rycina 30. Geoankieta służąca rozpoznaniu potrzeb mieszkańców gminy Krobia oraz problemów występujących w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej (strona początkowa, otwierająca, zrzut z ekranu)	177
Rycina 31. Zakres dyskusji i narady obywatelskiej na temat dwóch obszarów rewitalizacji. Mapy wykorzystane na spotkaniu 20 marca 2017 r.	178
Rycina 32. Zakres prezentacji Power Point prezentowanej na spotkaniu 10 kwietnia 2017 (zakres slajdów dotyczący Krobia Centrum i Starej Cegielni w Pudliszkach).	181
Rycina 33. Zakres prezentacji Power Point prezentowanej na spotkaniu 10 kwietnia 2017 (zakres slajdów dotyczący koncepcji zagospodarowania przestrzennego Starej Cegielni w Pudliszkach, wraz z proponowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi).	182
Rycina 34 Projekt zmian w rewitalizowanych przestrzeniach jednostki rewitalizacyjnej Krobia Centrum.	185
Rycina 35. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022.	192

SPIS TABEL	STRONA
Tabela 1. Ludność faktycznie zamieszkała na terenie gminy Krobia w latach 2006-2015 z uwzględnieniem typu terytorium oraz struktury płci.	18
Tabela 2. Ruch naturalny ludności w gminie Krobia w latach 2006-2015 na tle regionu.	19
Tabela 3. Udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w liczbie mieszkańców ogółem na tle województwa wielkopolskiego i kraju w latach 2010-2015	21
Tabela 4. Formy realizowanych świadczeń pomocy społecznej w gminie Krobia w latach 2010-2015	22
Tabela 5. Powody ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w gminie Krobia latach 2013-2015	22
Tabela 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Krobia w latach 2005 – 2015.	24
Tabela 7. Wskaźniki bezrobocia (%) w gminie Krobia w latach 2005 – 2015 na tle powiatu i województwa	24
Tabela 8. Podmioty gospodarcze według PKD w gminie Krobia w latach 2006-2015	32
Tabela 9. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według liczby pracujących w gminie Krobia w latach 2006 i 2015 (w %).	33
Tabela 10. Klasyfikacja gleboznawcza użytków rolnych w gminie Krobia.	37
Tabela 11. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów w gminie Krobia.	37
Tabela 12. Struktura użytkowania gruntów w gminie Krobia w 2014 roku.	38
Tabela 13. Wyposażenie gminy Krobia w infrastrukturę techniczną w latach 2010 i 2015	45
Tabela 14a Powierzchnia i liczba ludności w podziale na jednostki rewitalizacyjne (LPR Krobia)	49
Tabela 14b. Wskaźniki użyte na potrzeby wyznaczenia granic obszarów kryzysowych w gminie Krobia	52
Tabela 14c. Dane wykorzystane do analizy zjawisk kryzysowych i obliczania wskaźnika syntetycznego stanowiącego podstawę w określeniu obszaru zdegradowanego.	53

Tabela 14d. Zbiorcze zestawienie problemów odnoszących się do pięciu sfer analitycznych w podziale na jednostki rewitalizacyjne wykonane w oparciu o wyniki analizy jakościowej	69
Tabela 15. Zbiorcze zestawienie wystandaryzowanych wskaźników (za pomocą metody Perkala) wykorzystanych do delimitacji obszarów kryzysowych w gminie Krobia	73
Tabela 16. Dane informujące o strukturze terenu przeznaczonego pod rewitalizację (gmina Krobia)	75
Tabela 17. Zależności kierunków działań od ustalonych celów sprecyzowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia	93
Tabela 18a. Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w LPR	95
Tabela 18b. Zależności przedsięwzięć rewitalizacyjnych od ustalonych kierunków działań sprecyzowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia	97
Tabela 18c. Zgodność przedsięwzięć rewitalizacyjnych ustalonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia względem celów sprecyzowanych w Strategii Rozwoju Gminy Krobia (opracowanie własne) oraz celów LPR	107
Tabela 19. Komplementarność przestrzenna	157
Tabela 20. Komplementarność problemowa	158
Tabela 21. Komplementarność przedmiotowa	159
Tabela 22. Komplementarność międzyokresowa	161
Tabela 23. Komplementarność źródeł finansowania	162
Tabela 24. Ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych	163
Tabela 25. Wykaz (propozycja wstępna) celów rewitalizacji ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022	179
Tabela 26. Wykaz (propozycja wstępna) przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Krobia na lata 2015-2022	180
Tabela 27. Oczekiwane rezultaty Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Krobia w oparciu o proponowane wskaźniki realizacji.	189

SPIS SCHEMATÓW	STRONA
Schemat 1. Struktura organizacyjna przedsięwzięć rewitalizacyjnych LPR Krobia – ujęcie całościowe	100
Schemat 2. Zależności operacyjne pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	101
Schemat 3. Zależności funkcjonalne pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	102
Schemat 4. Zależności materialne (związane są z przepływem „materii”) pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi LPR Krobia	103
Schemat 5. Zależności niematerialne (związane są z przepływem „energii”) pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi LPR Krobia	104